

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༥ལོའི་རྒྱ་ནག་(བོད་ཀྱང་ཚུད)གི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྟུན་ཐོ།

ནང་དོན་གནད་བསྟུན།

རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནི་དབང་ཆ་གཅིག་སྤུང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ཞིང་།
 རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་ནི་ལྷན་ཞེས་པའི་དབང་འཛིན་པ་ཡིན། སྤྱི་གཞུང་དང་བདེ་
 འཇགས་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་གོ་གནས་མཐོ་ཤོས་པལ་ཆེ་བ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
 ཁོངས་མིས་ཟིན་ཡོད། མཐར་ཐུག་གི་དབང་ཆ་དེ་དབུས་ཆབ་སྲིད་སྟུན་ཁང་གི་ཚོགས་མི་༢༥
 དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དབུས་ཆབ་སྲིད་སྟུན་ཁང་གི་རྒྱལ་ལས་བདུན་ལ་ཡོད། ཞི་ཅིན་ཕིང་
 གིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱི་འཛིན། དབུས་
 དམག་དོན་སྟུན་ཁང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་བཅས་གོ་གནས་མཐོ་ཤོས་གསུམ་བཟུང་ཡོད།
 སྤྱི་ན་གཞུང་གི་ཞི་བའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་དམག་དཔུང་དང་ནང་ཁུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་ཚན་
 པར་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

སྤྱི་འབངས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དང་གངས་ཉུང་མི་རིགས་
 གནད་དོན་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་དྲག་གཞོན་དང་དབང་ཡོད་བྱེད་པའི་ཚད་ཆེ་ཅུ་ཕྱིན་
 ཡོད། བྱིམས་ཚུད་པ་དང་བྱིམས་དོན་ལས་བྱེད་བརྒྱ་ཕྱག་འགའ་ལ་འདྲི་ཅད་དང་། ཞིབ་དཔྱད་
 བྱས་ནས། མང་པོ་ཞིག་ལ་ནི་ཉེས་འཇུགས་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་བྱིམས་ཚུད་པའམ་བཟུང་མི་
 གང་ཅུང་ལ་ངོ་ཐུག་མ་བཅུག་པར་ལྷན་པ་འགའ་རེ་ལ་གསང་བའི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་བཀག་
 བསྐྱེལ་བྱས་ཏེ། སྤྱི་གཞུང་གིས་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡིན་པའི་གནད་དོན་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་
 སྲོད་དོན་བདག་སྲོད་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱིམས་ཚུད་པ་སྐྱེར་བ་དང་བྱིམས་དོན་ལས་ཁུངས་དག་ལ་
 སུན་གཙོར་དང་བཀག་བསྐྱེལ་བྱས་ཏེ་དམིགས་བསལ་གྱི་དྲག་གཞོན་བྱས་ཡོད། གཞུང་གི་
 དཔོན་རིགས་ཚོས་ཐོབ་ཐང་ཚུད་མཁན་དང་། སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་ཚོར་འཁོན་ལན་སྟོན་

པའམ་ངོ་རྒྱལ་གྱི་ཚེད་དུ་ཁོ་ཚོའི་ནང་མི་དང་ལས་རོགས་བཅས་ལ་ཕྱ་མཐུད་དུ་སྐྱོན་གཙོ་བོ་
དང་། འཛིགས་སྐྱུལ། ལ་མཚུ་འཇུགས་པ་བཅས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མིང་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་གྱི་
ཚོར་སྤང་སྐྱོན་པོ་ཅན་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྐྱེར་དང་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གི་འདུ་འཛོམས་དང་།
ཚོས་ཉམས་ལེན། འགྲུལ་སྐྱོད་ཐད་ཕྱ་མཐུད་དམ་དྲག་ནན་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གཞུང་ཕྱོགས་
མི་སྣས་བྲིམས་དོན་གྱི་བཀག་རྒྱ་ལས་བཀྲལ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཏེ་བཙན་ཤུགས་ཀྱིས་གར་སོང་ཆ་
མེད་དུ་བཏང་བ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ནང་མི་བཟང་བཙོན་དུ་འཇུག་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ཚོགས་
སྤོང་གནད་འགག་ཆེ་བའི་བསམ་ཚུལ་སྐྱོན་རྒྱ་སྐྱོན་འགོག་བྱས་ཡོད། ཉོང་ཀོང་གི་པར་སྐྱོན་
ཁང་ཞིག་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་ལས་བྱེད་ལ་འཛིན་པ་བྱས་པའི་བར་ཐའེ་
ལན་དང་། ཉོང་ཀོང་། སྤོན་གྱིན་ནས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཞིང་། ཁོ་ཚོ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་
གྱུར་བ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བདེ་སྤང་མི་སྣ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་
ཡིད་ཆེས་བྱེད། གཞུང་འཛིན་པས་ཕྱ་མཐུད་དུ་བྱ་བ་དང་། པར་སྐྱོན། བརྒྱད་ལམ་གཞན་དག་
དུ་སྤྱི་དམངས་གྱི་འདོད་སློམ་མ་ཁེངས་པའི་སྤོང་མོལ་ལ་བཀག་སྡོམ་ནན་མོ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཤིན་
ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུ་གུར་བ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
གཞན་དག་གི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་རང་དབང་དང་། ཚོས་དད། ཚོགས་པ་འཇུགས་པ།
འདུ་འཛོམས་ཀྱི་ཐད་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ཚབས་ཆེ་བའི་དྲག་གཞོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གངས་
ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤོང་འདི་དག་ལ་འགྲུལ་བཞུད་ཀྱི་ཐད་ཕྱ་མཐུད་དམ་དྲག་ཚབས་ཆེན་བྱེད་
ཀྱིན་ཡོད། ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་མི་རིགས་རང་སྐྱོང་སྤྱོད་སྤྱོད་སུ་ཡུ་གུར་འཛིགས་སྐྱུལ་རིང་ལུགས་
པའི་དོགས་གཞི་རྣམས་ལ་བྲིམས་བཤེར་མགྱོགས་བསྐྱུས་སམ་མང་པོ་མཉམ་དུ་བྲིམས་བཤེར་
བྱེད་པར་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣས་ཚོགས་མཚན་བཀོད་ཡོད། ཐོབ་ཐང་ལ་དོག་རྩི་བྱེད་པའི་ཚད་ནི་
གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་དུ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་རྐྱེན་དང་འཁེལ་བའི་སྐབས་
ཏེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣའི་གཞིགས་སྐྱོར་བ་ཐོབ་ས་པའམ་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན། དུས་
དྲན། གྲགས་ཆེ་བའི་གྲོད་དོན་ལ་བྲིམས་བཤེར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཆེས་མཐོ་ཤོས་སུ་འགྱུར་བ་
རེད།

ལོ་སྟོན་མ་དག་ནང་བཞིན་མི་དམངས་ལ་སྲིད་གཞུང་འགྲུལ་བ་གཏོང་རྒྱུ་དབང་ཆ་མེད་པ་
དང་། གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣས་བདག་དབང་ལོག་པར་སྟོན་པར་ངོ་ཚྭ་ལྟེང་པའི་བརྒྱུད་ལམ་ལ་
ཚོད་འཛིན་བྱས་ཡོད། ལོ་འདྲིའི་ནང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་དོན་རྗེ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གྱི་
ཁོངས་སུ་བྲིམས་བཤེར་མ་བྱས་པར་ཚོ་སློག་འཕྲོག་པ་དང་། བྲིམས་བཤེར་གོ་རིམ་ཅི་བཞིན་མ་
བྱས་པར་སློག་བྲིམས་བཅད་པ། བཙོན་ཁང་ནག་པོར་གྲགས་པའི་བྲིམས་འགལ་གྱི་བཀག་
བསྐྱེལ་ཁང་དུ་དུས་ལུན་ནར་འགྲུངས་སློབ་བཀག་བསྐྱེལ་བྱས་པ། མནར་གཅོད་དང་བཙོན་
སྐྱེལ་གྱིས་བཙོན་པར་ནག་ཉེས་ངོས་ལེན་བྱེད་བཅུག་པ། ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཅན་གྱི་གྲོད་དོན་
བདག་སྟོན་བྱེད་མཁན་གྱི་བྲིམས་ཚོད་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་གིས་དང་ལེན་བྱ་མི་རུང་བའི་བྱ་
སྟོན་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གསར་འགོད་པ་དང་། ཚུམ་པ་པོ། བྱ་
ཐོག་ཟེན་བྲིས་པ། གཞུང་དང་ལྷ་སྟོན་མི་མཐུན་མཁན། ལྷ་གཏུག་མཁན། ད་རུང་གཞན་རྣམས་
བཀག་ཉར་དང་སུན་གཙོར་བྱེད་པ། བྲིམས་བཤེར་ཚུལ་མཐུན་མི་བྱེད་པ། བྲིམས་ཁང་དང་
བྲིམས་དཔོན་རྣམས་ལ་ཆབ་སྲིད་གྱི་སྒྲུངས་འཛིན་བྱེད་པ། གསང་བའི་བྲིམས་བཤེར་བྱེད་པ།
འཛིན་སྟོང་བཀག་ཉར་བེད་སྟོན་བྱེད་པ། རྒྱབས་བཙོན་བ་དང་རྒྱབས་བཙོན་ལྷ་མཁན་ལ་སྲུང་
སྟོབ་མེད་པ། རྒྱ་ནག་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་མེར་བྲིམས་ལས་བཀལ་ཏེ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འགྲུལ་
བར་བྱེད་པ། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་སློག་འཕྲོགས་ཁག་ལ་དམ་དྲག་བྱེད་མེད་
དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས། དབང་པོ་སྟོན་ཅན་ལ་དབྱེ་འབྱེད། བྲིམ་ཚང་གཅིག་ལ་སྐུ་གཅིག་
ལས་སྐུ་མི་ཚོགས་པའི་བཀག་འགོག་མེད་པར་བཙོན་ནའང་འཆར་ལུན་བཅའི་སྲིད་ཇུས་
བཙོན་དབང་གིས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་ས་ཁུལ་ཁ་ཤས་སུ་བཙོན་གྱིས་མངལ་ལེན་པ་(རྒྱབས་
རེར་ལྷ་བ་མང་པོ་ལོན་པའི་སྐུ་གུ་སྐྱེམས་མའི་ཁོག་ནས་ལེན་པ་)། མི་ཚོང་རྒྱག་པ་བཅས་ཡོད།

སྲིད་གཞུང་གིས་བྲིམས་ཁང་མ་ལག་བརྒྱུད་ནས་དབང་ཆ་ལོག་པར་སྟོན་མཁན་མང་པོ་ཞིག་
ལ་བྲིམས་བཤེར་བྱས་པ་དང་། དམིགས་བསལ་སློག་ཟ་རུལ་སྲུངས་ཐད་བྲིམས་བཤེར་བྱས་ཡོད།
ཡིན་ནའང་གྲོད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་
མེད་པར་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་སློག་བྲིམས་གོ་རིམ་སྐྱུད་དེ་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣ་ཁ་ཤས་ལ་

ཚད་པ་བཅད་ཡོད། བདག་དབང་ལོག་པར་སྒྲིབ་མཁན་ལ་ངོ་སྤོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚབ་འབངས་
སྐོར་བ་དག་ནི་མཚམས་རེར་གཞུང་འཛིན་པའི་རྒྱུ་རྗེས་གཏོང་ཡུལ་དུ་འགྱུར།

ས་བཅད་དང་པོ། མིའི་ཆེ་མཐོང་ལ་བརྩེ་འཇོག

༡༥ གང་ལྟར་འཛིན་བཟུང་དང་བྲིམས་འགལ་སྐྱོན་ཆེ་སྟོག་འཕྲོག་པ།

ལོ་འདིའི་རིང་བདེ་འཇགས་དཔུང་དམག་གིས་རང་སྤྱང་གང་ཤར་རམ་བྲིམས་འགལ་གྱིས་ཆེ་
སྟོག་འཕྲོག་པའི་དོན་རྐྱེན་བྱུང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན། དོན་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐད་ཞིབ་
པའི་གནས་ཚུལ་མེད་པའམ་ལག་སོན་ཡོད་གི་མེད།

ཉེན་རྟོག་པར་ཉེས་ཚད་ཆག་ཡང་ཅི་ཅམ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མེད་པ་ནི་དཀའ་ངལ་
ཞིག་རེད། ཉེན་རྟོག་པས་མི་བསད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་སྐབས་གཞུང་གིས་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་
གསལ་བསྐྱབས་སྐྱེལ་ནའང་། བརྟག་དཔུང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་སྐབས་འབྲས་སུ་ཉེན་རྟོག་པས་
ལས་སྐྱེའི་འགལ་འཛོལ་ལམ་སྐྱིག་འགལ་བྱས་པའི་མཇུག་འབྲས་ཐོན་ཡོད་མེད་ཁ་གསལ་མེད་
པ་རེད།

ཕྱི་རྒྱ་མཚུངས་པའི་ནང་ཉེ་ལྷང་ཅང་ཞིང་ཆེན་གྱི་མེ་འཁོར་འབབ་ཚོགས་སུ་ཤུ་ལྟུན་ཉི་ཡིས་ཉེན་
རྟོག་མི་སྣ་ཞིག་གི་སྟོག་དབྱུག་འཕྲོག་རྗེས་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་ཁོང་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་བསད་
པ་རེད། ཤུ་ནི་དེའི་སྟོན་ལ་པེ་ཅིང་དུ་སོང་སྟེ་འཚོ་བའི་གནས་སྤངས་ཡར་རྒྱས་སུ་གཏོང་
དགོས་ཞེས་ཞུ་གཏུག་བྱས་ཡོད། དོན་རྐྱེན་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་ཆེ་སྟོག་འཕྲོག་
སྟོན་པའི་མཚོན་ཆའི་རིགས་བཀོལ་ཚོག་མིན་གྱི་ཐད་བཤོ་སྟེང་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། སྟོན་
གཞུང་གིས་སྟོན་བརྗོད་དེ་རིགས་མར་འཇགས་པ་བྱེད་ཆེད་དོན་རྐྱེན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
བརྟན་པར་སྐྱིག་སྒྱུར་ཤུགས་ཆེན་བྱས་པ་ཞིག་ཏུ་ལམ་དུ་བཀའ་སྤྱོད། དེ་ཡི་རྗེས་སུ་བརྟག་དཔུང་
ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་དེས་འཁོར་འབྲུལ་གང་ཡང་བཟོས་མེད་ཅེས་
སྟོན་ཚོག་བཀོད།

ཕྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་སྐྱེས་ལ་བཟུན་འཛིན་བདེ་ལེགས་རིན་པོ་ཆེ་བཙུན་ཁང་དུ་སྐྱེ་
གོངས་པ་དང་ཁོང་དགུང་ལོ་༥༤་ཡིན་(བོད་ཚན་པ་ལ་གཟེགས་ན་གནས་ཚུལ་ཞིབ་དུ་རྟོགས་
ཐུབ།)།

ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྐྱོད་སྐྱོངས་སུ་བྱུང་བའི་དྲག་སྐྱོད་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་ལག་གི་ནང་མི་ཁ་ཤས་
ཤིག་གི་ཚེ་སློག་ཤོར་བ་རེད། དཔེར་ན་ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ལག་དུ་
གནས་ཚུལ་སྐྱེལ་བ་ལྟར་ན། ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་གོང་དལ་Yaqarig ཡི་ཐག་ཉེའི་ཁང་བྱིམ་
ཞིག་གི་ནང་བསྐྱོག་བཤེར་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་དྲག་སྐྱོད་བྱུང་སྟེ་བདེ་སྤང་མི་སྣས་ཉུང་མཐར་
ཡང་མི་༡༧་བསད་པ་རེད། ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ལག་དུ་གནས་ཚུལ་
ཚོན་པ་ལྟར་ན་གོང་བྱིམ་ཁ་ཤི་ཀར་ནང་གི་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་སའི་འགག་སྡོ་
ཅུ་གྱི་དང་འབར་རྩལ་གྱི་གཏོར་རྒྱུ་སྟེ་མི་༡༤་ནས་༢༤་བར་གྱི་ཚེ་སློག་ཤོར་བ་རེད་ཟེར།
ཕྱི་ཟླ་དགུ་བའི་ནང་ཨ་གེ་སུ་ས་ཁུལ་གྱི་གཏོར་བསྐྱོག་ས་ཞིག་དུ་འཛིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་
འཇབ་རྒྱུ་བྱུང་སྟེ་ཕལ་ཆེར་མི་༥༠་ཡས་མས་ཀྱི་ཚེ་སློག་ཤོར་སྐད། འཇབ་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་
ནས་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣས་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཕར་རྒྱུ་ལས་འགུལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
སྐྱེལ་བ་དང་དེའི་དམིགས་འབེན་ནི་ཕྱི་ཟླ་དགུ་བའི་དོན་རྐྱེན་གྱི་འགན་ཡོད་མི་སྣ་རྣམས་ཡིན་
ཞེས་བཤད་ཡོད། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ལག་དུ་གནས་ཚུལ་སྐྱེལ་བ་ལྟར་ན། བདེ་འཇགས་
དཔུང་དམག་གིས་འཛིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས་པ་རྣམས་ཡིབ་ནས་སྐྱོད་ས་རེད་ཟེར་བའི་བྲག་
ཕུག་ཅིག་ལ་གཏོར་རྒྱུ་བྱས་པ་དང་། བྱུང་མེད་དང་བྱིས་པ་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཉུང་མཐར་
ཡང་མི་༢༠་ལྷག་གི་ཚེ་སློག་འཕྲོག་པ་རེད། གཞུང་ཕྱོགས་ནས་དོན་རྐྱེན་དེའི་ཁ་དྲིལ་ནི་
ཚོགས་སྡེའི་ཁོངས་མི་དང་བདེ་སྤང་མི་སྣ་ལ་དྲག་སྐྱོད་སྐྱེལ་བར་སློབ་པའི་འཛིགས་སྐུལ་རིང་
ལུགས་པ་དང་། ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ། ཚོས་ལུགས་ཐད་བསྐྱོད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད། འགྲོ་
བ་མེའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱིག་འཇུགས་ལག་གིས་སྐྱོམ་བརྒྱབ་པ་ལྟར་ན་བདེ་སྤང་དཔུང་དམག་གིས་
ཡང་སེ་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་དུས་དེར་རང་བྱིམ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུ་གུར་བྱིམ་ཚང་གང་བོའི་སྟངས་མེ་
མདའ་བརྒྱབ་ཡོད་ཟེར།

སྲིད་གཞུང་གིས་ཤིན་ཅང་ལུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྡེ་རུ་ལྷན་ཁག་ལྟུང་ཕྱི་ལ་གྲུར་བར་སྤངས་
འཛིན་ཚད་མཐོན་པོ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤང་གི་དཔུང་སྟོབས་ཀྱང་ཚད་མཐོ་
རུ་བཏང་ཡོད་པས་གསལ་ཆ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལྟར་སྤྱོད་མི་ཐུབ་(ཁ་གསལ་
བྱས་པའི་བོད་ཚོ་པའི་ནང་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་རུ་ལྷན་ཁག་ལྟར་གྲུང་
བའི་དོན་རྒྱུ་ཁག་ལའང་གཟིགས་པར་ལྟ།

ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་། བློ་བཟང་ལྷན་པོ་བསྐྱར་འོག་དུ་སྲོག་ཐོག་ཉེས་ཚད་གཙོ་བོ་རྒྱུ་དུ་
ཕྱིན་པ་དང་། བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་གིས་ཉེས་དོན་
བློ་བཟང་ལྷན་པོ་བློ་བཟང་ལྷན་པོ་ལྟར་འཇུགས་བྱེད་ས་ཁག་ཅིག་ལ་ཉེས་འཇུགས་གོ་རིམ་
གསལ་པོ་མེད་ལ་གོང་རིམ་ལ་ལྷ་གཏུག་གི་བརྒྱུད་ལམ་ཚད་ལྡན་ཞིག་མེད་པའི་གནས་སྤངས་
འོག་ཉེས་འཇུགས་བྱས་ཏེ་སྲོག་བློ་བཟང་བཅད་པ་རེད།

ལ། གར་སྤང་ཆ་མེད།

སྲིད་གཞུང་གིས་མི་སྐྱེར་པ་ཁག་ཅིག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་གནས་ངེས་མེད་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་
པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཐོན་ཡོད།

ཕྱི་ལྷོ་བདུན་པ་ནས་བཟུང་། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བློ་བཟང་དོན་གྱི་ཚོགས་
སྡེ་ལ་དྲག་གཞོན་བྱེད་པའི་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། བློ་བཟང་སྤྱོད་པ་དང་བློ་བཟང་དོན་ལས་རོགས་
༣༠༠་ལྷག་ལ་འཇུག་རྒྱུ་ཟེང་སྤོང་ལྷ་བ་ནས་གཞུང་གི་སྲིད་དབང་གི་མགོ་རྟོག་སྲོག་པའི་ངན་
སྤྱོད་བྱས་པའི་བར་གྱི་ནག་ཉེས་བཅུགས་ཏེ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རེད། ཁོ་ཚོ་ལས་མང་པོ་ཞིག་
ཞི་ཟླ་བ་འགའ་ཞིག་གི་རིང་གནས་ངོ་མི་ཚོད་ས་ཞིག་དུ་ལྷ་རྟོག་འོག་ཡོད་པའི་སྤོང་ཁང་དུ་
བཀག་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་ཉེས་བློ་བཟང་གྱི་གོ་རིམ་ལ་རྟོག་རྒྱུ་ནས་བློ་བཟང་སྤྱོད་པ་དང་སོ་སོའི་
ནང་མི་ལ་ངོ་ཐུག་མི་ཐུབ་པ་བཟོས། གར་སྤང་ཆ་མེད་དུ་གྲུར་བའི་བློ་བཟང་སྤྱོད་པ་དག་གི་
ཁོངས་སུ་མང་ལུ་ཡང་ཚུད་ཡོད། མང་ལུ་ནི་པེ་ཅིང་གི་བུད་མེད་ཐོབ་ཐང་སྤོང་ལེན་པ་ལྟ་བུའི་

ཁྲིམས་དོན་སྐྱོལ་ཚབ་ཡིན་པ་དང་། དགོ་གནས་གྱི་ཚགས་སྤོང་མནར་གཅོད་གཏོང་ཡུལ་དུ་གྱུར་
བའི་བྱ་ཚོ་ལོ་རྒྱུད་དག་གི་ཁྲིམས་ཚོད་པའང་བྱས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་གསང་བའི་ཡེ་ཤུའི་
ཚོས་ཁང་གི་ཁོངས་མི་དང་སྤྱོད་ཚུ་རྒྱུད་སྤོང་སྐྱོལ་སྤྱོད་པའི་ཁྲིམས་དོན་སྐྱོལ་བྱེད་མཁན་ལི་ཉི་
ཕིང་། སྤྱོད་ཚུ་རྒྱུད་སྤོང་སྐྱོལ་སྤྱོད་པ་དག་འབྱུང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཞེ་ཡན་ཡི། གཏོར་བཞེག་གཏོང་
གྲབས་ཡོད་པའི་ལྷན་གྲིག་ཡེ་ཤུའི་སྤྱོད་ཚུ་ཁང་དང་སྤྱོད་ཚུ་ཁང་སྤེང་གི་རྒྱ་གམ་བཅོན་བཀོག་བྱས་པ་
དག་གི་ཁྲིམས་ཚོད་པ་ཡིན་པའི་ཀྱང་ཁའེ་ནི་གནད་ཡོད་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་མི་སྣ་དང་ཐུག་
འཆར་ཡོད་པའི་སྤྱོད་ཚུ་དགོང་དེར་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རེད།

གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བའི་ཁྲིམས་ཚོད་པ་དང་ཁྲིམས་དོན་ལས་བྱེད་དག་གི་ཁོངས་སུ་ད་
རུང་ཁྲིམས་ཚོད་པ་ཏོང་ལི་རྒྱན་དང་། ལི་ཉི་ཕིང་གི་སྤྱོད་ཚུ་ཡིན་པའི་ཁྲིམས་ཚོད་པ་ལི་རྒྱན་སྤྱོད་
ཁྲིམས་དོན་གྱི་དམར་ཁྲིད་སྤོང་བརྟམ་སྐབས་སུ་ཡོད་པའི་ལི་རྒྱུ་ཡུན། ཁྲིམས་དོན་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ཚེས་པ་མང་རྒྱུད་། ཁྲིམས་ཚོད་པ་གྲིག་ཉི་ཕྱེན། ཁྲིམས་ཚོད་པ་ཐང་ཏཱེན་ཏོ། ཁྲིམས་ཚོད་པ་
མང་ཡུ་ཡི་བཟའ་རྒྱ་བའོ་ལོང་རྒྱན། ཁྲིམས་ཚོད་པ་ལི་ཉི་ཕིང་གི་ལག་རྟོགས་ཀའོ་ཡའེ། ཁྲིམས་
དོན་འཛིན་སྤོང་ལས་རྟོགས་ལིག་སི་ཤེན། ཁྲིམས་ཚོད་པ་མང་ཚོན་ཀྱང་། ཁྲིམས་དོན་དམར་
ཁྲིད་སྤོང་བརྟམ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཞེ་ཡན་ཏོང་། ཁྲིམས་ཚོད་པ་ཀའོ་མེ། ཁྲིམས་ཚོད་པ་ཞེ་ཡང་།
ཁྲིམས་དོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཛིན་སྤོང་ལས་རྟོགས་ལྷུ་ཀའ། ཁྲིམས་དོན་ལག་རྟོགས་ལིག་ཕིང་།
ཁྲིམས་དོན་ལག་རྟོགས་མང་ཤན་ཀོས་བཅས་ཡོད། ལོ་མཇུག་ལ་སྤྱོད་ཚུ་དུས་བཀག་ཉར་བྱས་
པའི་ཁྲིམས་དོན་ལག་རྟོགས་དང་ཁྲིམས་ཚོད་པ་འགའ་ཞིག་ནི་གང་དུ་གསང་ཉར་བྱས་པ་ཤེས་
རྟོགས་མེད། མང་པོ་ཞིག་ནི་སོ་སོའི་ཁྲིམས་ཚོད་པ་ལ་ཐུག་འབྲེལ་བྱས་བཅུག་མེད།

ཏོང་ཀོང་གི་པར་སྤྱོད་བཟོ་ཚོང་ཁང་ཞིག་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མ་ཉི་ཕྱི་རྒྱ་བཅུ་བ་ནས་བཅུ་
གཉིས་པའི་བར་ཐའེ་ལན་དང་ཏོང་ཀོང་། ཉིན་གྱིན་ནས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བ་རེད།
ཏོང་ཀོང་གི་སྤོང་དམངས་ཡིན་པར་མ་ཟད་མི་གཅིག་ནི་སུད་སི་ཡི་མི་སེར་ཡིན་ལ། གཞན་
ཞིག་ནི་དབྱིན་ཇིའི་མི་སེར་ཡིན། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་དུ་དོན་རྒྱུན་འདི་དང་འབྲེལ་

བའི་གནས་ཚུལ་བཀོད་པའི་ནང་མི་དེ་དག་ནི་དྲག་འབབ་དཔར་སྐྱེན་ཁང་དང་། དེ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོང་ལོ་ལྷན་དཔེ་ཁང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་རེད། དཔེ་ཁང་འདི་ཅུ་རྒྱ་
ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་དེའི་འགོ་བློན་རྣམས་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་ཀྱི་དཔེ་དེབ་མང་དུ་
འཚོང་བ་རེད། བྱིས་མི་དང་ལས་འགན་དག་གིས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་མི་སྣ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་
དང་། རྗེས་སུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གཉེར་བའི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་དུ་བཅོན་བྲིད་བྱས་
པའི་མི་སྣར་བ་ཞིག་གིས་བརྟན་འཕྲིན་བརྒྱུད་རང་སྦྱོན་ངོས་ལེན་བྱས་པ་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་
གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་དུའང་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བའི་དོན་རྐྱེན་དེ་དག་གི་བྲོད་
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་མི་སྣ་ཐེ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྐྲེལ་བ་
རེད།

༡༩༥༩ལོའི་གནས་བདེ་སྐོ་མོ་ཆེའི་ཐང་ཆེན་དུ་དྲག་གཞོན་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་བསང་པ་དང་།
གར་ཡོད་མི་ཤེས་པ། བཀག་ཉར་བྱས་པའི་མི་གྲངས་ནི་སྤྱིད་གཞུང་གིས་ལོ་འདིའི་ནང་དུའང་
ཆ་ཚང་ཞིང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་ཞིག་སྐྲེལ་མེད། ལྷ་ཞིབ་པ་མང་ཆེ་ཤོས་ཀྱིས་རགས་རྩིས་བྱས་པ་
ལྟར་ན་སྐབས་དེའི་དོན་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་ད་ལྟོའང་མི་བཅུ་ཐམ་པ་ཡས་མས་བཅོན་འཇུག་
བྱས་ཡོད་ཟེར། རམ་རྟོན་བྲོམ་སྐོར་དེའི་ནང་ཞུགས་པའི་ལས་འགུལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱིད་
གཞུང་གིས་སྤྱི་མཐུན་དུ་སྐྱེན་གཙོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

**ག སྤྱི་མཐུན་མཐུན་གཙོ་དང་། གཞུག་རྒྱུ་མི་སྦྱོད་ལས་འདས་པའམ་དམའ་འབབས་
མཐོང་རྒྱུ་། ཉེས་ཆད་གཙོ་པ།**

བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བྱིས་སྐོར་ཐོག་ནས་གཞུགས་པོར་སྤྱི་མཐུན་མཐུན་གཙོ་
གཏོང་མི་ཚོགས་ལ། བཅོན་སྤྱང་བས་བཅོན་ཤུགས་ཀྱིས་ནག་ཉེས་ངོས་ལེན་བྱེད་འཇུག་པའམ་
བཅོན་པའི་ཆེ་མཐོང་ལ་དམའ་འབབས། ཉེས་རྒྱུང་གཏོང་བ་དང་བཅོན་པ་གཞན་ལ་ཉེས་
རྒྱུང་གཏོང་འཇུག་རྒྱ་ནི་བྱིས་སྤྱི་མཐུན་སྦྱོན་འགོག་བྱས་ཡོད། ཉེས་བྱིས་སྤྱི་མཐུན་བཅོས་ནང་

ཁྲིམས་འགལ་ཐབས་ལམ་ཐོག་མནར་གཅོད་བཏང་ནས་ནག་ཉེས་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ཚུད་པའི་
དཔང་རྟགས་ནི་གྲོད་དོན་རིགས་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་དཔང་རྟགས་སུ་བཀོལ་མི་ཚོགས་པ་བཟོས་ཡོད།

བཙོན་པ་བྱུང་པ་དང་བཀག་ཉར་བྱས་སྤྱིང་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁོང་རྣམས་ལ་ཉེས་རྒྱུང་ཕོག་
པ་དང་། སློག་དབྱུག་གཞུས་པ། རྒྱབ་སྐྱེས་མེད་པའི་རྒྱབ་སྐྱེགས་སྤེང་ཚུ་ཚོད་མང་པོར་སྤོང་
བརྒྱག་པ། གཉིད་ལྷག་མ་བརྒྱག་པའི་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ལུས་སེམས་
གཉིས་ཀར་མནར་གཅོད་བཏང་བའི་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད། བཙོན་ཁང་ལས་བྱེད་པས་
བཙོན་པ་སྦྱི་ལ་མནར་གཅོད་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། ཚབ་སྲིད་དང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ་
འཛིན་མཁན་རྣམས་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་རྒྱབ་སྦྱོང་སྤེལ་བ་རེད་ཟེ། ད་དུང་ཁོང་ཚོའི་
ནང་མི་སྤྱན་མཚེད་རྣམས་ལ་འང་མནར་གཅོད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་ཤིག་བྱུང་བ་
རེད།

སྤྱི་ཚུལ་སྤོང་མནར་གཅོད་གཏོང་བ་ནི་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་སློག་སྤོང་རེད་ཅེས་འཛིན་སྤོང་
མཉམ་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་སྤོང་མནར་གཅོད་ལ་ངོ་སྟོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ཟླ་བརྒྱ་
གཉིས་པའི་ནང་འགྲེལ་སྤེལ་བྱས་པའི་སྤྱན་ཐོའི་ནང་དུ་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་ཉེས་
ཁྲིམས་ཀྱི་མ་ལག་ནང་སྤྱི་ཚུལ་སྤོང་མནར་གཅོད་གཏོང་རྒྱ་ནི་རྟག་པར་མཐོང་བའི་ཆ་ཤས་ཤིག་
རེད་ཅེས་ཞིབ་དུ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད། འཛིན་སྤོང་མཉམ་འགྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚུལ་
མནར་གཅོད་ལ་ངོ་སྟོན་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས། འདྲི་ཅད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་རྟོག་པར་ཆས་རྒྱ་ཚེར་
བཀོལ་བའི་ཚད་ནི་རྗེ་རྒྱུང་དུ་ཕྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཁ་ཤས་ཡོད་ཅེས་བཀོད་
ཡོད་པ་དང་། ཡིན་ནའང་སྤྱན་ཐོ་དེའི་ནང་སྤྱི་ཚུལ་སྤོང་མནར་གཅོད་གཏོང་བ་ནི་འོབས་དོང་
བྱས་པ་ནང་བཞིན་གཏོང་བའི་རྒྱ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཟེ།

ཕྱི་ཟླ་དགུ་བའི་ནང་ཀའོ་ཀྱི་ཉིན་གྱིས་ཁོ་རང་ཤིན་ཅང་གི་བཙོན་ཁང་དུ་བཙོན་འཇུག་བྱས་
པའི་ལོ་དེ་དག་གི་ནང་རྒྱབ་སྦྱོང་སྤེལ་བ་དང་སྤྱི་ཚུལ་སྤོང་མནར་གཅོད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་
སྤྲ་ཞིབ་སློམ་ཞིབ་འབྲི་བྱས་ཡོད་པའི་དཔེ་དེབ་པར་སྤྱན་བྱས་པ་རེད། ཁོང་གིས་ལོ་གསུམ་གྱི་
རིང་ཁོར་རྒྱུང་ལོགས་སུ་བཀག་འཇུག་བྱས་པ་དང་གདོང་པ་ལ་སློག་དབྱུག་གིས་གཞུས་བྱུང་

ཞེས་བཀོད་ཡོད། ད་རུང་ཟླ་བ་༢༡་ལྷན་གྱི་རིང་སློ་བྱི་ལོགས་ལ་ཐངས་གཅིག་ལས་བཏང་མེད་
ཟེར།

སྤྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ལས་འགུལ་བ་ཀྱང་ལིག་མའོ་ནི་ཀོང་གི་སྤྱི་དམངས་བདེ་འཇགས་
ལས་ཁང་གི་བཀག་བསྐྱེལ་འོག་ཚོ་འདས་སུ་གྱུར། ཁོའི་བྱིས་ཚང་གི་སློམས་ཚོད་པས་བཅ་པོ་ལ་
བརྟུག་དབྱུང་བྱས་སྐབས་སྤྱི་ལོ་མཚན་གཅོད་བཏང་བའི་རྟོགས་མཚན་དུ་ཁྲིམ་ཐོན་པ་
དང་སྤྱི་ལོ་ཐེག་གསལ་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཟླ་བཅུ་དྲུག་པའི་ནང་
ཀྱང་ལགས་ཀྱི་བྱིས་ལ་སློ་བུར་དུ་བསྐྱོད་བཤེར་བྱས་ཏེ་འབྲུག་རྒྱུན་ཟིང་སློང་གི་ནག་ཉེས་
བཅུ་གསུམ་ནས་བཀག་ཉར་བྱས། ཁོ་རང་ཚོ་འདས་བར་སློམས་བཤེར་བྱས་མེད།

སློམས་ཚོད་པ་དང་བདག་དབང་དོན་གཉེར་བ་ཕྱང་ཚིན་ཡིང་ནི་༢༠༡༤་ལོར་གནམ་བདེ་སློ་
མོ་ཚེའི་ངོ་སློལ་གྱི་དུས་དྲན་ཐངས་ཉེ་ཤུ་ཅུ་ལའི་སློན་དེར་བཀག་ཉར་བྱས་ཤིང་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་སྤྱི་དབང་མགོ་རྟེན་སློག་པའི་ནག་ཉེས་བཅུ་གསུམ། སྤྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་སློམས་བཤེར་བྱས་
སྐབས་ཁོང་གིས་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་རིང་བརྟན་སློང་སྤངས་པ་བརྗོད་པ་རེད། ཕྱང་ལ་རྟུང་
བ་དང་གཞུས་པ། ས་རྒྱ་དང་བཟའ་བཏང་འོས་འཚམས་མེད་པར་ཁེར་རྒྱུ་དུ་བཀག་པ། རྒྱ་
ཚོད་༡༢་རིང་ལ་འདྲི་ཅད་བྱས་ཏེ་སློན་ངོས་ལེན་བྱེད་རག་བར་མཚམས་མ་བཞག་པ་བཅས་
ཡོད་པར་བརྗོད།

སྤྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་དུ་གནས་ཚུལ་བཀོད་པ་ལྟར་ན། རྒྱུན་
ཡུང་གི་འདྲི་ཅད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་མང་རིང་གི་ལས་འགུལ་བ་རྣམས་ལ་ཅུན་དང་གཞན་དག་ལ་
བཀག་ཉར་བྱས་པའི་རིང་སྤྱི་ལོ་མཚན་གཅོད་བཏང་བ་རེད། ཅུང་གིས་དབྱུས་གཞུང་ལ་ཡི་
གོ་བྱིས་ཏེ་ས་གནས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འཆར་ཞིག་གི་ཚེད་
ས་ཚ་ཤོར་བའི་གོང་གསལ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིན་ཚབ་དུ་སློང་རྒྱུའི་སློར་མོ་བར་ཟས་བྱེད་བཞིན་
པའི་གནས་ཚུལ་སྟན་འཉམས་ལྟར་ཞུས་ཤིང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རེད། ཅུང་ལ་གཅར་རྟུང་བཏང་བ་
དང་རྒྱ་གང་མོ་ཕྱི་བས་པ། ལག་པའི་མཁྱིལ་མ་ནས་གནམ་ལ་བཏགས་པ། རྒྱ་ལྷན་ཚེ་བའི་སློང་
སྤངས་ལྟར་བཀྱིག་བཞག་པ་སོགས་བྱས་ཡོད།

ཡུ་གུར་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་པའི་སྡེ་ཡིས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན། འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་སྤྱད་སྤྱོད་
མནར་གཅོད་གཏོང་བ་དང་བྲིམས་ལག་བསྟར་བྱེད་མཁན་གྱི་ཉེན་རྒྱུ་མི་སྤྲོད་བརྒྱུ་དམིགས་
བྱེད་པ། ཉེས་ཆད་སྡེད་མོ་གཅོད་པའི་མ་ལག་ཡོད་ཟེར(ས་བཅད་དུག་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་རིགས་
རྒྱུད་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཚན་པར་གཟིགས།) དཔེར་ན་བཅོམ་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུ་གུར་བ་
ཞེས་ཞི་ཉིན་གྱིས་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་བརྗོད་དོན་ལ། ཁོ་རང་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པའི་ངོས་
ནས་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་དང་བཅོམ་འཇུག་བྱས་ཡོད་པའི་ཡུ་གུར་བ་གཞན་
དག་ལ་བཅོམ་སྤང་གིས་གཅར་རྒྱུད་དང་བཟའ་བཏུང་འདང་ཚོད་མི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་རིགས་
བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་རྒྱུ་བྱིས་གཤེ་བ་རེད་ཟེར།

ཉེས་དོན་སྲིད་བྲིམས་ཀྱི་མ་ལག་ནང་སྤྱད་སྤྱོད་མནར་གཅོད་གཏོང་བཞིན་པའི་གནད་དོན་
མཚང་འབྲེན་བྱེད་བྱབས་བྱེད་པའི་བྲིམས་ཚོད་པ་རྣམས་མི་ཞེད་སྤང་སྤྱུལ་ས་དང་སྤྲོད་གཅོར་
བྱ་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད། ཐོབ་ཐང་ཐད་ཀྱི་བྲིམས་ཚོད་པ་ཡུ་སྤྲོད་ཉིན་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས་
བརྗོད་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོར་ཁོ་རང་ཉེན་རྒྱུ་མི་སྤྲོད་ལྷ་བ་གསུམ་ལ་བཀག་ཉར་བྱས་སྐབས་
སྤྱད་སྤྱོད་མནར་གཅོད་བཏང་བ་དང་། དབྱར་ཁའི་རིང་ཉེན་གཉེས་ལ་བཀག་ཉར་བྱས་པ་
རེད། ཡུ་ཡིས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ལ་ཉོང་གོང་གི་དམངས་གཙོ་
དོན་གཉེར་རམ་སྟོན་ཁྲིམ་སྟོར་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་གོ་སྐྱོད་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐྱོན་ངོས་
ལེན་བྱེད་དུ་འཇུག་ཆེད་གཉེད་བཅགས་པ་དང་ལྷགས་ཀྱི་སྐབས་སྤྲོད་ཤིག་གི་སྤྱོད་དུས་ཚོད་
འགའ་ཞིག་ལ་བཞག་སོང་ཟེར།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷ་རྒྱུ་ཚོགས་པས་ལྷ་བ་ལྷ་བའི་ནང་སྡེལ་བའི་སྤྲོད་ཐོའི་ནང་དུ་སྤྱོད་
གཞུང་གི་བྲིམས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲོད་སྤྱོད་དམངས་འབེབས་བརྒྱུ་བཅོས་དང་སྤྱད་
སྤྱོད་མནར་གཅོད་གཏོང་བཞིན་ཡོད་ཟེར། ཆེས་མཐོ་བའི་མི་དམངས་བྲིམས་ཁང་གི་དྲ་ཚོགས་
སུ་བཀོད་པའི་ཉེས་དོན་བྲིམས་ཁང་གི་ཉེས་ཆད་བབས་གཅོད་༡༥༥༠༠༠་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་
རྗེས། སྤྱད་སྤྱོད་མནར་གཅོད་བཏང་རབས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་གྲོད་དོན་དག་ལས་བརྒྱ་ཆའི་
དུག་གི་བྲིམས་བཤེར་ཁྲིམ་སྟོར་དཔོན་གྱིས་རང་སྐྱོན་ངོས་ལེན་བྱས་པ་དག་ཅིས་མེད་བཏང་
བ་དང་། དཔང་ཉུགས་ཅིས་མེད་བཏང་བ་དེ་དག་ནང་དུ་འདུ་བའི་དག་འབྱུང་གྲོད་ཡ་ཚང་
མ་ལ་ཉེས་ཆད་བཅད་འདུག་ཅེས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷ་རྒྱུ་ཚོགས་པས་སྤྲོད་ཚོགས་བཀོད་

ཡོད། འདྲི་ཅད་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཁ་སོགས་མཐོང་དཀའ་བའི་སྤྱད་སྦྱོང་མནར་གཅོད་
ཀྱི་རིགས་བཞེན་གྱིན་ཡོད་ཅེས་སྤྲིམས་ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་ཡོད། རང་སྦྱོན་ངོས་ལེན་བྱས་
པ་དག་བརྟན་པར་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྡོན་གྱི་སྤྱད་སྦྱོང་མནར་གཅོད་བཏང་བའི་ཆ་
ཤས་ནི་བརྟན་པར་བརྒྱབ་མེད། བཀག་ཉར་བྱས་པ་དག་གིས་ཁོ་ཚོར་སློབ་དབྱུག་གིས་གཞུས་
པ་དང་། སྐབས་ལྷགས་སྤོང་བཀྱིག་པ། མཁྲིག་མ་ནས་གནམ་ལ་བཏགས་པ། དུམ་རིང་པོར་གཉིད་
མ་བཅུག་པ། སེམས་ཁམས་ལ་སྤྱད་པོ་འདྲ་མིན་བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བཟོད་ཡོད།

ཉེན་རེའི་སྤྲིམས་དོན་(གཞུང་གིས་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྤྲིམས་དོན་གྱི་ཚགས་པར)སྤོང་
གནས་ཚུལ་བཀོད་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་དམངས་བདེ་འཇགས་ལས་ཁང་གིས་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཚད་
མཐོན་པོ་ཡིན་པའི་ཉེས་ཅན་བཀག་ཉར་བྱ་སའི་སེམས་ཁམས་སྤྲོན་ཁང་(ཨན་ཁང་ལྷོ་གནས་
ཞེས་ཀྱང་འབོད)་ཨ་མ་ཐད་ཀར་དུ་འཛིན་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། སེམས་ཁམས་བདེ་ཐང་
བཀག་བཅོས་ཁང་དུ་བསྐྱུལ་ཡོད་པའི་མི་མང་ཤོས་ལ་མི་གསོད་ལག་དམར་དང་དྲག་སྦྱོང་
གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲིམས་ཐག་བཅད་ཡོད། ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་དང་ལྷ་གཏུག་བྱེད་
མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་སོ་སོའི་འདོད་མོས་ལ་མ་སྤོས་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་དབང་གིས་
སེམས་ཁམས་གསོ་བཅོས་བྱ་སར་བཅུག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན། དཔེར་ན་སྤྱི་ལྷོ་བཅུ་བའི་
ནང་སི་ཤོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྫོང་རིམ་པའི་གོང་ཁྲུང་ཞིག་ཏུ་ཨན་ཁང་ལྷོ་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ནང་
པ་དག་ལས་གསུམ་ཆའི་གཅིག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ལ་གཏོར་བརྒྱག་གཏོང་བའི་སེམས་
ཁམས་ཀྱི་ན་ཚ་ཡོད་ཅེས་ནད་མིང་བཏགས་ཡོད།

སྤྲིམས་ཡིག་ནང་སོ་སོའི་འདོད་མོས་མེད་པར་སེམས་ཁམས་བདེ་ཐང་ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་མི་
ཚོག་པ་དང་། རང་ཉིད་དང་གཞན་ལ་འཚེ་བའི་བྱ་ལས་ཚོམ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞེན་མེད་ཚོ་བཀག་
ཉར་སྤྲོན་བཅོས་བྱས་མི་ཚོག་སྤྲིམས་དོན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲིམས་ཡིག་དེ་ཡིས་སེམས་
ཁམས་བཅོས་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་མི་རྣམས་ལ་སྤྲིམས་ཐོག་ནས་སྤྱོད་དེ་ཅམ་མེད་པ་ངོས་
ལེན་བྱེད། སྤྲིམས་ཡིག་དེའི་ནང་སྤྲིམས་ཚུང་བ་ཡོད་ཚོག་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་
མེད་པ་དང་། མི་དེ་དག་ལ་ན་ཚ་ཚབས་ཆེན་ཟེར་བའི་སྐབས་དང་སྤྲོན་བཅོས་ལ་བར་ཆད་མི་
ཡོང་བ་བྱེད་པ་ཟེར་བའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་མི་ལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ལ་
བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད། ཉེས་སྤྲིམས་གཏུག་བཤེར་བཅའ་སྤྲིམས་ལ་སྤྲོན་བཅོས་བྱས་རྗེས་ཀྱི་

ཁྲིམས་ལུགས་ནང་དུ་ཁྲིམས་ཁང་གིས་གཞན་ལ་ཉེན་ཚབས་ཆེན་པོ་བཟོས་པ་དང་ཡིན་ནའང་
སེམས་ཁམས་བདེ་ཐང་མ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཉེས་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་འཁུར་མི་དགོས་
པའི་མི་སྣ་ལ་ཁྱེན་ཐག་བཅད་པར་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་(ཁྲིམས་སྒྲུབ་དང་ཞིབ་དཔྱད་གཉིས་ཀའི་
འགན་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་)་གིས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་དགོས་པ་རེད། སྐྱུར་བཅོས་དེའི་ནང་སྐྱེན་
བཅོས་ཐག་གཅོད་ཐད་ངེས་པར་དུ་འབྲུག་གཞུག་བྱེད་ཚོགས་པའི་ཚན་པའང་ཡོད། ཆབ་འབངས་ཀྱི་
ཚོགས་སྡེ་ཁག་དང་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་དུ་ཁྲིམས་དེ་དག་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་ཚུལ་ནི་སྐྱུར་བཞིན་
ཆ་སྒྲུབ་པོ་མིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད།

ཀྱི་ནག་དུ་ཡུན་རིང་པོར་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་སློབ་ཁྲིམས་བཅད་པའི་བཅོན་པ་དག་གི་དབང་
བོ་འདོད་མོས་མེད་བཞིན་དུ་ནད་པ་གཞན་གྱི་དབང་བོར་མཁོ་སྤོང་བྱེད་པའི་བྱེད་སྒྲུབ་དེ་
ནི་སྤྱི་གཞུང་གིས་སྤྱི་ལོ་དང་པོའི་ཚེས་༡་ཉེན་ནས་བཟུང་མཚམས་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར།
ལོ་དེའི་སྤོན་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཁྲིམ་ཚང་འཆར་འགོད་སྟན་ཁང་གིས་རགས་
ཚིས་བྱས་པ་སྟར་ན་ལོ་རེར་དབང་བོ་༡༠༠༠༠་ཙམ་སྤོང་འཇུགས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་བརྒྱུད་པའི་
ནང་བར་རང་འཐད་ངང་དབང་བོ་མཁོ་སྤོང་བྱེད་མཁན་༤༧༠༠་ཡས་མས་ལས་མེད་པ་རེད།
གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་དུ་སྤྱི་ལོ་དང་པོ་ནས་བཟུང་རང་འཐད་ངོས་ནས་མཁོ་
སྤོང་བྱས་པའི་དབང་བོ་སྤོང་འཇུགས་བྱེད་པའི་འགོ་ཡོངས་སུ་ཚུགས་པ་ཡིན་ཟེར། ཡིན་ནའང་
རྒྱལ་སྤྱིའི་གསོ་རིག་མཁས་དབང་དང་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རང་
འཐད་ཟེར་བའི་ལམ་ལུགས་དེ་ལ་དོགས་འདྲི་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ལུགས་དེའི་ཁྲོད་སློབ་
ཁྲིམས་ཐོག་མཁན་གྱི་བཅོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བོ་མཁོ་སྤོང་བྱས་ཚོགས་པ་རེད།

བཅོན་ཁང་དང་བཀག་ཉར་ཁང་གི་གནས་སྟངས།

ཆབ་སྤྱི་བཅོན་པ་དང་ཉེས་ཁྲིམས་ཉེས་ཅན་གཉིས་ཀར་ཆད་པ་གཅོད་ས་དག་དུ་སྤྱིའི་ཆ་
ནས་གནས་སྟངས་སྤྱོད་པོ་དང་ཉུག་པར་དམའ་འབབས་བརྒྱས་བཅོས་བྱེད།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣་ནང་ཁྲིམས་བཟོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངལ་ཚོལ་སྐྱུར་བཀོལ་རུ་བའི་མ་ལག་དེ་དངོས་སུ་
མཚམས་འཛིན་བྱས་པ་རེད། གཞུང་འབྲེལ་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་དུ་ངལ་ཚོལ་སྐྱུར་བཀོལ་རུ་བའི་
ནང་གི་བཅོན་པ་རྣམས་༢༠༡༣་ལོའི་ལོ་སྤྱི་དུ་སྤོང་བཀོལ་གཏོང་རྒྱ་དང་། ཡིན་ནའང་མ་

ལག་དེ་མཚམས་འཛོག་མ་བྱས་པའི་སློན་གྱི་ཉེས་ཚད་རྣམས་ནི་བྲིམས་མཐུན་དུ་ངོས་འཛིན་
བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཁ་སློན་བྱས་ཡོད། འཛིན་སློང་བཀག་ཉར་གྱི་ཐབས་གཞན་དག་ནི་སྤར་
བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་ཁོངས་སུ་ཆགས་སེལ་འཚོང་མཁན་དང་ཁོ་ཚོའི་ཉོ་མཁན་རྣམས་བཀག་
ཉར་དང་སློབ་གསོ་རྒྱག་པ། ཉལ་ཐ་བསྟེན་མཁན་རྣམས་ལ་བཅོན་གྱིས་ཉལ་ཐ་གཅོད་པའི་
སློན་བཅོས་བྱེད་པ། ཚོས་ལྷགས་དང་ཆབ་སྲིད་ལས་འགུལ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་བྲིམས་
ལྷགས་སློབ་གསོ་བཟུང་བའི་ལྟེ་གནས་ཁག་ཡོད།

གཞུང་ངོས་ནས་ངལ་རྩལ་སྤྱད་བཀོལ་རུ་བའི་མ་ལག་མཚམས་འཛོག་བྱས་ནའང་ལོ་འདིའི་
ནང་བཅོན་དབང་འོག་ལས་ཀར་བཀོལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། ལྷ་གི་སུ་ལུལ་དུ་ལུ་གུར་བ་
རྣམས་ནི་བྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་ལས་བཟུང་བའི་ནང་མི་ཐེ་བའི་ཆེད་དུ་བཅོན་དབང་གིས་ཞིང་
རུའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་རེད་ཟེར།

ཕྱིའི་བཀོད་པའི་གནས་སྤངས། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུན་པར་བཅོན་པ་དང་བཀག་
ཉར་འོག་ཡོད་པ་རྣམས་འཚོང་ཁ་ཆེ་ཞིང་གཅོད་སྤོང་སྤོང་བསྟེན་སློབ་པའི་འོག་བཀག་ཉར་བྱེད།
བཟུང་བའི་སྤྱད་སྤྱོད་ཚད་ཞན་པ་དང་འདང་ངེས་མེད་པ། བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པའི་མི་མང་པོ་
ཞིག་ནི་སོ་སོའི་ཤ་ཉེ་རིང་གིས་མཁོ་སློང་བྱས་པའི་ཁ་ལག་དང་སྤྲོད་གྲོན་ཆས་དྲོན་པོར་
འཁེན་ཡོད། ཉལ་བྲི་དང་ཉལ་ཆས་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བཅོན་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུན་པར་ཞུ་ལའི་
སྤོང་ཉལ་དགོས་ལྷག་གི་ཡོད། གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་གཅོད་སྤོང་དང་། མཁའ་དབྱུགས་
རྒྱ་ས། ཚ་སློག་དཀར་ཆ། འཕྲུང་ཆུ་གཅོད་མ་རེག་ལུབ་པའི་ཆ་རྒྱུན་ནི་འཚམས་པོ་ཞིག་མིན།

གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོན་པ་རྣམས་ལ་ག་དུས་ཡིན་ཡང་སྤྲོད་བཅོས་གྱི་ཐོབ་ཐང་
ཡོད་ཅེས་ཁས་ལེན་བྱས་ཀྱང་བཅོན་པ་རྣམས་ལ་འོས་ཤིང་འཚམས་པོ་དང་དུས་ཐོག་དུ་སྤྲོད་
བཅོས་བྱ་རྒྱུ་ནི་སུ་མཐུན་དུ་གནད་དོན་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བཅོན་ཁང་གི་དབང་
འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་བཅོན་པ་རྣམས་ལ་སྤྲོད་བཅོས་བྱ་རྒྱུ་དུས་འགྲུངས་བྱེད།

༢༠༡༤ ལོའི་ཟླ་དགུ་བའི་ནང་། ལོ་ན་༥༦ ཡིན་པའི་ལུ་གུར་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཡིན་པ་ལ་
ཀུབ་ཨི་ཏེ་སི་ནི་ལོ་༡༠ ལ་བཅོན་འཇུག་གི་བྲིམས་ཐག་བཅད་ནས་བཅོན་འོག་དུ་ཡོད་པའི་
སྐབས་སུ་ཚོ་ལས་འདས་པ་དང་། ཁོང་ནི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་ལྔ་བའི་ནང་ཆེད་ཐང་ཞིག་དུ་མི་

མང་པོ་ལ་སློབ་སྦྱོར་བཤེར་བྱས་ཏེ་སློབ་སྦྱོར་འགལ་གྱི་ཚོས་ལྷགས་ལས་དོན་སྐྱེལ་བའི་ནག་ཉེས་
བཅུགས་ནས་སློབ་སྦྱོར་ཐག་བཅད་པ་ཞིག་ཡིན། ཁོའི་སློབ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཨི་ཏི་སི་བཙོན་འཇུག་
བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་གི་གཞུགས་པའི་བདེ་ཐང་གནས་སྤངས་ཡག་པོ་ཡིན་པ་དང་། ཡིན་
ནའང་བཙོན་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་སྤོང་དང་སློབ་པའི་ན་ཚ་བྱང་ཞིང་། ཕྱི་ལོགས་སུ་སྐྱོན་
བཙོས་བྱ་རྒྱུའི་རེ་འདུན་བཏོན་ཀྱང་བཙོན་ཁང་གི་གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་ལེན་
མ་བྱས་པ་རེད་ཟེར།

མིང་གྲགས་ཆེ་བའི་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་བཙོན་པ་མང་ཆེ་ཤོས་ལས་སྐྱོན་བཙོས་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་
ཡག་ཚམ་སྦྱོར་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་འདུག། གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣས་ཕྱི་ལོགས་ནས་སྤོང་རྩའི་
བྱང་མཁས་སྐྱོན་པ་ཞིག་བཙོན་ཁང་དུ་བཏང་སྟེ་ལོ་ན་༧༡་ཡིན་ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་གསང་བ་
ཕྱིར་སློབ་བྱས་པའི་ནག་ཉེས་བཅུགས་པའི་གསར་འགོད་པ་ཀའོ་ཡུ་ལ་བཏག་དཔྱད་བྱེད་
བཅུག་པ་རེད། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཀའོ་ཡི་བཙོན་འཇུག་དུས་ཡུན་སྤང་དུ་བཏང་སྟེ་ཕྱི་
ལོགས་སུ་སྐྱོན་བཙོས་བྱེད་པར་ཚོགས་མཆན་བཀོད་ནས་བཙོན་འཇུག་གི་དུས་ཡུན་སྟོག་མ་
རྣམས་བཙོན་ཁང་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཁྱུར་ཚོགས་པ་བྱས།

ཉེས་སློབ་སྦྱོར་གཏུག་བཤེར་བཅའ་སློབ་སྦྱོར་ནི་༢༠༡༣་ནས་བཟུང་ལག་ལེན་བསྟར་བ་དང་དེའི་
ནང་དུ་གཞོན་ནུ་ལོ་ཚུང་གི་སློབ་སྦྱོར་གྱང་ཚུད་ཡོད། ཏོས་དུ་ཐེབས་རྩ་ཚོགས་པས་ཉམས་
ཞིབ་བྱས་པའི་མཇུག་འབྲས་སུ། ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་ཆེས་མཐོ་བའི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་
ཁང་གིས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་གྲངས་ཐོ་ལྟར་ན་གཞོན་ནུ་ལོ་ཚུང་འཛིན་བཟུང་དང་
སློབ་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱ་ཉུང་དུ་གཏོང་བའི་སྲིད་ཇུས་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱིས་ལག་ལེན་བསྟར་ཡོད་
ཟེར། གྲངས་ཐོ་དེའི་ནང་ད་རུང་གཞོན་ནུ་ལོ་ཚུང་འཛིན་བཟུང་བྱས་རྗེས་སློབ་སྦྱོར་ཁང་གིས་
ཕྱིར་སློབ་པའི་ཚད་ནི་༢༠༡༣་ལོའི་བརྒྱ་ཆའི་༡༧་ནས་༢༠༡༤་ལོར་བརྒྱ་ཆའི་༢༤་ལ་འཕར་
འདུག་ཟེར།

ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་རྣམས་ནི་བཙོན་པ་དཀྱིས་མ་དང་མཉམ་དུ་བཙོན་འཇུག་བྱས་ནས་བཙོན་
སྤང་པས་ངན་བསྐྱལ་བྱས་ཏེ་བཙོན་པ་གཞན་དག་གིས་གཙུག་རྒྱུད་དང་། སྐྱོན་གཙོ་བོ་བཙོན་
པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་བ་མི་འདྲ་བ་འཛིན་མཁན་ཁ་ཤས་ལ་

སྤྱི་མི་ཉེ་དུང་གིས་སྤྱི་ཡོང་བའི་སྐོར་གྱི་ཁ་ཟས་དང་། སྤྱི་ལཱ་དྲོན་པོ་ཉར་མི་ཚོགས་པ་བྱེད་
བཞིན་ཡོད།

འཛིན་སྐྱོང་བཀག་བསྐྱེལ་ཁང་དག་གི་ཆ་རྒྱུན་ཀྱང་བཙོན་ཁང་དེ་དག་དང་འདྲ། འཛིན་སྐྱོང་
བཀག་བསྐྱེལ་ཁང་དུ་གཙུག་རྒྱུ་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། བཀག་ཉར་བྱས་
མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་རྒྱུ་བྱེད་པ་དང་། ཆགས་སེལ་གྱི་བརྒྱུ་དམིགས་བྱས་པ། བཟའ་
བཟུང་འཚམས་པོ་མེད་པ། སྤྱི་བཙོན་བྱེད་མི་སྲུབ་པའམ་ཚད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མེད་པའི་
གནས་ཚུལ་བཟོད་ཡོད།

འཛིན་སྐྱོང་། གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་འཚོ་བ་ཅན་དང་འཚོ་བ་མེད་པའི་ཉེས་ཅན་རྣམས་
ལ་དོ་དམ་བཙོན་འཇུག་གི་ཐབས་ལམ་མ་འདྲ་བ་བཞེན་གྱིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་བཞི་བའི་ནང་སྤྱི་མིས་
དོན་ཉན་དེའི་ཚོགས་པར་སྤོང་གནས་ཚུལ་བཀོད་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༣་ནས་བཟུང་མི་ས་ཡ་
༥་འབུམ་༣་ཙམ་ས་གནས་སྐྱུར་བཀོད་ཁང་དུ་བསྐྱེལ་བ་དང་། ཕྱི་ལོ་གཉིས་པའི་ནང་ལས་རིམ་
དེའི་འོག་ཡོད་པའི་མི་གྲངས་ནི་རྣམས་རྩིས་པ་བྱས་པ་ལྟར་ན་༧༥༠༠༠༠་མེད་ཟེར། གནས་
ཚུལ་ཡོང་ཁུངས་དེའི་ནང་ད་རུང་བཞེན་དོན་དུ། ས་གནས་སྐྱུར་བཀོད་ལས་རིམ་ནང་ལོ་དེའི་
མི་གྲངས་ཡར་འཕར་ཚད་ནི་༥༧༠༠༠་མེད་ཟེར།

སྤྱི་མིས་ཁང་དེའི་ནང་ལྟ་ཞིབ་པ་མེད་ནའང་། བཙོན་པ་དང་བཀག་བསྐྱེལ་འོག་ཡོད་མཁན་
དག་གིས་སྤྱི་མིས་ཞིབ་ཁང་གི་དབང་འཛིན་པ་ལ་བསྐྱུང་རའི་ཡི་གེ་ཕུལ་ཚོགས་པའི་སྤྱི་མིས་དབང་
ཡོད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་འཕེར་ཞིང་མི་ཚོས་དང་འགལ་བའི་གནས་སྐྱུངས་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་
པའི་རེ་འདུན་བཏོན་ཚོགས། སྤྱི་མིས་ཡིག་ནང་བཙོན་ཁང་ནས་བཙོན་ཁང་གི་མཐོ་རིམ་དབང་
འཛིན་པ་དང་ཡང་ན་སྤྱི་མིས་བཞེར་ཁང་གི་ལས་ཁུངས་གང་རུང་ལ་བསྐྱུར་བའི་འཕྲིན་ཡིག་
ལ་གཞུང་འབྲེལ་རྟོག་ཞིབ་མ་བྱས་པར་ཡར་གཏོང་དགོས་ཞེས་བཀོད་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་མིས་
འདི་ལག་ལེན་དུ་ག་ཚོད་འཁྱོལ་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མེད། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
མཚམས་རེར་ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་མི་ཚོས་རིང་ལུགས་དང་འགལ་བའི་གནས་སྐྱུངས་ལ་རྟོག་
ཞིབ་བྱེད་ནའང་། མཇུག་འབྲས་ནི་ཡིག་ཐོག་དུ་བཀོད་མེད་པ་དང་ཡང་ན་སྤྱི་དམངས་ལ་རེག་

ཐབས་མེད་པ་བཅོས་ཡོད། བཙོན་པ་དང་བཀག་བསྐྱེལ་འོག་ཡོད་པའི་མི་མང་ཤོས་ལ་གཉེན་
འཕྲད་དུ་ཡོང་མཁན་དང་ངོ་ལྷན་པའི་གོ་སྐབས་དེ་ཅུ་མེད་པ་དང་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་བྱ་སྒྲོར་
ལྷགས་པའི་གོ་སྐབས་མེད། བཙོན་ཁང་སློབ་སྦྱོར་གྱི་དོན་ཚན་ཡེ ༡༢ རང་“གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་ཀྱི་གོ་མས་གཤིས་དང་ལྷགས་སྒོལ་ཐོག་དམིགས་བསལ་བསམ་གཞིགས་དགོས་”ཞེས་
བཀོད་ཡོད་པ་དང་། བཀག་ཉར་ཁང་གི་སློབ་སྦྱོར་གྱི་དོན་ཚན་ཡེ ༡༣ རང་དེ་མཚུངས་འཁོད་
ཡོད་ཀྱང་སློབ་སྦྱོར་དེ་དག་ལག་ལེན་འབྱོལ་བའི་ཚད་ནི་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ལས་མེད་པ་རེད།

རང་དབང་ཕྱན་པའི་རྟོག་ཞིབ། བཙོན་ཁང་དང་། འཛིན་སྐྱོང་དང་སློབ་སྦྱོར་ལྷགས་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་
བཀག་བསྐྱེལ་ཁང་གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་དག་གི་གནས་ཚུལ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་ལ་ངོས་
འཛིན་བྱེད་པར་བརྟེན། རང་དབང་ཕྱན་པའི་རྟོག་ཞིབ་པ་ལ་བཀག་འགོག་བྱེད་ས་དེ་དག་ཏུ་
རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཚོགས་མཆན་ནི་གཞུང་གིས་མི་སྲོད་པ་རེད། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱ་གྲུ་དམར་པོའི་ཚོགས་པ་དེ་བཙོན་པ་དང་འབྲེལ་མཐུན་བྱེད་མ་བཅུག་པ་དང་།
རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་བཙོན་ཁང་ལ་འགོ་བསྐྱོད་བྱེད་བཅུག་མེད།

ང་། གང་བྱུང་འཛིན་བཟུང་དང་བཀག་ཉར།

གང་བྱུང་འཛིན་བཟུང་དང་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་ནི་གནད་དོན་ཚབས་ཚེན་ངང་གནས་ཡོད།
སློབ་སྦྱོར་གྱིས་ཉེན་རྟོག་པར་འཛིན་སྐྱོང་བཀག་བསྐྱེལ་གྱི་བདག་དབང་དང་མི་སྐྱེར་བ་དག་དུས་
ལུ་རིང་པོ་ཞིག་ལ་དངོས་གཞིའི་འཛིན་བཟུང་དང་ཉེས་འཇུགས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོག་
བཀག་ཉར་བྱེད་པའི་བདག་དབང་སྤྲད་ཡོད། ལོ་འདིའི་ལོ་འཁོར་རྗེས་པོའི་ནང་སློབ་སྦྱོར་སྐྱོད་པ་
དང་། འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་བ། གསར་འགོད་བ། ཚོས་དཔོན། ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་
ཟུར་བ་དང་ཁོ་ཚོའི་ནང་མི་རྣམས་ནི་གང་བྱུང་འཛིན་བཟུང་དང་བཀག་ཉར་བྱ་ལུ་དང་
དམིགས་འབེན་དུ་གྱུར་ཡོད།

ལས་འགུལ་བ་མང་པོ་ཞིག་སློབ་སྦྱོང་གི་སྤོངས་ནས་བཟང་བཅོམ་དུ་བརྟུག་པ་དང་། འགུལ་
བཟུང་གི་ཐོབ་ཐང་མི་སྣོད་པ། བཅོམ་ཁང་ནག་པོ་སོགས་ནང་དུ་འདུ་བའི་འཛིན་སློབ་ངོས་
ནས་བཀག་ཉར་ཁང་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོའི་ནང་བརྟུག་པ་རེད། དབང་འཛིན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་གཞུང་དང་ཉེ་སློབ་མི་མཐུན་མཁན་རྣམས་བཟང་བཅོམ་དུ་བཞག་པ་དང་། བཀག་ཉར་
བྱེད་སྐབས་ཉར་མཁོའི་སྤོངས་བཅོས་གི་མཐུན་ཀྱིན་སྤྲད་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད།

ལས་འགུལ་བ་དུའུ་ཅ་ནི་༢༠༡༡་ལོར་སློབ་བཀོལ་བཏང་ནའང་ལོ་འདིའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་གི་སྤོངས་
སྤོངས་ནས་བཟང་བཅོམ་དུ་བརྟུག་སྟེ་ཆ་རྒྱུན་ངེས་ཅན་རེའི་འོག་ཁང་པའི་སྤོངས་སུ་འགྲོ་
ཚོགས་པ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཁོང་གི་རྗེས་སུ་ག་དུས་ཡིན་ཡང་བདེ་སྲུང་ལས་བྱེད་འབྲངས་ཡོད་
ནའང་བྱིས་མཚེས་གི་ཉེ་འཁོར་དུ་ལྷུས་རྩལ་སློབ་བཅར་བྱས་ཚོགས་ཟེར། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
སློབ་སྦྱོང་ལ་གཞོན་ཉེ་སྤོངས་ལོ་༢༠༡༤་ཟླ་བརྒྱུད་པའི་ནང་སློབ་བཀོལ་ཐོབ་ནའང་རང་
བྱིས་དུ་བཟང་བཅོམ་དམ་དྲག་བྱས་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན། རྟོན་ཁ་དང་དགུན་ཁའི་མགོ་
དེར་ཁོང་ནི་ཐེངས་འགའ་ཞིག་ལ་བཀག་ཉར་དང་འདྲི་རྩད་བྱས་པ་རེད། ཁོང་ལ་སོ་ཡི་སྤོངས་
པའི་སར་སྤོངས་བཅོས་བྱེད་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཚོགས་མཚན་ཀྱང་སྤྲད་མེད།

སློབ་སྦྱོང་གི་སྤོངས་ལྷན་པོ་ཞུན་ཚུན་མོ་སློབ་ཐེ་ཉི་ནི་སྤོངས་བཟུན་པའི་ནང་སློབ་སྦྱོང་ལོ་རྣམས་ལ་
དྲག་གཞོན་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རེད། སྤོངས་བཟུན་པའི་ནང་ཁོང་ནི་བྱིས་དུ་
སློབ་ནའང་དེ་ནས་བཟུང་བཟང་བཅོམ་དུ་བརྟུག་ཡོད། ཉེན་རྟོག་མི་སྣམ་ཁོང་ལ་ཡང་དང་
ཡང་དུ་འདྲི་རྩད་བྱས་པ་དང་མི་གཞན་ལ་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཉེ་སྤོངས་
མོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ཉེན་རྟོག་པ་དང་བདེ་འཇགས་ཚན་པའི་བྱ་ལས།

རྒྱལ་ནང་བདེ་འཇགས་ཚན་པའི་བྱ་ལས་ཁོངས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལས་ཁང་དང་། སྤོངས་
བདེ་འཇགས་ལ་མི་དམངས་དྲག་ཚན་ཉེན་རྟོག་ཁང་བཅས་ཡོད་པ་དང་། མི་དམངས་བཅེངས་

འགྲོལ་དམག་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ལོགས་ནས་ཡོང་བའི་བདེ་འཇགས་གནད་
དོན་ཡིན་ནའང་རྒྱལ་ནང་བདེ་འཇགས་ཀྱི་གནད་དོན་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྤོང་ལས་འགན་སློང་པ་
རེད། ས་གནས་ཀྱི་སྲིམས་དོན་ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་རྟག་པར་གྲོང་ཁྱིམ་དོ་དམ་པ་ཟེར་བའི་ཞི་
བའི་ཆབ་འབངས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱིམ་བདེ་འཇགས་དཔུང་ཤུགས་བཅད་སློང་བྱས་ཏེ་འཛིན་སློང་ལས་
ཁུངས་ཀྱི་ཐབས་ཁྲུས་བསྟར། དཔུང་ཤུགས་འདི་རིགས་ལ་སྤངས་འཛིན་བྱ་རྒྱུའི་འགན་ནི་ས་
གནས་རང་དང་དམིགས་བསལ་གྱིས་བསྐོས་འཛིན་བྱས་པའི་མི་སྣ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་ཡོད། སྲིམས་
ལུགས་ལྟར་ན་གཞུང་སྲོལ་མི་སྣ་རྣམས་ནི་བདག་དབང་ལོག་པར་སྤྱད་པའི་ནག་ཉེས་ལ་
བརྟེན་ཉེས་འཇུགས་སྲིམས་བཤེར་བྱས་ཚོག་ནའང་དེ་ལྟར་མཐའ་འཁྲོངས་པ་ནི་ཉ་ཅང་
དགོན།

སྤྱི་བདེ་ལས་ཁང་གིས་ཞི་འབངས་ཀྱི་ཉེན་རྟོག་དཔུང་སྡེ་དང་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད། ཞི་འབངས་
ཀྱི་ཉེན་རྟོག་དཔུང་སྡེ་ནི་ས་གནས་དང་། རྫོང་། ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་བྱུང་ཁོངས་སུ་དམིགས་
བསལ་ཉེན་རྟོག་པའི་ལས་ཁུངས་སུ་བཀོད་བསྟུ་བྱེད། ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་ཉེན་རྟོག་པ་ལ་
སྤངས་འཛིན་བྱེད་པར་ཚད་བཀག་ཆེ། ས་གནས་རིམ་པར་སྐོག་བཟུལ་སྤངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད།
ཉེན་རྟོག་པ་དང་གྲོང་ཁྱིམ་དོ་དམ་ལས་བྱེད་པས་སྲིམས་ལས་འདས་པའི་བཀག་ཉར་དང་།
དངོས་དཔུལ་བཅའ་འཁྲོག་གོལ་རྒྱུད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

སྤྱི་གཞིའི་ནང་དུ་བཙོན་ཁང་གི་ཉེན་རྟོག་པ་དང་བཀག་བསྐྱེལ་ཁང་གི་མི་སྣས་གཙུག་རྒྱུད་
བཏང་བ་དང་གཞུགས་པོར་མཐར་གཙོད་བཏང་བ། བཙོན་པར་སྤྱད་སློང་གཏོང་བ། ཡང་ན་
བྱ་སློང་དེ་རིགས་སྤེལ་བའི་སྤྱུལ་སློང་བྱས་ཚེ་ལས་གནས་ནས་སྤོང་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཅེས་བཀོད་
ཡོད། ཡིན་ནའང་སྤྱི་གཞིའི་དེ་རིགས་ལག་བསྟར་བྱས་པའི་ཚད་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཉ་གོ་མི་
ཐུབ།

འཛིན་བཟུང་བྱེད་ཚུལ་དང་བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སློང་སྤངས།

ཉེན་རྟོག་པས་ཉེན་གངས་༥༧ བརྒྱུ་ནས་བཀག་ཉར་བྱེད་དགོས་ཚེ་སློམས་ཐོག་ནས་འཛིན་
བཟུང་བྱས་ཚོག་པའི་ཞིབ་དཔྱད་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཚོག་མཚན་དགོས། སློམས་ཐོག་ནས་དོགས་
ཅན་དེ་དངོས་གཞིའི་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཇེས་ཉེན་རྟོག་པས་གྲོད་གཞི་རྩུང་ཞིབ་དང་མཉམ་དུ་
དོགས་གཞི་དེ་ལྟ་ལ་འཕར་མ་བཀག་ཉར་བྱེད་ཚོག

ཉེན་རྟོག་པས་རྩུང་ཞིབ་གྲུབ་ཇེས་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གིས་སློམས་གཏུག་བྱ་དགོས་མིན་ཐག་
གཙང་པའི་བར་ཉེན་གངས་༥༥ རིང་དོགས་གཞི་དེ་བཀག་ཉར་བྱེད་ཚོག་པ་དང་། སློམས་
གཏུག་བྱས་ཚེ་དབང་འཛིན་པས་སློམས་བཤེར་གྱི་འགོ་མ་ཚུགས་གོང་ཉེན་གངས་༥༥ ལ་
བཀག་ཉར་བྱེད་ཚོག་སྐབས་རེར་ཉེན་རྟོག་པས་སློམས་ཐོག་གི་དུས་ཡུན་ལས་བརྒྱུ་བའི་དུས་
ཚོད་རིང་པོར་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་དང་། སློམས་བཤེར་སྡོན་ལ་ལོ་གཅིག་གམ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་
རིང་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱན་ལྡན་ཡིན།

སློམས་ཐོག་ནས་བཤེར་ན་བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པ་རྣམས་ཉེས་པ་སློམས་གཏུག་མ་བྱས་པའི་
སྡོན་ལ་སོ་སོའི་སློམས་རྩོད་པ་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་ཚོག སློམས་རྩོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བྱི་ལོ་
༡༠༧༩ ལོར་རྒྱུར་བཅོས་བྱས་པའི་ཉེས་སློམས་གསར་པའི་འོག་བཀག་ཉར་བ་དང་ཐུག་འཕྲད་
བྱེད་ཐུབ་མིན་ལ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱིན་ཡོད་ཟེར། སྐབས་འགར་སློམས་རྩོད་པ་ཚོ་བཀག་ཉར་
ཁང་ནང་དོ་བདག་དང་མཉམ་དུ་ཁམ་གཙང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་བཅུག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ཚོར་སྣང་སྐྱེན་པའི་དོན་རྒྱུན་དང་འབྲེལ་སྐབས་དེ་ལས་སློག་པ་རེད།

ཉེས་སློམས་གཏུག་བཤེར་བཅའ་སློམས་ལྟར་ན་སོ་སོའི་དོས་ནས་སློམས་རྩོད་པ་སྐྱུ་མེད་པའི་
ལྷ་སྐྱོར་བྱི་མ་དག་ལ་སློམས་ཁང་གིས་སློམས་རྩོད་པ་ཞིག་གོ་སྐྱེག་བྱ་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ལོང་བ་དང་། འོན་པ། ལྷགས་པ། ལོ་རྒྱུང་། ཡང་ན་སློག་སློམས་ཐོག་སྲིད་པ་བཅས་ལ་སློམས་
ཁང་གིས་སློམས་རྩོད་པ་མཁོ་སློད་བྱེད་དགོས། བྱི་ལོ་༡༠༧༩ ལོའི་ཉེས་སློམས་བརྒྱུར་བཅོས་
བྱས་པའི་ནང་། ཚོ་བཅོམ་གྱི་ཉེས་ཆད་ཐོག་སྲིད་པའི་ལྷ་སྐྱོར་བྱི་མ་དང་། སེམས་ཁམས་མི་བདེ་
བ་རྣམས་ལ་སློམས་རྩོད་པ་གོ་སྐྱེག་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཁ་སྐྱོན་བྱས་ཡོད། སློམས་འདི་ནི་ལྷ་སྐྱོར་བྱི་
མ་དབུལ་ཕོངས་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལག་བརྟུར་བྱེད་དགོས། སློམས་ཁང་གིས་འགོ་བློན་
གཏོང་མི་ཐུབ་པའི་ཉེས་ཅན་ལྷ་སྐྱོར་བྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སློམས་རྩོད་པ་གོ་སྐྱེག་བྱེད་སྲིད་པ་
དང་། ཡིན་ནའང་སློམས་ཁང་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་ཉ་ཅང་དགོན་པོ་རེད།

ཉེས་ཅན་ལུ་སྐྱོར་སྤྱི་མས་གཏའ་དངུལ་གཞག་(ཁ་མཚུ་ཐག་མ་ཚོད་གོང་འགན་ལེན་བྱེད་པ་
)རྒྱུའི་སྐྱེན་ལུ་གཏོང་ཚོག་གི་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ལུགས་དེ་ལག་བསྟར་ཚགས་ཚུད་མེད་པའི་སྤང་
ཚུལ་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་དོགས་གཞི་སློང་གྲོལ་ཐོབ་པ་མེད།

སྤྱི་མས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བཀག་ཉར་བྱས་ཏེ་ཚུ་ཚོད་༢༤ ནང་ཚུད་ནང་མི་ལ་བརྒྱ་ལན་སློང་
དགོས་ཀྱང་བརྒྱ་ལན་གང་ཡང་མ་སློང་པར་དུས་ལུན་རིང་པོའི་བར་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་དང་།
ཚབ་སྤྱི་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེན་པའི་གྲོད་དོན་ལ་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་དེ་ཡོད་པ་རེད།
དམིགས་བསལ་“ཚུད་ཞིབ་ལ་དོ་ཐོག”ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ཚེ་ནང་མིར་བརྒྱ་ལན་མ་སློང་ཀྱང་ཚོག་
པ་དང་། བསྐྱར་བཅོས་བྱས་པའི་ཉེས་སྤྱི་མས་ནང་དམིགས་བསལ་ཞེས་པ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་
འཇགས་དང་འཇིགས་སྐྱལ་བའི་གྲོད་དོན་ཐད་ཚད་བཀག་བྱས་ཡོད།

སྤྱི་མས་ལུགས་ལྟར་ན་དམིགས་བསལ་གནས་སྟངས་ངེས་ཅན་འོག་གཞུང་འབྲེལ་བཀག་ཉར་
ཁང་མ་ཡིན་པའི་སོ་སོའི་སློང་བྱིམ་དུ་ལྷ་སྤྱང་འོག་བཟང་བཅོན་དུ་འཛོག་ཚོག་པ་རེད། གནས་
རིམ་གཅིག་གིས་མཐོ་བའི་དབང་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་ཚོག་མཚན་བཀོད་ཚེ་གཞུང་སྤྱོད་མི་
སྤྱི་དོགས་གཞི་དེ་སློང་གནས་ལྷ་རྟོག་འོག་ཆེད་དུ་བཟོ་འགོད་བྱས་པའི་སློང་ཁང་(དཔེར་ན་
དོགས་གཞིའི་བྱིམ་མ་ཡིན་པའི་སློང་ཁང་གཞན་ཞིག) དུ་ཟླ་བ་དུག་ཅམ་ལ་བཀག་བསྐྱེལ་བྱེད་
པ་དང་། སྐབས་འདྲིའི་དོགས་གཞིའི་ནག་ཉེས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་འཚེ་
བཟོས་པའམ། འཇིགས་སྐྱལ་རིང་ལུགས། ཚབས་ཆེའི་སློག་བརྒྱུ་འབྲེལ་མཐན་ཡིན་ཞིང་རང་
བྱིམ་དུ་བཞག་ན་རྟོག་ཞིབ་ལ་གནོད་སྐྱེན་ཡོང་དོགས་བྱེད་པ་རེད། བརྒྱ་ལན་སློང་བྱས་ཚེ་
བཀག་ཉར་བའི་ནང་མི་རྣམས་ལ་འཛོན་བཟུང་ལྷ་སྤྱང་འོག་བཞག་པའི་ཚུ་ཚོད་༢༤ ནང་
ཚུད་བརྒྱ་ལན་སློང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་འདྲིའི་ནང་གི་དོ་སྤང་བྱ་ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་དོན་
རྐྱེན་གཅིག་གི་ནང་དུ་འང་དེ་ལྟར་བརྒྱ་ལན་སློང་མེད། ཟླ་ཚེས་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་
དོགས་གཞི་ཅན་ཚོའི་སྤྱི་མས་ཚོད་པ་ཁོ་ཚོར་སྤྱོད་འཕྲད་བྱེད་རྒྱུར་དབང་འཛིན་པས་བཀག་
འགོག་བྱེད་པ་རེད། དབྱར་ཁར་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱི་མས་ཚོད་པ་དང་སྤྱི་མས་དོན་
ལས་བྱེད་ཚོའི་སྤྱི་མས་ཚོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོའི་དོ་བདག་དང་སྤྱོད་འཕྲད་བྱེད་འཆར་བྱས་
སྐབས་ཁོ་ཚོ་བཀག་བསྐྱེལ་ཁང་གི་སྤྱི་ལོགས་ནས་ཁ་སྤྱིར་བསྐྱོར་བ་རེད། སྤྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་
གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྤྱི་མས་ཚོད་པ་དང་ལས་འབྲེལ་བ་དག་ལ་དུག་

གཞོན་བྱས་པའི་རིང་ས་གནས་འདྲ་མིན་ནང་ཆེད་དུ་གོ་སྐྱོད་བྱས་པའི་སྡོད་ཁང་ལྟ་རྟོག་དོ་
དམ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་དུ་བྱུང་། འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྟ་རྟོག་ཚོགས་པས་བྱེད་སྤངས་
འདི་ཡིས་བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱད་སྦྱོང་མནར་གཅོད་གཏོང་བའི་ཉེན་ཁ་སྤར་
ལས་སྤྱད་པར་གྱུར་བེད། ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་བྱུང་བ་དག་གིས་བཟོད་པ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོགས་ལ་
འབྲེལ་ལམ་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཁམས་ལ་ཉེན་ཁ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བེད།

སྲིམས་ལུགས་ལྟར་ན་མི་སེར་ཚོས་རང་གི་བདེ་སྤྱད་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་ཆེད་སྲིད་གཞུང་ལ་སྤོང་ལྷན་ལྷན་ལྷན་གྱི་
ཡོད་ཀྱང་། དབུས་གཞུང་ལ་ལྷན་གཏུག་ཆེད་པེ་ཅིང་དུ་ལྷན་གཏུག་རྒྱུ་དུ་འགོ་མཁན་དག་ཁོ་ཚོ་
ཡོང་སའི་ས་གནས་ནས་བཏང་བའི་ཉེན་རྟོག་པས་གང་བྱུང་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་རེད། ཉེན་
རྟོག་མི་སྤྱོད་ཁོ་ཚོར་སྤྱད་པོ་བཏང་བའི་སྐོར་ལྷན་གཏུག་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་ཡོད། སྤྱི་
ཚེ་བཅུ་བའི་ནང་ལི་ཤིན་ཏུ་ཡིས་ཁོང་ནི་པེ་ཅིང་གི་སྤོང་ལྷན་གྱི་ཡའེ་ཀྱ་གྲོང་ཉེན་རྟོག་
ལས་ཁུངས་ནས་ཡོང་བའི་ཉེན་རྟོག་ཁང་གི་འགོ་བློན་དང་ཉེན་རྟོག་མི་སྤྱོད་བཀག་ཉར་དང་
གཅར་རྒྱུང་བཏང་བར་བཤད། ལི་ཡིས་བཟོད་པ་ལྟར་ན་གཅར་རྒྱུང་བཏང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་མ་བཅག་
པ་དང་ཕྱག་པའི་ཚོགས་གཏོར་བྱུང་བེད། ཞིང་ཆེན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་པེ་ཅིང་དང་ས་གནས་གཞན་
དུ་རང་གི་བྱུང་ཁོངས་ནས་ཡིན་པའི་ལྷན་གཏུག་མཁན་རྣམས་བཀག་ཉར་བྱེད་སའི་སྲིམས་
འགལ་བཅོམ་ཁང་ནག་པོ་ཡང་གཉེར་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ཚོའི་བྱུང་ཁོངས་ནས་ཡོང་བའི་ལྷན་
གཏུག་བྱེད་མཁན་རྣམས་སྲིམས་ལས་བཟུལ་ཏེ་ས་དེ་གར་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་རེད། ལྷན་གཏུག་
བྱེད་མཁན་རྣམས་ནི་ཉེན་རྟོག་མི་སྤྱོད་ཉེན་མོར་བཅོམ་སྲིད་བྱས་ཏེ་མོ་ཏའི་ནང་བཅུག་ནས་
སྲིམས་འགལ་བཅོམ་ཁང་ནག་པོ་དེ་དག་གི་ནང་བསྐྱུལ་བ་དང་སྲིམས་ཚོད་པ་ལ་སྤྱད་དབང་
མེད་པར་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་རེད། ཁོ་ཚོ་ནི་རྟོག་པར་ཉེན་གཅིག་ནས་གཉེས་ཀྱི་ནང་ཉེས་
འཇུགས་གང་ཡང་མེད་པར་སྡོད་བཀོལ་གཏོང་ནའང་སྤྱིར་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་དགོས་པའི་
བཀའ་བཏང་ཡོད།

དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་དང་ཚོས་ལུགས་ལས་འགལ་བ་རྣམས་འཛིན་སྦྱོང་
བཀག་ཉར་བྱས་ཏེ་ཞིང་སྤང་བསྐྱུལ་ནས་ཡོངས་བྱུང་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྷོན་ལྷོན་སྐོར་སྐོར་འགོག་བྱེད།
འཛིན་སྦྱོང་བཀག་ཉར་གྱི་རྣམ་གྲངས་ཁོངས་སུ་“དོ་དམ་དང་སྤོང་གསོ”ཞེས་པ་(བྱུང་མེད་
ཁོད་ཀྱི་སྤྱད་འཚོང་མཁན་སྤྱད་འཚོང་བསྐྱུ་བྱེད་བྱེད་མཁན་ཆེད་) དང་། “དོ་དམ་དང་སྦྱོང་

བདར་”ཞེས་པ་(ཁྲིམས་ཀྱི་ནག་ཉེས་ཚུང་ཚུང་གསོག་མཁན)། ཁྲིམས་དོན་སློབ་གསོ་ལྟེ་གནས་
ལྷ་བའི་ཆབ་སྲིད་དང་ཚོས་ལྷགས་ལས་འགུལ་བ་དང་དམིགས་བསལ་སློབ་ཚུ་རྒྱུ་སྐྱབ་
ཉམས་ལེན་པ་བཀག་ཉར་བྱེད་ས་བཅས་ཚུད་ཡོད། ཁྲིམས་ཐོག་ནས་“བཟེ་སྐྱེན་ལང་ཤོར་བ་
སོར་ཚུད་བྱེད་པར་ངེས་པར་དུ་ཁེར་རྒྱུང་བཀག་ཉར་”བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ལྟེ་གནས་ཁང་
དེ་ཚོའི་ནང་ཉུང་མཐར་ལོ་གཉིས་སྔོན་དགོས་པ་དང་བཅས་ཐབས་ཆེད་ངལ་རྩལ་བྱེད་དུ་
བཅུག་ཚོག་པ་བཀོད་ཡོད།

~~གང་ལྟར་འཛིན་བཟུང་།~~ དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་ཕྱིར་སློག་དང་།
སྲིད་གཞུང་མགོ་དྲིང་སློག་པའི་ཉེས་ཅན་དོགས་གཞི། རྒྱ་ཉེས་གཞན་གསོག་མཁན་དག་
བཀག་ཉར་བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ལྷ་བ་མི་འདུ་བ་འཛིན་མཁན་དང་སྤྱི་ཕན་ལས་དོན་རྩོད་ལེན་
པའི་མགོ་གཞོན་པ་རེད། ཉེས་འཇུགས་བྱས་པའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་ཟེར་བའི་
མཚན་ཉིད་གསལ་བོར་འགོད་རྒྱ་མེད། དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་རུང་ཚོག་རྣོག་ཅན་གྱི་
འབྲུག་རྒྱུན་ཟེང་སློང་ཟེར་བའི་ནག་ཉེས་ཤིག་བཅོས་ནས་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་
བ་རྣམས་ཀྱི་སྤེང་དུ་བཀོལ། ཚོག་དེའི་ནང་དོན་ཅི་ཡིན་ད་རུང་གསལ་བོ་མེད། དབང་འཛིན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་རུང་མི་སེར་དང་སྤྱི་རྒྱལ་པའང་བཀོལ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ནང་དོན་མི་གསལ་བའི་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་ཕྱི་གྲུར་ལྷ་བའི་ནག་ཉེས་འོག་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཉེས་དེའི་
ཁོངས་སུ་ཉེས་ཅན་ལ་ཁྲིམས་བཤེར་དང་། ཚོགས་འདུ། ཚོང་དོན་ལས་འགུལ། སྲིད་གཞུང་གི་
ལས་དོན་གནས་ཚུལ་སྤྱི་ལ་བསྐྱབས་པ་སོགས་ཀྱང་འདུ། དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་
རེར་གང་འདོད་བཞིན་བྱ་སྤྱོད་རིགས་ཤིག་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་
སྲོལ་ལ་དོག་རྩི་བྱས་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་བཤད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤་ལྷ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གསང་
རྒྱལ་བ་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཡིག་ལ་ཚོག་མཚན་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ནང་གཞུང་འཛིན་
པ་ལ་མི་སྐྱེར་བ་དང་སྤྱི་གཞུགས་ཁག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་བཅོ་བྱེད་ཀྱི་བྱ་
སྤྱོད་རིགས་མཚམས་འཛོག་བྱེད་དུ་འཇུག་པའི་བདག་དབང་སྤྱད་ཡོད། གལ་ཏེ་སྤྱི་གསོལ་དེ་
དང་མ་བསྐྱེན་ཚེ་ས་ཆ་དང་རྒྱ་རྩིས་འཕྲོག་ལེན་བྱེད་པ་རེད།

ཕྱི་ལྷ་དགུ་བའི་ནང་གི་འཇོམ་སྤྱིང་དམག་ཚོན་གཉིས་པའི་དམག་དཔུང་རྒྱ་སྤྱི་དང་ཚོར་སྤང་
སྤྱོད་པའི་དུས་སྐར་གཞན་ཏེ་དབེར་ན་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་གི་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་མཐོ་གསལ་གྱི་

རྒྱལ་དོན་འཚམས་འདྲི། ལོ་འཁོར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཚེན་དང་རྒྱ་ནག་
མི་དམངས་ཚབ་སྲིད་གྲོས་ཚོལ་ཚོགས་འདུ། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་བའི་ནང་གི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་
ཐངས་ལྷ་བ། གནམ་བདེ་སྐོ་མོ་ཚེའི་ཐང་ཚེན་གྱི་སྡེ་བ་གསོད་གྱི་ལོ་འཁོར་དུས་དྲན་དང་། བོད་
རིགས་གནས་སྡོད་ས་ཁུལ་དང་། ཤིན་ཅང་ཕུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚང་ནང་ཚོར་སྤང་སྐྱེན་པའི་ལོ་
འཁོར་དུས་དྲན་སྐབས། དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་དང་ལྷ་བ་མི་མཐུན་པ་དང་། ལས་
འགུལ་བ། ལྷ་གཏུག་པ་རྣམས་བཟང་བཅོན་དུ་འཇུག་པ་རེད།

སློམས་ཚྱོད་པ་དང་། ལྷ་གཏུག་པ། ཐོབ་ཐང་ལས་འགུལ་སྡེ་ལ་མཐན་གཞན་དག་འཛིན་བཟུང་
ངམ་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ལ་བཀག་ཉར་བྱས་རྗེས། དེ་སྡོན་ཉེས་འཇུགས་བྱས་པའི་ནག་ཉེས་ཕོག་
བྱེད་གྱི་དཔང་རྟགས་མེད་པར་བཅོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལྟར།
ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེ་ལུང་ཅང་གི་ཚིང་ཨན་ས་ཁུལ་དུ་སློམས་
ཚྱོད་པ་བདུན་བཀག་ཉར་བྱས་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཁོ་ཚོས་ཉེན་རྟོག་པས་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ་
བསད་པའི་བྱ་སྐྱེན་ཉེ་ཡི་ཚེད་དུ་རུ་རུ་སྟོན་དོ་སྐོལ་བྱེད་མཐན་ལས་འགུལ་བ་སྐོར་ཞིག་ལ་
སློམས་ཕོག་ནས་ཞབས་ལྷ་བསྐྱབ་འཆར་ཡོད། ཁོ་ཚོར་ཕོག་མར་འཇུག་རྒྱུ་ཟིང་སྡོང་བྱས་པར་
བཅོད་ནས་ཉེན་ཉལ་རིང་འཛིན་སྐྱོང་བཀག་ཉར་བྱེད་རྒྱ་ཐག་བཅད་ནའང་སློམས་ཚྱོད་པ་
དང་འགྲོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་དོ་སྐོལ་བྱས་པར་བརྟེན་ཁོ་ཚོ་བདུན་པོ་
བདུན་ཕྱག་གཅིག་གི་ནང་སྡོད་བཀོལ་བཏང་བ་རེད།

བཟང་བཅོན་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྤངས་མི་འདྲ་སྟེ། བཟང་བཅོན་འོག་ཡོད་པ་འགའ་
ཞིག་སྐབས་རེར་ཉེན་རྟོག་པས་ལྷ་སྐྱང་འོག་སློམ་དུ་ཁེར་རྒྱང་འཛོག་པ་དང་། བཟང་བཅོན་
འོག་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་གི་སློམ་དུ་བདེ་འཇགས་ལས་བྱེད་བཞག་ཡོད་པ་རེད། འགའ་ཞིག་
སློམ་ནས་ཕྱི་ལ་ལས་ཀ་རྩལ་རྩལ་ཚེད་འགྲོ་ཚོག་ཀྱང་ཉེན་རྟོག་པའི་རྒྱངས་འཁོར་ནང་འགྲོ་
དགོས་པ་དང་། གནས་སྤངས་འགའ་ཞིག་འོག་ཉེན་རྟོག་པའམ་སྐྱེ་ཆས་གྱོན་པའི་བདེ་འཇགས་
མི་སྤྲས་ཚབ་སྲིད་གྱི་ཚོར་སྤང་སྐྱེན་པའི་པ་མའི་སྐུ་གུ་སྐོབ་གྲར་སྐྱེལ་ལེན་བྱེད་གྱིན་ཡོད། ཁོང་
ཚོ་སློམ་ཚང་གི་སྡེ་ལ་ཐོན་ཚེ་ཉེན་རྟོག་པས་རྒྱུན་པར་སོ་སྟེ་བྱེད་གྱིན་ཡོད། ཤིན་ཅང་ཕུ་གུར་
རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚང་ནང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་“དུག་གསུམ་”དུ་འབོད་པའི་ཚོས་ལྷགས་ཐལ་
བསྐྱོད་པ་དང་། ཁ་བུལ་རིང་ལྷགས་པ། འཛིགས་སྐྱེལ་རིང་ལྷགས་པ་བཅས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་

མཁན་དུ་ཉེས་འཇུགས་ཕོག་མཁན་རྣམས་བཟང་བཙོན་དང་། གང་བྱུང་བཀག་ཉར་འདྲ་མིན་
བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

~~སྣོན་འགྲོའི་བྲིམས་བཤེར་བཀག་ཉར།~~ བྲིམས་བཤེར་མ་བྱས་སྣོན་ལ་ལོ་གཅིག་ཙམ་རིང་བཀག་
ཉར་བྱེད་སྲིད་པ་དང་། ཚོར་བ་སླེན་པའི་གྲོད་གཞི་ཡིན་ན་བྲིམས་བཤེར་མ་བྱས་སྣོན་དུ་དེ་
བས་དུས་ལྷུན་རིང་པོར་བཀག་ཉར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། བྲིམས་ཚིང་པ་
ཤུ་གི་རྒྱུ་ལྡན་ཞི་བྲིམས་བཤེར་བྱེད་རག་བར་ཟླ་༡༩་ལ་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རེད།

༣། ཡོངས་བསྒྲགས་བྲིམས་བཤེར་དང་ཕོ་མེད་པ།

བྲིམས་ལྷགས་ལྟར་ན་བྲིམས་ཁང་གིས་རང་སྐྱེ་འཕེར་བའི་བྲིམས་འཛིན་དབང་ཆ་བཀོལ་ཚོག་
དེ་ཡང་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་དང་སྡེ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཇུགས་ཁག་དེ་བཞིན་མི་སྐྱེར་གྱི་ཐེ་ཇུས་
མེད་པར་བྲིམས་ཁང་ལ་བྲིམས་ལྷགས་དབང་ཚད་ཀྱི་རང་དབང་ཡོད་ཀྱང་བྲིམས་ཁང་གིས་
རང་དབང་ཐོག་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱིན་མེད། བྲིམས་དཔོན་རྣམས་ལ་རྒྱུན་པར་ཐག་མ་ཚོད་
པའི་གྲོད་དོན་གྱི་ཐད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཐོབ་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ནང་སྲིད་གཞུང་
དང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀའི་དོས་ནས་ཇི་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་
ལམ་སྟོན་དང་། དམིགས་བསལ་སྒྲོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་བ་སླེན་པའི་གྲོད་དོན་ཐོག་ལམ་སྟོན་
བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། བྲིམས་ཁང་དང་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་གི་མི་སྣ་བསྐོས་འཛོག་བྱེད་པར་རྒྱ་ནག་དམར་
ཤོག་ཚོགས་པའི་སྒྲིག་འཇུགས་སྡེ་ཁག་གིས་ཚོག་མཚན་འགོད་དགོས་པ་རེད།

བྲིམས་ཁང་གི་ཐག་གཅོད་ལ་སྒྲོག་ཟ་རུལ་སྲུངས་ཀྱིས་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཀྱིན་ཡོད། བྲིམས་
འཛིན་ཚན་པའི་ནང་སྒྲོག་ཟ་རུལ་སྲུངས་ནི་ཁ་གསལ་མེད་ལ་ལག་ལེན་བསྟར་བ་སྐྱོ་བས་རེད།
ས་གནས་གཞུང་གིས་ས་གནས་བྲིམས་ཁང་གི་བྲིམས་དཔོན་རྣམས་བསྐོས་བཞག་བྱེད་པ་དང་སྐྱེ་
ཕོགས་སྐོད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། བྱུང་ཁོངས་རྒྱུང་ཁག་གི་བྲིམས་དཔོན་གྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཕྱོགས་
ཐད་ས་གནས་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཀྱིན་ཡོད།

ལྷན་པོ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་སྒྲུང་འཛིན་བྱེད་པའི་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་གིས་གྲོད་དོན་ཆེ་ལག་
ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་དང་། བྲིམས་ཁང་དང་བསྐྱར་ཁུའི་དབང་ཚད་ལྡན་པའི་བྲིམས་ཁང་གི་
བྲིམས་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན་ནི་ཚོགས་ཚུང་གི་ཐག་གཅོད་དེ་བྲིམས་ཐོག་ནས་བདེན་པ་
བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པ་རེད།

བྲིམས་ཁང་ལ་བྲིམས་གང་ཞིག་ཅ་བྲིམས་དང་མཐུན་མིན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་དབང་ཚད་
མེད། བྲིམས་ལྷགས་སྒྲུབ་ན་མི་སྐྱེར་དང་ཚོགས་པ་ལག་གིས་བྲིམས་དང་སྐྱིག་གཞི་གང་ཞིག་ཅ་
བྲིམས་དང་མཐུན་མིན་ཐད་དྲི་བ་བཏང་ཚོག་ཀྱང་། དེ་ནི་བྲིམས་བཟོ་ལྡོ་ཆོད་ཀྱི་ཡོངས་ཁྲུབ་
གསལ་བསྐྱབས་གཅིག་ཤུར་བྲིད་འགྲོ། བྲིམས་ཚོད་པས་ཁ་མཚུ་རྒྱག་སྐབས་ཅ་བྲིམས་ལ་བསྐྱེན་
རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ནི་མེད་པའམ་ཏ་ཅང་ཉག་ཤ།

གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ལག་ཏུ་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་བདེ་ཚན་པས་བྲིམས་ཚོད་པ་
དང་། སྤྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ནང་གི་ཟིན་བྲིས་པ། གསར་འགོད་པ། ཚོང་དཔོན་བཅས་ལ་འདྲི་ཅད་
བྱས་ཏེ་སྦྱོན་དོས་ལེན་བྱས་པའི་བརྟན་འཕྲིན་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་ཉེས་བྲིམས་ཀྱི་བྲིམས་བཤེར་
མ་བྱས་གོང་ནག་ཉེས་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཐབས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དཔེར་ན། གསར་འགོད་པ་
ཀའོ་ཡུ་དང་། སྐང་ཤའི་ལུ་(ས་བཅད་གཉེས་པའི་ཀ་ལ་གཟིགས་)། འང་ནན་སྤྱུ་མཐོ་རིམ་སྤྱི་
ཚོགས་མི་སྣ་ཀའོ་མེ་མེ། བྲིམས་ཚོད་པ་ཀྱེ་ཏུ་ཉི་ལྱེད་དང་ཉོང་ལི་ཚུན་བཅས་ཀྱིས་བརྟན་འཕྲིན་
ཐོག་ནག་ཉེས་དོས་ལེན་བྱས་པ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད།

གཏེར་ལས་ཚོང་པ་གྲགས་ཅན་ལི་ཏུ་ཏན་དང་། ལུ་སྦྱོར་སྤྱི་མ་གཞན་ཞིག་ལ་བསྐྱར་དུ་གོང་
རིམ་ལ་གཏུག་བཤེར་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་བར་སློག་ཐོག་བཏང་བར་སྤྱི་ཟླ་༥ པར་ཆེས་
མཐོའི་མི་དམངས་བྲིམས་ཁང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་དྲ་རྒྱུའི་སྤྱི་བསྐྱབས་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

“བྲིམས་འཛིན་རང་དབང་”ནི་ཚོད་འཛིན་བྱས་ཡོད་པའི་བརྗོད་བྱ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷན་པོ་
དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ཆེས་མཐོའི་སློབ་གཏེར་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ལ་དེའི་ཐོག་བཟོ་

སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། (ས་བཅད་གཉིས་པའི་ཀ་ཤེས་རིག་ཞིབ་
འཇུག་རང་དབང་དང་རིག་གཞུང་དོན་རྒྱུན་ལ་གཞིགས་རོགས།)

སྤྱི་ལོ་བདུན་པའི་ནང་ཆེས་མཐོ་བའི་མི་དམངས་སྲིམས་ཁང་གིས་གསལ་བསྐྱབས་ཤིག་སྤེལ་དེ།
སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་བྲ་ཐོག་ནས་སྲིམས་བཤེར་དང་། ལྷན་གཅོད། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སྲིམས་ཁང་གི་
ཐག་གཅོད་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་གནས་ཚུལ་བཅས་ལ་འཚོལ་ཞིབ་བྱ་མི་རུང་བ་བྱས། དམག་
དབུང་སྲིམས་ཁང་མ་ཡིན་པའི་སྲིམས་ཁང་གཞན་དག་ཚང་མ་སྲིམས་འཛིན་དཔེ་ཐོ་ལྗོངས་གནས་
ལུ་བར་མཐུད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་སྲིམས་བཤེར་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་ལྷན་གཅོད་བཀོད་ཡོད་
པའི་ཐོ་མཛོད་ཅིག་ཡིན། ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་སྲིམས་ཁང་ལྟར་ན་ལས་འཆར་འདྲིའི་
དམིགས་བྱ་གཙོ་བོ་ནི་སྲིམས་འཛིན་མ་ལག་ཁག་གིས་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་གྱི་ཚད་མཐོ་རུ་
བཏང་ནས་ལས་ཚད་མཐོར་འདེགས་གཏོང་བའི་ཚད་དུ་ཡིན་ཞེས་བཛོད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་
ཁབ་ནང་གི་སྲིམས་ཁང་༣༥༡༡་ཡོད་པ་ཚང་མས་དབུས་མ་ལག་དའི་ནང་གནས་ཚུལ་ཡར་
འགོད་བྱེད་ཐུབ་པ་རེད།

སྤྱི་ལོ་བརྒྱད་པའི་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཇུག་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཁང་གིས་
སྲིམས་ལུགས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བརྒྱབ་ལྗོངས་སྲིམས་ཚོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་དོ་བདག་གི་དོ་ཚབ་
བྱ་རྒྱུ་ལས་ཁག་ཏུ་བཏང་ཡོད། སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཆེས་ཉ་ནས་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་
བསྐྱར་བཅོས་བྱས་པ་དའི་ཁྲོད་དུ་སྲིམས་ཚོད་པས་སྲིམས་འཛིན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་ལ་ཁྱད་
གསོད་དང་། ལྷན་འདེབས། འཛིགས་སྤྱང་སྐྱལ་བ་ནི་ནག་ཉེས་སུ་བཅི་བ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་
སྲིམས་ཁང་གི་འགྲུར་ཕྱོགས་ལ་ཉེན་བཟོའི་སློབ་སྟོན་བྱེད་མི་རུང་བ། ཡང་ན་སྲིམས་རུའི་སྤྱི་ག་
སྲིམས་ལ་གཏོར་བརླག་ཚབས་ཆེན་བཅོས་པ་སོགས་ནག་ཉེས་སུ་བཅིས་ཡོད། བསྐྱར་བཅོས་
དའི་ནང་ད་རུང་དོ་བདག་གམ་ཁ་མཚུ་དའི་གནས་ཚུལ་གསར་འགྲུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ལ་
བཀའ་བཏང་པའམ་རེས་སྟོན་དོ་རྒྱུ་བྱེད་པར་བཀོལ་བ། གསར་འགྲུར་བརྒྱུད་ལམ་དང་ཡང་ན་
ཐབས་ལམ་གཞན་བརྒྱུད་ནས་སྲིམས་ཁང་གི་ཐག་གཅོད་ལ་འགྲུགས་རྒྱུ་ཐེབས་ཐབས་བྱས་

པའང་ནག་ཉེས་སུ་བཅི་བ་རེད། འོག་རྗེ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་དཔལ་འབྱོར་ཉེས་ཆད་གཙོད་
པའམ་ལོ་གསུམ་ལ་བཙོན་འཇུག་བྱེད་མིང་པ་རེད། བསྐྱར་བཙོན་བྲིམས་གཞི་འདི་ལ་རྒྱ་ནག་
གི་བྲིམས་ཚྭ་པས་ངོ་རྒྱུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ནང་བྲིམས་ཚྭ་པ་༥༠༠་ཡིས་མཚན་
རྟགས་བཀོད་པའི་ཡོངས་བསྐྱགས་འཕྲིན་ཡིག་ཅིག་བཏང་ནས་སྐྱར་བཙོན་དེ་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱས་
པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཚོགས་མཚན་བཀོད་པ་རེད། བྲིམས་ཚྭ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསལ་པོ་
འགོད་དུ་མེད་པའི་བྱེད་གསོད་དང་། སྐྱར་འདེབས། ཞིང་སྤང་སྐྱལ་བ་བཅས་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་
བཞིན་པ་དང་། ད་རུང་བྲིམས་འདི་ནི་དག་འབྱུང་བྱེད་མཁན་བྲིམས་ཚྭ་པ་ལས་གཟུར་ནས་
བྲིམས་སྐྱར་བའི་ཕྱོགས་སུ་སྤང་ཡོད་པ་རེད།

བྲིམས་བཤེར་བརྒྱུད་རིམ།

བསྐྱར་བཙོན་བྱས་པའི་ཉེས་དོན་བྲིམས་ལྷགས་ནང་དོགས་གཞིས་ཉེས་པ་བསགས་མེད་པ་ཆ་
བཞག་ཐོག་བྲིམས་བཤེར་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། ཉེས་བྲིམས་མ་ལག་ནང་ཐུ་མཐུད་ཉེས་ཅན་ཡིན་
པའི་ཆ་བཞག་ཐོག་འགོ་ཚུགས་ཏེ་ཕྱོགས་སུ་སྤང་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གྱིས་གྲགས་ཆེ་
ཞིང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་སྤང་སྐྱེན་པའི་གྲོད་དོན་ཐོག་གོང་ལྷར་ཕྱོགས་སུ་ཆེ། ཆེས་མཐོའི་མི་
དམངས་བྲིམས་ཁང་གིས་ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་
ལ་ཐུལ་བའི་ལས་དོན་སྟན་ཐོ་ལྷར་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ནང་མི་སྐྱེར་བ་ས་ཡ་༡༥༠༠་འབུམ་༢ ཅས་
ལ་ནག་ཉེས་ར་སྤོད་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མི་༧༧༥ ལ་ཉེས་མེད་བཅད་ཁྲ་བསྐྱགས་ཡོད་པ་རེད།

ཆབ་སྲིད་ཚོར་བ་སྐྱེན་པའི་བྲིམས་བཤེར་མང་པོ་ཞིག་གི་ཁྲོད་བྲིམས་ཁང་གིས་སྤངས་བཤད་
ཞིབ་ཚགས་བྱེད་ཡོང་མེད་པར་འཕུལ་དུ་ནག་ཉེས་ཚུགས་པའི་བྲིམས་ཐག་གཙོད་པ་རེད།
བྲིམས་ཁང་གིས་རྟག་པར་ནག་ཉེས་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་མཁན་ཚོར་ངོས་ལེན་བྱེད་མཁན་ལས་
ཉེས་ཆད་རྗེས་མོ་གཙོད་པ་རེད། བསྐྱར་དུ་གཏུག་བཤེར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཐོག་ནས་ནག་ཉེས་
དག་སེལ་ཡོང་བ་ལག་པོ་ཡིན་ལ། གཏུག་བཤེར་གྱི་འགོ་ལྷགས་དེས་བསྐྱར་ཞིབ་ཚད་སྤེལ་བྱེད་

མི་སྐབ་པ་དང་། རྣམ་ཉེས་དག་འབྱུང་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་རྟོག་རོལ་སོང་བ་དག་འབྱུང་བྱེད་
པའི་ཐབས་ལམ་འོས་འཚམས་ཤིག་མེད་པ་རེད།

ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་སྲིམས་ཁང་གི་སློབ་གཞི་ལྟར་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་དང་། སླེབ་
བའི་གནད་དོན། ལོ་ན་མ་ལོན་པའི་བྱིས་པའི་བྱོད་དོན། སྲིམས་བཤེར་ལ་ཚོགས་པ་ཞིག་མཉམ་
ཞུགས་བྱས་ཚོག་པའི་རེ་ཞུ་ཡི་གེ་སྤུལ་བ། ཡང་ན་ཚོང་གི་གསང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་སྲིམས་
བཤེར་མ་གཏོགས་གཞན་ཚང་མ་ལ་ཡོངས་བསྐྱགས་ཀྱི་སྲིམས་བཤེར་བྱེད་དགོས་པ་རེད།
གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་
བའི་སྲིམས་བཤེར་བྱེད་པའི་སྐབས་མང་ཚོགས་ལ་ཤེས་སུ་མི་འཇུག་པ་དང་། སྐབས་རེར་ནང་
མི་ལ་ཡང་ཤེས་སུ་མི་འཇུག་པ་མ་ཟད། དོ་བདག་རང་གི་དག་འབྱུང་སྲིམས་ཚོད་པ་ལ་ཡང་དོ་
སྤྲུལ་དུ་མི་འཇུག། སྲིམས་ཁང་གི་སློབ་གཞི་ལྟར་ན། ཚད་ལྡན་དོ་སྲོད་ལག་བྱེད་ཡོད་པའི་བྱི་
རྒྱལ་བ་རྣམས་རང་གི་མི་དམངས་དང་གཅིག་མཚུངས་སློབ་སྲིམས་བཤེར་ལ་བལྟ་བུ་འགོ་ཚོག་
ཀྱང་། སྲིམས་བཤེར་སྐབས་གདན་ཞུའི་ཡི་གེ་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་བྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་བཅར་མི་
ཚོག་པ་རེད། ལོ་སྟོན་མ་ནང་བཞིན་བྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་ཚབ་དང་གསར་འགོད་པ་ནི་སྲིམས་
བཤེར་མང་པོ་ཞིག་གི་སྲིམས་རྒྱུ་བཏང་མེད། མཚམས་རེར་སྲིམས་བཤེར་གྱི་དོ་བོར་འགྱུར་
བ་བཏང་སྟེ་“རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་”ཡིན་པར་བཤད་ནས་མང་ཚོགས་ལ་ལྟ་ཉན་བྱེད་བཅུག་
གི་མེད། ལོ་འདྲིའི་ནང་བྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཚབ་རྣམ་པས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་སྲིམས་བཤེར་
བཅུ་གཉིས་ཚེས་ལ་ལྟ་ཉན་བྱེད་ཐབས་བྱས་ཡོད། ཐངས་རེ་རེར་སྲིམས་ཁང་ལས་བྱེད་པས་
རྒྱབ་སྐྱོལ་མེད་པའོམ་བྱི་རྒྱལ་བ་ཚོས་སྲིམས་བཤེར་གྱི་སྟོན་ནས་ཚོག་མཚན་ཞུ་དགོས་ཞེས་ཁ་
གཡར་ཏེ་བཏང་མེད།

སྲིམས་བཤེར་གྱི་ཚན་པ་ཁ་ཤས་བརྟན་འཕྲིན་ཐོག་རྒྱང་སྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། སྲིམས་ཁང་གི་
འགོ་ལུགས་རྣམས་ནི་བརྟན་འཕྲིན་ནང་རྒྱུན་པར་སྟོན་གྱིན་ཡོད་པ་དང་། སྲིམས་ཁང་ཉུང་
ཉུང་ཞིག་གིས་ཁོ་ཚོའི་སྲུང་གཙོད་ནི་དུ་ལམ་དུ་འཛོག་ སྲིམས་ཁང་མང་པོ་ཞིག་གིས་དུ་གནས་

གསར་འབྱེད་བྱས་ཏེ་མང་ཚོགས་ལ་གསང་བ་མ་ཡིན་པའི་བྲིམས་ཁང་ནང་གི་ཁ་མཚུན་གནས་ཚུལ་དང་ཐག་གཅོད་ཁག་ཏུ་རྒྱུ་སྐྱེད་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད།

འཛིན་སྐྱོང་བཀག་བསྐྱེལ་འོག་ཡོད་པའི་མི་རྒྱུས་ལ་བྲིམས་དོན་སློ་འདྲི་བྱེད་ས་འཚོལ་བའི་ཐོབ་ཐང་མེད། རག་ཉེས་གསོག་མཁན་རྒྱུས་ལ་བྲིམས་དོན་གཞིགས་འདེགས་པ་ཡོད་ཚོག་ཀྱང་ཉེས་བྲིམས་དག་འབྱུང་བྱེད་དགོས་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ནི་བྲིམས་རྒྱུ་སྐྱེལ་སྐབས་བྲིམས་ཚུད་པ་མེད། བྱི་རྒྱ་བཞི་བའི་ནང་བྲིམས་དོན་ཉེན་རེའི་ཚོགས་པར་སྐྱེད་བཀོད་པའི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་ཏུ་རགས་ཚིས་བྱས་ན་གྱོད་དོན་ས་ཡ་ཉ་དང་འབྲུམ་ཡུལ་བྲིམས་དོན་གྱི་རོགས་སྐྱོར་ཐོབ་ཡོད་ཟེར། ཉེས་བྲིམས་གཏུག་བཤེར་བཅའ་བྲིམས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་བྱས་པའི་ནང་བྲིམས་དོན་གྱི་རོགས་སྐྱོར་ཐོབ་འོས་མཁན་གྱི་ཁོངས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ། ད་ནི་སོག་བྲིམས་ཕོག་སྲིད་པའི་མི་སྣ་དང་། ཚོ་གང་པོར་བཅོན་འཇུག་བྱེད་སྲིད་པའི་མི་སྣ། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ནམ་སེམས་ཁམས་ཐང་པོ་མེད་པའི་མི་སྣ་དང་འབྲེལ་བའི་གྱོད་དོན་ཁག་ལ་བྲིམས་དོན་རོགས་སྐྱོར་མི་སྣ་དགོས་པ་ནང་ཏུ་འདུ་བ་རེད།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚུད་ལེན་གྱི་བྲིམས་ཚུད་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་བཟོད་པ་ལྟར་ན་དབང་འཛིན་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོར་དོ་བདག་ངེས་ཅན་ཁག་ལ་དག་འབྱུང་བྱས་ཚོག་པའི་ཚོག་མཚན་མི་སྲོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་དོ་ཚབ་བྱས་ཚེ་ཉེས་ཚད་གཅོད་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་འཇིགས་སྤང་བསྐྱེལ་བ་རེད་ཟེར། སྲིད་གཞུང་གིས་བྲིམས་ཚུད་པ་དང་བྲིམས་ཚུད་ལས་གཉེར་ཁང་གི་ལག་བྱིར་ཡི་གེ་ཚིས་མེད་གཏོང་བའམ་ཕྱིར་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡིན་པའི་གྱོད་དོན་བདག་སྲོད་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་བཟོ་བ་རེད། དཔེར་ན་དམངས་གཙོ་དོན་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་གཞུང་དང་ལྟ་བ་མ་འདྲ་བ་འཛིན་མཁན་དང་། བྲིམ་གཉེར་ཡེ་ཤུའི་ཚོས་ཁང་གི་ལས་འབྲུལ་བ། རྒྱ་ལོན་གྲུང་ཅ་རྒྱུད་སྐོམ་སྐྱབ་པ། སྲིད་གཞུང་ལ་སྐྱོན་བཟོད་བྱེད་མཁན་རྒྱུས་དག་འབྱུང་བྱེད་པར་འགོག་རྒྱུ་བཟོ་བ་རེད། བྲིམས་ཚུད་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཚབ་སྲིད་གྱི་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡིན་པའི་དོ་བདག་

དང་ལེན་མི་བྱེད་པ་དང་། རོ་བདག་དེ་རིགས་ལ་རྒྱན་པར་བྲིམས་ཚུང་པ་ཐོབ་ཁག་པོ་ཡིན་པ་
རེད།

རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་སྤྱི་མཐུན་བྲིམས་ཚུང་ལས་གཉེར་ཁང་དུ་དམར་ཤོག་ཚོགས་
པའི་འབྲུག་མི་གསུམ་དང་གསུམ་ལས་མང་ཚོ་བྲིམས་ཚུང་ལས་གཉེར་ཁང་དུ་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པའི་ཚན་པ་འཇུག་དགོས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོད། དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་
མི་གཅིག་གམ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་བྲིམས་ཚུང་ལས་གཉེར་ཁང་གིས་ལས་ཁུངས་གཞན་དང་
བྱང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚན་པ་འཇུག་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། བྲིམས་ཚུང་
པ་ཉུང་དུ་ཞེག་ལས་མེད་པའི་རྫོང་དང་གོང་ཁྲུང་ཁག་ནང་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་མི་ཡིན་པའི་བྲིམས་ཚུང་པ་རྣམས་ས་གནས་བྲིམས་འཛིན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པའི་ཚན་པར་འབྲུག་ཚོག་གི་ཡོད། སྤྱི་གྲོ་ལ་འདི་སྐོར་གྱི་ཚོང་ལས་ཁང་དང་སྤྱི་གྲོ་
འཇུགས་གཞན་ལ་ཡང་བྱུང་བ་རེད།

ལོ་འདིར་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་བྲིམས་ཚུང་པ་ལ་དྲག་གཞོན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་
སྤེལ་ཏེ་གལ་གནད་ཆེ་བའི་གྲོད་གཞི་དང་། ཐོབ་ཐང་དང་འབྲེལ་བའི་ཁ་མཚུའི་ནང་ཐེ་བ་
དག་གིས་སྤྲུངས་ཡོད། བཀག་ཉར་བྱས་པའི་བྲིམས་ཚུང་པ་མང་ཤོས་ལ་སོ་སོས་དག་འབྱུང་བ་
སྐྱོ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་བཟོས་པ་རེད། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡིན་པའི་ཁ་མཚུའི་ནང་
གི་རོ་བདག་ལ་བྲིམས་ཚུང་པ་ཞེག་ཐོབ་པའི་སྐབས་སྤྱི་བྲིད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
མཚམས་རེར་དག་འབྱུང་གི་ལས་ཀ་གོ་སྤྱི་གུས་ཚོད་ལྡན་པ་ཞེག་ཡོང་བར་རྒྱུན་འགོག་བྱེད་
པ་རེད། བྲིམས་ཚུང་པ་ཉུང་དུ་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པས་བརྟེན་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཁོད་དུ་
བྲིམས་འགུལ་གྱི་བཀག་བསྐྱེལ་དང་། བྲིམས་ཚུང་པའི་ལག་ཁྲུང་སྲིད་འཐེན་བྱས་པ། སྤྱི་
གཞོན་གྱི་གཞུགས་པོར་འཚོ་བའི་ཉེན་བརྡ་བཏང་བ། དཔལ་ཉུགས་དང་རོ་བདག་ལ་འབྲེལ་ལམ་
མེད་པ་བཟོས་པ་སོགས་ཡོད།

གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་ཡོངས་ཀྱི་བྲིམས་ཚྱོད་པའི་མཐུན་ཚོགས་ཟེར་བས་ལོ་ལྟར་
ལག་བྱུང་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་བེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ། བྲིམས་ཚྱོད་པའི་ཚེད་ལས་ལག་
བྱུང་བསྐྱར་བཅོ་བྱ་རྒྱ་བཀག་འགོག་དང་། དུས་འགྲུངས་བྱེད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཚྱོད་མཁན་བྲིམས་ཚྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྲིམས་ལག་
ལེན་བྱེད་པར་ཚོད་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། བྲིམས་ཚྱོད་པ་རྣམས་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་
པའི་སྤངས་འཛིན་འོག་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་བྲིམས་ཚྱོད་པ་ཡོངས་ཀྱི་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་
ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢་ནས་བཟུང་དབུས་བྲིམས་འཛིན་ཁང་གིས་བྲིམས་ཚྱོད་པ་
ཡོངས་ལ་བྲིམས་ལག་ལེན་བྱས་ཚོག་པའི་བྲིམས་ཚྱོད་པའི་ལག་བྱུང་ཡི་གེ་སྤྱོད་པའམ་རྙིང་པ་
གསར་དུ་བརྗེ་བའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་འགོ་བྲིད་ལ་སློ་དཀར་བའི་དམ་
བཅའ་འཛིན་དགོས་པ་རེད།

ཕྱི་ལྟོ་དགུ་བའི་ནང་ཆེས་མཐོའི་བྲིམས་ཁང་དང་། ཆེས་མཐོའི་ཞིབ་དཔྱད་ཁང་། དབུས་སྤྱི་བདེ་
ལས་ཁུངས། དབུས་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ལས་ཁུངས། དབུས་བྲིམས་འཛིན་ལས་ཁུངས་
བཅས་ཀྱིས་མཉམ་འབྲེལ་སློབ་སྦྱོང་སྟེན་སྲོལ་གསར་པ་ཞིག་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་པ་དང་། དེ་ནི་
བྲིམས་ཚྱོད་པའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཚེད་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད། སྦྱིག་སྟེན་དེའི་ནང་གི་
གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་བྲིམས་ཚྱོད་པ་ལ་གུས་བརྩེ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སོ་སོའི་སྦྱིག་
གཞི་ཡར་རྒྱས་བཏང་སྟེ་བྲིམས་ཚྱོད་པའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ། བྲིམས་ཚྱོད་པའི་ཤེས་འོས་པའི་
ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ། ལྷ་གཏུག་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་། དེ་བཞིན་ཁོ་ཚོའི་དོ་བདག་དང་དོ་སྤྲུལ་པ་
དང་། ཡིག་ཆ་ཉ་སྟོག་དཔང་ཉགས་བསྐྱ་ཅུབ། དོགས་འདྲི་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་སོགས་སྲུང་སྐྱོབ་
བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀོད་ཡོད། ལམ་སྟོན་གསར་པ་དེ་ལྟར་ན་བཙོན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་རྣམས་
ཀྱིས་དག་འབྱུང་བྲིམས་ཚྱོད་པ་རྣམས་དོགས་གཞི་དང་དོ་སྤྲུལ་འཇུག་དགོས་པ་དང་ཡང་ན་
དུས་ཐོག་དེར་དོ་སྤྲུལ་རྒྱ་བཀོད་སྦྱིག་བྱེད་མི་ཕུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་དགོས། སྦྱིག་སྟེན་དེའི་
ནང་དོ་སྤྲུལ་རྒྱ་དེ་རིགས་ནི་ཚུ་ཚོད་༤༥་ཀྱི་ནང་ཚུན་གོ་སྦྱིག་བྱེད་དགོས་ཞེས་དམིགས་སུ་
བཀར་ནས་བཀོད་ཡོད། ཞིབ་དཔྱད་ཁང་དང་བྲིམས་ཁང་གིས་དག་འབྱུང་བྲིམས་ཚྱོད་པ་ལ་

གྲོང་དོན་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆའི་རིགས་ནི་ལས་ཀའི་ཉེན་མོ་གསུམ་གྱི་ནང་ཚུན་ལྟ་སྟོག་
བྱ་བུ་པ་བྱེད་དགོས། ད་རུང་ལམ་སྟོན་གསར་པ་དེ་ལྟར་ན་དག་འབྱུང་བྱིན་མཁོ་སྟོན་ཚུངས་ཡིག་
ཆ་དེ་དག་ཐེངས་ག་ཚེད་དང་དུས་ཡུན་ག་ཚེད་ཅིག་ལ་ལྟ་སྟོག་བྱེད་པར་ཚད་བཀག་བྱེད་མི་
རུང་ཞེས་བཀོད་ཡོད། སློབ་གཞི་གསར་པ་དེའི་ནང་ད་རུང་བྱིན་མཁོ་སྟོན་ཚུངས་མོ་སོའི་དོ་བདག་
གི་གནས་ཚུལ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ལ་བསྐྱབས་མི་ཚོག་ཅེས་བཀོད་ཡོད།

གལ་ཏེ་དོ་བདག་གིས་བྱིན་མཁོ་སྟོན་དཔང་དུ་བཞག་ནས་རྒྱུན་དཔང་བཞག་ཚེ་དག་འབྱུང་བྱིན་མཁོ་
སྟོན་པ་ལ་བྱིན་མཁོ་སྟོན་གི་འགན་འཁུར་འབབ་སྲིད་པ་དང་། ཞིབ་དཔྱད་པ་དང་བྱིན་མཁོ་སྟོན་དཔོན་
ལ་དེ་ནི་རྒྱུན་དཔང་ཡིན་མིན་གྱི་ཐག་གཅོད་པའི་ཚད་ཁོངས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད།

ཚོར་སྣང་སྐྱེན་པའི་གྲོང་དོན་ལ་ཤས་སུ་གྲོང་ཡ་དོ་བདག་ལ་བྱིན་མཁོ་སྟོན་བཤེར་མ་བྱས་གོང་བྱིན་མཁོ་
སྟོན་པ་དང་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་ས་མེད་པ་དང་། བྱིན་མཁོ་སྟོན་བཤེར་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་དོ་བདག་
དང་བྱིན་མཁོ་སྟོན་པའི་བར་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་ཚོག་གི་མེད། བསྐྱར་བཅོས་བྱས་པའི་ཉེས་བྱིན་མཁོ་
སྟོན་གཏུག་བཤེར་བཅའ་བྱིན་མཁོ་སྟོན་(ས་བཅད་དང་པོའི་ང་ལ་གཟིགས་)དང་མ་འདྲ་བར་ཉེས་བྱིན་མཁོ་
སྟོན་འགལ་བའི་དོ་བདག་ལ་གྲོང་དོན་བྱིན་མཁོ་སྟོན་ལང་དུ་མ་འབྱོར་གོང་བྱིན་མཁོ་སྟོན་པ་བཀོད་
སློབ་མི་བྱེད། རྒྱལ་ནང་གི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་དུ་སྡོམ་ཅིས་བྱས་པ་ལྟར་ན་དག་འབྱུང་
བྱིན་མཁོ་སྟོན་པ་ནི་ཉེས་བྱིན་མཁོ་སྟོན་གྱི་གྲོང་གཞི་ལས་བརྒྱ་ཆའི་༣༠་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་གིན་ཡོད་
པ་དང་། ཞིང་ཆེན་ལ་ཤས་ཤིག་གི་ནང་དུ་བརྒྱ་ཆའི་༡༢་ཡང་འདང་གི་མེད་ཟེར།

འབྱོར་བྱི་མས་ནག་ཉེས་འབྱུག་གཏུག་བྱེད་མཁན་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུར་འགོ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ནས་
འདང་གི་མེད། དཔང་མི་ཡོད་པའི་བྱིན་མཁོ་སྟོན་བཤེར་ནི་བརྒྱ་ཆའི་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད། ཉེས་
བྱིན་མཁོ་སྟོན་བསྐྱར་བཅོས་ནང་བྱིན་མཁོ་སྟོན་ཐོག་ནས་དཔང་པོ་བྱིན་མཁོ་སྟོན་ལང་དུ་སྐད་བཏང་ན་ངོ་བཅར་འབྱེད་
དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་གཞུང་ནས་སྤྱད་སྟོན་དང་སྐྱོ་པོ་སྟོན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་
བྱིན་མཁོ་སྟོན་དཔོན་ལ་དཔང་མིས་བྱིན་མཁོ་སྟོན་ལང་དུ་དཔང་པོ་བྱེད་དགོས་མིན་ཐག་གཅོད་པའི་དཔང་
ཚད་ཆེན་པོ་ཡོད། རག་ཉེས་ཅན་ལ་བྱིན་མཁོ་སྟོན་བཤེར་བྱེད་པ་མང་ཆེ་བར་བྱིན་མཁོ་སྟོན་བས་འབྱོར་

སྤྱི་མཐུན་གཞུག་མཁམ་གྱིས་དཔང་མིའི་གཏམ་བཤད་སློབ་པ་དང་། ལྷ་སྦྱོར་སྤྱི་མ་དང་དེའི་
སྤྱི་མས་རྩོད་པར་དེ་ལ་དགག་བྱ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་མེད། ཚུ་བའི་སྤྱི་མས་ཡིག་ནང་སྡོན་འགྲུའི་
སྤྱི་མས་བཤེར་སྐབས་དཔང་མིའི་དཔང་ཚོག་གཅིག་ཤུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་འཇུགས་བྱེད་མི་
ཚོག་ཀྱང་། ལྷ་སྦྱོར་སྤྱི་མ་རྣམས་ནི་དེ་ལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བརྟེན་གྱིན་ཡོད་པ་རེད། ལྷ་སྦྱོར་སྤྱི་
མའི་སྤྱི་མས་རྩོད་པ་ལ་གཞུང་གི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་དཔང་རྟགས་འཕྲོག་བྱེད་སྐྱོན་ལྷ་སྤུལ་ཚོག་
ཀྱང་། དཔང་མི་འབོད་འགྲུག་བྱས་ཏེ་ངེས་པར་དུ་བདེན་པ་ར་སྡོད་བྱེད་འཇུག་པའི་དཔང་ཆ་
མེད། དག་འབུད་སྤྱི་མས་རྩོད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་མས་བཤེར་སྡོན་དུ་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་བྱེད་
པའི་གོ་སྐབས་ཆེས་ཉུང་དུ་ཞིག་ལས་མེད། གལ་ཏེ་སྤྱི་ཚེད་དགུ་བའི་ནང་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་
པའི་སྤྱི་མས་རྩོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཐད་ཀྱི་སྤྱི་ཚེད་སྤོལ་ལག་ལེན་བསྐྱར་ཆོ་འོས་འཚམས་མ་ཡིན་པའི་
གནས་སྟངས་འདི་དག་ལས་མང་པོ་ཞིག་བཟང་དུ་འགྲོ་ངེས་རེད་ཅེས་ལྷ་ཞིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་ཚེད་དགུ་བའི་ནང་དབུས་སྤྱི་མས་འཛིན་ཁང་གིས་གསལ་བསྐྱགས་སྤེལ་ཏེ། ཆོ་བཙོན་ལ་བརྟེན་
ཡོད་པའི་བཙོན་པ་དག་ལས་རང་ངོས་ནས་སྤྱི་མས་རྩོད་པ་སྤྱི་མི་བྱུང་བ་དག་ལ་ཁོ་ཚོའི་གྲོད་
དོན་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་ངེས་པར་དུ་སྤྱི་མས་རྩོད་པ་བཀོད་སྤྱི་ཚེད་དགོས་ཞེས་བྲང་བྱ་
བརྟེན་ཡོད། སྤྱི་ཚེད་བརྟེན་གཅིག་པའི་ནང་བར་དུ་ཉེས་སྤྱི་མས་ལས་སྤྱི་མས་ཆད་སྤྱི་ཤོས་དེ་ཕོག་
མཁམ་ནི་མར་ཆག་ནས་༤༦་ཟིན་ཡོད། སྤྱི་ཚེད་སྤྱི་མས་བཅད་པའི་ཁ་གྲངས་ནི་གཞུང་སྤྱི་ཚེད་
ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བར་ཉར་གྱིན་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་དང་བཀག་ཉར་བ།

གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་ནི་སྤྱི་མ་མཐུན་ཁས་ལེན་
མེད་པ་དང་། མི་དེ་དག་བཀག་ཉར་བྱས་པ་ནི་ཆབ་སྲིད་དང་ཚོས་དད་ལ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་
པར་སྤྱི་མས་ལ་རྟོག་རྟོག་བཏང་བར་བརྟེན་བཀག་པ་ཡིན་ཞེས་འགྲུའི་བརྗོད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།
ཡིན་ནའང་གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་མ་མཐུན་དུ་ཆབ་སྲིད་དང་ཚོས་དད་ལ་གཞི་བྱས་

ནས་མི་སེར་རྣམས་བཙོན་འཇུག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཚབ་སྲིད་བཙོན་པ་སློང་སྤྲུག་བཅུ་ལ་ཞིག་
བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལོ་ཚོ་ལས་ལ་ཤས་ནི་བཙོན་ཁང་དང་ལ་ཤས་ནི་འཛོན་སློང་
བཀག་ཉར་ཁང་ནང་བཅུག་ཡོད། སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་ཚོས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློག་
འཇུགས་ལག་ལ་ཚབ་སྲིད་བཙོན་པ་དང་སྤྲུག་འཕྲད་བྱེད་བཅུག་གི་མེད་པ་རེད།

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ལག་གིས་རགས་ཚིས་བྱས་པ་ལྟར་ན། མི་བརྒྱ་
སྤྲུག་མང་པོ་ཞིག་ལ་གསར་བརྗེ་དོ་སྤོལ་ནག་ཉེས་ལྷུ་བ་བཅུགས་ནས་བཙོན་འཇུག་བྱས་ཡོད་
པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད། རག་ཉེས་དེ་ནི་༡༩༧༧ལོར་ཉེས་བྱེད་སྤྲོད་ལས་མེད་པ་བཙོན་ཡོད། གཞན་
སློང་སྤྲུག་མང་པོ་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་བྲིམས་གཞིའི་འོག་བཙོན་འཇུག་ཉེས་འཁུར་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་གིས་༡༩༧༧ལོའི་ཡར་སྤོལ་དུ་གསར་བརྗེ་དོ་སྤོལ་གི་རག་ཉེས་
དང་འབྲེལ་བའི་གྲོད་དོན་ཡོངས་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱས་མེད་ལ། ཉེས་བྱེད་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ཚིས་
མེད་བཏང་བེན་པའི་དྲག་སྤྱོད་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་ཅན་དག་ཀྱང་སྤོད་གྲོལ་བཏང་མེད། སྲིད་
གཞུང་གིས་གསར་བརྗེ་དོ་སྤོལ་གི་རག་ཉེས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ལ་བཙོན་
པའི་ཉེས་འཇུགས་ཕོག་པའི་བཙོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་པ་ཆག་ཡང་དུ་གཏོང་བའམ་མི་བྱོལ་
བའི་ལས་ལེན་དམ་བཅའ་དང་བཅས་སྤོད་དགོས་པའི་རེ་ལྷུ་བརྒྱབ་ཆོག་ཟེར། ཡིན་ནའང་ཚབ་
སྲིད་བཙོན་པ་རྣམས་དུས་ལྡན་སྤྱི་སྤོད་བཀོལ་བཏང་བའི་ཚད་ནི་བཙོན་པ་གཞན་ལས་
ཉུང་བ་ཡོད། བརྟག་ཞིབ་པ་ཚོས་༡༩༧༩ལོའི་གནམ་བདེ་སློ་མོ་ཆེའི་ཐང་ཆེན་གྱི་དམངས་
གཙོའི་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་རག་ཉེས་འོག་ད་ཅུང་ལ་ཤས་
ཤིག་བཙོན་ཁང་དུ་གནས་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་
གངས་ཐོ་ནི་ཁྱོད་ནས་སྤྱིར་སློག་བྱས་མེད་པས་གངས་འཕོར་ལ་གསལ་མེད་པ་རེད།

༢༠༡༤ལོའི་རྒྱ་ནག་བྲིམས་ལུགས་ལོ་བསྐྱེད་ལུ་བའི་ནང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ནང་གཞུང་འཛོན་
པས་མི་སྤྱོད་བ་༡༣༥༤ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ལ་བཙོན་པའི་ཉེས་མིང་འོག་
འཛོན་བཟུང་བྱས་པ་རེད་ཅེས་བཀོད་འདུག ཏོས་སྤྱི་ཐེབས་རྩ་བེར་བའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་

པའི་སློབ་འཇུག་གིས་གནས་ཚུལ་བཀོད་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་
འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་བཅོས་པ་བཟུང་བའི་ནག་ཉེས་ཐད་བྲིམས་བཤེར་༣༠༠་ཡས་མས་བྱས་འདུག་
ཟེད།

ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་མང་པོ་ཞིག་ནི་ལོ་འདྲིའི་ལོ་མཇུག་བར་བཙོན་ཁང་དུ་བཀག་བསྐྱེལ་ནམ་
པ་གཞན་པའི་སྤྱིང་ཉར་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་ཐོབ་ཐང་ཚྱོད་ལེན་པ་མང་པོ་དང་
ཀྱང་དང་། ལེན་ཤན་པོ་ལ། ལུ་གྱི་ཡུན། ཚུམ་པ་པོ་ཡུང་མོ་དུང་(ཀའོ་སྤེ་ཤུང་)། ཡུ་གུར་རིགས་
ཀྱི་མཁས་པ་ཨི་ལམ་འོ་ཉི་འི། བོད་ཀྱི་ནང་བཟོན་དགོན་པའི་འགོ་བྲིད་ཀྱི་ཚེ་དབང་(མཁན་
པོ་ཀར་ཚེ)། གནམ་བདེ་སྐོ་མོ་ཚེའི་སློབ་སྦྱོར་གི་དེ་སློན་གྱི་འགོ་བྲིད་ཀྱི་ཡོང་ཚེ། ངལ་ཚུལ་
ཐོབ་ཐང་ཚྱོད་ལེན་པ་ལྟོང་ཡུག་པོ་དང་། རོམ་གནམ་བདག་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་དཔོན་ལྷ་ཏ་ཚེན་
དང་སུའུ་གྱི་སློན། ཚོས་དགེ་ཀྱང་དུའོ་ཅེ། ལྷ་ལོན་གོང་ཅ་རྒྱང་སྐོ་སྦྱོར་པ་སྤེན་ལི་སྤོ། བྲིམས་
ཚྱོད་པ་མང་ཡུ་དང་ལི་ཉི་པོང་བཅས་འདུ་བ་རེད།

ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞུངས་ཉུགས་བཞེས་མཁན་དང་ཆབ་སྲིད་རང་དབང་དང་འགོ་བ་མའི་
ཐོབ་ཐང་རེ་བཟང་དུ་གཏོང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བརྒྱབ་ཡོད་པའི་༢༠༠༥་ལོའི་བསྐྱེད་སྤེལ་
གཏམ་བཟོན་བྲིས་མཉམ་འབྲི་གནང་མཁན་ལིག་ཞོ་པོ་ནི་སུ་མཐུད་དུ་ལེའོ་ཉེན་ཞིང་ཚེན་གྱི་
ཅིན་ཀྱི་བཙོན་ཁང་དུ་བཅུག་ཡོད། ལིག་གི་བཟུང་སྐོ་ལིག་ཞོ་ནི་ཚུ་ཚོད་༢༤་རིང་ཉ་སྤུང་
འོག་བཞག་ཡོད་པ་དང་། རང་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཚོག་པའི་སྐབས་སུ་ཉེན་ཉོག་པ་མཉམ་དུ་ཡོང་
ནས་ཉ་སྤུང་བྱེད་གྱིན་ཡོད། ལིག་ཞོ་ནི་ཡུན་རིང་པོར་ཁོང་རྒྱང་དུ་བཅུག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤོན་
བཙོན་བྱེད་དགོས་པའི་ནད་གཞི་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གསར་ལམ་མང་པོས་གནས་ཚུལ་
སྤེལ་ཡོད།

ལོ་མཇུག་དུ་འང་ཨབ་དུ་སྤེ་ཇ་མལ་དང་། ཡུ་གུར་ཚྱོད་ལེན་པ་དེལ་གེས་ཉི་ལི་སྤེལ་དེ། རྒྱུང་
ཤིན་སྤུང་། མགོན་པོ་སྤོན་གྱུ་ལ། མགོན་པོ་ཐར། རྒྱ་ལོ། ཚོ་ལོ། ལྷང་དེང་ཀང་བཅས་སུ་མཐུད་
བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིད་བརྟན་འཕེར་བ་ཞིག་མེད་པ་རེད།

ཉེས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆད་པ་གཅོད་པའི་ཁོངས་སུ་བཙོན་གྲོལ་ཐོབ་རྗེས་དུས་ཚོད་ངེས་ཅན་རིང་
“ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པ་”དང་། དུས་ཡུན་དེའི་རིང་མི་སྐྱེར་བ་དེའི་སྐྱ་བརྗོད་རང་
དབང་དང་། འདུ་འཛོམས། དཔེ་སླུན་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་ཡོད། བཙོན་ཚུར་ཚོས་བཤད་
པ་ཉམས་ན། ཁོང་ཚོས་ལས་ཀ་འཚོལ་བ་དང་། འགྲུལ་སྐྱོད། སྲོད་གནས་ལག་བྱེད་ལེན་སྐྱུ་སྲོད་
ཁང་སྐྱ་གཡར་བྱེད་སྐྱུ་དེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཁུ་རེག་སྐྱུའི་ཐད་དམ་དྲག་ཆེན་པོ་ཡོད་ཟེར།
དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེན་རྟོག་མི་སྐྱ་ལ་ཆབ་སྲིད་བཙོན་ཚུར་དང་ནང་མི་རྣམས་ལ་
ཡང་ཡང་གསང་སྤྱུལ་བྱེད་འཇུག་པ་དང་། ཁ་པར་ཐོག་གསང་བའི་སྐྱོག་མཉམ་བྱེད་པ། བཏོག་
བཤེར། རྣམ་པ་གཞན་གྱི་སྤོང་ནས་སུན་གཅོར་དང་འཇིགས་སྤང་སྐྱུལ་བ་བཅས་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

སྤྱི་ཚེ་དང་པོའི་ནང་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བར་བཟུལ་གླིང་ཚུགས་མཐུན་ཀའོ་ཡུ་ཏུན་
འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། དེ་ནི་སློ་འདོན་གྱི་སྡེ་ཞིག་ཡིན་ལ་དཔྱད་ཁུལ་བཙོན་སྐྱུར་དང་། སློབ་
གསོའི་འདུ་མཉམ། བྱིས་སྡོན་བཙོན་སྐྱུར། སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་འབྱོར་གནད་དོན་ཐད་ཞིབ་
འཇུག་བྱས་ཏེ་པར་སྐྱུན་བྱེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན། ཀའོ་ལ་
བྱིས་སྡོན་འགལ་གྱི་ཚོང་དོན་ལས་འགུལ་ཟེར་བའི་ནག་ཉེས་བཅུགས། ཁོང་དང་ལས་རོགས་ཤིག་
ནི་སྤྱི་ཚེ་དྲུག་པའི་ནང་སློད་བཀོལ་ཐོབ་པ་དང་ཞིབ་འཇུག་གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་སྐྱུ་
ཡིན་པ་རེད།

ཀོང་གིག་གི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་དུ་འབོད་པའི་ཐོབ་ཐང་བྱིས་སྡོན་ཕྱོད་པ་ཐང་ཅིང་ཡིང་དང་། དགེ་
ཀན་ཚུར་པ་སྐང་ཆིང་ཡིང་། ཚུམ་པ་པོ་དང་ལས་འགུལ་བ་ཡོན་ཤིན་ཐིང་བཅས་ནི་སྤྱི་ཚེ་དྲུག་
པའི་ཚེ་དྲུག་དུ་ཀོང་གིག་འབྲིང་རིམ་བྱིས་སྡོན་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་མགོ་རྟོང་སློག་
པའི་ངན་སྐྱུལ་བྱས་པ་ཟེར་བའི་ནག་ཉེས་བཅུགས། ཁོ་ཚོ་ནི་བཀག་བསྐྱུལ་བྱས་ཏེ་ལོ་གཅིག་
སྟེང་སྤྱི་ཚེ་རྗེས་གཞི་ནས་བྱིས་སྡོན་བཤེར་བྱས་པ་རེད། དག་འབྲུང་བྱིས་སྡོན་ཕྱོད་པས་བརྗོད་པ་ཉམས་
ན་བྱིས་སྡོན་གྱིས་དཔང་པོ་འབོད་འགྲུག་བྱེད་པའི་རེ་བ་དང་ལེན་བྱས་མེད་ཟེར།

དམངས་གྲོད་བྱིས་སྡོན་བརྗོད་རིམ་དང་ལེགས་བཙོན།

བྱིས་ལང་གིས་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་གྲོད་གཞི་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས་བྱིས་ལོ་རྒྱུ་རང་དབང་
 ལ་ཉེས་དོན་བྱིས་ལང་ནང་བཞིན་ཚད་བཀག་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གུན་གསལ་བྱིས་ལོ་
 རང་བྱིས་ལཱ་གཏུག་བྱེད་མཁན་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་ཁེ་ཕན་ལ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་དཔོན་
 རིགས་ཚོས་ཚེས་མེད་བྱེད་པར་འགོག་ཐབས་ཐད་བྱིས་ལོ་ཐོག་ནས་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་ཡོད། འོར་
 འཕྲུལ་གྱིས་བཀག་ཉར་བྱས་པ་དང་། བཀག་ཉར་ཁང་ངམ་བཅོམ་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པས་
 སེམས་ཁམས་ལ་དཀའ་ངལ་སྤྲད་པ། གཞུགས་པོར་མས་སྒྲོན་བཏང་བ་ལ་བྱིས་ལོ་ཐོག་ནས་གུན་
 གསལ་སྒྲོད་རྒྱ་བཀོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་སེར་དཀྱུས་མས་སྲིད་གཞུང་གིས་གུན་གསལ་བྱེད་
 དགོས་ཞེས་བྱིས་ལཱ་གཏུག་བྱེད་མཁན་དཀོན་པོ་ཡིན། རྒྱ་མཚན་ནི་ཁ་མཚུ་དེ་འཇུག་པར་འགོ་
 གོན་ཆེ་བ་དང་། བྱིས་ལང་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ། མང་ཚོགས་དཀྱུས་མ་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 གུན་གསལ་བྱིས་ལོ་རྒྱུས་མངའ་མེད་པ་བཅས་རེད། བྱིས་ལོ་འབྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་
 མེད་པ་དང་། མས་སྒྲོན་དང་གཞོན་སྒྲོན་གྱི་དབང་ཉུགས་ཐོབ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཡོད་སྟབས།
 གཞོན་འཚོ་ཐོག་མཁན་ཚོའི་ལུ་གཏུག་ལ་དབྱུང་ཞིབ་བྱེད་ཁག་པོ་ཆགས་འདུག། བྱིས་
 དཔོན་ཚོས་གུན་གསལ་བྱིས་ལཱ་གཏུག་དོས་ལེན་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡིན་པ་མ་ཟད། བྱིས་ལང་
 གིས་བྱིས་ལཱ་གཏུག་མཁན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་བྱིས་ལོ་ཐོག་བཅད་ཀྱང་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་
 གིས་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དཀོན་པོ་ཡིན།

ཆ། སྒྲེར་གནས་དང་། རང་མི། བྱིས་ཚང་། ཡིག་འབྲེལ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་གང་བྱུང་ཐེ་གཏོགས།

བྱིས་ལོ་རྒྱུ་རང་དབང་“མི་སེར་སྒྲེར་གྱི་རང་དབང་དང་ཡིག་འབྲེལ་གྱི་གསང་བ་བྱིས་ལོ་
 ཐོག་ནས་སྦྱོར་བྱེད་དགོས་”ཞེས་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་མི་སེར་སྒྲེར་བའི་
 གསང་བ་ལ་བརྩེ་འཇོག་སྒྲོན་ནས་མི་བྱེད། བྱིས་ལོ་རྒྱུ་རང་དབང་སྒྲེར་གྱི་ཁང་བྱིས་ལོ་གསལ་
 བསྐྱོད་བཤེར་མ་བྱས་སྒྲོན་བྱིས་ལང་གི་ཚོགས་མཚན་དགོས་ཞེས་བཀོད་ཡོད་ཀྱང་བྱིས་ལོ་
 ཐོག་བསྟར་བྱེད་མཁན་ཚོས་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཚེས་མེད་བྱེད། སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་དང་ཉེས་
 འཇུགས་བྱིས་ལོ་རྒྱུ་རང་དབང་གི་བསྐྱར་ཞིབ་མེད་པར་རང་དོས་ནས་བསྐྱོད་བཤེར་

ཚོག་མཆན་སྒྲོན་རྒྱུ་དབང་ཚད་ཡོད་པ་དང་། ཉེན་རྟོག་པ་བཅོན་དབང་གིས་ནང་དུ་འཇུག་
བའི་གནས་ཚུལ་ལུ་མཐུན་ཐོན་ཡོད།

གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཁ་པར་ཐོག་གི་སྐད་ཆ་དང་། ཡིག་འཕྲིན། དར་འཕྲིན། རྒྱུ་འཕྲིན།
སྐར་གྱི་གསང་བ་ཉར་ཆེད་དུ་ལམ་ནས་གཏོང་བའི་འཕྲིན་གཞན་ལ་ལྟ་ཞིབ་བྱེད།
ཁོ་ཚོས་ད་རུང་རྒྱལ་ནང་དང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡི་གེ་ཁ་བསྐྱོགས་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།
བདེ་འཇགས་མི་སྣ་ནི་རྒྱུན་དུ་མིའི་སྒྲོན་ཁང་དང་ལས་ཁུངས་ནང་འཇུག་ནས་རྩིས་འཁོར་
དང་། ཁ་པར། དར་འཕྲིན་བཅས་ལ་ལྟ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་ནི་རྒྱལ་
ཁབ་འདི་དང་ཁ་པར་སྐབས་སྐར་གྱི་ཅ་ལག་ཁ་ཤས་ལ་བསྐྱོག་བཤེར་བྱས་པ་ཤེས་རྟོགས་
བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁ་ཤས་ཁོད་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་སྣང་སྐྱེན་པོ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆ་སོགས་ཐོན་
པ་ཡིན་ན་གསར་འགོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་དུ་རེ་ལྡན་ཅིག་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད་དེ་
ཡིག་ཆ་དེ་དག་རང་འཐད་དང་རྒྱ་ནག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ཞེས་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས།

སྤྱི་རྒྱལ་གསར་ལམ་ཁག་གིས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། དབྱས་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁང་གིས་རྒྱལ་
ཡོངས་ལུ་སོ་སྟེན་པར་ཆས་ས་ཡ་བཅུ་ཕྱག་མང་པོ་བཅུགས་ཡོད། སྤྱི་ལྔ་བཅུ་བའི་ནང་པེ་ཅིང་
གོང་ཁྲུང་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་རྒྱལ་སའི་བྱུར་རེ་རེ་སོ་སྟེན་པར་ཆས་ས་ལག་གིས་བྱུང་བ་
བྱས་ཡོད་ཅེས་གསལ་བསྐྱགས་བྱས། གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་སོ་སྟེན་པར་ཆས་དེ་དག་ནི་
སྤྱི་དམངས་བདེ་འཇགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་། ཉེས་ཅན་འབྲུག་ཚོད་འགོག་པ། འགྲིམ་
འགྲུལ་སྐྱོང་འཛིན། སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་སྡིང་ལུ་བའི་ཆེད་དུ་བཅུགས་པ་ཡིན་པའི་དག་སྐྱེལ་བྱེད་
ཀྱིན་ཡོད། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་དེ་དག་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་སྒྲོན་མི་མཐུན་
མཁན་དང་། འོད་པ། དུ་གྱུར་བ་བཅས་ལ་སོ་སྟེན་དང་འཇིགས་སྐྱོང་ཆེད་བེད་སྤྱོད་ཤུགས་
ཚོར་གཏོང་བཞིན་པའི་སྐོར་བཤད་ཡོད།

དམིགས་བསལ་ཤིན་ཅང་ལུ་གྱུར་རང་སྐྱོང་སྒྲོང་ས་དང་། འོད་རིགས་གནས་སྒྲོན་ས་ཁུལ་ཁག་
ཏུ་ཁ་པར་དང་དུ་རྒྱུའི་འབྲེལ་ལམ་ལ་སོ་སྟེན་དང་བར་ཆད་བཅོ་བ་རེད། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་

གྲིས་རྒྱན་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གས་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཆབ་སྲིད་ལྟ་བུ་མི་འདྲ་བ་འཛིན་མཁན་
དང་། ལས་འགུལ་སྐྱེལ་མཁན། གསང་བ་བྱས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འགོ་བྲིད།
ཆབ་སྲིད་བཙོན་བ་བྱུར་བ་རྣམས་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པའམ་ཕྱི་འབྲེལ་མི་སྣ་དང་ཕྱག་
མི་ཚོག་ཅེས་ཉེན་བརྒྱུད་གཏོང་། བདེ་འཇགས་མི་སྣས་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པའི་ནང་མི་ལ་སྐྱུན་
གཙུག་དང་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གསར་འགོད་པ་དང་གཞུང་ཚབ་མི་སྣར་ཕྱག་
འཕྲད་བྱེད་སྐབས་རྗེས་འདེད་བཏང་བ་མ་ཟད། ཁོང་ཚོའི་སྐྱུན་ཉེ་ཚོའི་གནས་ཚུལ་སྐོར་སྐྱོད་
ཆ་བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་སྐྱུལ་མ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དོན་རྒྱུན་ཁ་ཤས་རེའི་ནང་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་
བ་དང་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པའི་ནང་མི་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པའམ་ཕྱི་འབྲེལ་མི་སྣར་ཕྱག་
འཕྲད་བྱས་རྗེས་སྐྱུན་གཙུག་དང་འདྲི་རྒྱུད་བྱེད་པ་རེད། ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་པའི་སྡེ་ལས་
ཁོངས་མི་ངེས་ཅན་ཞིག་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་ཕྱག་འཕྲད་བྱས་མི་ཚོག་པ་བཟོས་
ཡོད།

༢༠༡༤ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་གྲིས་རྩོ་རིགས་
ལས་སྣོན་བཟོ་བྲལ་ཞིག་གི་བདག་པོ་མང་ཡིང་ཀོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ཁོང་གིས་གནད་
ཡོད་ལས་འགུལ་བ་དང་ལྷ་གཏུག་པ་རྣམས་ལ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།
མང་གི་བཟོ་བྲལ་སྐོར་བརྒྱབ་པ་དང་ཅ་ལག་དང་རྩིས་འཁོར་ཚང་མ་གཞུང་བཞེས་བྱས་པ་རེད།

ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་པ་དང་། གཞུང་དང་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པ། རྩ་ལུང་ཀོང་ཅ་རྒྱུད་སྐོམ་སྐྱབ་
ཉམས་ལེན་པ། གསར་འགོད་པ། ཐོ་འགོད་མ་བྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་མི་སྣ། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་
བཙོན་བྱུར་བཅས་ནི་གང་བྱུང་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་དང་སྐྱུན་གཙུག་བྱ་ལུལ་དུ་གྱུར་ཡོད།
(ས་བཙུན་དང་པོའི་ང་ལ་གཟིགས།)

ས་གནས་ཁ་ཤས་སུ་གོང་ཁྱིམ་འཇུགས་སྐྱུན་གྲིས་རྒྱུན་པས་བཙོན་དབང་འོག་སུ་མཐུད་གནས་
སྡོད་བཅུག་གི་ཡོད། གནས་སྤོང་ཆ་རྒྱུན་དང་སྐྱུན་གསལ་གྱི་ཐོག་དོ་སྐོལ་བྱེད་པ་ནི་རྒྱུན་
ལྡན་ཡིན་པ་དང་། རོ་སྐོལ་བའི་འགོ་བྲིད་ཁ་ཤས་བྲིམས་ལ་སྐྱུར་ཡོད། གོང་གསལ་ས་ཁུལ་དུ་

མང་གཞི་འཇུགས་སྐྱུན་དང་ཚོང་ལས་འཇུགས་སྐྱུན་གྱིས་རྒྱུན་པས་མི་སྣོང་ཕྲག་མང་པོ་གནས་
གཞན་དུ་སློང་བཅུག་ཡོད།

གོང་ཁྱེར་དང་གོང་གསེབ་མང་པོའི་ནང་མི་སེར་དང་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པའི་བར་རྒྱ་
དངོས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོད་རྒྱུ་ཁྲུབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེར་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ངོ་བོར་
འགྱུར། ཚོད་རྒྱུ་དེ་དག་འབྱུང་རྒྱུན་ཞི་ས་གནས་དཔོན་རིགས་ཚོས་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་མཁན་
དང་ཁ་མཐུན་བྱས་ནས་སྤོང་གནས་ཤོར་མཁན་ལ་གུན་གསལ་ཉུང་ཅུ་སྤྱད་པའམ་ཡང་ན་མ་
སྤྱད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་གཞུང་གིས་ལྷ་རྟོག་ཡག་པོ་མ་བྱས་པའམ། བརྒྱད་ལམ་ཁག་གིས་ས་
གནས་དཔོན་རིགས་ཚོས་ས་ཆ་ཉོ་ཚོང་ཐོག་བརྟག་དབྱེད་མཐེལ་ཕྱིན་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་སྤོང་གནས་མེད་པའི་ཡུལ་མི་ཚོའི་ཚོད་རྒྱུ་སེལ་རྒྱུའི་ཁྲིམས་
ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་མེད་པའམ། ཞི་འགྲིག་གི་ཐབས་ལམ་གཞན་མེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་པ་
རེད། དབུས་གཞུང་གིས་ཁྲིམས་འགལ་ཐོག་ས་ཆ་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་པར་སྤངས་འཛིན་ནན་མོ་
དང་གཅིག་གྱུར་གྱི་གུན་གསལ་སྤོང་རྒྱུའི་ཐད་འབད་བཅོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ད་དུང་
དཀའ་ངལ་ལྷུ་མཐུད་གནས་ཡོད། ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྤོང་སྤོངས་ཀྱི་གསལ་གང་དུ་བསྐྱར་དུ་
ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལས་གཞི་ཚོམ་བཞིན་པ་དང་། དཔེར་ན་ཡུ་གུར་བའི་སློལ་རྒྱུན་གྱི་གོང་
ཁྱེར་རྒྱུང་པ་ཀ་ཤེ་ལྷར་ལྷ་བྱ་བསྐྱར་སྐྱུན་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་དང་རིག་གནས་ཀྱི་རྗེས་ཤུལ་མང་པོ་
ཞིག་ལ་གཏོར་བཞེག་བཏང་ཡོད། མིང་གཞུང་གིས་འོས་འཚམས་ཀྱི་གུན་གསལ་མི་སྤོང་པ་
དང་ཞེད་སྤང་སྤོང་བའི་ཐབས་ལམ་སྤྱད་དེ་བསྐྱར་དུ་འཇུགས་སྐྱུན་བྱེད་པར་མོས་མཐུན་ཡོང་
བ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཅེས་སྤོང་མི་ཁག་ཅིག་གིས་བསམ་ཚུལ་སྤོང་བཞིན་པ་རེད། རང་སོགས་དུ་
འཇུགས་སྐྱུན་ཆེད་སློལ་རྒྱུན་གྱི་རྩ་ཐང་བསྐྱར་དུ་འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཡིན་པར་བཤད་
ནས་གཞུང་བཞེས་བྱས་པར་འབྲོག་པ་ཚོས་བསྐྱང་ར་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་ཐོན་ཡོད།

མིང་གཞུང་གི་འཆར་སྤུང་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་དང་དེའི་མཇུག་
འབྲས་སྐོར། ས་བཅད་དྲག་པའི་བྱེད་མེད་ཚོན་པ་ལ་གཞིགས་རོགས།

ས་བཅད་གཉིས་པ། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་ལ་གུས་བརྩེ།

ཀ། སྤྱི་བཅོམ་དང་གསར་འགོད་རང་དབང་ལ་བརྩེ་འཛོགས།

ཁྲིམས་ཐོག་ནས་སྤྱི་བཅོམ་དང་གསར་འགོད་རང་དབང་སྤྱད་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་གི་དཔོན་
རིགས་ཚོས་སྤྱི་ནས་བཤད་ན་ཐོབ་ཐང་དེ་དག་ལ་བརྩེ་འཛོགས་མི་བྱེད། དམིགས་བསལ་སྒོས་རྒྱ་
ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཁེ་ཕན་དང་འགལ་བའི་སྐབས་སུ་བརྩེ་འཛོགས་མེད། གཞུང་གི་
དཔོན་རིགས་ཚོས་མཐུན་པར་སྤྱོད་དང་། རྒྱུ་མེད་། སྤྱོད་ཆས་བརྒྱུད་ལམ་བཅས་ལ་སྤངས་
འཛོན་ནས་པོ་བྱེད་པ་དང་། བརྒྱུད་ལམ་དེ་ཚོ་གཞུང་དང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལྷ་
བ་དྲིལ་བསྐྱུགས་ཆེད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ལོ་འདིའི་ནང་གཞུང་གིས་གསར་ལམ་དང་དྲ་
རྒྱ་སྤངས་འཛོན་བྱེད་པ་དང་། ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ལ། ཚོར་སྤངས་སྤྱོད་པའི་དུས་ཆེན་
ལག་གི་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

སྤྱི་བཅོམ་དང་བསམ་ཚུལ་བཅོམ་པའི་རང་དབང་། མི་སེར་གྱིས་སྤེར་དང་སྐོར་ལག་ཚུང་ཚུང་
གི་ངོས་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཅོམ་བྱའི་སྤྱི་བཅོམ་བྱས་སྐབས་གཞུང་གི་ཉེས་ཆད་མི་ཕོག་
ཡིན་ནའང་གཏམ་བཤད་དེ་རིགས་ཀྱིས་སྲིད་གཞུང་ལ་སྤྱོད་བཅོམ་དང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པ་ལ་གདོང་ལེན་བྱས་ཆེ་དེ་ལྟར་མིན། ལོ་འདིའི་ནང་རང་དབང་ཅན་གྱི་ཞིབ་འཇུག་པ་
དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ཚོགས་པ་ལག་འཆད་བྲིད་ལག་ཅིག་ལ་ཚོར་སྤངས་སྤྱོད་པའི་བཅོམ་གཞི་ཡིན་
པར་བཤད་ནས་ཚོགས་རྒྱ་སྤེར་འཐེན་བྱེད་དགོས་པའི་གཞོན་ཤུགས་སྤྱད་པའི་གནས་ཚུལ་
ཐོན། མང་ཚོགས་མདུན་དུ་གཏམ་བཤད་དང་། མཁས་པའི་བཅོམ་སྤྱོད་། གསར་འགོད་པར་
འབྲེལ་བཅོམ་བྱེད་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་སྤངས་ཆེ་བའི་དབྱུད་བཅོམ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་
ཉེས་ཆད་ཕོག་གིན་ཡོད།

སྤྱི་ལྷན་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་ཁྲིམས་ཚུང་པ་ལྷུ་གྱི་ཚུང་ལ་མི་རིགས་བར་དུ་འཕོན་འཛིང་སྤོང་བ་
དང་འབྲུག་རྒྱུན་ཟིང་སྤོང་ལྷུ་བའི་ཉེས་འཇུགས་འོག་ཁྲིམས་བཤེར་བྱས་པ་རེད། ཁ་མཚུ་འདི་

འི་ཁོང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་མཐུན་དྲ་རྒྱ་མེ་པོ་བརྒྱ་འཕྲིན་སྟེང་སྟེལ་བའི་སྐུར་བྱང་བདུན་ལ་
གཞི་བྱས་ཡོད། སྤྱི་ལགས་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་ཚེ་བའི་སྲིམས་ཚྭ་པ་ཞིག་དང་ཐོབ་ཐང་སྐྱོད་
ཚོགས་ལྗོངས་ཀྱི་འགོ་བཟུང་ཅིག་ཡིན་ལ་སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་མཐུན་དྲ་རྒྱ་འཕྲིན་རྟེན་རྩེས་འཇུག་པ་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་ཁོང་ལ་ནག་ཉེས་ཡོད་པར་ཐག་
བཅད་དེ་ལོ་གསུམ་ལ་བཅོན་འཇུག་གི་སྲིམས་ཐག་བཅད་པ་དང་། སྲིམས་ཆད་དེ་ནི་ཁོང་གི་
བྱ་སྤྱོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྲིམས་བསྐྱུངས་བྱས་ཡོད།

དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བའི་ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་གནམ་བདེ་སློ་མ་ཆེའི་ཐང་ཆེན་གྱི་
ངོ་རྒྱལ་དུས་དྲན་ཐངས་ ༢༤ སྐྱོད་བཅུ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་དག་གཞོན་བྱས་ཡོད། སི་ཁོན་དུ་
གནས་སྡོད་བྱས་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་བ་ཞིག་ཡུན་སྡེ་ནི་གནམ་བདེ་སློ་མ་ཆེའི་ཐང་ཆེན་གྱི་
གྲོང་ཐོག་མཁན་དག་གི་བང་སོ་ལ་མཚོན་བཀུར་དུ་ཕྱིན་རྗེས་ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་ ༢༥ ཉིན་
གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར། ཁོང་ནི་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་ལ་བཀག་ཉར་བྱས་རྗེས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
སྤྱི་དབང་མགོ་དྲིང་སློག་ཚེས་དང་ཟིང་ཆ་སློང་བ་ལྷུ་བའི་ཉེས་འཇུགས་བྱས་པ་རེད།

ཕྱི་ཟླ་དགུ་བའི་ནང་ཀོང་ཉུང་གི་ཅེན་ཁེང་གོང་ཁྱེར་གྱི་ཉེན་རྟོག་མི་རྣམས་ལིག་ཡ་ཅེ་དང་། ཉོང་
ཞི། མེ་ཤོ་ཕིང་། ཉོང་ཡོང་ཤང་བཅས་བཀག་ཉར་བྱས་པ་དང་། ཁོ་ཚོས་ཚེ་ལེན་སྟེང་དུ་ཐོབ་
ཐང་སྲིམས་ཚྭ་པ་ཐང་ཡུ་སྟོན་བཀོལ་གཏོང་དགོས་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དཔར་ཏེ་ལས་འགུལ་
སྟེལ་བར་བཏེན་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རེད།

ཏེ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱིན་གྱིག་གོང་ཁྱེར་བདེ་འཇགས་མི་རྣམས་ ༢༠༡༤ ལོའི་ཟླ་ལྔ་བའི་ནང་ལས་
འགུལ་བ་ཉོང་ཀོང་ཕིང་དང་ཡུ་ཉི་མེན་བཀག་བསྐྱེལ་བྱས་པ་དང་། ཁོ་ཚོ་གནམ་བདེ་སློ་མ་
ཆེའི་ཐང་ཆེན་གྱི་གྲོང་རེག་མཁན་དང་བཅས་སྐུར་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་པའི་རྒྱ་ནག་དམར་
ཤོག་ཚོགས་པའི་དེ་སྟོན་གྱི་འགོ་བཟུང་དུ་ལོ་པང་དང་གྲའོ་ཅི་ཡང་གི་རྗེས་དྲན་ཚོགས་
འདུར་ལྷགས་པའི་རྒྱབས་སུ་མི་ཚོགས་མང་པོ་འདུས་ཏེ་སྤྱི་དམངས་འདུ་འཛོམས་བྱེད་སར་
སྤྱིག་སྲིམས་གཏོར་བསྐྱོད་བྱས་པའི་ནག་ཉེས་བཅུགས་པ་རེད། ཉོང་ལགས་ནི་གཏའ་དདུལ་

དང་བཅས་སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་པའི་ནང་སློང་བཀོལ་བཏང་བ་དང་དེ་ནས་ཐེ་ལན་ལ་བྲོས་བྱོལ་དུ་
སྤྱིན། འཛམ་སྐྱིད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེས་མཐོ་བའི་སྐབས་བཅོལ་བའི་ལས་ཁུངས་
ཀྱིས་ཁོ་རང་སྐབས་བཅོལ་བ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དང་། ཡིན་ནའང་ཐེ་ལན་གཞུང་གིས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གི་རེ་སྐུལ་ལྟར་སྤྱི་སྤྱོད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ཁོ་རང་བཅོན་དབང་གིས་སྤྱིར་རྒྱ་ནག་
ལ་རྩིས་སློང་བྱས། ཁོང་གི་གནས་སྟངས་དང་གང་དུ་ཡོད་པ་ནི་གསལ་ཆ་མེད། སྤྱི་སྤྱོད་གཉིས་
པའི་ནང་ཡུ་ཉི་ཐེན་དང་ཁོང་གི་བཟའ་ཚེས་ཐེ་ལན་གཉིས་ལ་འཇུག་རྒྱུ་ཟིན་སློང་ཞུ་བའི་ནག་
ཉེས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། ཡིན་ནའང་སྤྱི་སྤྱོད་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་བཀག་བསྐྱེལ་བྱས་ནས་ཟླ་༡༥
ཕྱིན་ནའང་བྲིམས་བཤེར་བྱས་མེད།

སྤྱི་སྤྱོད་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆེས་མཐོ་ཉེན། ལས་འགུལ་བ་ཡུང་མོ་དུང་(ཀའོ་སྤེ་ཞོང་)ལ་མི་ཚོགས་
མང་པོ་བསྐྱས་ཏེ་སྤྱི་དམངས་འདུ་འཛོམས་བྱེད་སར་སྤྱིག་བྲིམས་གཏོར་བརྒྱག་བྱས་པ་ཟེར་བ་
དང་འཇུག་རྒྱུ་ཟིན་སློང་ཞུ་བའི་ནག་ཉེས་བཅུ་གསུམ་ཏེ་ལོ་དུག་ལ་བཅོན་འཇུག་གི་བྲིམས་
ཐག་བཅད། འཇུག་རྒྱུ་ཟིན་སློང་གི་ནག་ཉེས་དེ་ནི་ཀའོ་ཡི་བྲིམས་རྩོད་པས་དག་འབྱུང་བུ་
འཆར་བྱས་སྐབས་དེ་གར་གསར་དུ་ཁ་སློན་བྱས་པ་རེད། ཡུང་ལགས་ནི་བཤད་ཐོད་པའི་ལས་
འགུལ་བ་ཞིག་དང་རྩོམ་པ་པོ་ཞིག་ཡིན་ལ་ཁོང་ནི་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་རམ་སྟོན་ངོ་རྒྱུ་གྱི་སྤེ་
སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་མིང་གྲགས་ཡོད། ཀའོ་དང་མཉམ་དུ་ཡོད་པའི་ཞུ་སྐྱོར་བ་ལིག་ཡོན་ཏོང་
དང་ལུན་ཏེ་ཉེང་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ལོ་གསུམ་དང་ལོ་གཉིས་དང་བྱེད་ཀར་བཅོན་འཇུག་བྱེད་
པའི་བྲིམས་ཐག་བཅད།

གཞུང་གིས་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་། མཁས་པ། གཞུང་དང་ལྟ་བ་མི་མཐུན་པའི་མི་སྣ་འདུ་
འཛོམས་ཐོག་ཆབ་སྲིད་དང་ཚོར་བ་རྣེས་པའི་གནད་དོན་གཞན་པའི་ཐོག་བཤོ་སྐྱོད་བྱེད་པར་
ཡང་ཡང་སོ་སྣ་བྱེད། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཉེན་མོ་སྤང་བ་རྩི་
ཞུ་ཆེད་མཁས་པ་དང་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་པ་༣༠༣ ནས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་འགོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་འཛོག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དམངས་གཙོ་བཅོས་བསྐྱར་དགོས་པའི་

༢༠༠༥ ལོའི་བསྐྱབས་གཏམ་ཞེས་པ་བཏོན་པ་ནས་བཟུང་། བསྐྱབས་གཏམ་༢༠༠༥ ལ་མིང་
ཏྟགས་འགོད་མཁན་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཚོར་སྣང་སྐྱེན་པའི་དུས་ཚེན་ཁག་གི་སྐབས་
གཞུང་གིས་སྤྱད་སྤྱོད་གཙོ་བོ་བཞིན་པར་དོ་བདག་ཚོས་བཤད་ཡོད།

གསར་འགོད་དང་བརྒྱད་ལམ་རང་དབང་། པར་སྐྱོན་དང་རྒྱང་སྤོང་བྱེད་པའི་ནང་དོན་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་སྤངས་འཛིན་བྱས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་སྤོང་
གཞུང་གིས་དམིགས་བསལ་གནད་དོན་ཐད་གནས་ཚུལ་སྤེལ་དགོས་མིན་དང་། ག་དུས་སྤེལ་རྒྱ་
ཇི་ལྟར་སྤེལ་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་གཅིག་བསྐྱུང་དང་གཅིག་གྱུར་བྱེད་པ་རེད། གལ་ཏེ་གསར་
འགྱུར་བརྒྱད་ལམ་ཞིག་གིས་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་པ་ཞིག་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་སྤོང་
གཞུང་གིས་བྱིས་སྤོང་འཚམས་མིན་པར་ཐག་བཅད་ན་ཉེས་ཆད་གཏོང་བ་རེད། བྱི་ཟླ་བཅུ་
གཅིག་པའི་ཚེས་༡་ཉིན་ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྤོངས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
སྤྱི་གཤིས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གིས་གྲུ་ཤིན་མེ་ནི་ཤིན་ཅང་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ལྷུ་བའི་
གཞུང་གཉེར་ཚགས་པར་དེའི་ཚོམ་སྤྱི་གཤིས་པའི་གོ་གནས་ནས་གནས་དབྱུང་བཏང་བ་དང་། ཁོང་
ལ་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། གྲུ་ཤིན་ལགས་ནི་ཚོགས་པར་གྱི་ནང་དོན་ཆ་ནས་རྒྱ་ནག་
དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དབྱུང་སྤོང་ཁང་གི་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་དང་། འཛིགས་སྐྱུལ་
རིང་ལུགས། ཚོས་ལུགས་ཐལ་བསྐྱོད་རིང་ལུགས་ལ་སོལ་རྒྱུང་གཏོང་བའི་ཐད་གཞུང་དང་ཁ་
སྤོངས་གཅིག་གྱུར་འཛིན་མི་ཐུབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིན་པ་རེད། སྤོང་གཞུང་གིས་སྤྱད་སྤྱོད་དུ་
གསར་ཤོག་དང་བརྒྱད་ལམ་ལ་ལྟ་རྟོག་ནན་མོ་བྱེད་པ་དང་། ད་ཅུང་སྤོངས་བརྒྱན་དང་བརྒྱན་
འཕྲིན་བཅས་ལའང་རྒྱང་བསྐྱབས་ལས་ཁུངས་དང་གསར་འགྱུར་བརྒྱད་ལམ་ལ་དོ་དམ་བྱེད་
པའི་ལས་ཁུངས་ཏེ་དབྱུང་གསར་ཤོག་དང་པར་སྐྱོན། རྒྱང་སྤོང་སྤོངས་བརྒྱན། བརྒྱན་འཕྲིན་
འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལྟ་རྟོག་བྱེད་པ་རེད། དེབ་དང་དུས་དེབ་ཚང་མར་ངེས་པར་དུ་
གཞུང་གིས་སྤོང་པའི་པར་སྐྱོན་ཨང་ཏྟགས་དགོས་པ་དང་། དེ་ནི་རིན་གོང་ཆེ་ཞིང་ཐོབ་ཁག་
པོ་ཡོད་པ་རེད། གསར་འགྱུར་པར་སྐྱོན་དང་། གསར་འགྱུར་རྒྱང་སྤོང་། དེ་བཞིན་དེབ་པར་
སྐྱོན་བྱེད་མཁན་པལ་ཆེ་བ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའམ་སྤོང་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་

མཉམ་འབྲེལ་ཡིན། སྐར་བདག་ཅན་གྱི་པར་སྐྱེན་ཁང་ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་ཀྱང་སྐར་བ་ལ་
དབང་བའི་བརྟན་འཕྲོད་དང་རྒྱུ་འཕྲོད་གང་ཡང་མེད། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་རྒྱལ་
ནང་གི་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་གནད་དོན་ཁག་ཅིག་ཐད་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བར་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱུ་མིང་གི་ལས་རིམ་གོ་སློག་བྱེད་པར་གཞུང་གི་བཀའ་འཁྲུལ་ཐོབ་དགོས་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ནང་རྒྱ་ནག་གི་དབྱུས་གསར་ཤོག་དང་པར་སྐྱེན། རྒྱུ་སློག་སློག་བརྟན། བརྟན་
འཕྲོད་འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སློག་འཇུགས་གསར་པ་དག་ལ་བདུན་ཕྲག་རེའི་ནང་རྒྱ་
ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་གསར་འགོད་རྣམས་གཞུག་སྐྱོང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་དགོས་པའི་གྲང་
བྱ་བཏོན་པ་དང་། ཁོ་ཚོའི་གསར་འགྱུར་སྡེ་ཁག་གི་ལག་ཁྱུར་དབང་ཡིག་དུས་ཚོད་རྒྱུ་སློག་པ་
རྣམས་གསར་བཟོ་བྱེད་སྐབས་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གསར་
འགོད་པའི་ཉུང་ལུགས་ཐད་ཡིག་རྒྱུགས་གཏོང་དགོས་པ་བཟོས་ཡོད།

རྒྱུ་སློག་དང་པར་སྐྱེན་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་ནང་དོན་ནི་གཞུང་གཉེར་གསར་འགྱུར་
ཁང་གིས་སྤེལ་བ་དང་འགལ་ཟླ་ཚགས་ཚོ་བཀག་སྡོམ་བྱེད། དེའི་ཀར་སྤོང་གཞུང་གི་རྒྱུ་
མིང་ཁང་གིས་དངོས་བྱིས་སློག་བརྟན་རྒྱ་སྤེལ་གྱི་འོག་ཏུ་ལུ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཁའ་དབྱུགས་
བཅོག་འགྱུར་གྱི་སྐྱོར་དུས་ཚོད་ཀྱི་བྱུང་རིམ་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་བརྟན་པ་རེད། སློག་བརྟན་དེ་ཏུ་
ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་ཉེན་འགའ་ཞིག་གི་རིང་མི་ས་ཡ་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་ཞིག་གིས་བཟླས་ཡོད།
གསར་འགོད་པས་དངོས་བྱིས་སློག་བརྟན་ནང་སྤོང་གཞུང་གི་ཉུ་ཚུལ་ཀྱང་བརྗོད་ཡོད། གཞུང་
གི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་དུ་གནས་ཚུལ་ཐོག་མར་བཀོད་པ་ལྟར་ན་དབྱུས་ཁོར་ལུགས་ལས་
ཁུངས་ཀྱིས་ཚོགས་མཆན་བཀོད་པའི་ཉུགས་མཆན་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་སློག་བརྟན་དེ་ལ་
བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་སྐྱོར་ཐོབ། ཡིན་ནའང་སློག་བརྟན་དེ་ནི་རྒྱལ་ནང་གི་ཏུ་
ཚོགས་སྤྱི་བཞག་མི་ཚོགས་པ་བྱས་པ་རེད།

རྒྱུ་སྐྱོང་དང་སྐྱེན་གཙོ། སྤོང་གཞུང་གིས་ཉུག་པར་གསར་འགྱུར་ལས་ཁང་གི་ལས་བྱེད་དང་
དབྱུས་འབངས་གསར་འགོད་པ་ལ་ཉེས་ཚད་གཙོད། གསར་འགོད་པས་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡིན་

པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་གནས་ཚུལ་སྤེལ་སྐབས་ཁོ་ཚོའི་ལུས་པོ་ལ་འཇབ་སྐོལ་བྱས་པ་དང་།
སུན་གཙོ་ལ། ཞིང་སྤང་སྐུལ་བ་བཅས་འབྱུང་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན། སྤོང་གཞུང་གི་དཔོན་
རིགས་ཀྱིས་ཉེས་བྲིམས་དང་། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཁེ་དབང་བྲིམས་གཏུག་དེ་མིན་དྲག་སྤྱོད་དང་
བཀག་ཉར་སོགས་ཉེས་ཚད་ཀྱི་རིགས་དང་། སུན་གཙོ་ལ་གྱི་རིགས་གཞན་བཀོལ་ཏེ་རྩོམ་པ་པོ་
དང་གསར་འགོད་པ་ལ་ཞིང་སྤང་སྐུལ་ནས་རྩོད་རྟོག་ཅན་གྱི་རྩོམ་ཡིག་སྤྱི་ཚོགས་སྤོང་བཀྲམ་
པར་སྤོང་འགོག་བྱེད་པ་རེད། གལ་ཏེ་སྤོང་གཞུང་གི་ལྷ་སྤྱོད་དང་འགལ་ལྷ་ཡིན་པའི་གནས་
ཚུལ་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་ན་རྒྱལ་ནང་གི་གསར་འགོད་པ་ཡིན་ཚེ་གོ་གནས་མར་ཕབ་པའམ་ལས་
ཀ་ཤོར་འགོ་བ་རེད། ཤིན་ཅང་ཉིན་རེའི་ཚགས་པར་ཟེར་བའི་གཞུང་འབྲེལ་ཚགས་པར་གྱི་
རྩོམ་སྤྱི་ག་པ་གྲའོ་ཤིན་མེ་ཡིས་བསམ་ཚུལ་ཞིག་བཀོད་པ་དེ་དབྱུང་དང་ས་གནས་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པའི་སྤོང་ཚོགས་ཀྱི་ལངས་སྤོང་དང་གཅིག་གྱུར་མིན་པར་བཤད་དེ་ལས་ཀ་ནས་ལུང་
པ་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཚའི་ནང་གསལ།

སི་ཁོན་དུ་གནས་སྤོང་བྱས་ཡོད་པའི་དྲ་ལམ་ཟེན་བྲིས་པ་ཞིག་གིས་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་དུ་
ཚོགས་ལ་སྤེལ་རྗེས་སྤྱི་ལྷ་དྲག་པའི་ནང་བཀག་ཉར་བྱས་ཏེ་རྗེས་སུ་སྤོང་བཀོལ་བཏང་། གསར་
འགོད་པ་ལྷང་ཅིང་གིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤་ནང་གནས་བདེ་སྤོང་མ་ཚའི་ཐང་ཚེན་དུ་རང་ལུས་མེར་
སྤོང་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་རྗེས་བཀག་ཉར་བྱས་ཏེ་སུ་མཐུད་དུ་བཀག་བསྐྱེལ་འོག་ཡོད།
མའི་བྲིམས་རྩོད་པས་ཨེ་ཤ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་ལ་མའི་བདེ་ཐང་གི་གནས་སྤོངས་
ནི་བྲིམས་བཤེར་མ་བྱས་པའི་སྤོང་ལ་ཡུན་རིང་པོར་བཀག་པའི་སྐབས་སུ་ཚབས་ཚའི་རྗེ་སྤྱི་ག་
དུ་གྱུར་ཡོད་ཟེར།

ཉིན་ལྷང་ན་གནས་སྤོང་བྱས་ཡོད་པའི་གསར་འགོད་པ་སུན་ཏེ་ལྷང་ནི་ཉིན་༢༠༡༤་ཀྱི་རིང་
བྲིམས་བཤེར་གང་ཡང་མེད་པར་བཀག་བསྐྱེལ་བྱས་རྗེས་སྤྱི་ལྷ་གསུམ་པའི་ནང་སྤོང་བཀོལ་
བཏང་བ་རེད། སྤོང་ལགས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤོང་དབང་མགོ་རྟེན་སྤོང་པ་དང་། བྲིམས་འགལ་
གྱི་ཚོང་ལས་གཉེར་བ། ཟེང་ཆ་བཟོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཉེས་འཇུགས་བྱས་པ་རེད།

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་བའི་ནང་ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་སྟོ་ཕྱོགས་གོང་ཁྱེར་གསར་འགྱུར་ཟེར་བའི་བདུན་པའི་
གསར་ཤོག་གི་གསར་འགོད་པ་ལིག་མེ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་གསང་བ་ཕྱི་གྲར་བྱས་པའི་དོགས་པའི་
ཐོག་བཀག་ཉར་བྱས། ལིག་ལགས་ཀྱིས་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་ཙུང་ལྷོ་བ་དཔོན་དང་ཚོང་ལས་
འགོ་ཁྲིད། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣའི་བར་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཐད་གནས་
ཚུལ་སྟེལ་བ་རེད། དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་རྗེས་སུ་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་ཐད་ཀར་
དུ་བཀའ་རྒྱ་བཏང་སྟེ་གསར་འགོད་པ་དེ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་གནས་སྟངས་ཐད་གནས་
ཚུལ་སྟེལ་མི་ཚོག་པ་བཟོས།

ལོ་མཇུག་དུ་ད་རུང་བཅོན་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་གསར་འགོད་པའི་གསར་སྟེ་ལིག་མེ་དང་། ཡུང་
ཏོང་ཡུན་ཡོད། ཡུ་གུར་གྱི་དྲ་ཚོགས་གཉེར་མཁན་དེལ་ཤ་ཐི་མེར་ཏཱ་ཏི་དང་ནི་ཅ་ཨ་ཟ་ཏི་
གཉེས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་བཟོས་པའི་ཉེས་བྱེས་འཇུག་བཞིན་ཡོད། ལོ་
འདིའི་ནང་སྟོལ་རྒྱན་གྱི་གསར་འགྱུར་ཁང་དང་གསར་ཁང་གསར་པའི་རིགས་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་
མཁན་གྱི་གཞན་འགའ་ཡང་བཅོན་འཇུག་བྱས་འདུག།

རྒྱ་ནག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་འང་གསར་འགྱུར་སྟེལ་ཕྱོགས་ཐད་
དམིགས་བསལ་གྱི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་
འགོད་པའི་སྦྱིད་སྦྱུག་གིས་ཕྱི་ཟླ་ལྔ་བའི་ནང་བསམ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བྱས་ཏེ་པར་འབྲེམས་བྱས་
པའི་གནས་ཚུལ་སྟེལ་སྦྱུག་གི་ཆ་རྒྱན་ཟེར་བའི་ནང་། བསམ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་མི་བརྒྱ་
ཆའི་༤༤་ཡིས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནས་ཚུལ་སྟེལ་སྦྱུག་གི་ཆ་རྒྱན་ནི་རྒྱལ་སྦྱིའི་ཚད་གཞི་དང་མི་
མཐུན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་རེད། དེར་མ་ཟད་ལན་རྒྱལ་མཁན་དག་ལས་བརྒྱ་ཆའི་༤༤་ཡིས་
ལས་ཀའི་ཆ་རྒྱན་དང་ཁོར་ཡུག་ནི་ལོ་སྟོན་མ་དང་གཅིག་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། བརྒྱ་ཆའི་༣༣་
གྱིས་ལོ་སྟོན་མ་ལས་སྦྱུག་དུ་ཕྱིན་ཡོད་ཟེར། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པའི་ཁྲོད་དུ་ལོ་འདིའི་
ནང་ལས་ཀའི་ཁོར་ཡུག་རྗེ་བཟང་དུ་ཕྱིན་འདུག་ཟེར་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་རེད།

དབུས་དང་ས་གནས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དྲིལ་སྐྱོག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་
གསར་འགོད་པ་ལ་སྤར་བཞིན་དམ་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཚོར་བ་སྐྱེན་པའི་
དུས་དང་དུས་དྲན་གྱི་སྐབས་སུ་ཤུགས་ཆེ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་
གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་ཁང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་ས་གནས་
ལས་བྱེད་དག་ལ་འང་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣས་སྲུན་གཙོས་དང་ཞེད་སྣང་བསྐྱལ་བཞིན་ཡོད་ཟེར།
ཕྱི་རྒྱལ་པའི་གསར་འགོད་པའི་སྐྱིད་སྲུག་གི་སྣམ་ཐོའི་ནང་ལན་རྒྱག་མཁན་དག་ལས་བརྒྱ་
ཆའི་ཉེ་ལྷག་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བའི་སྐབས་སུ་ཉེན་རྟོག་པའམ་ངོ་མི་བེན་པའི་མི་སྣར་བར་
བཤད་རེས་བྱུང་བའམ་འགོག་རྒྱུ་བཟོས་པའི་ཚད་ནི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤་ལས་གསུམ་ཆའི་གཉིས་
འཕར་འདུག་ཟེར། ལན་རྒྱག་མཁན་དག་གིས་མིས་ལག་པ་འཆང་བའམ་ལུས་པོའི་དྲག་སྐྱོད་
བསྐྱེན་པར་བཤད་མཁན་ནི་བརྒྱ་ཆའི་ལྔ་ལས་ཉུང་བ་དང་། དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤་ནང་གནས་
ཚུལ་སྤེལ་བའི་ཁ་གྲངས་ལས་བྱེད་ཀ་ཅམ་མར་ཆག་ཡོད། ལོ་འདྲིའི་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་པའི་གསར་
འགོད་སྐྱིད་སྲུག་གིས་ཉེན་རྟོག་མི་སྣའམ་ངོ་མི་བེན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་
འགོད་པ་ལ་གནས་ཚུལ་སྤེལ་སྲུག་གི་ལས་ཀའི་ཁྲོད་བར་ཆད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་
ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་དོན་རྒྱུན་དགུ་ཡི་ཁྲོད་གསར་འགོད་པ་ནི་དུད་པའམ་ལུས་པོའི་
དྲག་ཤུགས་བཀོལ་ཏེ་བར་ཆད་བཟོས་པའང་འདུས་ཡོད། ཕྱི་ལྷ་བརྒྱུད་པའི་ནང་གསར་འགོད་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེན་ཅིང་གོང་ཁྱུར་དུ་འབར་གས་ཡང་བ་ཞིག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་
སྐབས་དོན་དག་འགའ་རེ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་ཐེ་མན་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་ཤིག་
གི་མི་སྣ་ཞིག་བཀག་ཉར་དང་པར་ཆས་ནང་གི་པར་གསོག་ས་གཞུང་བཞེས་བྱས་པ་དེའང་
འདུས་ཡོད། ཕྱི་ལྷ་བརྒྱུད་གཉིས་པའི་ནང་པེ་ཅིང་དུ་ཕུ་གྱི་ཚུང་གི་བྲིམས་བཤེར་སྐོར་གྱི་གནས་
ཚུལ་སྤེལ་སྐབས་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་ཐང་ལ་བསྐྱེལ་བ་རེད། བྲིམས་
ཁང་དའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་འགའ་ཞིག་གི་གསར་
འགོད་པ་ནི་ཕུད་རྒྱག་དང་། རྟོག་གཞུག་རྒྱལ་ལ་ཁུ་ཚུར་གྱིས་བརྟེན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་

ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པའི་སྐྱིད་སྡུག་གིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གསལ་བསྐྱབས་ཤིག་སྐྱེལ་ཏེ་
གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣས་དེ་ལྟར་དྲག་སྡོད་དང་སུན་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལ་ཁ་རྒྱུང་བཏང་བ་རེད།

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པའི་སྐྱིད་སྡུག་གིས་ཉེན་བརྒྱ་བཏང་དོན་དུ། གསར་འགོད་པ་ཞིག་ལ་
ཇོ་དྲག་གི་གནས་སྟངས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་ནང་འཇུག་ཕྱིར་འབྱུང་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་དུས་ཐོག་
ཏུ་མོའི་ཕྱི་བསྐྱོད་ལག་བྱེད་ཚུར་སྡོད་མ་བྱས་པ་དང་། སྐབས་དེར་སླན་པས་ཡི་གེ་བྲིས་ཏེ་མོ་ལ་
ཚོ་སློག་གི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་ན་ཚོ་ཡོད་པས་གང་མགྲོགས་ངང་ཉོང་གོང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་སླན་བཅོས་
བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀོད་ཡོད་ནའང་དེ་མ་ཐག་བརྒྱུད་པ་རེད་ཟེར། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་
འགོད་པའི་སྐྱིད་སྡུག་གི་བསམ་ཚུལ་བསྐྱེད་ལེན་ལ་ལན་རྒྱག་མཁན་དག་གིས་ཁོ་ཚོའི་གསར་
འགོད་པའི་ལག་བྱེད་ཡི་གེ་ནི་ལས་ཀའི་ཉེན་གངས་༡༢་རིང་རེག་སོང་བེར་བ་དང་། ཡིན་
ནའང་ཉུང་མཐར་ཡང་གསར་འགོད་པ་གཅིག་གིས་ལག་བྱེད་གསར་པ་ཞིག་རེག་པར་ཟླ་བ་
དྲུག་འགོར་བར་བཤད། དེར་བརྟེན་སྐྱིད་སྡུག་གི་ངོས་ནས་དེ་ལ་མ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་
བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར།

གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་ལས་ཁང་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་རྒྱ་
ནག་མི་སེར་རྣམས་ལ་སྤྱི་མཐུན་དམ་དྲག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་སྒྲིག་
འཇུགས་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སེར་ལས་ཀ་བའི་སྒྲིག་བྲིས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཁོ་ཚོས་རང་
ངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྐྱེལ་བ་ཡིན་ན་ལས་ཀ་ནས་སྤུ་རྒྱ་དང་ལག་བྱེད་ཡི་གེ་སློག་རྒྱ་ཡིན་པ་
སོགས་ཀྱི་ཞེད་སྐྱོང་བསྐྱེད་བཞིན་པ་རེད། དེའི་ནང་དུ་ཁོ་ཚོའི་ལས་བདག་ལ་ལས་འཆར་དག་
གི་ཁོད་རྒྱ་ནག་གི་སྤང་བརྟན་ཡག་ཏུ་མཐོང་བྱེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མཐོ་སྡོད་བྱེད་དགོས་ཞེས་
ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

དབུས་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཉེན་རེའི་གསར་སྐྱེལ་ཚོགས་འདུ་ནི་སྤྱི་ནས་བཤད་ན་སློ་མོ་ཕྱེ་
ཡོད་ནའང་། གསར་འགོད་པ་རྣམས་ལ་གསར་འགྱུར་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་རྒྱུན་གཞན་དག་
གི་སྤྱིང་འགོ་ཚོག་ཚོག་མེད། ལོ་འདིའི་ནང་དབུས་རྒྱལ་སྤྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འདེམ་སྐྱབས་བྱས་

པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་ཁག་ཅིག་ལྷན་དེའི་གསར་སྐྱེལ་ཚོགས་འདུལ་ལྷུགས་
ཚོག་པ་བྱས་ཡོད།

གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ངོས་ནས་རྒྱལ་ནང་གི་གསར་འགྱུར་པ་ལ་གནང་བའི་ལམ་སྟོན་ནི་ཁ་གསལ་
པོ་མིན་ལ། དྲིལ་སྟོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཞུང་སྟོན་མི་སྣའི་འདོད་སློབ་ལྟར་བསྐྱར་ཚོག་ཚོག་ཡིན་
ཞིང་། ལག་བསྟར་བྱེད་སྟོན་གྲུང་ལྗང་ལམ་སྟོན་བྱེད། དྲིལ་སྟོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་
ནམས་ཀྱིས་ཚོགས་པར་ལས་ཁུངས་དག་ལ་གཞུང་སྟོན་གྱི་ལངས་སྟོན་དང་མི་མཐུན་པའི་
གནས་ཚུལ་སྐྱེལ་བར་ཚོམ་སྒྲིག་པ་དང་གསར་འགྱུར་པ་ལས་གནས་ནས་ཡུད་དགོས་པའམ་
གནས་སྐབས་རིང་ལས་མེད་བསྐྱར་དགོས་པའི་བཅའ་བཀའ་གཏོང་བ་དང་། དེ་ལྟར་མ་བྱས་
ན་ཡོངས་སུ་སྟོན་རྒྱུ་རྒྱུའི་ཞེད་སྣང་བསྐྱུལ། པར་འབྲེམས་བྱས་རྗེས་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པའི་མ་
ལག་ནང་དྲིལ་སྟོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཚོམ་སྒྲིག་པ་ནམས་ལ་རང་ངོས་ནས་
སྣངས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཚོག་མཚན་མེད་པའི་ནང་དོན་བཀོད་རྗེས་ཉེས་ཚད་དང་འབྲེལ་བའི་
རིགས་ཡོང་མི་དགོས་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་སྐུལ་འདེད་བྱེད།

ཞིབ་བཤེར་དང་ནང་དོན་དམ་དྲག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོ་ནས་ད་བར་ཞིབ་བཤེར་དམ་དྲག་གི་སྟོན་
ལ་འགྱུར་སྟོན་བྱུང་ཡོད་མེད་ཆ་མི་འཚལ། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཡོངས་འཆལ་སྟོད་དང་བྲིམས་
འགལ་པར་སྐྱུན་བཀག་འགོག་ལས་ཁུངས་ལྟར་ན། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བྲིམས་འགལ་ཐོག་པར་སྐྱུན་
བྱས་པའི་དངོས་པོ་ས་ཡ་ ༢༠༥༤ བྱེད་ཀ་གཞུང་བཞེས་བཏང་བ་དང་། འཆལ་སྟོད་ཀྱི་ཏ་
ཚོགས་དང་བྲིམས་འགལ་གྱི་ནང་དོན་གཞན་ལྡན་པའི་ཏ་ཚོགས་བྲི་ ༡ ལྷག་ལ་ཉེས་ཚད་བཅད་
ཡོད་ཟེར།

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་པའི་སྐྱིད་སྟུག་གིས་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ལེ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་
པ་ལ་བཀག་སྟོན་བྱེད་ས་ཞིག་གི་ངང་གནས་ཡོད་ཟེར། སྐྱིད་སྟུག་འདི་ལ་ལན་འདེབས་བྱེད་
མཁན་དག་ལས་ཉུང་མཐར་ཡང་ ༤༢ ཀྱིས་ཁོ་ཚོར་ཤིན་ཅང་(༢༤) དང་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ལེ་
ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་ཡིན་པའི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་(༡༤) ལས་གནས་ཚུལ་སྐྱེལ་རྒྱ་ནི་དམ་དྲག་དང་མི་ཚོག་

པ་བྱས་ཡོད་ཅེས་ལན་བཏང་བྱུང་བེད། སྦྱིང་སྦྱུག་གི་ངོས་ནས་དོན་དག་དེའི་ཐད་ཁ་ཚུངས་
བརྒྱབ་སྟེ་འདི་ནི་སྦྱིང་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་སྟེལ་བའི་ལམ་ལུགས་དང་གཅིག་གྱུར་ཆགས་མི་
འདུག་ཅེས་བཤད་ཡོད། ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་ཀྱི་ཤུ་རུ་ལུ་ཆེ་རུ་བྱི་རྒྱལ་གསར་
འགོད་པ་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་ས་གནས་དང་ཞིང་ཆེན་དཔོན་རིགས་ཚོས་གསར་འགོད་པའི་
འགྲུལ་སྦྱོང་དང་གནས་འདྲིའི་ཐོག་ལུ་མཐུད་དམ་དྲག་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་མ་ཟད། བཅོན་དབང་
གིས་ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་ཀྱི་གྲོང་སྐྱོར་ཁ་ཤས་ནས་ས་ཁུལ་གཞན་ལ་གཏོང་བ་
རེད།

རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གཞུང་གི་དབུས་དྲིལ་སློབ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གསར་ཁང་ཁག་ལ་གཞུང་གི་
དཔོན་རིགས་ཚོས་ཉམ་ཞོས་དང་སློབ་ཟུལ་སྲུངས་བྱས་པར་འབྲེལ་བའི་དོགས་གཞིའི་གནས་
ཚུལ་སྟེལ་སྟོགས་ཐད་དབང་ཚད་ལྡན་པའི་ལྷན་ཁང་ཁག་གིས་གནས་ཚུལ་མཐོ་སྦྱོང་བྱས་པ་
གཞི་རྒྱུ་འཛིན་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད། ཉོང་གོང་གི་ངོ་རྒོལ་དང་། དབུས་དམག་དོན་
ལྷན་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་གཞིན་པ་ཟུར་པ་ཤུ་ཆེ་ཉོ་སློབ་བརྒྱུ་གི་ཉེས་འཇུགས་འོག་འཛིན་
བཟུང་བྱས་པ། དབུས་སྦྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གིག་ཡུང་ཁང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་
བཅས་ཀྱི་ཐད་དབུས་དྲིལ་སློབ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལམ་སྟོན་གཅིག་མཚུངས་བྱས་ཡོད། བཀའ་རྒྱ་
དེ་དག་གི་ནང་གསར་འགྲུལ་ལས་ཁུངས་རང་ངོས་ནས་དོན་རྐྱེན་དེ་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་གསར་
འགྲུལ་སྟེལ་རྒྱ་མེད་པའི་ལམ་སྟོན་ཀྱང་བྱས་ཡོད།

བྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་༡༧་ཉིན། འོར་སྦྱིང་དུས་དེབ་ཀྱི་གསར་འགོད་པ་མང་ཞོ་ལུ་དབུས་
བརྒྱན་འཕྲིན་ཁང་གི་ལས་རིམ་ནང་ཡོང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གི་མ་རྒྱུ་ཁོམ་རུའི་ཚོར་བ་ཤིན་ཏུ་སྦྱིན་
པའི་སྐབས་དེར་ཚོར་བ་རྣེ་ཞིང་འགན་མ་འཁུར་བའི་ཚོམ་ཡིག་སྟེལ་བའི་སྦྱོན་ངོས་ལེན་བྱས།
མང་གིས་བྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་༢༠་ཉིན་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་བཀོད་དེ་གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ཚོང་རུའི་གནད་དོན་དེ་མཚམས་འཇོག་ཡོང་ཐབས་སྤྲོ་ཚོགས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་བཞིན་
པ་དང་། རྒྱན་ལྷན་མ་ཡིན་པ་དང་སྦྱིང་གི་ལམ་ནས་ཀྱང་བྱ་འཆར་ཡོད་ཅེས་བཀོད་པ་རེད།

བརྟན་འཕྲིན་ནང་མང་གིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་མཐར་ཚིག་མཐའ་མ་དེ་ནི་རང་གི་སྣ་ཚུལ་ལྟར་
ལ་སྣོན་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་ངོས་ལེན་བྱས་ཡོད། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཤིན་ཏུ་གསར་འགྱུར་ཁང་གིས་
གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། མང་ནི་ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༣༠ ཉིན་མ་ཀར་དང་མ་འོངས་པའི་
ཚོང་རུའི་ཐད་གཞན་དང་ངན་འབྲེལ་སྒྲོས་གནས་ཚུལ་རྒྱན་བཟོ་དང་བྱུང་སྤེལ་བྱས་པའི་
དོགས་གཞིའི་འོག་ཉེས་བྱིན་ལག་བཟུང་བྱེད་བཞིན་པ་ཟེར་བའི་འོག་ཡོད་ཟེར།

གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་མུ་མཐུད་དུ་ཚོད་རྒྱུ་ཅན་གྱི་ནང་དོན་ཡོད་པར་བརྩེ་བའི་དཔེ་
དེབ་མུ་མཐུད་བཀག་སྡོམ་བྱེད་གྱིན་ཡོད། བྱིན་ཐོག་ནས་གཞུང་གི་ཚོག་མཆན་ཐོབ་པའི་
པར་སྐྱུན་ཁང་ཁོ་ནས་དེབ་པར་སྐྱུན་བྱེད་ཚོག་པ་རེད། གཞུང་གི་གསར་ཤོག་དང་པར་སྐྱུན་
འཛིན་སྐྱོང་ཚན་པས་པར་སྐྱུན་བྱེད་ཚོག་པའི་ལག་བྱུང་ཡོངས་རྒྱུ་ལ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་
གྱིན་ཡོད། གཞུང་གི་གསར་ཤོག་དང་པར་སྐྱུན་འཛིན་སྐྱོང་ཚན་པའི་འོག་འབྲེལ་ཡོད་ཞིང་ཚན་
རིམ་པའི་པར་སྐྱུན་དབང་འཛིན་པའི་བཀའ་ཁྲོལ་མེད་པར་གསར་ཤོག་དང་། དུས་དེབ། དཔེ་
དེབ། སྐྱ་འཇུག། བརྟན་པར། སྐྱ་ཕབ། སྐྱོག་ལམ་པར་སྐྱུན་ཁག་པར་སྐྱུན་དང་འབྲེལ་སྤེལ་བྱེད་
མི་ཚོག་གིས་གཞུང་གི་བཀའ་ཁྲོལ་མེད་པར་མི་སྐྱེར་བས་པར་སྐྱུན་བྱས་ན་བཙོན་འཇུག་
དང་། ཉེས་ཆད། དེབ་གཞུང་བཞེས་གཏོང་བ་སོགས་ཉེས་ཆད་གཞན་དག་ཕོག་པ་རེད། རྒྱ་
ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ད་རུང་གནད་དོན་ཁ་ཤས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བའི་ཁོངས་སུ་
བཅུག་ཏེ་པར་སྐྱུན་བཟོ་ལས་ཚན་པའི་ཕོག་ལག་པ་ལྟ་འགྲུལ་བྱེད་པ་རེད།

མཁས་དབང་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་མང་པོས་སོ་སོར་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་
དེབ་དང་རྩོམ་ཡིག་སྤེལ་ན་ཚོར་སྤང་ཅན་དུ་རྩིས་དོགས་གྱིས་རང་ངོས་ནས་ཚོད་འཛིན་བྱེད་
གྱིན་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་དང་སྐྱེར་པའི་བརྒྱུད་ལམ་མང་པོར་ཞིབ་བཤེར་བྱ་རྒྱུ་ནི་གཙོ་བོར་
རང་ངོས་ནས་ཚོད་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་བརྟེན་ཡོད་ལ། གནད་དོན་ཁ་ཤས་ལ་པར་འབྲེལ་ཚར་
རྩིས་སུ་བཀག་སྡོམ་བྱེད་གྱིན་ཡོད།

གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཨ་རིའི་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གི་རྒྱ་སྐད་དང་། ཡུ་གུར་སྐད། བོད་སྐད་
རྒྱུ་འཕྲིན་དང་། ཉི་ཉི་མི། ཨེ་ཤ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གི་ལས་རིམ་ཚད་འདྲ་མིན་གྱི་
ཐོག་བཀག་འགོག་བྱས་ནས་ལུས་པ་ཐོན་ཡོད། ཨ་རིའི་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གི་ཨིན་སྐད་རྒྱུ་མིང་
འི་སྐྱེ་ནས་བཤད་ན་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱིན་མེད། དྲ་རྒྱའི་ཐོག་རྒྱུ་བསྐྱགས་ཐད་གཏོང་དང་།
པོ་ཏ་རྒྱུ་བསྐྱགས་འི་རྒྱུན་པར་བཀག་ཡོད། བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཨ་
རིའི་རྒྱུ་འཕྲིན་དང་། ཉི་ཉི་མི། ཨེ་ཤ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་། ཏ་ཆེ་མེ་ལེ། རྩ་རན་
སིའི་རྒྱལ་སྐྱེའི་རྒྱུ་འཕྲིན་སོགས་ལ་ཉན་མཁན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་ཚོད་ལེན་པ་དང་། མི་སེར་དཀྱུས་མ། གཞུང་གི་ལས་བྱེད་སོགས་ཉན་མཁན་གྱི་ཁྲོད་དུ་
ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་༢༠༡༤་ལོར་ཤིན་ཅང་དུ་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་རེ་བེམ་དང་། ཤའོ་ཁེ་ཏི་
ཏོ་ཞིར་གཉེས་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་ཕྱི་གུར་བྱས་པའི་ནག་ཉེས་བཅུགས་ཏེ་བྲིམས་བཤེར་
བྱས། ལྷ་ཞིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ནི་ཨེ་ཤ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་ཁོང་
གཉེས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ཤའོ་ཏི་རེ་ཏོ་ཞིར་ལ་རྒྱུ་སྐྱོག་བྱེད་རྒྱ་མཚམས་འཛོག་གི་གཞོན་ཤུགས་སྤོང་
པར་མཐོང་ཡོད། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉེས་པའི་ཆོས་༣༠་ཉིན། རྩུན་དེ་གཉེས་སྤོང་བཀོལ་ཐོབ་པ་དང་
ཡིན་ནའང་སྤུན་གཞན་ཞིག་ནི་ད་རུང་བཙོན་འོག་དུ་གནས་ཡོད།

མགོན་ཁང་དང་ཕྱི་རྒྱལ་བ་གནས་སྤོང་བྱེད་ས་ཁག་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བརྟན་འཕྲིན་གསར་འགྱུར་
རྣམས་བཟོ་མི་ཐུབ་པ་བཙོན་ནས་སྐབས་རེར་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་རེད། ཞིབ་བཤེར་དེ་རིགས་ནི་
༡༩༥༩་ལོའི་གནས་བདེ་སྐོ་མོ་ཆེའི་ཐང་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་བ་གསོད་ལོ་འཁོར་དུས་ཆོགས་སྐབས་སུའང་
འབྱུང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་ཤོག་དང་དུས་དེབ་ནང་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡིན་པའི་ཚོམ་ཡིག་བཀོད་
ཡོད་ཆེ་སྐབས་ཐོག་དེའི་ཆོགས་ཤོག་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་སྤང་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་སྐད་ཡིག་གཞན་དང་བསྐྱར་ན་རྒྱ་སྐད་ནང་
ཆབ་སྲིད་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཆེ་ཤོས་དང་། དེ་ནས་ཨིན་སྐད་ནང་ཚོར་བ་རུང་ཅམ་དུ་ངོས་འཛིན་

བྱས་ཏེ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། མིང་གཞུང་གིས་ཕྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ནང་གི་སློབ་བརྟན་ལས་
ཚོར་བ་སྐྱེན་པོར་བརྩི་བ་རྣམས་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པའམ་སློབ་བརྟན་ཆ་ཤས་ཤིག་འདེམ་སྐྱོད་
སློབ་གཏུབ་ནས་ཕྱི་ལ་འབྲེལ་སྤེལ་བྱེད།

གསར་སྤེལ་རང་དབང་རྒྱ་བསྐྱེད་པར་བསྐྱབ་དགོས་པ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་
ལོ་ལྟར་སོ་སོའི་གསར་འགོད་ལག་ཁྲུང་དེ་དབྱུང་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་ཁུངས་ནས་བརྗེ་བོ་རྒྱག་དགོས་
པ་དང་། ཁོ་ཚོ་ལུ་མཐུད་བསྐྱད་ཚོག་པའི་ཐོངས་མཆན་ཡི་གེ་ནི་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ནས་ལུ་
དགོས་ཤིང་། འདྲིའི་རིགས་སྤྱི་ནས་བཤད་ན་བདེ་སྐྱབས་ཡིན་ཡང་གསར་ཁང་གཅིག་ལ་དེ་
སློབ་གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཡིད་མ་རངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་སྤེལ་བར་བརྟེན་ད་རྒྱུ་ལུ་
མཐུད་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་ཉེན་བརྒྱུད་ཡོད་ཟེར། ལས་རིམ་དེ་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དུས་
ཡུན་ནི་རྗེ་མུང་དུ་བཏང་སྟེ་ད་ལྟ་ལས་ཀའི་ཉེན་གངས་༡༠་ཡིན་པ་དང་དེ་སློབ་༡༥་ཡིན་པ་
རེད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པའི་སྤྱི་སྐྱོད་སྐྱོད་གིས་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་བསྐྱུ་ལེན་བྱས་ཏེ་
༢༠༡༤་ལོར་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། རྒྱལ་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚབ་
དུ་ལས་རིགས་གཞན་ཞིག་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་གསར་འགོད་པ་དག་ལས་བརྒྱ་ཆའི་༩༤་ལ་སྐྱ་
བ་གསུམ་གྱི་ནང་ཐོངས་མཆན་ཡི་གེ་སྤྱད་པ་དང་། བརྒྱ་ཆའི་༤༠་ལ་སྐྱ་བ་གཉིས་མ་འདང་
ཅོམ་གྱི་ནང་ཐོངས་མཆན་ཡི་གེ་སྤྱད་པ་བཀོད་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ནང་སྤེལ་ཚོར་ཚོར་རྗེས། ལུ་མཐུད་
བསྐྱད་ཚོག་པའི་ཐོངས་མཆན་ཡི་གེ་ནི་སྤྱི་བདེ་ཁང་གི་ནང་འཇུག་ཕྱིར་ཐོན་འཛིན་སྐྱོང་ཁང་
གིས་ལས་ཀའི་ཉེན་བཅོ་སྤེལ་ནང་ཚུན་དུ་སྤྱོད་ཡོང་ཟེར།

ད་རྒྱ་རང་དབང་།

ད་ལམ་ནི་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་པ་དང་མང་དུ་སྤྱོད་བཞིན་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་ད་ལམ་འབྲེལ་མཐུད་
འཕྲིན་གསར་ལྟེ་གནས་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལྷ་དུག་པའི་སྐྱ་མཐུག་བར་ད་ལམ་
བོད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་ནི་ས་ཡ་༤༤༤་ལ་སྤེལ་ཡོད་ཟེར། ལྟེ་གནས་དེ་ཡིས་ད་རྒྱུང་ལོ་འདྲིའི་

ལོ་རྒྱུད་དུ་བྱ་ལམ་བཅུ་གཉིད་མཁམ་གསལ་པ་ས་ཡ་༡༤་དང་འབྲུམ་༡༤་རི་མང་དུ་བྱིན་
ཡོད་ཟེར།

བྱི་ལོ་༢༠༡༣་ལོའི་ཚང་འཛོམས་གྲོས་ཚོགས་ཐེངས་གསུམ་པའི་སྤྱི་བསྐྱེད་ཉེ་ཁྲིམ་ཡོངས་ནས་
བཅོས་སྐྱར་གཏིང་ཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་འགའ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་དུ་སྤིང་
གཞུང་གིས་བྱ་ལམ་སྤངས་འཛིན་དང་ལྷ་རྟོག་བྱ་རྒྱ་དང་། བྱ་ལམ་ནས་དམངས་ཚོགས་ཀྱི་
བསམ་ཚུལ་ལ་ལྷ་རྟོག་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དོས་ལེན་བྱས་ཡོད།

རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་མུ་མཐུད་དུ་བྱ་ལམ་བཅུ་གཉིད་ཐོག་ལྷ་ཞིབ་དང་། བརྗོད་བྱ་ལ་
སྤངས་འཛིན་བྱེད་པ། གནས་ཚུལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པ། བྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ནང་གི་བྱ་ལམ་ཚོགས་
བཀག་འཁོག་བྱེད་པ། སྐར་རང་དོས་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པའི་སྐྱལ་སྤོང་བྱེད་པ་དང་། ཆབ་
སྤིང་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོར་སྤང་ཆེ་བའི་རྟོག་བྱ་བཅོ་མཁམ་ལ་ཉེས་ཆད་བཅད་ནས་དམ་དུག་
བྱེད་པར་འབད་བཅོལ་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བྱ་བཏང་ཡོད། གསལ་ལམ་ཁག་ལྟར་ན། གཞུང་གི་སྒོན་
ཆེན་ལས་ཁུངས་༡༤ ལྷག་དེའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་བྱི་ནང་གི་བྱ་ལམ་དང་ཟིན་
བྲིས་སྤོང་ཕྱག་མང་པོ་དང་། ལག་བྱེད་ཁ་པར་གྱི་ཡིག་འཕྲིན། སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་མཐུད་ཞབས་ཞུ་
བྱ་ཐོག་བཀོ་སྐྱོང་། བྱ་ཐོག་རྗེད་མོ། སྤོག་འཕྲིན་བཅས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པའི་ཐད་ཤུགས་
རྒྱག་བཞིན་པ་རེད། ཐབས་ལམ་དེ་དག་གིས་ཡོངས་ཁྲབ་རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་བྱུང་མེད། རང་
དོས་ནས་བྱ་རྒྱ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་ཁྲབ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་བྱ་རྒྱ་ཚོད་ལས་ཁང་དག་ལ་བྱ་ལམ་ཞིབ་བཤེར་དང་། ལོ་རྒྱ་བྱེད་རྒྱའི་ལས་འགན་མང་པོ་
སྤྱད་ནས་བྱ་ལམ་ཐོག་རང་མིང་དངོས་སུ་མ་བཞོད་པར་བསམ་ཚུལ་སྤེལ་རྒྱ་འཁོག་ཐབས་བྱེད་
ཀྱིན་ཡོད།

བྱི་ལྷ་བཅུ་བའི་ནང་ཉེན་རྟོག་མི་སྣས་ཀོང་ཏུང་གི་མི་༡༠་ཡིས་བྱ་ལམ་དུ་ཉོང་ཀོང་གི་དམངས་
གཙོ་དོན་གཉེར་བའི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་བརྟེན་འཛིན་བཟུང་
བྱས། ལོ་ཚོར་འཁྲུག་རྒྱུན་ཟིང་སྤོང་བྱ་བའི་ནག་ཉེས་བཅུགས་ཡོད།

ཀྱལ་སྲིད་སྲི་བྱུང་ཁང་གི་སློབ་གྲྭ་སློབ་མ་ལ་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥་ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༥་ལོ་བར་བཟོ་སྐྱོད་
སྐྱོད་སྐྱོད་ལྟར་ལག་བྱེད་ཁ་པར་གྱི་ཡིག་འཕྲིན་སོགས་ནི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁོངས་སུ་
བཅུས་ཡོད་པར་བརྟེན། གསར་ལམ་ཁག་དེ་ཚོའི་ནང་དོན་ལ་གཞུང་གིས་ཚོད་འཛིན་བྱེད་
དགོས་པ་ཆགས་ཡོད། དྲ་རྒྱའི་ཚོང་གཉེར་ཁང་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ནང་གི་གསར་འགྱུར་ཁོ་ན་སླེལ་
དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དྲ་རྒྱ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་ཁོ་
ཚོའི་ལྷ་སློབ་དགའ་སྤྱོད་གསོག་ཉར་བྱས་ཏེ་ཁོ་ཚོ་རྗེས་འདེད་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་པ་།
སློབ་འཕྲིན་པར་བཟུང་བྱེད་ཐུབ་པའི་མཉེན་ཆས་འཇུགས་དགོས་པ། ཀྱལ་ཁབ་སྲིད་དབང་
“མགོ་རྟིང་སློབ་པའི་རྒྱ་ཆ”བརྒྱུད་གཏོང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཚེ་འཕྲལ་དུ་མཚམས་འཇོག་ཡོང་
དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད། ཕྱི་ལྷོ་བདུན་པའི་ནང་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་བདེ་
འཇགས་བྲིམས་ལུགས་ནང་དུ་དྲ་ལམ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་བདག་དབང་གཏན་འབེབ་དང་། གཞུང་
གིས་དྲ་ལམ་ལ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱ་ཤུགས་ཆེ་བུ་གཏོང་རྒྱུའི་འཕོད་སྐྱེལ་བརྒྱབ་ཡོད། དེའི་
ཁོངས་སུ་དྲ་ལམ་དུ་བྲིམས་འགལ་དང་གཞོན་འཚོ་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་འགྲེམ་སླེལ་བྱེད་མཁན་
བྲིམས་ལ་སྤྱོད་རྒྱུ་འཇུག་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལམ་སྟོན་འོག་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཞིང་ཆེན། དེ་
བཞིན་ས་གནས་རིམ་བཞིན་སློབ་འཕྲིན་འབྲེལ་ལམ་ལ་ལྷ་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ལས་བྱེད་སྟོང་ཕྲག་
མང་པོ་བསྐོས་བཞག་བྱས་ཡོད། ལས་བྱེད་དེ་དག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་མཐུན་དྲ་ལམ་དང་། ཟུང་
བྲིས་ཚུང་བ། བརྟན་འཕྲིན་མཉམ་སྦྱོར་དྲ་ཚོགས་བཅས་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་ལྷ་ཞིབ་བྱེད་
ཀྱིན་ཡོད། དྲ་རྒྱ་ཚོང་གཉེར་ཁང་གིས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལམ་སྟོན་ལག་
བརྟུར་བྱེད་ཚེད་ལས་བྱེད་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ལས་ཀར་བཀོད་སློབ་བྱས་ཡོད་པ་
རེད།

༢༠༡༢ ལོའི་བྲིམས་ཡིག་ཅིག་ཏུ་དྲ་ལམ་ལ་ཐོ་འགོད་བྱེད་སྐབས་མིང་དངོས་དེ་འབྲི་དགོས་པ་
དང་། ད་རྒྱུད་སྤྱོད་ཁ་པར་རམ་ལག་བྱེད་ཁ་པར་ཞབས་ཞུ་ཡོད་དགོས་ཞེས་བཀོད་ཡོད།

དྲ་ལམ་སོགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྐྱེན་མཁན་ཚོས་ཀྱང་དྲ་ལམ་དུ་གནས་ཚུལ་ཡོངས་བསྐྱབས་སྟེལ་
བར་དོ་བདག་གི་མིང་དོ་མ་ལེན་དགོས་པ་རེད།

གསར་ལམ་ཆེ་ལག་གི་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་མཆན་འཛོག་སྐབས་མིང་དོ་མ་བེད་སྟོན་བྱེད་དགོས་པ་
དང་། དོས་འཛོན་ལག་བྱེད་གྱི་ཨང་རྟགས་ཐོ་འགོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་པའི་དཔེ་མཛོད་
ནང་གི་དྲ་རྒྱ་བེད་སྟོན་བྱེད་མཁན་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོ་སྟོན་ལག་བྱེད་བརྟན་ནས་ཐོ་འགོད་
བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྤྱི་པའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ཚང་མའི་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་བེད་སྟོན་བྱས་ཚུལ་ལ་ལྟ་
ཞིབ་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོད་པ་བྱས་ཡོད། སྤྱི་ཟླ་༩ པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དྲ་ལམ་གནས་ཚུལ་ལས་
འུངས་ཀྱིས། རྒྱ་ནག་ཏུ་ལག་བྱེད་ཁ་པར་ཐོག་དར་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་འཕྲིན་གཏོང་བྱེད་སྐད་འཕྲིན་ལ་
དམ་དྲག་གསར་པ་བཅོས་ཏེ། ཚོག་མཆན་མེད་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གསར་འགྱུར་དང་གནས་ཚུལ་
མཉམ་སྟོན་བྱེད་པར་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ལས་འུངས་དེའི་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣས་ཚོང་
ལས་ཁང་དང་། ཚོགས་སྡེ་ལག་སློག་བརྟན་འབྲུབ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱིས་མིང་དོས་བེད་སྟོན་
གཏོང་དགོས་པ་དང་། འཕྲིན་ལྷན་པའི་ལྷན་ཁང་དང་“སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་རྒྱུན་འབྲེངས་”བྱེད་
རྒྱའི་གན་རྒྱུར་མིང་རྟགས་འགོད་དགོས་པར་བཤད་ཡོད། ད་དུང་སྤྱི་གཞིའི་ནང་། གཞུང་གི་
ཚོག་མཆན་མེད་པར་ཆབ་སྲིད་གསར་འགྱུར་དང་། གསར་དུ་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་བཅས་རང་
གིས་སྟེལ་བ་དང་གཞན་གྱིས་བཀོད་པ་བསྐྱར་སྟེལ་བྱེད་མི་ཚོག་ཅས་བཀོད་ཡོད།

སྲིད་གཞུང་གིས་ཟིན་ཚུང་མེ་པོ་ནང་གི་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི་དབྱུད་བཙོན་པ་Vཆེན་པོ་(དངོས་
མིང་བེད་སྟོན་གཏོང་བའི་ཁ་བྱང་འོག་རྗེས་འབྲངས་པ་མང་པོ་ཡོད་པ་)ཟེར་བ་དག་གི་ཐོག་
ལ་མུ་མཐུད་དྲག་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གསར་ལམ་དུ་ཐོན་པའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་ན། སྤྱི་
ལོ་༢༠༡༣ ལོའི་མཇུག་ཏུ་ཟིན་ཚུང་མེ་པོ་ཐོག་རྗེས་འབྲངས་པ་མང་པོ་ཡོད་མཁན་དང་།
འཛོམ་ཐོན་མེད་པར་གནས་ཚུལ་སྟེལ་མཁན་གྱི་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེ་བའི་ཟིན་བྲིས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་
པོ་ལ་འདྲི་རྩད་བྱས་ཡོད། ཨིན་ཇི་གསར་ཤོག་དར་ཡིག་གམ་ཏེ་ལེ་སྟེ་རབ་ཀྱིས་མཐུན་རྐྱེན་
རྒྱུར་ཏེ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་ལྟར་ན། སྲིད་གཞུང་གིས་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེ་བའི་བེད་སྟོན་བྱེད་མཁན་

ལ་ཞིབ་བཤེར་དང་སྲིད་སྐྱོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ནན་པོ་སྤེལ་བར་བརྟེན། ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་
རགས་ཚེས་བྱས་པར་༢༠༡༥ ལོར་ཟིན་ཚུང་མེ་པོ་ཏུ་སྤེལ་བའི་སྤེལ་བྱང་ནི་ལྷན་པོ་དང་བསྐྱར་
ན་བརྒྱ་ཆ་༧༠ ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་སྲིད་ཟེར།

སྲིད་གཞུང་གིས་ཚོད་རྫོག་ཅན་གྱི་བརྗོད་བྱུང་འབྲེལ་བའི་དྲ་ཚོགས་དག་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་
འགོག་པ་དང་། དམིགས་བསལ་ཐའེ་མན་དང་། ཏཱ་ལའི་སླ་མ། བོད། གསང་བའི་ཚོས་ཚོགས་
ཁག་དམངས་གཙོ་དོན་གཉེར་བ། ༡༩༥༩ ལོའི་གནས་བདེ་སློ་མོ་ཆེའི་ཐང་ཆེན་གྱི་སྤེལ་གསོད་
བཅས་ཀྱི་ཐོག་སློང་སློང་བྱེད་ས་རྣམས་འགོག་བཞིན་པ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་སྲིད་གཞུང་གིས་
སྐབས་རེར་ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་དང་། གསར་ལམ་ཁག་འཕྲོད་བསྟེན་སྲིད་འཇུགས། ཤེས་ཡོན་གྱི་སྤྱི་
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་གཉེར་བའི་དྲ་ཚོགས་འགོག་པ་དང་། ཕྱི་ཚོགས་
འབྲེལ་མཐུན་དྲ་རྒྱ་དང་། དྲ་རྒྱ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་རྣམས་ལ་འབྲེལ་ལམ་དང་གོ་སྲིད་
མགོ་གས་པོར་བྱེད་ཐུབ་པའི་འཚོལ་ཞིབ་འཇུག་ཆས་དེ་ཚོ་ཡང་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད།
ལོ་འདིའི་ནང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཕུ་མཐུན་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་འཕྲིན་བསྐྱར་སྐད་ཅིག་མའི་ཞབས་
ཞུའི་རིགས་བཀག་སྲོལ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཚོའི་ཁྲོད་དུ་ཉི་ཉོང་གི་ཐིག་(Line) ཅེས་པ་
དང་དར་བྱབ་ཆེ་བའི་དར་ཡིག་(Telegram) ཅེས་པ་སོགས་ཡོད།

དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུ་མཐུན་དུ་སྐད་འཕྲིན་ནང་གི་སྐད་བསྐྱར་སའི་ཐོ་ཡིག་བརྒྱ་
གངས་ཤིག་འབྲེལ་བཤད་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྒོ་བརྒྱབ་པ་རེད། གསར་ལམ་ཁག་ཏུ་གནས་ཚུལ་
ཐོན་པ་ལྟར་ན། ཐོ་ཡིག་དེ་དག་ནི་དེང་སྐབས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་དཔུང་བརྗོད་དང་ཚོམ་ཡིག་
འགོད་མཁན་གྲགས་ཅན་དག་གི་རེད་ཟེར། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ལམ་གཞན་
བསྟེན་ནས་དྲ་ལམ་གྱི་གཏམ་བརྗོད་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱས་ཡོད། ཕྱི་ཟླ་བཞི་བའི་ནང་ཉེན་རྟོག་མི་
སྣས་ལིག་སི་སྤང་ནི་ཀོང་གི་གནས་བབས་སྤྱི་ཁོའི་སྤྱི་ལུ་སི་ཁོན་དུ་བྱིད་པ་རེད། ལིག་གིས་
དྲ་ལམ་དུ་ཟིན་ཚུང་ཞིག་བཏང་ནས་ཁོང་གི་ལས་རོགས་དོན་གཉེར་བ་ཏུ་པོ་བཀག་ཉར་བྱས་
པའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བར་བརྟེན་དྲ་ལམ་སྤུད་དེ་གཏམ་འཆལ་བསྐྱབས་པ་ཟེར་བའི་ཉེས་མིང་

འོག་འཛོལ་བཟུང་བྱས། ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་དང་རྒྱུ་ལྷན་ལོག་གི་སྡོད་ཁང་ལ་བསྐྱོད་བཤེར་དང་ཁོང་གི་རྩིས་འཁོར་གཞུང་བཞེས་བྱས་པ་རེད།

སྲིད་གཞུང་གིས་སྤྱི་མཐུན་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་འཕྲིན་དང་། པར་མཛོད། ས་ཁྲའི་ཞབས་ཞུ་ ལོ་ཐོ་བཅས་སྤྱོད་ཀྱི་དྲ་ཚོགས་ཉ་ལམ་ཡོངས་སུ་བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད། ལོ་འདིའི་ནང་ད་རྒྱུ་བཀག་ཡོད་པའི་དྲ་ཚོགས་གཞན་དག་གི་ཁོངས་སུ་YouTube, Instagram, Facebook, Twitter, Dropbox, Soundcloud, Flickr, Picasa བཅས་ཡོད། གསར་འགྱུར་དྲ་ཚོགས་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བཀག་ཡོད་དེ། Reuters, རྟེན་ལོག་དུས་བབ་དང་། The Wall Street Journal, Bloomberg བཅས་ཀྱི་དབྱེན་ཡིག་དང་རྒྱ་ཡིག་དྲ་ཚོགས་གཉིས་ཀ་བཀག་ཡོད། འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པ་ཁག་གི་དྲ་ཚོགས་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པ་དང་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ལྷ་རྟོག་ཚོགས་པའི་དྲ་ཚོགས་ཀྱང་བཀག་ཡོད་པ་རེད།

དྲ་ཚོགས་ཁ་ཤས་ཤིག་གི་ཐོག་ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་དང་འདྲ་བའི་ཟུར་ཟའི་རི་མོ་བྲིས་ཏེ་དྲ་རྒྱ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་ལ་སློང་མི་ཚོག་པའི་བརྗོད་གཞི་ལས་རྒྱུ་རིང་སྡོད་དགོས་པའི་ཉེན་བརྒྱུ་གཏོང་གི་ཡོད། དྲ་ཚོགས་དང་ཟེན་བྲིས་ཀྱི་ཞབས་ཞུ་མཁོ་སྤོང་བྱེད་མཁན་དང་། རང་དོན་གཞན་དག་གི་ཞབས་ཞུ་མཁོ་སྤོང་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རང་དོན་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ཏེ་སོ་སོའི་དྲ་ཚོགས་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་སྣང་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་པ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། རྒྱལ་ནང་གི་དྲ་ཚོགས་ལས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ལ་རང་དོན་ནས་ཚོད་འཛོལ་མི་བྱེད་མཁན་རྣམས་སློབ་རྒྱུ་བཟུབ་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དྲ་གནས་མང་པོ་བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད། མི་སེར་ས་ཡ་མང་པོ་ལ་བྱེད་འཕྲིན་དང་འདྲ་བའི་ཟེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་དེའི་ནང་དུ་རྒྱལ་ཡོངས་གསར་ལམ་ཁག་དུ་བཀག་སྡོམ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་བྱུང་སྟེ་ལྷོ་ཕྱོད་ཀྱིན་ཡོད། ཟེན་རྒྱུ་དེ་རིགས་ཀྱང་བཀག་སྡོམ་བྱེད་མོད་གནས་ཚུལ་སྟེ་ལྷོ་ཕྱོད་ནས་ཚུ་ཚོད་ཁ་ཤས་སམ་ཉེན་ཁ་ཤས་རྗེས་སུ་གཞི་ནས་འགོག་པ་རེད།

གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་“ཚོར་སྤང་ཅན་”ཀྱི་དྲ་རྒྱ་བཀག་
འགོག་བྱེད་ཆེད་འཕྲུལ་རིག་ལག་རྩལ་གྱི་ཐབས་ལམ་སྤྲོད་ཆོག་པའི་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
ཚོར་སྤང་ཆེ་བའི་དྲ་ཚོགས་དེ་ཚོ་ལྷ་སློབ་ལྷན་པུན་མིན་ནི་གྲོང་སྲིད་ནས་གྲོང་སྲིད་བར་ཁྱད་པར་ཆེ།
ཤིན་ཅང་གི་ས་ཁུལ་ཁག་ཅིག་ཏུ་མི་སེར་གྱིས་VPN་བཀོལ་ནས་སྤྲུགས་རི་གཏོར་ཏེ་ཕྱིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་ལག་སྲིད་ཁ་པར་གྱི་ཞབས་ཞུ་མེད་པ་ཆགས་པ་ཤེས་ཡོང། སྲིད་གཞུང་གིས་
ད་དུང་སློབ་འཁོར་དང་དྲ་རྒྱའི་བཤོ་སྤོང་ནང་ཚོར་སྤང་སྐྱེན་པའི་ཚོགས་ཐོ་ཁག་རང་བཞིན་
གྱིས་བཀག་ཡོད། དཔེར་ན། “ལྷ་ལོན་གོང་” “ཏཱ་ལའི་སླ་མ་” “བོད་རང་བཅོན་”ལྟ་བུའོ།

ཞིབ་བཤེར་གྱི་ཐབས་ལམ་དེས་ཚོར་སྤང་སྐྱེན་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐད་དྲ་རྒྱ་སྐྱོད་མཁན་གྱི་
བཏང་བ་རྣམས་འགོག་ཐུབ། དེ་བཞིན་དུ་སྐྱོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲུལ་རིག་ལག་རྩལ་སྤྲོད་
ཆོག་ཤིག་བེད་སྤྱད་དེ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་རྩ་བ་དེ་ལས་བཀལ་བཞིན་པ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་
པའི་ངོ་ཚབ་ཞབས་འདེགས་ཞུ་ཆས་ནས་གནས་ཚུལ་རིག་ཐུབ་པ་དང་། གཞུང་གི་བཀག་
འགོག་ཐབས་ལམ་དེ་དག་ལས་ཉེས་སུ་གཏོང་བྱེད་ནི་རྒྱལ་ནང་དུའང་རིག་ཚོགས་ཚོགས་ཡིན།
འོན་ཀྱང་སྲིད་གཞུང་གིས་VPN་བེད་སྐྱོད་བྱས་ཏེ་དྲ་ཚོགས་དེ་དག་དང་ངོ་ཚབ་ཞབས་
འདེགས་ཞུ་ཆས་དེ་རིགས་ལ་སྤར་ལས་ཀྱང་འབྲེལ་མཐུད་བྱ་རྒྱ་ཁག་ཏུ་གཏོང་བཞིན་པ་རེད།
གཞུང་སྲོགས་མི་སྤྲོད་ཏེ་དང་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་བཞིན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆབ་སྲིད་ལྟ་བུ་མི་
འདྲ་བ་འཛིན་མཁན་དང་ལས་འགུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སུ་མཐུད་དུ་དྲ་ལམ་བཀོལ་ནས་ཆབ་
སྲིད་གནད་དོན་ཏེ་དཔེར་ན་བཙོན་པའི་བདེ་དོན་དང་། ཆབ་སྲིད་བཙོན་སྐྱུར། གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་ལ་དབྱེ་འབྱེད། རློག་ཟུལ་སྤངས་སོགས་ཀྱི་ཐད་མི་མང་གི་དོ་སྤང་འགྲུག་ཐབས་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། དྲ་ལམ་བེད་སྐྱོད་གཏོང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཆར་སྤང་སྤྲོད་ཆོག་པ་
བཏོན་ཏེ་དྲ་ལམ་ཞིབ་བཤེར་ལ་བསྐྱང་ར་བྱེད། དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་རེར་ཁྱད་
དུ་འཕགས་པའི་ལས་འགུལ་བ་དང་། ལྷ་རྩལ་པ། མཁན་པ། སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་ཤེས་ཆེན་མོ་
བཅས་ཀྱི་ཟིན་བྲིས་འགོག་པའམ་ཡོངས་སུ་སློབ་རྒྱུ་བའི་གནས་ཚུལ་ཀྱང་ལོ་འདིའི་ནང་བྱུང་
ཡོད།

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དྲ་ཚོགས་ལ་དྲ་ལམ་འཇུག་མོལ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་ཤིག་གསར་འགྱུར་
བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ཏུ་ཐོན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་དགུང་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་མཁན་
གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགྱུར་སྒྲིག་འཇུག་མི་དམིགས་འབེན་དུ་
གྱུར་ཡོད་ཟེར།

གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཏུ་དྲ་ལམ་སྟེང་ཚོམ་བཀོད་དེ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ངང་སོ་
སོའི་ཆབ་སྲིད་སྟེ་ཚུལ་བཟོན་མཁན་རྣམས་བཅོམ་འཇུག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ༢༠༡༤་ལོའི་ཟླ་
དགུ་བའི་ནང་པེ་ཅིང་གི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་ན་༥༡་ཡིན་པའི་ཚོམ་པ་པོ་ཐེན་ལིག་
(སྐྱུག་མིང་ལ་ཉོང་ཙེ་རོང་)གིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དྲིལ་སྒྲོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དེ་
སྟོན་གྱི་འགོ་བཟོན་ལིག་ཡུན་ཏུན་ལ་སྒྲུབ་བཟོན་གྱི་ཚོམ་ཡིག་ཅིག་སྤེལ་བའི་རྗེས་འཇུག་རྒྱུན་
ཟིང་སྟོང་ཞུ་བའི་དོགས་གཞིའི་འོག་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རེད། ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་བྱིན་ཏུའུ་
གོང་ཁྱེད་གྱི་ཚིན་ཡང་ས་ཁུལ་གྱི་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གིས་ཁོང་ལ་ལོ་གཉིས་དང་བྱེད་ཀར་
བཅོམ་འཇུག་གི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པ་དང་། དེ་ནི་ལོ་བཞི་ལ་ཁྲིམས་བསྐྱེད་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་
འགལ་གྱི་ཚོང་དོན་ཟེར་བའི་སྟེང་རྒྱ་སྟོར་༣༠༠༠༠་(ཨ་སྟོར་༤༥༢༠)་ཡི་དངུལ་ཆད་བཅད་པ་
རེད། ཚོམ་པ་པོ་འདི་ཡིས་ཆབ་སྲིད་ངལ་ཚོལ་སྐྱུར་བཀོད་ར་བ་རུ་ལོ་༢༠་ལྷག་བསྐྱུལ་བ་དང་
ཁོང་ནི་གཡས་ཐལ་བ་རུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་རེད།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལྟར་ན། དྲ་རྒྱ་ཚོང་ལས་ཁང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་
ཤོར་བའི་དོགས་གཞི་རྟོག་ཞིབ་ལ་མཉམ་ལས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་
གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་བརྒྱུད་གཏོང་བྱེད་རྒྱུར་བཀག་འཁོག་བྱེད་དགོས་པ། གཞུང་གི་དཔོན་
རིགས་ལ་ཁྲིམས་འགལ་གནས་ཚུལ་སྟོན་སེང་ཞུ་དགོས་པ་རེད། དེར་མ་ཟད་ཚོང་ལས་ཁང་
གིས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་དབང་འཛིན་པའི་བཀའ་རྒྱ་ལྟར་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་ནས་བསུབ་དགོས། དེ་
ལྟར་མ་བྱས་ཚེ་འབྲེལ་ཡོད་སྤེལ་ཁག་སྟེ་ཉེན་རྟོག་པ་དང་དབུས་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁང་གིས་ཉེས་ཆད་
གཙོད་སྲིད་པ་རེད།

ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་རང་དབང་དང་རིག་གཞུང་གི་བྱེད་སྒོ།

སྲིད་གཞུང་གིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༣་ལོར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་མོ་དང་། གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ། ཉམས་ཞིབ་རྩི་གནས་སོགས་སྤྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་དང་། སྐྱུ་རྩལ་གྱི་རང་དབང་། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བཟོ་སྐྱོད་བཅས་ལ་དམ་དྲག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གསར་འགྱུར་དང་བརྒྱུད་ལམ་སྐྱོ་ཚོགས་ལ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལས་ཁུངས་དང་དབྱུག་དྲིལ་སློབ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་དག་གིས་བསམ་སློབ་གསར་པ་ཁྱབ་སྤེལ་དང་མེད་འབྲེལ་འདྲིས་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད། ༢༠༡༣་ལོར་སྤྱི་ཚོགས་ཞིག་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་ཚོགས་པར་སྤོང་གནས་ཚུལ་བཞེད་དོན་ལ། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་སློབ་གྲྭ་ཚོ་མེད་དག་རྒྱ་དང་ལས་བྱེད་ཀྱི་དབྱུང་སྤེལ་ཚོད་འཛིན་བྱ་དགོས་པ་བདུན་ཞེས་པའི་གསང་བའི་བཀའ་རྒྱ་ཞིག་བཏང་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ནི་འཛམ་སྐྱོང་གུ་རུ་ཁྱབ་སྤེལ་ཐང་དང་། གསར་སྤེལ་རང་དབང་། ཆབ་འབངས་སྤྱི་ཚོགས། སྤྱི་འབངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་། རང་སྐྱེ་འཕེར་བའི་སྲིམས་འཛིན་མ་ལག་དཔོན་རྒྱུད་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤོང་གི་འཇུག་བཅས་བདུན་པོ་ཡིན་པ་རེད། ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་སོ་སོའི་པར་སྐྱུན་ལ་རང་ངོས་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་དང་། སློབ་ནས་གཏུན་འབབ་བྱས་པའི་ཞིབ་འཇུག་གི་གྲུབ་དོན་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས་པའི་གཞིན་ཤུགས་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ཚེ་ཆབ་སྲིད་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡིན་པའི་དུས་ལུག་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་སྣ་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་འཚོག་མི་ཐུབ་པ་རེད། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐོངས་མཆན་ཡི་གེ་མི་སློང་པའི་ཐབས་ཁྲུས་དང་ཡིག་ཚགས་ལ་སྤོང་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ། ས་གནས་རང་དབང་ཞིབ་འཇུག་དང་ཡང་ན་བཅར་འདྲི་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བཞེད་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་པ་རྣམས་ལའང་སོ་སོའི་ལས་ཀར་རང་ངོས་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་དགོས་པའི་གཞིན་ཤུགས་སློང་བཞིན་ཡོད་ཟེ།

སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དང་། གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ། ཉམས་ཞིབ་སྡེ་གནས་སོགས་སུ་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་
 དང་། ལྷ་རྩལ་གྱི་རང་དབང་། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བཤོ་སྡོད་བཅས་ལ་སྲིད་
 གཞུང་གིས་དམ་དྲག་བྱེད་པའི་ཚད་ནི་སྤྱི་ཚུ་དང་པོའི་ཚོས་༢༧་ཉེན་ཤེས་རིག་སློབ་གསོ་སློན་
 ཆེན་ཡུང་གོས་རེན་གྱིས་མཚོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་གིས་ཆབ་སྲིད་གོང་བུ་གཅིག་གྱུར་དང་། ལུབ་
 ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་སྤེལ་བྱེད་པའི་བསྐྱབ་གཞི་དག་ནི་ནམ་ཡང་ང་ཚོའི་སློབ་
 ཁང་དུ་མེད་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་གསལ་བསྐྱགས་སྤེལ་རྗེས་མཐོ་རུ་བྱིན་ཡོད། ཁོང་གིས་
 སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དང་མཚོ་རིམ་སློབ་གྲྱའི་ནང་བསམ་སློབ་ལྟ་གྲུབ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་བཤོ་སྡོད་
 ཞིག་གི་སྡོད་དེ་ལྟར་དབྱུང་བརྗོད་བྱས་པ་དང་། དེའི་ནང་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིན་མིང་གིས་
 ༢༠༡༤་ལོའི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་བསམ་སློབ་ལམ་སྟོན་ལྟར་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཅོམ་བྱེད་དགོས་
 ཟེར་བའི་ལམ་སྟོན་དེ་མངོན་ཡོད། ཡུང་གིས་ད་རུང་སློབ་ཤུག་ནམས་ལ་བསམ་སློབ་ཅན་པ་རྒྱུད་
 ལ་འཇུག་པར་ཉེན་བརྒྱབ་ཡོད་ལ། དེའི་ཁོངས་སུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་ལ་སྐྱུར་
 འདེབས་བྱེད་པའང་འདུ་བ་རེད། ཁོས་ད་རུང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣ་ནམས་ལ་
 བསྐྱབ་གཞི་དང་ལུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཐད་ཀར་དུ་བཏོན་པའི་རྒྱ་ཆའི་རིགས་ལ་དོ་དམ་
 བྱེད་རྒྱ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་ཞེས་འབོད་སྐྱུལ་བརྒྱབ་ཡོད། པེ་ཅིང་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དྲ་
 ཚོགས་སུ་བཀོད་དོན་ལ། རྒྱ་ནག་གི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་དག་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་
 ཡོད་པའི་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་ཡིན་པ་དང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་
 ཀྱི་སློབ་གསོ་དང་བསྐྱར་དགོས་ཞེས་བཀོད་ཡོད།

སྤྱི་ཚུ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་ལུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གིས་དབུས་ཤེས་རིག་
 སློབ་གསོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གོས་གཞི་གསར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་སློབ་འདོན་པ་
 ལྟམས་ནི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཁོངས་མི་ཡིན་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད་ཅེས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་
 རེད།

སྐྱུ་རྩལ་གྱི་ལས་ཀའི་ནང་དུ་ཞིབ་བཤེར་དང་རང་ངོས་ནས་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱན་ལྷན་
ཆགས་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་སྒོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐད་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡིན་པའི་བརྗོད་བྱ་
དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱུ་རྩལ་ཐོན་རྫས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་རེད།

དུས་སྐབས་ཁ་ཤས་ལ་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་སྣང་སྐྱེན་པོར་བརྩི་བའི་
མི་སྐྱེར་ཁག་ཅིག་རྒྱ་ནག་ནང་འཇུག་རྒྱུར་བཀག་སྡོམ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྗོད་
རེས་ལས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་བདམས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་མི་སེར་ལས་“ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་ཡིད་ཉོན་
མི་རུང་བར་”བརྩི་བ་རྣམས་ལ་བྱི་སྐྱོད་ལག་བྱེར་མི་སྐྱོད་པ་རེད། བོད་པ་དང་། དུ་གུར་མི་
རིགས། དེ་བཞིན་གངས་རུང་མི་རིགས་ཀྱི་ས་གནས་གཞན་ནས་ཡོང་མཁན་རྣམས་དེའི་ཁོངས་
སུ་བཅུག་ཡོད་པ་རེད།

བྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཁག་གིས་རོགས་སྐྱོར་བྱེད་པའི་བརྗོད་རེས་ལས་གཞིའི་ཁོངས་སུ་བདམས་ཐོན་
བྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་སྒོན་ནས་བྱི་སྐྱོད་ལག་བྱེར་ཡི་གེ་ཡོད་པ་དང་། གངས་རུང་མི་རིགས་
ས་ཁུལ་ནས་ཡོང་མཁན་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་སྒོས་ལས་གཞི་དེ་དག་ནང་མཉམ་ཞུགས་
བྱེད་པར་ཕྱོགས་སྐྱོད་ཀྱི་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་པ་རེད།

གཞུང་གི་རོགས་རམ་འོག་བྱི་རྒྱལ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་ནི་ཉུང་ཅུ་ལས་མེད་པ་དང་།
གཞུང་གིས་སློབ་ཕུག་འདེམས་སྐྱུག་བྱེད་པའི་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་ཕྱོགས་ཁག་གང་གི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་མིན་དེ་ཆ་རྒྱུན་ལ་བརྩི་བ་རེད། ཡིན་ནའང་སྐར་ངོས་ནས་རོགས་རམ་བྱེད་
པའི་སློབ་ཕུག་རྣམས་ལ་ཚོད་འཛིན་དེ་རིགས་མེད། སྲིད་གཞུང་དང་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
སྤྱི་གཞུགས་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་མཐོ་རིམ་ལས་བྱེད་བརྒྱུ་
བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་སྣངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་ནང་གི་ལས་གནས་ཤིག་རེག་
པར་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཁོངས་མི་མིན་ཀྱང་ཚོགས་པ་དང་། དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
ཁོངས་མི་མིན་པའི་མཁས་དབང་པོ་ཆེ་བ་ལ་གོ་གནས་འཕམ་རྒྱའི་རེ་བ་ཉུང་ཉུང་ཞིག་ལས་
མེད།

ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཉམས་ཞིབ་པ་དང་། ཚྱུམ་པ་པོ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གནས་སྡོད་བྱེད་མཁན་གཙུག་ལག་སློབ་
གྲུའི་དགོ་ཚད་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོན། ཁོང་ཚོའི་ལས་ཀ་དེ་རྒྱ་གཞུང་གི་འདོད་པ་མེད་པའི་
རིགས་ཡིན་ཚེ་ཁོང་ཚོར་ཐོངས་མཆན་མ་ཐོབ་པ་ཚུད་པའི་ཉེས་ཆད་ཕོག་གིན་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་
གཙུག་ལག་སློབ་གྲུའི་ཤེས་རིག་ཞིབ་འཇུག་པ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༠༩ ལོར་བར་སྐྱོན་
བྱས་པའི་ཤིན་ཅང་སློབ་གྱི་དེབ་ནང་ཚྱུམ་ཡིག་འདོན་སྡོད་བྱས་པར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་ཐོ་གཞུང་ནག་པོའི་ནང་བཅུག་སྟེ་ཐོངས་མཆན་བཀག་འགོག་བྱས་པར་བཤད་ཡོད། རྒྱ་
ནག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་ལས་ཀ་བྱས་པའི་མཁས་དབང་
གཞན་རྣམས་ཀྱང་ཐོ་གཞུང་ནག་པོའི་ཁོངས་སུ་བཅུག་པའམ་སུ་མཐུན་ཐོངས་མཆན་ཐོབ་
རྒྱུར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་གིན་ཡོད།

ལ། ཞིབ་འདུ་འཛོམས་དང་ཚྱགས་པ་འཇུགས་པའི་རང་དབང་།

འདུ་འཛོམས་རང་དབང་།

ཐོངས་ཐོག་ནས་ཞིབ་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་རང་དབང་སྤྱད་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་གིས་ཐོབ་ཐང་དེར་
དམ་དྲག་ནན་པོ་བྱེད་གིན་ཡོད། ཐོངས་ཀྱི་ནང་ལས་རིགས་དེ་དག་གིས་“ཚྱགས་པའི་འགོ་
ཐིང་”ལ་ཁ་གཏད་མ་ཡིན་པ་དང་“རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁེ་ཕན་”ལ་ངོ་ཕོག་མི་འགོ་བ་དགོས་ལུགས་
གསལ་པོ་བཀོད་ཡོད། ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འགོ་ཐིང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་ཚྱག་
གི་མེད་པ་རེད། གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རམ་སྟོན་ངོ་
རྒོལ་བྱེད་རྒྱུར་ཚྱག་མཆན་མི་སྡོད་པའམ་འཕྲལ་དུ་དྲག་གཞོན་བྱེད་གིན་ཡོད།

ཐོངས་ཡིག་ནང་མི་སྐྱེར་བས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཞུ་གཏུག་བྱེད་པའི་ལུས་སྟོབས་སྤུང་སྦྱོབ་བྱེད་པ་
དང་། ཡིན་ནའང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཞུ་གཏུག་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཀྱི་འདུ་འཛོམས་རང་དབང་
དང་སོ་སོའི་སྐྱུག་བརྗོད་བྱེད་པའི་རང་དབང་ལ་ཚོད་འཛིན་ཐབས་ཀྱིན་ཡོད་(ས་བཅད་དང་

པོའི་ང་ལ་གཟིགས། ལྷ་གཏུག་བྱེད་མཁན་མང་ཤོས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོའི་ལྷ་གཏུག་ཡི་གེ་དེ་རྒྱལ་ཁབ་
དང་ཞིང་ཆེན་གྱི་འཕྲིན་བཅར་ལས་ཁུངས་ལ་སློབ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

དབུས་གཞུང་གི་འཕྲིན་བཅར་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་པེ་ཅིང་དུ་ལྷ་གཏུག་བྱས་པའི་གནད་དོན་ཐག་
གཅོད་པ་དང་། ལས་ཁུངས་དེ་ཡིས་བྱི་ལྷ་ལྷ་བའི་ཚོས་ཉ་ཉིན་སླིག་སློལ་གསར་པ་ཞིག་གསལ་
བསྐྱབས་དང་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད། ཁོ་ཚོས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་བསྐྱང་ར་ཁག་ཉིན་༦༠་
ནང་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ད་རུང་ཆ་རྒྱན་ཁ་གསལ་སློས་ས་གནས་སམ་ཞིང་ཆེན་
རིམ་པའི་གཞུང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཟིན་པ་དག་དབུས་གཞུང་གིས་བདག་སློབ་མི་བྱེད་ཅེས་
བཀོད་ཡོད། སླིག་སློལ་འདི་ཡིས་ད་རུང་ལྷ་གཏུག་དང་འབྲེལ་བའི་ཁ་མཚུ་མཐའ་དག་ས་
གནས་སམ་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་བྲིམས་ཁང་དུ་ཐག་གཅོད་དགོས་པའི་སྐུལ་འདེད་བྱས་ཡོད།

དབུས་གཞུང་གིས་བསྐྱར་དུ་རྒྱན་ལྷན་གྱི་ལྷ་གཏུག་བྱེད་མཁན་གྱི་ལམ་ཁ་འགོག་པ་དང་ཚོད་
འཛིན་བྱས་མི་ཚོག་པ་དང་བྲིམས་འགལ་སློས་ལྷ་གཏུག་པ་རྣམས་བཀག་ཉར་བྱས་མི་ཚོག་ཅེས་
བརྗོད་ཡོད་ནའང་། ལྷ་གཏུག་པ་ལ་འཁོན་ལན་སློབ་བཞིན་པ་རེད། འདི་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་
ས་གནས་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་མཐོ་རིམ་ལ་ལྷ་གཏུག་བྱེད་རྒྱ་སློབ་འགོག་བྱས་ཚེ་དབུས་གཞུང་
གིས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་བརྗོད་པ་སློབ་པ་དང་རག་ལས། སྐུལ་འདེབས་ཁེ་འབབ་དེའི་
ནང་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་ལས་བྱེད་ཚོར་ལས་བསྐྱོམས་རྒྱག་སྐབས་ཁོ་ཚོའི་ས་ཁུལ་ནས་པེ་ཅིང་
དུ་ལྷ་གཏུག་ལ་སླེབས་མཁན་གྱི་ཁ་གྲངས་ག་ཚོད་རྗེ་ཉུང་དུ་བྱིན་པའང་འདུ་བ་རེད། སླིག་
སློལ་འདི་ནི་ས་གནས་དང་ཞིང་ཆེན་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་ལྷགས་མཐུན་ལྷ་གཏུག་གི་དཀའ་ངལ་
སེལ་བར་སྐུལ་འདེད་བྱེད་པར་དམིགས་ཡོད་པ་དང་། ཡིན་ནའང་དེ་དང་སྟན་དུ་ས་གནས་
དཔོན་རིགས་ཀྱིས་པེ་ཅིང་དུ་བདེ་འཇགས་མི་སྣ་བཏང་སྟེ་སྟན་ལྷ་གཏུག་མཁན་རྣམས་སོ་སོའི་
ཞིང་ཆེན་དུ་ཚུར་བཅོན་བྲིད་བྱས་ཏེ། དབུས་གཞུང་ལ་ས་གནས་དཔོན་རིགས་དག་གཏུག་
བཤེར་བྱེད་རྒྱ་སློབ་འགོག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་འོག་བཀག་ཉར་བྱས་པ་ནི་
རྒྱན་པར་ཐོ་གཞུང་ནང་འཁོད་མེད་པ་རེད།

ལྷ་གཏུག་རྒྱལ་མཁན་རྣམས་ལ་སྲུན་གཙོར་དང་བྲིམས་འགལ་གྱི་བཀག་ཉར་བྱེད་པ། དེ་
བཞིན་སོ་སོའི་བདེ་སྲུག་ལྷ་ཚེད་པེ་ཅིང་དུ་འགྲོ་ཐབས་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་དེ་ལས་ཉེས་ཚད་
ཚབས་ཆེ་བ་ཕོག་གི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱལ་ཡོངས་སུ་མི་སེར་འདུ་འཛོམས་བྱས་ནས་ཡོངས་བསྐྱེད་སྒྲོལ་གནས་འཕྲོག་ལེན་
དང་། གནས་སྡོམ་འོས་འཚམས་མིན་པའི་གྲུན་གསབ་ལ་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་པ་དང་། དེ་དུས་ཉུག་
པར་གཞུང་འཛིན་པ་དང་འབྲུག་འཛིན་ཤོར་བའམ་ནག་ཉེས་གཞན་འཇུགས་པ་རེད་(ས་
བཅད་དང་པོའི་ཆ་ལ་གཞིགས།)། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་རམ་སྟོན་ཁྲོམ་སྐོར་ནི་ཉུག་པར་ཉེན་རྟོག་
མི་སྐྱེས་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་དབྱུང་བྱུགས་བཀོལ་ཏེ་མགོ་གཞོན།

ཕྱི་ཟླ་བཞི་བའི་ནང་ཀོང་གི་ཉུ་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྐྱེའི་སྐོག་ཟ་རུལ་སྲུངས་ལ་རམ་སྟོན་ངོ་རྒྱལ་
བྱས་རྗེས་ངོ་རྒྱལ་བྱེད་མཁན་དང་ཉེན་རྟོག་མི་སྐྱེའི་བར་བེད་ཆ་བྱུང་སྟེ་ཁ་གྲངས་མི་དེས་པའི་
མི་སྐོར་ཞིག་བཀག་བསྐྱེད་བྱས་པ་རེད། མ་ཉུན་སྡེ་བའི་མི་བཅུ་ལ་ཞིག་གིས་ཐག་ཉར་ཡོད་པའི་
མགྲོགས་བསྟོད་མེ་འཁོར་འབབ་ཚོགས་འཕྲོག་སྟེ་མེ་འཁོར་ཀྱང་རེ་ཞིག་ལ་མི་སྡོད་ཐབས་མེད་
བྱུང་བ་དང་། སྐབས་དེར་བེད་ཆ་མགོ་གཞོན་བྱེད་པའི་ཉེན་རྟོག་མི་སྐྱེས་ཁོ་ཚོའི་སྟེང་མཆི་མ་
འབྱེན་བྱེད་གྱི་དུག་མདའ་འཕངས་པ་རེད། དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་རུང་སྡེ་བ་ཡོངས་
གྱི་ལག་བྱིར་ཁ་པར་དང་། སྐྱད་འབྱུང་ཁ་པར། རྩ་ལམ་བཅད་པ་རེད།

ཕྱི་ཟླ་དུག་པའི་ནང་ཀོང་ཞི་ཡི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉུང་མཐར་ཡང་མི་༡༠་བཀག་ཉར་
བྱས་པ་དང་། ལྷ་གཏུག་གོང་བྱིར་གྱི་བཟོ་ལས་ས་ཁོངས་བསྐྱར་དུ་བཀོ་བཙོས་བྱེད་སྐབས་རྩོ་
རིགས་རྒྱུ་ཆ་བཟོ་མཁན་གྱི་རྩོ་བཟོ་དང་འབྲུག་འཛིན་བྱུང་རྗེས་བཟུང་བ་རེད། མིན་གཞུང་
གིས་ལས་ཀ་བྱེད་ས་དེ་གོང་བྱིར་ཕྱི་ལོགས་སུ་སྡོད་དགོས་པའི་བཀག་རྒྱ་བཏང་བ་དེར་རྩོ་རིགས་
རྒྱུ་ཆ་བཟོ་མཁན་རྩོ་བཟོ་༡༠༠༠་ཡས་མས་ཀྱིས་མཉམ་འཛོམས་སྒྲོལ་ངོ་རྒྱལ་བྱས་ཏེ། འབྲུག་
བེད་ཞོལ་འཇགས་ཉེན་རྟོག་པ་དང་འཛིན་རེས་བྱུང་ནས་ཉུང་མཐར་ཡང་མི་གཉིས་སྟོན་ཁང་
དུ་བསྐྱེད་ནས་༡༠་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རེད།

ཕྱི་ལྷོ་བདུན་པའི་ནང་ཉེ་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ལིང་རྟོས་རྫོང་དུ་སྡེ་བ་ཞིག་གི་སྡེ་མི་༡༠༠༠་ལྷག་
སྲིད་གཞུང་ལས་ཁུངས་མདུན་དུ་འདུ་འཛོམས་བྱས་སྐབས་ཉེན་རྟོག་མི་ལྷན་དྲུག་ཚོལ་བྱས་ཏེ་
མི་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རེད།

ཕྱི་ལྷོ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ལྷོ་དགྱེལ་དུ། པེ་ཅིང་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་ཁྲིམས་ཁང་གཉིས་པའི་
ནང་ཐོབ་ཐང་ཁྲིམས་ཚོད་པ་ལུ་གི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་བཤེར་བྱེད་སྐབས་ཁྲིམས་ཁང་གི་ལོགས་སུ་
ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་བརྒྱ་ཁ་ཞིག་འདུ་འཛོམས་བྱས་པ་དང་། སྐབས་དེར་ལུ་བ་དགུས་མ་གོན་
མཁན་དང་སློག་ཆས་གོན་མཁན་གྱི་བདེ་སྤང་དཔུང་ལྷགས་གྱིས་ཁ་གཏད་གཅེར་བ་རེད།
ཉུང་མཐར་ཡང་མི་༡༥་བཀག་ཉར་བྱས། ཁ་ཤས་ཤིག་ནི་དུས་ཚོད་༢༤་ནང་སློད་བཀོལ་
བཏང་ནའང་འགའ་ཞིག་ནི་ད་ལྟོ་ཡང་གང་དུ་ཡོད་པ་ཆ་མི་འཚལ། ཕྱི་ལྷོ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཚོས་
༢༢་ཉེན། སློག་ཆས་གོན་པའི་ཉེན་རྟོག་མི་ལྷན་དང་ལུ་བ་དགུས་མ་གོན་པའི་ཉེན་རྟོག་མི་ལྷན་
ལུ་ལ་ཁྲིམས་གཙོད་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་རྒྱུ་འགྲོ་རྩིས་བྱས་པའི་མི་བརྒྱད་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རེད།

ཕྱི་ལྷོ་བདུན་པའི་ནང་གོང་གིག་དུ་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་བ་གསུམ་ལ་ཁྲིམས་བཤེར་བྱེད་སྐབས་
ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཁྲོད་ནས་ལས་འགུལ་སྡེལ་མཁན་ཉེ་ལུ་ཐམ་པ་བཀག་ཉར་བྱས། ཐང་
ཅིང་ལིང་དང་། ཐང་ཆིང་ཡིང་། ཡོན་ཤིན་ཐིང་གསུམ་ནི་ལོ་གཅིག་ལ་བཀག་ཉར་བྱས་རྗེས་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་མགོ་རྟེན་སློག་པ་ལུ་བའི་ནག་ཉེས་བཅུགས་ཏེ་ཁྲིམས་བཤེར་བྱས།
ཁྲིམས་ཁང་གི་ཕྱི་ལོགས་སུ་གཅིག་ལུ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་སྟེར་བ་དག་ནི་ཉེན་རྟོག་མི་
ལྷན་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རེད།

ཕྱི་ལྷོ་དང་པོའི་ནང་སྤུ་ཁང་ལྷན་གྱིས་དུ་ལམ་དུ་༢༠༡༤་ལོའི་སྟོན་ཁའི་ཉོང་གོང་གི་
དམངས་གཙོ་དོན་གཉེར་བའི་རིམ་སྟོན་ཁྲོམ་སྐོར་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པ་བཟུན་པར་བཤད་ནས་
མོ་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་དབང་མགོ་རྟེན་སློག་པའི་ནག་ཉེས་བཅུགས་ཏེ་བཀག་ཉར་བྱས། མོའི་
ཁྲིམས་ཚོད་པས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན། སྤུ་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་རིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་མོའི་
ཁྲིམས་ཚོད་པ་དང་བྱིམ་མི་ལ་ངོ་ལུག་བཅུག་མེད།

སྤྱི་གནས་དགོང་ཚོགས་དང་། ལྷན་ཚུལ་འགྲན་ཚོགས། ལྷན་སྦྱོང་འཛིན་གྲ། ཡང་ན་མི་༢༠༠
བརྒལ་བའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོག་དགོས་ཚེ་སྤྱི་བདེ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཚོག་མཆན་དགོས་པ་རེད།
འཚོ་མེད་ཞི་བའི་རེ་སྟོན་ངོ་སྟོན་ནི་ཁྱིམ་མཚུན་ཡིན་ནའང་ཉེན་རྟོག་མི་སྤྲོས་ཚོག་མཆན་
སྦྱོང་པ་ཉ་ཅང་དགོན། དམ་དྲག་ཆེ་ནའང་རེ་སྟོན་ཁྱོམ་སྐོར་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཡིན་
ནའང་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱོམ་སྐོར་ནི་གང་མཚོགས་ངང་ཁ་
གཏོར་འགོ་བ་དང་མཚམས་རེར་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་དབྱུང་ཤུགས་བཀོལ་ནས་མཚུག་བསྐྱེལ།
༢༠༡༢་ལོར་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གིས་རགས་ཚིས་བྱས་པ་ལྟར་ན། མི་མང་འདུ་
འཛོམས་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་དེ་རིགས་ནི་ལོ་རེར་བྲི་བྲག་འགའ་ནས་༡༠༠༠༠༠་རེ་འབྱུང་བཞིན་ཡོད་
པ་རེད།

ཕོ་ཅིང་དང་ས་ཆ་གཞན་དུ་མི་མང་པོ་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་བྱེད་སྐོ་སྐྱིག་བྱས་པ་ནི་མཚམས་
རེར་མཐའ་མཚུག་དེར་མེད་པ་བཟོ་བའམ་སྲིད་གཞུང་གིས་ཚོག་མཆན་མི་སྦྱོང་ལ། སྤྱི་དམངས་
ཀྱི་བདེ་འཇགས་ཁག་ཐེག་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཁུལ་བྱེད། ལོ་འདིའི་ནང་སྤྱིར་འཐེན་བྱས་པ་
དག་གི་ཁྲོད་དུ་ཕོ་ཅིང་གོ་ལའི་ཉེན་མོའི་དུས་སྟོན་ཐེངས་དང་པོ་དང་། ཕོ་ཅིང་ལག་བཟོས་སྤྱི་
ཆང་དུས་སྟོན། ཁྲའོ་ཡུང་སྤྱི་སྲིད་གི་རོལ་དབྱངས་དུས་སྟོན། འབྲི་ཏ་ས་འཛིན་རོལ་དབྱངས་
དུས་སྟོན་བཅས་ཡོད་ལ། འབྲེལ་སྟོན་དེ་ཆང་མ་ནི་སྤྱི་ཟླ་ལྔ་བའི་ཚེས་༡་ནས་༣་བར་བཀོད་སྐྱིག་
བྱས་ཡོད། དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིང་སྐད་གཞན་ཆེ་བའི་འབྲེལ་སྟོན་པ་ཁག་ཅིག་གི་འབྲེལ་
སྟོན་ཀྱང་མཐའ་མཚུག་ཏག་ཏག་ལ་སྤྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དང་། དེ་ཡང་འབྲེལ་སྟོན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་དེ་སྟོན་བོད་དོན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་རྣམ་འབྱུང་བསྟན་པ་དེར་དོ་སྣང་བྱས་ནས་
བཀག་པར་མངོན་པ་རེད། འབྲེལ་སྟོན་ཁ་ཤས་ཤིག་ནི་གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོག་
འོས་འཚམས་མིན་པར་བསམས་ཏེ་ཞིབ་བཤེར་བཀག་འགོག་བྱས། དྲང་ཉེ་དང་ཕོ་ཅིང་དུ་
འཚོག་འཆར་བྱས་པའི་སྟོན་རྩི་མི་སྤྱི་གཞན་དགོང་ཚོགས་ནི་རོལ་ཚོགས་དེས་རྒྱལ་ཁབ་
གཞན་དུ་འབྲེལ་སྟོན་བྱེད་སྐབས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མའི་འདུ་པར་བསྟན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་རྗེས་
སྤྱིར་འཐེན་བྱས་པ་རེད།

ཚོགས་པ་འཇུགས་པའི་རང་དབང་།

ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཚོགས་པ་འཇུགས་རྒྱུའི་རང་དབང་སྤྱད་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་གིས་ཐོབ་ཐང་དེ་
དམ་དྲག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་མིང་རྩལ་དང་གཞུང་གི་སློབ་སྦྱོར་
ལྟར་ན། རྒྱ་ལས་པའི་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་དང་དཔལ་འབྱོར་སློབ་འཇུགས་བཅས་ཀྱིས་
གཞུང་འབྲེལ་དེབ་སྐྱེལ་དང་གཞུང་གིས་མོས་མཐུན་ཐོབ་དགོས་པ་རེད། སློབ་སྦྱོར་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ཚོས་ལུགས། དད་པ། ལལ་ཚོལ་ཚོགས་པ་
དང་། ཚོགས་པ་གཞན་རྣམས་དོན་དམ་རང་སྤོང་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ལ། གཞུང་གིས་དེ་
ལྟར་ཆགས་ཚེ་སྲིད་དབང་ལ་སྲོགས་གང་རུང་ནས་ཁ་གཏད་ཆགས་སྲིད་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་
ཀྱིན་ཡོད།

སྲིད་གཞུང་གིས་ཞི་བའི་དཔལ་ཡོན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་པར་སྤངས་འཛིན་ནན་པོ་བྱེད། དཔེ་
མཚོན་ཞིག་བཀོད་ན། ཀོས་ཀྱིག་ཞིང་ཆེན་གྱི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀོས་ཀྱིག་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤོང་སྟེགས་ཀྱི་ཁོངས་མི་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་ཁང་ལ་བསྐྱོད་བཤེར་དང་། ཁོངས་མི་
དག་གི་ཚོམ་བྲིས་ནང་དོན་ལ་དོགས་འདྲི། ཁོངས་མི་རྣམས་འགྲོ་བསྐྱོད་བྱེད་མི་འཇུག་པ། ཁོ་
ཚོར་ལྟ་རྟོག་ནན་མོ་བྱས་ཏེ་ཚང་མ་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་རྒྱུ་ལག་པོ་བཟོ་བ་སོགས་ཐབས་ལམ་
མང་པོ་བརྒྱུད་ནས་སུན་གཙོར་བཟོ་བ་རེད།

རྒྱ་ནག་དབུས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དབུས་ལོ་དོ་དམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་ལྟར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དབུས་
ལོའི་ཞལ་འདེབས་བརྒྱབ་པའམ་རྒྱལ་ནང་གི་སློབ་འཇུགས་ཤིག་གིས་ཞལ་འདེབས་བཏང་
འབྱོར་བྱུང་བ་རྣམས་“ཁྲིམས་དང་སློབ་སྦྱོར་དང་མཐུན་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་བཟང་
སྤོང་དང་མི་འགལ་བ། རྒྱ་པའི་ཁེ་སན་ལ་མི་གཞོད་པ། མི་སེར་གཞན་གྱི་ལུགས་མཐུན་ཐོབ་
ཐང་ལ་མི་གཞོད་པ་བཅས་དགོས་པ་རེད།” རྒྱལ་ནང་གི་ཚོགས་པ་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་
མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པས་ཞལ་འདེབས་རྒྱག་པའི་སྐབས། དབུས་གཏོང་ལེན་མ་བྱས་སྔོན་དུ་
འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་པ་ལག་དང་དབུས་ཁང་བཅས་ནས་ཆ་རྒྱུན་འཕར་མ་བཏོན་པ་ཚང་མ་

ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་སློབ་སློལ་ནང་བཀོད་ཡོད། སློབ་སློལ་ལག་བསྟར་བྱེད་སྟངས་མི་འདྲ་
བ་ཡོད་པ་ལས། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ཅིག་གིས་བསྐོར་ནས་བསྐྱབ་ཉེ་བྱང་
བྱ་དག་ཚང་བ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཚོགས་པ་གཞན་ཁག་ཅིག་ལ་གདམ་ག་གཞན་སྤུང་ན་མ་
དུལ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་པ་གཞན་ཁག་ཅིག་ལ་ཚོང་འཛིན་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་ལས་
དོན་སློ་རྒྱལ་དུ་འཇུག་པ་རེད།

གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་དེབ་སྐྱེལ་བྱེད་པར་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཤིག་གིས་
སྤྱིན་བདག་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེབ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་ལས་ཁུངས་ཡོད་དགོས། ད་ཅུང་ཅུང་
མཐའི་མ་དུལ་གྱི་ཚད་གཞི་ལོངས་དགོས་པ་རེད། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དེའི་
སྤྱོད་ལམ་ལ་གཞུང་གི་སྤྱིན་བདག་ལས་ཁུངས་དེས་འགན་ཁུར་དགོས་སྟབས། གཞུང་གི་སྤྱིན་
བདག་ཐོབ་རྒྱ་ནི་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ རང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
དམངས་འཇུག་མི་ཚོགས་ཚེན་གྱིས་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ཅིག་ལ་དེབ་སྐྱེལ་
བྱེད་པའི་ལས་རིམ་སླ་ཅུ་གཏོང་རྒྱུའི་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཞིན་
གྱི་སློབ་སློལ་ནི་ཡོངས་ཁུབ་གསལ་བསྐྱབས་བྱས་མེད། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་
གིས་གནས་ཚུལ་སྐོར་བ་ལྟར་ན། སློབ་སློལ་གསར་པ་དེ་ནི་ཁེ་དབང་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་ཐོབ་ཐང་
གོང་སྐོར་གཏོང་མཁན་གྱི་སློབ་འཇུགས་ཁག་གི་སྤོང་སྐོར་རྒྱ་མིན་པ་རེད།

དེབ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་སློབ་འཇུགས་ཚང་མ་ནི་སྤོང་གཞུང་གི་སྟངས་འཛིན་ཚད་འདྲ་མིན་གྱི་
ཞིག་གི་འོག་དུ་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ལས་གཙོ་བོར་ཞབས་
ཞུའི་ལས་རིགས་གཉེར་མཁན་དག་གིས་རང་དབང་ཚད་མཐོན་པོ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་འཁོར་
རྒྱལ་བྱེད་ཐུབ་པ་རེད། བཀག་སྐྱོམ་དང་སློབ་སློལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལ་མ་སྟོམ་པར་གཞུང་འབྲེལ་
མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པའི་ཁ་གྲངས་ནི་ལྷ་མཚུང་དུ་ཡར་འཕར་བཞིན་ཡོད། སྤོང་གཞུང་གིས་སྤྱི་
ཚོགས་སློབ་འཇུགས་ཟེར་བའི་ཐ་སྟོད་བཀོལ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཚོགས་པའི་རིགས་དགར་བ་དང་།
དཔེར་ན་ཚོང་འབྲེལ་དང་ཚོང་ལས་མཚུན་ཚོགས། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཚོང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་

མེ(དམངས་སྐྱབ་ཁེ་ལས་མ་ཡིན་པའི་མེ)་སྟེ་ཁེ་སོགས་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཞབས་ཁུ་མཁོ་སློང་
པའི་མེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ། མྱེ་དམངས་དང་སྟེར་གྱི་མ་དུལ་བསྐྱ་རུབ་བྱེད་པའི་
ཐེབས་རྩ་ཚོགས་པ་སོགས་ཡོད། མྱེད་གཞུང་གིས་སྐྱ་མཚུང་དུ་སྟེར་གྱི་ཐེབས་རྩ་འདུ་འགོད་
བྱེད་པར་ཚད་བཀག་བཟོ་བཞིན་ཡོད།

མྱེད་གཞུང་གིས་སྐྱེ་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་སློག་འཇུགས་ཁག་ལ་དོ་དམ་བྱེད་པའི་
བྲིམས་གྱི་གོས་གཞི་བཏོན་པ་དང་། དེའི་ཟིན་བྲིས་ནང་འཁོད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་
པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ནི་བྲིམས་ལག་ལེན་བསྟར་མཁན་གྱི་ལྷ་རྟོག་འོག་འཇུག་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་
སྤྱིའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་སྐྱ་མཚུང་དུ་བཀག་སྲུང་ཆེ་བའི་སྐྱང་བྱ་
མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ལས་ཀ་བསྐྱབས་ཏེ་ཉེས་བྲིམས་དང་ཚད་པ་འགེལ་བའི་ལུགས་སྒོལ་དོ་
སློང་བྱ་རྒྱ་ཡིན་པ་རེད། མྱེད་གཞུང་གིས་བྲིམས་གཞིའི་ཟིན་བྲིས་དེ་བཀོལ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སྐྱ་
སྐྱེ་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཞེས་པའི་རིགས་སྐྱ་གཏོགས་མཁན་དག་གི་
བསམ་ཚུལ་བསྐྱེལ་བྱས་པ་དང་། མྱེ་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་བཟོ་བའི་
བཏོན་ནས་ཚོགས་པ་སྟོར་ཞིག་ལ་སློན་བརྗེ་གང་ཡང་མེད་པར་ལས་སྐྱངས་དང་། ཚེས་བྲལ་ལས་
བྱེད་སྐྱ་བ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ཞིབ་དཔྱད་བྱེད་པ་རེད། ཟིན་ཐོར་བཀོད་པའི་བྲིམས་གཞི་དེ་ལ་སྐྱ་རྩ་
བརྒྱ་གཉེས་པའི་ནང་ཚོགས་མཚན་ཐོབ་མེད་ནའང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་
མེ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ནི་བྲིམས་དེ་ལག་བསྟར་མ་བྱས་པའི་སློན་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་སྐྱེ་ལ་ཐོན་པ་
དང་། མྱེ་འབངས་གྱི་ཚོགས་མེ་ཁག་ལ་བྲིམས་གཞི་གསར་པ་དེ་ལ་བཏོན་ནས་སྐྱར་ལས་ཀྱང་
སྐྱ་གཙོར་མང་དུ་ཡོང་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད།

རྒྱ་ནག་དབུས་དམངས་མྱེད་ལས་སྐྱངས་ལྟར་ན་༢༠༡༥་ལོའི་ལོ་མཇུག་བར་བྲིམས་ཐོག་ནས་
དེབ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་སྐྱེ་ཚོགས་སློག་འཇུགས་དང་། མྱེ་དམངས་སློབ་གཉེར་ཁང་། ཐེབས་རྩ་
ཚོགས་པ་༤༠༠༠༠༠་ལྟ་གཞི་ཡོད་ཟེར། མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
ཚོགས་པའི་ཁ་གྲངས་དངོས་ནི་དེ་ལས་མཐོ་བར་བཤད། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་

ཁག་ནི་དངོས་གཞི་དང་དངོས་གཞི་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྟངས་གནས་ཡོད་ལ། དེའི་
ཁོངས་སུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་བཅུགས་ཤིང་འགོ་བོན་གཏོང་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་
མང་གི་སློབ་འཇུགས་ཁག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་རིགས་ལ་སྲིད་གཞུང་གིས་འཛིན་སྲོང་བྱེད་པའི་
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་བཟེང་བ་རེད།

སློབ་མཐུན་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་མེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་དཀའ་ངལ་
རབ་དང་རིམ་པ་འཕྲད་སྲིད་པ་དང་། དུལ་ཁང་གི་རྩིས་ཐོ་བཟོ་རྒྱ་དང་། སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མ་
དུལ་འབྱོར་རྒྱ། ལས་བྱེད་སླ་རྒྱ། མ་དུལ་བསྐྱུ་རྩབ། ལས་ཁུངས་ལ་ཁང་པ་སླ་རྒྱ་ཚུད་པའི་
བྱེད་སློང་དག་ནི་ཁག་ཅིག་ཡིན། གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་མཉམ་ལས་མི་བྱེད་རྒྱ་བདམས་པའི་
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོང་དོན་སློབ་སྟོན་ཁང་གི་ངོ་བོར་དེབ་སྐྱེལ་
བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་ཐོབ་ཡང་དཔུ་ཁུལ་འཇལ་མི་
དགོས་པའི་ཐོབ་ཐང་བརྒྱགས་པ་རེད། བདེ་འཇགས་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་རྒྱུན་དུ་རྒྱལ་ནང་གི་
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པའི་དེབ་སྐྱེལ་གནས་བབ་ཇི་ཡིན་ལ་མ་སྟོས་པར་ཉེན་བརྒྱ་
གཏོང་བ་དང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱིས་མ་དུལ་མཐོ་སྟོན་བྱེད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་དམངས་གཙོ་ཐེབས་རྩ་
ཚོགས་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་གིས་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སློབ་འཇུགས་སུ་ངོས་འཛིན་
བྱེད་པ་དག་ལས་མ་དུལ་ལེན་རྒྱ་མེད་པའི་ཉེན་བརྒྱ་གཏོང་གིན་ཡོད་པ་རེད།

སྲིད་གཞུང་གི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་གནད་དོན་ཏེ་དུལ་ཕོངས་ལས་སེལ་བ་
དང་གོང་ཚགས་ལས་སྐྱོབ་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་རྒྱ་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པ་
རེད།

སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མ་དུལ་རེག་བཞིན་པའི་ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་
པོད་རང་སྲོང་སློངས་དང་པོད་མི་གནས་སྟོན་ས་ཁུལ་གཞན་ཁག་ཏུ་གཞིགས་འདེགས་བྱེད་
བཞིན་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་ནི་ལས་ཀ་བྱེད་ཚོག་མིན་
གྱི་ཁོར་ཡུག་ཁག་པོ་ལ་གདོང་གཏད་བྱེད་དགོས། ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་འགྲུལ་བཞུད་བྱེད་

རྒྱ་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་ལས་ཁུངས་ལ་གཞི་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་གིས་འཛིགས་སྤྲོད་སྐབས་ལ་ས་གནས་ཀྱི་
མཉམ་ལས་ཀྱི་མཁན་དང་ལས་འཁར་མཉམ་ལས་གན་རྒྱ་གསར་འཛོགས་ཀྱི་མ་ཐུབ་པར་
བརྟེན་ལས་གཞི་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཡོད།

ཐོག་མཐུན་དང་སྤྱི་ལོ་གསལ་བོ་ནང་དུ་ཡང་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་འཛུགས་སྐྱོད་ཐད་ལ་གསལ་
མེད། རྒྱ་ནག་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་ལྷན་འབྲེལ་བཀག་སྡོམ་འོག་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་གིས་
ཚོགས་པ་དེའི་ཚོགས་མི་དང་ཚོགས་མི་ཟུར་པར་ལྷན་འབྲེལ་སོ་སྣ་དང་། བཀག་ཉར་དེ་བཞིན་
བཙོན་འཇུག་གིས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ག ཚོས་དད་རང་དབང་།

ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོས་དད་རང་དབང་གི་སྒྲན་ཐོ་འདིར་གཞིགས་རོགས།
www.state.gov/religiousfreedomreport/

**ང་། འགྲོ་འོང་རང་དབང་དང་། རྒྱལ་ནང་དུ་གནས་སྤོང་བྱས་མཁན། སྐབས་བཅོམ་བ་དང་
རྒྱལ་ཁབ་མེད་པའི་མི་སྣ་སྤྱད་སྤྱོད།**

ཐོག་མཐུན་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལྷན་འབྲེལ་དུ་འགྲོ་འོང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲུལ་སྤྱོད། གནས་
སྤོང་གཞིས་ཆགས། ཕྱིར་རང་ལྷན་འབྲེལ་ལྷན་འབྲེལ་གྱི་རང་དབང་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་གིས་
སྐབས་འདིར་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཐོབ་ཐང་དེ་དག་ལ་བརྩེ་འཛོགས་ཀྱིས་མེད། མཉམ་ལས་རྒྱལ་
ཚོགས་ཆེས་མཐོའི་སྐབས་བཅོམ་སྤྱོད་ལང་གི་ལས་སྒོ་ལག་ལ་དམ་དྲག་ནན་པོ་བྱེད་བཞིན་
ཡོད་པ་དང་སྤྱོད་ཀྱི་སྐབས་རེར་སྲིད་གཞུང་གིས་པེ་ཅིང་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་
ཁུངས་དེ་དང་མཉམ་ལས་ཀྱིས་སྐབས་བཅོམ་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་སྐབས་བཅོམ་ལུ་མཁན། དེ་
བཞིན་དཀའ་ངལ་གཞན་ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་སྤྱད་སྤྱོད་དང་རོགས་རམ་བྱེད་ཀྱིས་ཡོད།

སྲིད་གཞུང་གིས་ལས་འགུལ་སྒྲེལ་མཐའ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་དང་རྒྱལ་ནང་གཉིས་ཀ་ནས་འགྲོ་
འོང་བྱེད་པའི་ཚོག་མཆན་མ་སྤྲད་པའམ་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་བཟང་བཅོན་དུ་
བརྟུག་ལྟེ་ཁོ་ཚོའི་སྐད་སྒྲ་ཐོས་མི་སྲུབ་པ་བྱེད་བྱུགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་ཡོད།

རྒྱལ་ནང་དུ་འགྲོ་འོང། གཞུང་གིས་འགྲུལ་སྤྱོད་རང་དབང་ལ་དམ་དྲག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
པ་སྟེ། དུས་དྲན་གཙོ་ཆེ་ལག་གི་སྡོན་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དཔོན་རིགས་ཐེབས་པའི་སྐབས། ཁབ་
སྲིད་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་གཙོ་ཆེ་ལག་རམ་སྟོན་ཁོམ་སྐོར་འབྱུང་ཉེན་གྱི་གོང་དུ་ཁབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་སྣང་
སྤྱོན་པར་མཐོང་བའི་མི་སྐོར་གྱི་འགྲུལ་སྤྱོད་ལ་དམིགས་བསལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། བོད་
རང་སྤྱོད་སྤྲོད་ས་དང་བོད་མི་གནས་སྡོད་ས་ཁུལ་གཞན་ལག་ཏུ་འགྲུལ་སྤྱོད་རང་དབང་ལ་ཕྱ་
མཐུད་དུ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཉེན་རྟོག་པས་རྫོང་ཕལ་ཆེ་བ་དང་གོང་བྱིར་ལག་ཏུ་
འགྲོ་སའི་ལམ་ཁར་ཞིབ་བཤེར་ས་ཚོགས་བརྟུགས་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་ས་ལྷ་བུའི་གོང་བྱིར་གཙོ་
གས་ཀྱི་ནང་ལོགས་སུ་འང་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ས་བརྟུགས་ཡོད།

སྲིད་གཞུང་གིས་མི་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་ས་དང་སྡོད་གནས་བརྗེ་བའི་རང་དབང་ལ་དམ་
དྲག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ཐེམ་ཐོའི་མ་ལག་ལ་ཕྱ་མཐུད་འགྱུར་བ་ཐེབས་ནས་མི་མང་ཤོས་
རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལོགས་སུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཏེ་ལས་ཀ་དང་འཚོ་སྡོད་བྱེད་པའི་གནས་སྡོད་ས་རྒྱ་
ཆེ་ཅུ་ཕྱིན་ཡོད། གོང་གསལ་ཏུ་གནས་སྡོད་བྱེད་མཐའ་རྣམས་ཕྱ་མཐུད་གོང་བྱིར་དུ་གནས་
སྡོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། གོང་བྱིར་གྱི་མི་རེའི་བཀོལ་དབང་ཡོད་པའི་ཡོང་འབབ་ནི་ཕལ་ཆེར་
གོང་གསལ་གྱི་མི་རེའི་བཀོལ་དབང་ཡོད་པའི་ཡོང་འབབ་ཀྱི་སྐབ་གསུམ་ཡིན་པ་རེད། འོན་
ཀྱང་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་ནང་གི་གཞུང་འབྲེལ་སྡོད་གནས་སམ་ལས་ཀ་བྱེད་ས་བརྗེ་
བརྒྱུར་བྱེད་མི་སྲུབ། གོང་བྱིར་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་ལོ་རེར་གནས་སྐབས་རིང་སྡོད་ཚོག་པའི་ཚོག་
མཆན་གྲངས་ཚད་ཀྱི་བལོ་སྐལ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཁ་གྲངས་ངེས་ཅན་ཞིག་ལས་མེད་པའི་ཚོག་
མཆན་དེ་ལ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲུའི་སློབ་ཐོན་པ་རྣམས་ནང་དུ་འདུ་བའི་ལས་ཀ་བ་ཡོངས་ཀྱིས་

འགྲན་ཚོད་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། གྲོང་གསེབ་ནས་ཡོང་མཁན་རྣམས་ལ་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་
ཕྱིན་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་ས་ཁུལ་དུ་ཐེམ་ཐོ་རེག་རྒྱ་ནི་ལྷག་ཏུ་ཁག་པོ་ཡིན་པ་རེད།

༢༠༡༤་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གིས་བྲིམས་ལུགས་བསམ་ཚུལ་ཞིག་
བཏོན་ཏེ་གྲོང་གསེབ་ནས་གྲོང་ཁྱིམ་རམ་གྲོང་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་དང་། འབྲིང་བའི་ནང་གནས་སྤོར་
གཞིས་ཆགས་ཐེམ་ཐོ་བྱ་མཁན་ལ་ཚོད་འཛིན་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། སྤྱི་གསོལ་གསར་པ་
དེའི་འོག་ཐེམ་ཐོ་གཞི་བཞག་ས་ནི་སྤྱི་ས་སྤྱི་ས་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྤོང་གནས་དང་ལས་ཀ་བྱེད་
ཡུལ་བྱས་ཡོད། བསམ་ཚུལ་དེའི་ནང་སྤྱི་གསོལ་འདི་ནི་མི་གངས་འཕོར་ཆེན་ཡིན་པའི་གྲོང་
ཁྱིམ་ཁག་ལ་ཁྱབ་མེད་པར་བསྟན། ཀོང་གི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱིས་སྤོང་རྒྱས་གསར་པ་ཞིག་བཏོན་ཏེ་
གྲོང་ཁྱིམ་ནང་བྲིམས་མཐུན་ལས་ཀ་ཡོད་མཁན་ཚོ་གྲོང་ཁྱིམ་ནང་གཞན་སྤྱི་གསོལ་དང་ཕྱ་གུ་སྤྱི་
ཚོགས་པ་དང་། ཐེམ་ཐོའི་ནང་བཀོད་པའི་པ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་མ་ལོག་ན་ཚོགས་པ་རེད།

ཐེམ་ཐོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱིས་གྲོང་གསེབ་པ་རྣམས་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་གནས་སྤོང་དང་ལས་ཀ་ཐོབ་པའི་
རྗེས་སུ་ཡང་དཀའ་ངལ་འཕར་མ་བཟོ་བཞིན་པ་རེད། དབུས་མི་བྱུགས་ཐོན་ཁུངས་དང་སྤྱི་
ཚོགས་འགན་སྲུང་ཁང་གིས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣་ལོའི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྗོན་
ཚིས་གསལ་བསྟན་གསལ་ནང་བཀོད་པ་ལྟར་ན། མི་ས་ཡ་༢༥༤་ནི་ཁོ་ཚོའི་ཐེམ་ཐོ་འགོད་སའི་
བྲིམས་འཛིན་ཁྱབ་ཁོངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་སུ་གནས་སྤོང་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས་མི་ས་ཡ་
༢༤༥་ ཡིས་སོ་སོའི་སྤྱི་ས་སྤྱི་ས་ཡུལ་འཛིན་སྤྱོད་ས་ཁུལ་གྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། ཟླ་རྒྱུ་
ཆེད་གྲོང་ཁྱིམ་དུ་གནས་སྤོང་མཁན་དང་ཁོ་ཚོའི་ནང་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་སའི་གནས་
སྤོངས་དང་ངལ་ཚོལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་སོགས་ཀྱི་འགོག་རྒྱ་སྤོང་ཚོགས་འཕུང་བཞིན་ཡོད། ཁོ་ཚོ་
གྲོང་ཁྱིམ་ཞིག་ཏུ་གནས་སྤོང་དང་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་། བྲིམས་ཐོག་ནས་ཐོ་འགོད་བྱས་
པའི་གྲོང་ཁྱིམ་དེ་ཡི་གནས་སྤོང་པ་མིན་པའི་རྒྱུ་གྱིས་མང་པོ་ཞིག་ལ་སྤྱི་དམངས་སྤོང་གསོ་
དང་སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྲུང་སོགས་སྤྱི་བའི་ཞབས་ཞུའི་རིགས་མི་ཐོབ་པ་རེད། ལྷ་སྤོངས་སྤྱི་པོ་

དང་ས་གནས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཉམ་གཤིབ་བྱེད་ཁག་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཀུན་ཅང་གཙང་
པོའི་སྐྱུ་མདོ་ཅུ་གནས་སྤོར་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཁོད་ཟིང་ཆ་འབྱུང་རྒྱུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེ་ཅུ་བཏང་ཡོད།
གནས་སྤོར་སྐྱབ་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལས་ཀ་སྤོང་མཁན་དང་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པས་ཚུལ་མེན་
བརྟན་བཅོས་བྱས་ཀྱང་ཁོང་ཚོར་ལྷ་སྤོང་བྱེད་མཁན་མང་པོ་མེད། ཤོང་བྱིར་གཙོ་ཆེ་བ་ཁག་
ཅིག་ནང་གནས་སྤོར་སྐྱབ་བྱེད་པ་དང་ཁོང་ཚོའི་ཕུ་གུ་ཚོར་སྤོབ་གསའི་མཐུན་རྒྱུ་དང་སྤྱི་པའི་
མཐུན་རྒྱུ་གཞན་རྣམས་རིན་མེད་སྤོང་རྒྱུ་ལས་གཞི་བསྐྱོགས་ཡོད་ཀྱང་། ས་གནས་ཁ་ཤས་
སུ་གཞུང་འབྲེལ་བརྒྱུད་རིམ་མགོ་རྣོག་ཅན་བརྒྱུད་དགོས་པར་བརྟེན་གནས་སྤོར་བར་ཁི་པན་དེ་
དག་ཐོབ་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད།

“བཙོན་ཁང་དུ་སྤོང་རིང་ལས་ཀར་”བཀོལ་བའི་ལམ་ལུགས་ནི་ངན་པ་ལང་ཤོར་གྱི་སྤོང་རྒྱུ་
ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་སྤོང་བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤོང་ལག་བཟུར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་པ་
དང་། གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་མི་ཁག་ཅིག་བཙོན་འཇུག་ཉེས་དུས་གཙང་བའི་རྗེས་སུ་འང་
སྤྱིར་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་འཇུག་གི་མེད། སྤོང་བཀོལ་ཐོབ་པའམ་མི་བྱོལ་བའི་ཁས་ལེན་དམ་
བཅའ་བཞག་ཉེ་ལྷོ་སྤོང་བྱས་པ་ཁག་ཅིག་རང་བྱིམ་དུ་ལོག་ཀྱང་འགྲུལ་སྤོང་གི་རང་དབང་
མེད།

ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲུལ་སྤོང་། གཞུང་གིས་མི་སེར་པལ་ཆེ་བ་ལ་ཡུལ་གཞན་དུ་གནས་སྤོར་གཞིས་ཆགས་
དང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲུལ་སྤོང་བྱེད་པའི་ཚོགས་མཚན་སྤོང་བ་རེད། ཤེས་ཡོན་ཞིབ་འཇུག་པ་དང་
ལས་འགྲུལ་བ་ཁག་ཅིག་ལ་དམིགས་བསལ་ཚོར་སྤོང་སྤྱོད་པའི་དུས་དྲན་གཡས་གཡོན་དུ་
འགྲུལ་སྤོང་དམ་དྲག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། (ས་བཅད་དང་པོའི་ང་ལ་གཟིགས།) མིང་གཞུང་གིས་
གནས་ཐང་དང་ས་མཚམས་འགག་སྒོ་ཅུ་ཕྱི་སྤོང་ཐོག་སྤོང་ས་འཛིན་གྱིས་གཞུང་དང་ལྷ་སྤོང་
མི་མཐུན་པ་དང་། ཚོར་བ་སྤོང་བའི་གཞུང་གི་ལས་གནས་ཐོག་གི་མི་སྣ་རྣམས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་
འཇུག་གིན་མེད། ལོ་འདྲིའི་དུས་ཡུན་རྒྱུ་པོའི་ནང་བྱིམས་ཚོད་པ་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་བ། ཚོམ་པ་པོ།
དེ་བཞིན་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་པ་རྣམས་སྐབས་རེར་རང་དབང་དང་རྒྱ་ནག་ནས་སྤྱིར་ཐོན་པར་

བཀའ་སྒྲིལ་བྱས་ཡོད། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ད་རུང་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་བ་ལ་ཤས་ཀྱི་
ནང་མི་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་སྐོར་བཀའ་པ་རེད།

ས་མཚམས་ལས་བྱེད་པ་དང་ཉེན་རྟོག་པས་རྒྱ་ནག་ནས་སྤྱི་ལ་ཐོན་མི་ཚོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་
“རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་”ལ་ཉེན་ཁ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་བཤད་ཀྱིན་ཡོད། མང་པོ་ཞིག་
གནམ་ཐང་ནས་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱེད་བྱབས་བྱེད་སྐབས་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་བཀའ་འགོག་
བྱེད་པ་རེད། ཕྱི་ལྷོ་བརྒྱུད་པའི་ནང་སྤྱི་ལ་ཕྱོ་རུན་དང་ཁོའི་བཟའ་ལྷན། ལོ་བརྒྱུད་ལ་ཐོན་པའི་བུ་
བཅས་ནི་པོ་ཅིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནམ་ཐང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཐོན་པའི་བརྟག་དབྱུང་ཁང་གིས་མ་
བཏང་བར་བརྟེན་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་འགོ་བྱུང་མེད། ཁོ་ཚོ་ནི་སྐབས་དེར་ཉེའུ་ཡོག་ལ་ཆས་ཡོད་པ་
དང་སྤྱི་ལ་གིས་ཉེའུ་ཡོག་དུ་ཡོད་པའི་ཀོ་ལི་མ་པི་གཙུག་ལག་མཐོ་སློབ་དུ་སློབ་སྐབས་གཅིག་གི་
རིང་སློབ་སྦྱོང་བྱ་འཆར་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་བདེ་ལས་བྱེད་ཀྱིས་སྤྱི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་
འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་བཟོ་བྱེད་པས་ཁྱོད་ཐོན་མི་ཚོག་ཅེས་བཤད་ཡོད། སྤྱི་ལ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་སློག་
ཁྲིམས་གཙོ་བོ་དང་འོ་སྐོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་ཚོགས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་རེད། ཕྱི་ལྷོ་བརྒྱུ་
གཉེས་པའི་ནང་གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུན་རིང་པོར་བོད་པའི་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་
ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཚོམ་པ་པོ་ལྷང་ལི་ཤོང་ཐེ་མན་ལ་འགོ་མ་བརྟུག་པ་རེད།

ལས་འགུལ་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཁོ་ཚོ་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་འགོ་རུ་མ་བརྟུག་པའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་
དང་མཉམ་དུ་རྒྱ་རྒྱལ་བ་གྲགས་ཅན་ཨེ་ཤེ་ཤེ་ནི་འདས་པའི་ལོ་ལྗེའི་རིང་ཐེངས་དང་པོར་སྤྱི་
རྒྱལ་དུ་འགོ་བརྟུག་པ་རེད།

མི་སེར་པལ་ཆེ་བར་སྤྱི་སྐྱོད་ལག་བྱེད་ཐོབ་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འགོ་བྱེད་དང་། ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་ལྷ་སྐྱོད་མི་མཐུན་མཁན། ལུ་གཟུག་པ། བྱངས་ཉུང་མི་རིགས་སོགས་ནང་དུ་འདྲུ་བའི་
གཞུང་གིས་ཉེན་ཁའི་གཞི་རུ་བཅིས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་པར་སྤྱི་སྐྱོད་ལག་བྱེད་མི་སྐྱོད་
པའམ་སྤྱི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོད་མི་འཇུག་པ་རེད།

ལོན་ཡུ་ཡིན་པའི་ལིག་ཡུ་ཡུང་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཞིབ་འཇུག་སློབ་གྲྲ་འགོ་འཁར་བྱས་སྐབས་ཕྱི་
བསྐྱོད་ལག་བྱེད་སྤྱད་མེད། ལིག་གི་ཕ་ལགས་ནི་སྐད་གཤམ་ཆེ་བའི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་
ཁྲིམས་ཚུངས་ལིག་ཤོ་ཡོན་ཡིན་པ་རེད།

སྤྱིར་བཏང་ཡུ་གུར་མི་རིགས་དང་། དམིགས་བསལ་ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་སུ་
གནས་སྤོང་བྱེད་མཁན་ཚོར་ས་གནས་རིམ་པ་ནས་ཕྱི་སྤྱོད་ལག་བྱེད་གྱི་སྒྲན་ལྷན་ཚོགས་མཆན་
ཐོབ་རྒྱ་ཁག་པོ་ཞི་དུག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན། ཁོང་ཚོར་རྒྱུན་པར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོད་པའི་
ལག་བྱེད་ཡི་གེ་མི་སྤྱོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་སློབ་སྦྱོར་ཨ་ཁེ་ལ་རབ་སྒྲིལ་ཁ་ཆའི་ཉ་ཇི་
གནས་མཇལ་ལ་འགོ་རྒྱ་དང་། ཁ་ཆའི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན། དེ་བཞིན་ལུང་སྤྱོད་ས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་
དུ་ཤེས་ཡོན་ཞིབ་འཇུག་གི་ཆེད་འགོ་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཕྱི་སྤྱོད་ལག་བྱེད་མི་སྤྱོད་པ་རེད། གཞུང་
གི་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་སུ་གནས་སྤོང་བྱེད་མའི་ཁྲིམས་མཐུན་
ཕྱི་སྤྱོད་ལག་བྱེད་གཞུང་བཞེས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གནས་སྤོང་ཡུ་གུར་ལས་
འགུལ་བའི་ནང་མི་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་དུ་ཡོང་བའི་ཐོངས་མཆན་མི་སྤྱོད་པ་རེད།

བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་དང་། མཚོ་སྤོན། ཀན་སུའུ། དེ་བཞིན་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་བཅས་ཀྱི་བོད་
རིགས་རྣམས་ལ་ཕྱི་སྤྱོད་ལག་བྱེད་ཐོབ་རྒྱ་ཉ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན་པ་རེད། བོད་མིའི་ས་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་
ནག་གི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་མིར་ཕྱི་སྤྱོད་ལག་བྱེད་གསར་པ་སྤོང་རྒྱ་དང་། ཡང་
ན་རྒྱེད་པ་གསར་བཅོ་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་བཅོས་པ་ནི་བོད་མི་འབོར་ཆེན་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགོ་བར་
བཀག་སྡོམ་བྱེད་ཐབས་ཡིན་པ་རེད། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་གནས་སྤོང་བྱས་ཡོད་པའི་རྒྱ་མི་རིགས་
ལ་དེ་འདྲའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱིན་མེད་པ་རེད།

བཅོམ་བྱོལ། ཁྲིམས་ལུགས་ནང་མི་སེར་ལ་རྒྱ་ནག་དུ་སྤྱིར་ལོག་པའི་ཐོབ་ཐང་བརྗོད་མེད་ལ་
བཅོམ་བྱོལ་གྱི་གནད་དོན་ཀྱང་སྤོང་མེད། མིན་གཞུང་གིས་མཐུན་དུ་གཞུང་དང་ལྷ་སྤྱོད་མི་
མཐུན་མཁན་དང་། ལྷ་ལོན་གོང་ངམ་རྩ་རྒྱུད་སློབ་སྦྱོར་པའི་ལས་འགུལ་བ། ཡང་ན་“རྣོག་དྲ་
བཅོ་མཁན་”ལ་དོས་འཛིན་བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་མི་སེར་མང་དག་ཅིག་སྤྱིར་ལོག་བཅུག་མེད།

སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཚོས་སྤྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སྲོད་བྱས་ཡོད་པའི་གཞུང་དང་ལྷ་སྲོད་མི་
མཐུན་མཁན་ཁ་ཤས་ཤིག་སྤྱིར་ལོག་དུ་བཅུག་པ་དང་། སྤྱི་ལོགས་སུ་སྐྱོན་བཅོས་ཆེད་སྲོད་གོལ་
བཏང་སྟེ་ཚུལ་ཁབ་གཞན་ལ་འགོ་བཅུག་པའི་གཞུང་དང་ལྷ་སྲོད་མི་མཐུན་མཁན་མང་པོ་
ཞིག་དོན་དུ་བཅོན་བྱོལ་བ་ཆགས་པ་རེད།

གནས་སྲོད་གཞིས་ཆགས་དང་རང་ཕུལ་དུ་སྤྱིར་ལོག། གཞུང་གིས་ལུ་མཐུད་དུ་བོད་མི་དང་ཕུ་
གུར་བ་མང་པོ་སྤྱི་ཚུལ་དུ་འགོ་བར་བཀག་འགོག་བྱས་པ་དང་བོས་ནས་འགོ་སྐབས་བཀག་
ཉར་བྱས་པ་རེད་(བོད་ཀྱི་ཕྱི་ཚོན་ལ་གཟེགས)། ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་པ་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་མི་
རྣམས་སྤྱི་ཚུལ་དུ་གནས་སྲོད་གཞིས་ཆགས་ཀྱི་ག་སྐྱིག་བྱས་པའི་སྐབས་དེ་མངོན་འགྱུར་མི་བྱུང་
པ་བཅོས་པ་རེད། སྤྱི་ཚུལ་བདུན་པའི་ནང་ལོ་ན་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པའི་པའོ་ཀོ་ཤོན་ནི་ཨོ་སི་ཀོལ་ལི་
ཡ་ཏུ་སློབ་སྦྱོང་དུ་འགོ་ཚེས་བྱས་སྐབས་གནས་ཐང་ནས་འགོ་མ་བཅུག་པ་དང་། ཁོང་ནི་གར་
སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བའི་བྲིམས་ལས་དོན་གཉེར་བ་མང་ཕུ་དང་པའོ་ལོང་ཅུན་གཉིས་ཀྱི་བུ་
ཡིན་པ་རེད། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བུ་དེ་ཉིན་འགའ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་སྲོད་བཀོལ་བཏང་
ནའང་ཁ་ཁ་རོག་སྲོད་དགོས་པའི་གཞོན་ཤུགས་ཡང་ཡང་སྤྱད་ཡོད་ཟེར། ལས་འགུལ་བ་གཉིས་
ཀྱི་རོགས་རམ་ལ་བརྟེན་ཁོ་ནི་ལྷོན་ཁར་འབར་མའི་ནང་བོས་ནས་སྐྱབས་ནའང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
འཛིན་མི་སྣས་ཁོ་རང་དེ་གར་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རེད། བདུན་སྤྱི་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་ཁོ་རང་ནི་
ནང་སོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཁོའི་སློ་བོ་སློ་མའི་སར་མངོན་པ་དང་། དེ་ཏུ་བཟང་བཅོན་དུ་བཅུག་
ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ལ་བྲིམས་འགུལ་བྱས་པའི་ཉེས་འཇུགས་སམ་ནག་ཉེས་ར་སྲོད་གང་ཡང་
བྱུང་མེད།

སྐབས་བཅོལ་བར་མཐུན་སྤྱོད། བྲིམས་ཡིག་ནང་སྐབས་བཅོལ་ལམ་ཆབ་སྲིད་སྐབས་བཅོལ་གྱི་
གནས་བབ་མི་སྲོད་པ་རེད། སྲིད་གཞུང་ལ་སྐབས་བཅོལ་བ་སྤྱད་སྦྱོབ་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས་
ཤིག་མེད་པ་དང་། ཡིན་ནའང་འཇོམ་སྤྱིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སྐབས་བཅོལ་སྟན་ཁང་

ལ་བྱང་ཀོ་རི་ཡ་མ་ཡིན་མཁན་དང་། འབར་མའི་མི་རིགས་མ་ཡིན་པའི་དེ་དག་གི་སྐབས་
བཅོལ་བ་རྣམས་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་འཇུག་པ་རེད། སྲིད་གཞུང་གིས་ཁོ་ཚོ་ནི་གཞུང་འབྲེལ་
ཐོག་སྐབས་བཅོལ་བར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་མེད་པར་བརྟེན། རྒྱ་ནག་ཏུ་བྲིམས་འགལ་ངང་
ཡོད་པའི་སྤྱི་མིའི་ངོ་བོར་ཆགས་ཏེ་ལས་ཀ་བྱས་མི་ཚོགས་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོའི་མཐུན་རྐྱེན་
མེད་པ་དང་། ག་དུས་ཡིན་ཡང་བྱིར་སློག་བྱེད་སྲིད་པ་རེད།

གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུ་མཐུད་དུ་བྱང་ཀོ་རི་ཡ་ཡི་སྐབས་བཅོལ་བ་རྣམས་བྲིམས་
འགལ་གྱི་དབུ་ལ་འབྱོར་བྱི་མི་གཞིས་ཆགས་པར་བཅིས་ཏེ་བཅོན་ཤུགས་ཀྱིས་བྱིར་སློག་བྱེད་
བཞིན་པ་དང་། ལོ་འདིའི་ནང་མི་འཚོང་རྒྱག་མཁན་གྱི་གྲོང་རེག་མཁན་དང་འབྲེལ་བའི་
དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མེད་ནའང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཀོ་རི་ཡའི་བྱང་
མེད་སྐབས་བཅོལ་བ་ལག་ཅིག་ནི་མི་འཚོང་རྒྱག་མཁན་གྱི་གྲོང་ཕོག་མཁན་ཡིན་པའི་གནས་
ཚུལ་ཐོན་འདུག བྱང་ཀོ་རི་ཡའི་སྐབས་བཅོལ་བ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཀོ་རི་ཡའི་ནང་ཉེས་ཆད་
ཚབས་ཆེན་དང་སློག་བྲིམས། དེར་མ་ཟད་ངལ་ཚོལ་སྐྱུར་བཀོད་ར་བར་འཇུག་སྐྱེའི་ཉེན་ཁ་
ཡོད་མེད་ལ་མ་སྟོས་པར་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་གིས་སྐབས་བཅོལ་བ་དེ་དག་བཀག་ཉར་རམ་
བྱིར་སློབ་བྱེད་པ་རེད། སྲིད་གཞུང་གིས་བྱང་ཀོ་རི་ཡ་ཡི་མི་འཚོང་རྒྱག་མཁན་གྱི་གྲོང་རེག་
མཁན་རྣམས་ལ་བྲིམས་ཐོག་ནས་བྱིར་སློབ་བྱེད་པའི་ཚབ་དུ་གདམ་ག་གཞན་ཅི་ཡོད་ཀྱི་གོ་
སྐབས་མི་སློབ་པ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཕུ་མཐུད་དུ་འཇོམ་སྲིད་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་
གྱི་སྐབས་བཅོལ་བའི་ལས་ཁུངས་ལ་རྒྱ་ནག་བྱང་ཤར་ས་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཀོ་རི་ཡ་ཡི་མི་
རྣམས་ལ་ངོ་ཐུག་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་། རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་དེའི་གཞོགས་འདེགས་རེག་
མི་ཐུབ་ལ། བཅོན་ཤུགས་ཀྱིས་བྱིར་སློབ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཀོ་རི་ཡ་ཡི་མི་དེ་དག་མི་ཚོང་
རྒྱག་མཁན་དག་གི་ལག་དུ་སྐྱུང་ཉེན་ཆེ་བ་རེད། གཞུང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚམས་རེར་
བྱང་ཀོ་རི་ཡ་ཡི་སྐབས་བཅོལ་བ་དང་མི་ཚོང་རྒྱག་མཁན་གྱི་གྲོང་རེག་མཁན་རྣམས་ལ་
གཞོགས་འདེགས་དང་བྲིམས་འགལ་གྱིས་རྒྱལ་མཚམས་བཀལ་བར་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་མི་
སེར་ཚོ་བཀག་ཉར་དང་བྲིམས་སྐྱུར་བྱེད་པ་རེད།

མཚམས་རེར་སྲིད་གཞུང་གིས་བྱིས་མཚོས་རྒྱལ་ཁབ་དག་ལའང་ཆབ་སྲིད་སྐབས་བཅོམ་ཞུ་
 མཁན་རྣམས་ཕྱིར་སློག་བྱ་རྒྱུ་དང་ཡང་ན་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་བཅོམ་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་
 ངོས་ལེན་བྱེད་པ་རྣམས་རྒྱ་ནག་ལ་ཕྱིར་སློང་བྱ་རྒྱུའི་གཞོན་ཤུགས་འཛོག་པ་རེད། ཕྱི་ཟླ་བདུན་
 པའི་ནང་ཐེ་ལན་གྱིས་ཡུ་གུར་བ་༡༠༧་ལ་ཕྱིར་སླེབས་མ་ཐག་སྲིམས་སྒྱུར་གྱི་ཉེན་ཁ་ཡོད་མེད་
 ལ་མ་ཉོས་པར་ཕྱིར་རྒྱ་ནག་ལ་བཅོན་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱིར་སློག་པ་རེད། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་
 བུ་ལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་བཅོམ་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སྐབས་བཅོམ་བའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲད་དེ་
 ཁ་ན་ཏ་ལ་གནས་སྡོད་གཞིས་ཆགས་བྱ་འཆར་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་བ་ཅང་ཡེ་སྟེ་དང་ཉོང་
 ཀོང་ཕིང་གཉིས་ཐེ་ལན་གྱིས་རྒྱ་ནག་ལ་ཕྱིར་སློང་བྱས་པ་རེད། ལོ་མཚུགས་དུའང་ཁོང་གཉིས་
 གར་ཡོད་ཁ་གསལ་མེད་པ་ཆགས་འདུག

སྐབས་བཅོམ་བ་ཕྱིར་སློག སྲིད་གཞུང་གིས་ཕྱིར་བསློང་བྱས་པ་དང་། བཅོན་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱིར་
 སློག་བྱས་པའི་གནས་སྤངས་སློ་བའི་སྐབས་བཅོམ་བ་དང་ཆབ་སྲིད་སྐབས་བཅོམ་ཞུ་མེར་སྤང་
 སློབ་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མི་སྡེར་བ་དང་། དམིགས་བསལ་བྱང་ཀོ་རི་ཡ་དང་ཀ་ཚིན་སྐབས་
 བཅོམ་བ་ལ་དེ་ལྟར་བྱེད། སྲིད་གཞུང་གིས་ཕུ་མཐུད་དུ་བྱང་ཀོ་རི་ཡའི་མི་རྣམས་ནི་“དཔལ་
 འཕྱོར་གྱི་གནས་སྡོད་གཞིས་ཆགས་པར་”བརྩི་བ་ལས་བཅོན་བྱོལ་བ་དང་ཆབ་སྲིད་སྐབས་
 བཅོམ་ཞུ་མཁན་དུ་ངོས་འཛོན་མི་བྱེད་པར་མང་ཤོས་ཤིག་བཅོན་ཤུགས་ཀྱིས་ཕྱིར་བྱང་ཀོ་རི་
 ཡ་ལ་སློག་པ་རེད། སྲིད་གཞུང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སྐབས་བཅོམ་ལྟན་ཁང་ལ་རྒྱ་
 རག་དུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཀོ་རི་ཡ་དང་འབར་མའི་སྐབས་བཅོམ་བར་ཕུ་མཐུད་དུ་འབྲེལ་མཐུད་
 བྱེད་བཅུག་གི་མེད། གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་གཞིགས་ན་བྱང་ཀོ་རི་ཡའི་སྐབས་བཅོམ་བར་
 དམིགས་པའི་བཤུ་གཞོག་གི་བྱས་ངན་སྣ་ཚོགས་བཏིང་ཡོད་པ་དང་། བཅོན་དབང་ཐོག་ཆང་
 ས་རྒྱག་རྒྱ་དང་། བཅོན་དབང་གིས་ངལ་སྟོལ་ལ་བཀོལ་བ། སྤྲད་ཚོང་མ་བྱེད་རྒྱ་སོགས་ནི་རྒྱན་
 རྒྱན་ཡིན་པ་རེད། གཞུང་གིས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཆེས་མཐོའི་སྐབས་བཅོམ་ལྟན་ཁང་ལ་
 འབར་མའི་ས་མཚམས་འབྲིས་སུ་ལས་སློ་སྟེལ་རྒྱར་ཕུ་མཐུད་ཚོག་མཚན་སྤྲད་མེད། རྒྱལ་ཚོགས་
 ཀྱི་ལས་བྱེད་རྣམས་ནི་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་ནན་སན་ཞེས་པའི་ཐག་ཉེར་ཡོད་པའི་ཀོ་ཀང་

སྐབས་བཅོམ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་འཕུལ་བྱེད་དུ་བཅུག་མེད་པ་དང་། ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་མི་སྣ་ནི་ས་
ལུལ་དེ་ཅུ་འགོ་སྐྱོད་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་བཅོས་ཡོད།

སྐབས་བཅོམ་བར་ཚུལ་མིན། རྒྱ་ནག་ནང་བྱང་ཀོ་རི་ཡའི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་སྣས་
གསང་བའི་ཐོག་ལས་ཀ་གཉེར་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་ནང་ཡོད་པའི་བྱང་ཀོ་རི་ཡའི་མི་སེར་
བཅོན་དབང་གིས་ཕྱིར་སློག་བྱེད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན། གསར་ལམ་དུ་གནས་ཚུལ་ཐོན་
པ་ལྟར་ན། ཉེན་རྟོག་པས་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་བྱང་ཀོ་རི་ཡ་ཡི་མི་ལག་ཅིག་གིས་སློག་བརྒྱུ་
སྤང་ནས་སློང་བཀོལ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

གཞི་རྒྱུ་ཞབས་ཞུའི་མཐུན་རྐྱེན། བྱང་ཀོ་རི་ཡའི་སྐབས་བཅོམ་ཞུ་མཁན་དང་། རྒྱ་ནག་དུ་
ཡོད་པའི་དབལ་འབྲུར་གྱི་གོ་སྐབས་འཚོལ་མཁན་གྱི་བྱང་ཀོ་རི་ཡའི་མི་རྣམས་ལ་བྲིམས་
མཐུན་གནས་བབ་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཕྱིར་བཏང་སྐྱོན་བཅོས་ཉུ་སྐྱོད་དང་། ཕྱི་གཞུང་གིས་
རིག་སློབ་གསོ། དེ་བཞིན་ཕྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་མཐུན་རྐྱེན་ལག་ཐོབ་ཀྱིན་མེད།

ཡུན་གནས་སྤྱི་བའི་ཐབས་ལམ། རྒྱ་ནག་དུ་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་སྐོར་གཞིས་ཆགས་དང་།
མི་ཉི་ཤེས་དམག་འབྲུག་གི་དུས་རབས་ནས་རྒྱ་ནག་དུ་གནས་སྐོར་མི་ཉི་ཤེས་གྱི་མི་དང་། ལྷོ་
སི་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་སྐོར་གཞིས་ཆགས་བཅས་ཀྱི་ཐད་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་གི་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཆེས་མཐོའི་སྐབས་བཅོམ་ལྷན་ཁང་དང་ལྷན་དུ་མཉམ་ལས་སྤྱོད་
ཆེན་བྱེད་པ་རེད། སྤྱི་གཞུང་དང་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་མཐུད་དུ་
ཡུན་རིང་པོར་རྒྱ་ནག་དུ་གནས་སྐོར་བྱས་པ་དག་དང་མང་ཤོས་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་སྐྱེས་པའི་ཁོ་
ཚོའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ནག་གི་མི་སེར་ཐོབ་ཐང་སློང་དགོས་པའི་ཐད་བཀོ་སྐྱོད་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། སྤྱི་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཚོགས་ཆེས་མཐོའི་སྐབས་བཅོམ་ལྷན་ཁང་དང་མཉམ་དུ་འབར་མ་
དང་བྱང་ཀོ་རི་ཡ་ཡི་མི་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་བཅོམ་བ་ཉུང་ཉུང་ཞིག་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་པའི་ནང་
གཞིས་ཆགས་དང་རྒྱ་ནག་ནས་ཕྱི་ལ་ཐོན་པའི་ཚོགས་མཚན་སློང་པའི་ཐད་མཉམ་ལས་བྱས་པ་
རེད།

ས་བཅད་གསུམ་པ། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་རིམ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་།

ཙུ་བྲིམས་ལྟར་ན་“རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཚད་ཚང་མ་མི་དམངས་ལ་དབང་བ་ཡིན་”ཞེས་པ་དང་། མི་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་དང་། རིང་ཆེན་དང་མངའ་ཁོངས། དེ་བཞིན་ས་གནས་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་སློབ་འཚུགས་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་ཡོད། རྗེས་རིམ་པ་དང་དེ་ལས་དམའ་བའི་ས་ཁོངས་སུ་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཕུས་མི་ནི་མི་དམངས་ཀྱིས་འོས་བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་ཐོན་དགོས་ཞེས་བཀོད་ཡོད་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོ་ཚོའི་འགོ་བྲིད་མཐུན་གྱི་གཞུང་སྲོལ་མི་སྣ་ནི་རང་དབང་ངང་འདེམས་མི་བྱུང། དོན་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་འོས་བསྐྱུ་ཆ་ཚང་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཡོད་པའི་གོ་གནས་ལ་མི་སྣ་བསྐོས་འཛིན་བྱེད་པར་སུ་མཐུད་སྟངས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

ཕྱི་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ཉོང་ཀོང་དམིགས་བསལ་འཛིན་སྐྱོང་གཞི་རྒྱུ་བྲིམས་ཡིག་གི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་༢༠༡༧ ལོའི་ཉོང་ཀོང་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་གྱི་འོས་བསྐྱུ་རྒྱབ་སྐྱོར་སུ་ཡོངས་ཁྱབ་འོས་ཐོབ་ལམ་ལུགས་ལག་བརྟུང་བྱེད་རྒྱ་མིན་པའི་ཐག་བཅད་པ་རེད། འདེམས་བསྐོས་དེའི་སློབ་གཞི་ནི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱུན་ལས་ལྷན་ཁང་གིས་༢༠༡༤ ལོར་ཚོགས་མཆན་བཀོད་པ་དང་། དེའི་ནང་འོས་མི་མིང་འདོན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་ལྔ་བརྒྱ་བརྒྱུ་བའི་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་པའི་འོས་མི་གཉིས་ནས་གསུམ་བར་དགོས་པ་བཀོད་ཡོད། འོས་མི་མིང་འདོན་ལྷན་ཚོགས་ནི་ཆེ་ཚུང་དང་གྲུབ་སྟངས་གཞིར་བཞག་སློབ་ཚུགས་ཏེ་ད་ལྟ་མི་༡༢༠༠ ཡོད་པའི་འོས་བསྐྱུ་ལྷན་ཚོགས་དེ་གྲུབ་ཡོད། ཉོང་ཀོང་གི་དམངས་གཙོ་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སློབ་གཞི་དེ་ལ་སྦྱོར་བརྗེད་བྱས་ནས་དེ་ནི་དམངས་གཙོ་མ་ཡིན་ལ་བེ་ཅིང་ལ་དགའ་ཞེན་བྱེད་པའི་འོས་མི་འབའ་

ཞིག་ཐོན་ཆེད་གཙོ་བོར་འོས་འདེམས་བྱས་ནས་མ་ཐོན་པའི་མིས་གྲུབ་ཅིང་བེ་ཅིན་གཞུང་ལ་
དགའ་ཞེན་ཡོད་པའི་མིང་འདོན་འདེམས་བསྐོས་ཚོགས་ཚུངས་ལ་འདེམ་དུ་བཅུག་པ་རེད་ཟེར།

འོས་བསྐྱེད་ཆབ་སྲིད་ནང་མཉམ་ཞུགས།

ཉེ་ཆར་གྱི་འོས་བསྐྱེད། ༢༠༡༣ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ནི་འཕུས་མི་
༣༠༠༠ ཅམ་གྱིས་སྲིད་འཛིན་དང་། སྲིད་སློབ། སྲིད་སློབ་གཞོན་པ། དབུས་དམག་དོན་ལྷན་
ཁང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་འགན་འཛིན་བཅས་འོས་འདེམས་བྱས་ཡོད། ཁོངས་མི་༡༧༥ཡིས་གྲུབ་པའི་
རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཁང་གིས་འོས་བསྐྱེད་དེར་ཉེ་
ཞིབ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལས་རིམ་དང་གོ་རིམ་བཅས་
གཏན་འབེབ་བྱེད་གྱིན་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཁང་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པའི་ཐད་ཀར་སྤངས་འཛིན་འོག་གནས་ཡོད་པ་དང་། བྱིས་ས་བཟོའི་ཐག་གཅོད་ཡོད་
ཚད་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་རྒྱན་ལས་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་མི་བདུན་པའི་
འདོད་སློབ་དང་མཐུན་དགོས་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཅ་བྱིས་ས་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་
འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ལ་དབང་ཚད་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཡིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
ཚོག་མཆན་མེད་པར་རང་ངོས་ནས་སྲིད་ཚུས་གཏན་འབེབས་མི་བྱེད་པ་དང་འགོ་བྲིད་གནས་
དབྱུང་མི་གཏོང་བ་རེད།

དབུས་དམག་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སློམ་རྩིས་ལྟར་ན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་སྡེ་བ་༤༠༠༠༠༠ ལྷག་
ཡོད་པ་ཚང་མས་ཐད་ཀར་དུ་འོས་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་སྡེ་བའི་ལྷན་ཚོགས་ཁྱེད་པའི་འགོ་བྲིད་ཚོགས་
ཚུངས་འདེམས་ཐོན་བྱུང་ཡོད་ཟེར། མི་སེར་དཀྱིས་མས་གཞུང་ཕྱོགས་ལས་བྱེད་ཐད་ཀར་འོས་
བསྐྱེད་རྒྱུའི་ཁྱབ་ཚད་ནི་ཉ་ཅང་དོགས་ཤིང་ས་གནས་རིམ་པ་ཁོ་ནར་མ་གཏོགས་མེད། སྲིད་
གཞུང་གིས་འོས་བསྐྱེད་དེ་རིགས་ལས་སྐྱུ་ཆའི་གཅིག་ལ་འགོ་བྲིས་ཐད་གྱི་སློབ་ཆ་ཚབས་ཆེན་

ཡོད་པ་ཚོད་དཔག་བྱས་ཡོད། རྒྱལ་ཟུལ་སྤངས་དང་། འོས་ཤོག་ཉེ་བ། རྒྱུང་རྒྱུ་རིམ་པ་དང་
རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལས་བྱེད་དང་འབྲེལ་འཇུགས་ཐེབས་བྱས་བྱེད་པ་ནི་མུ་མཐུད་
དཀའ་ངལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བྲིམས་ཡིག་ནང་འོས་འཕེན་པ་གཅིག་གིས་ཆེས་མང་ན་འོས་
འཕེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཚབ་ཏུ་འོས་སྤྲུགས་ཚོགས་པ་བཀོད་ཡོད།

འོས་བསྐྱེད་བྲིམས་ནི་བྲིམས་བཟོའི་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཚང་མར་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཡིན་
ནའང་དེ་སྤྱང་བཅིང་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཚད་ཐད་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་མི་འདྲ་བ་རེད། བྲིམས་དེའི་
འོག་མི་སེར་རྣམས་ལ་ལོ་ལྔ་རེའི་མཚམས་སུ་རྫོང་རིམ་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ས་
གནས་ཀྱི་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཕུས་མི་འོས་བསྐྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་
དང་། ཡིན་ནའང་འོས་བསྐྱེད་མང་ཆེ་བའི་ནང་མཐོ་རིམ་འགོ་བྲིད་དང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པའི་ལས་བྱེད་པས་འོས་མི་མིང་འདོན་བྱེད་རྒྱ་དེ་སྤངས་འཛིན་བྱས་ཡོད། མཐོ་རིམ་
བྲིམས་བཟོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་དང་གནས་རིམ་གཅིག་པའི་བྲོད་ནས་མི་དམངས་འཕུས་མི་
ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཕུས་མི་འདེམས་པ་རེད། དཔེར་ན་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་
ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འཕུས་མི་འདེམས་ཀྱི་ལོ་ལྔ་དུ་
བཏང་ས་གནས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་དག་གིས་ས་གནས་མི་དམངས་འཕུས་
མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འགོ་བྲིད་དང་མཉམ་དུ་འགོ་བྲིད་ལས་ཀ་གཅིག་སྤྲོགས་བྱས་ནས། བྲིམས་
བཟོ་སྟན་ཚོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དབང་བསྐྱུར་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་
བཞིན་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་ ༡༥ ཉེན་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱིས་བྲིམས་
ལུགས་ལ་བཟོ་བཅོས་བྱས་ཏེ་གྲོང་བྲེས་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ལ་ས་གནས་
ཀྱི་བྲིམས་བཟོ་བ་དང་། ཞིང་ཆེན་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་དབང་སྐྱབས་ཁ་ཤས་
ཤིག་གྲོང་བྲེས་རིམ་པས་སྤྱོད་རྒྱུའི་ཐག་བཅད་པ་རེད། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༢༧ ཉེན། རྒྱལ་
ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱིས་སྤྱི་ལུགས་དང་། འོས་བསྐྱེད་གྲོང་རྒྱུ་དང་

རྫོང་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ནང་ལས་བྱེད་བསྐོས་འཛིག་དང་འབྲེལ་བའི་
 བྱིན་མཁུ་ཡིག་གསུམ་ལ་བཟོ་བཅས་བརྒྱབ་སྟེ་ཚོགས་མཆན་བཀོད་པ་རེད། ས་གནས་མི་དམངས་
 འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་དང་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་སློབ་འཇུག་སློབ་མཁུ་ཡིག་ལ་བཟོ་བཅས་
 བརྒྱབ་པ་དེ་ཡིས་གྲོང་རྒྱུ་རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ལ་གཙོ་འཛིན་ཁང་
 ངམ་རྒྱུ་ལས་སྟན་ཚོགས་ལ་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་དོན་སྟན་འཇུག་དང་བྱིན་མཁུ་ཡིག་ལས་ཁུངས་
 ལ་སྟེ་ཞིབ། མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བསྐྱུ་ལེན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སློབ་བརྗོད་
 དང་གོས་འགོ་བསྐྱུ་བྱེད་པའི་དབང་སྟོབས་གསར་པ་ཞིག་སྤྲད་ཡོད། དེ་ཡིས་ད་ལྟར་རྫོང་
 རིམ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ལ་རྒྱུ་ལས་སྟན་ཁང་གི་ཁོངས་མིའི་ཁ་གྲངས་རྩེ་
 མང་དུ་གཏོང་བ་དང་། དཔལ་འབྱོར་དང་། རོར་སྲིད། བྱིན་མཁུ་ཡིག་ལས་ཁུངས་གསར་པ་
 འཇུགས་པའི་བདག་དབང་སྤྲད་ཡོད། བཟོ་བཅས་བརྒྱབ་པའི་མི་དམངས་འཕུས་མི་འོས་བསྐྱུ་
 བྱིན་མཁུ་ཡིག་ནང་མི་སེར་རྣམས་ཀྱིས་བྱི་རྒྱལ་གྱི་སློབ་འཇུག་སམ་མི་སྐྱེར་བ་ནས་ཡོང་བའི་མ་
 དངུལ་བཀོལ་ནས་གཞུང་གི་ལས་གནས་ལ་འོས་བསྐྱུའི་ཁྲོད་འགྲན་ཚོད་བྱས་མི་ཚོགས་པ་བཟོས་
 ཡོད། བྱི་རྒྱལ་གྱི་མ་དངུལ་དང་ལེན་བྱེད་མཁུ་རྣམས་ཀྱི་འོས་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚུལ་མེད་དུ་
 གཏོང་བའམ་གོ་གནས་ནས་གནས་དབྱུང་གཏོང་བ་རེད།

ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་དང་ཆབ་སྲིད་ནང་མཉམ་ལུགས། གཞུང་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱབས་ནང་། རྒྱ་
 རྒྱལ་གིས་ལག་ལེན་འབྲེལ་བཞེན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ལམ་ལུགས་ནི་རྒྱ་རྒྱལ་དམར་ཤོག་
 ཚོགས་པའི་འགོ་བློད་འོག་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་མང་པོའི་མཉམ་ལས་དང་ཆབ་སྲིད་གོས་མོལ་
 བྱེད་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་ཡོད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་རྒྱལ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ཆབ་སྲིད་དབང་
 ཆ་གཅིག་སྤྲད་བྱས་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པ་གསར་པ་འཇུགས་བརྒྱུག་གི་
 མེད། གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་བྱི་ལོ་༡༩༩༩ ལོའི་ཐོན་ལ་བརྒྱུགས་པའི་ཚོགས་པ་དགུ་ངོས་ལེན་བྱེད་
 པ་དང་། རྒྱ་རྒྱལ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་གཞན་དག་གིས་རྒྱ་རྒྱལ་མི་
 དམངས་འཕུས་མི་ཚོགས་ཆེན་ནང་གདན་ཐོབ་བརྒྱ་ཆ་༣༠ བརྒྱུང་ཡོད། དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དེ་དག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཁ་གཏད་ཚོགས་པ་ནང་བཞེན་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱིན་

མེད། ཁོང་ཚོར་བྲིམས་དང་སྲིད་ཇུས་བཟོ་སྟོན་གས་ཐད་ཤུགས་རྒྱུན་ཏོག་ཙམ་ལས་མེད་པ་དང་།
ལས་ཀའི་རིགས་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་འཐབ་སྟོན་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་ལམ་སྟོན་འོག་བྱེད་དགོས་པ་རེད། གལ་ཏེ་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་གསར་
བཟོའམ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱ་ཚེས་བྱས་ཚེ་འཛིན་བཟུང་དང་། བཀག་བསྐྱེལ། ཟུར་བཀག་བཅས་བྱེད་པ་
རེད།

བྱད་མེད་དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་མཉམ་ཞུགས། ཟ࿳ར་བཏང་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་བརྒྱུད་
རིམ་ནང་བྱད་མེད་དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་པར་
དམིགས་བསལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་གཞུང་གི་
སློབ་འཇུགས་ནང་གལ་གནད་ཆེ་བའི་གོ་གནས་བཟུང་མཁན་གྱི་ཁྲོད་བྱད་མེད་ཉུང་ཉུང་ཞིག་
ལས་མེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལོངས་སྤོངས་ལྟེང་འཇུག་མི་ཚོགས་ཆེན་(༢༠༡༣་ནས་༢༠༡༥
བར་) གྱི་འཇུག་མི་༢༧༥༧ ནང་བྱད་མེད་འཇུག་མི་༦༧༧ (བརྒྱ་ཆ་༢༥) ལས་མེད་པ་རེད།
༢༠༡༣་ལོའི་ཏང་གི་ཚོགས་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱིའི་བརྒྱུད་པའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
ཆབ་སྲིད་སྟུན་ཁང་གི་ཁོངས་མི་༢༥་ཡི་ཁྲོད་གཉིས་ཅི་བྱད་མེད་ཡིན། ཆབ་སྲིད་སྟུན་ཁང་གི་
རྒྱུན་ལས་གས་སུ་བྱད་མེད་གཅིག་ཀྱང་མེད།

འོས་བསྐྱེད་བྲིམས་ཡིག་ནང་བྱད་མེད་དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁོར་ག་ཚོད་ཅིག་
དགོས་པའི་ཐད་ཁ་གྲངས་གཏན་འབེབ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཁ་གྲངས་དེ་ལོངས་པ་བྱེད་པར་
འོས་བསྐྱེད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབང་འཛིན་པས་རྒྱུན་པར་འོས་བསྐྱེད་སློབ་གཞི་ལ་གདལ་བཞེག་
གཏོང་དགོས་པ་རེད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གཉིས་པའི་རྒྱལ་ལོངས་མི་དམངས་འཇུག་མི་ཚོགས་ཆེན་སྟེང་གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་༥༥་ཡི་ཁོངས་ནས་ཡོང་བའི་འཇུག་མི་ཁྲོན་བཅོམས་༤༠༧་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡིས་
འཇུག་མི་ལོངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆའི་༡༣་ཡི་ཟིན་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་གཞུང་ངོས་ནས་དང་ལེན་བྱེད་
པའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཚང་མ་ལ་སྐྱེ་ཁོར་ཡོད་པ་བྱས་ཡོད། ༢༠༡༣་ལོའི་ཏང་གི་ཚོགས་

ཆེན་སྐབས་བཙེ་བ་བྱུང་པའི་སྤྱི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་༡༠་འི་སྤྱོད་བསྐྱོམས་ཁོངས་
མི་༢༠༥་ཡོད་པའི་དབུས་རྩོད་ཁང་གི་ཁོངས་མིར་འདེམས་པ་རེད།

ཆབ་སྲིད་རྩོད་ཁང་གི་རྒྱུན་ལས་བྲས་སུ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད།
༢༠༡༣་ལོར་ནང་སོག་རང་སྲོད་སྡེ་རྒྱུ་ལྷན་པོར་བའི་ཡུང་ཅིང་གིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པའི་དབུས་རྩོད་ཁང་གི་དྲུང་ཡིག་གི་འགན་འཁུར་བ་དང་། ད་རུང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་
ཁང་གི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཁྱབ་དྲུང་ཆེ་གཅིག་སློབ་གནང་བ་རེད། ཡུང་འེ་གོ་གནས་འདི་
གཉིས་མཉམ་དུ་འཁུར་མཁན་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་དང་། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལས་བྱེད་ཅིག་
རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་ཁྱབ་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་ཆགས་པ་ཐོག་མ་དེའང་ཡིན། ཁོང་འི་ད་རུང་རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་
ཁྱབ་ཁང་གི་རྒྱལ་སྲིད་ཁོངས་མི་ལྔ་པོ་ལས་གོ་གནས་མཐོ་ཤོས་དེ་ཆགས་ཡོད། ༢༠༡༤་ལོའི་ཟླ་
བྱུང་པའི་ནང་ཅིས་ལྷན་དུ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་མི་སོག་པོ་ཞིག་ཐེངས་དང་པོར་
ཞིང་ཆེན་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་ཆགས་པ་རེད།

ས་བཅད་བཞི་པ། གཞུང་ནང་གི་སློག་ཟ་རུལ་སྲུངས་དང་། སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་མེད་པ།

རྩ་བའི་བྲིམས་ལུགས་ལྟར་ན། གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པས་སློག་ཟ་རུལ་སྲུངས་བྱས་ན་བྲིམས་
འགལ་ཉེས་ཆད་ཐོག་གི་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་གིས་བྲིམས་ལག་བསྟར་ཆད་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་
དང་། སྲུངས་འཛིན་བྱེད་ཁག་པོ་ཡོད་པ་རེད། སློག་ཟ་རུལ་སྲུངས་ཀྱི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་
འི་ས་ཆ་བོད་སློབ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། མཁར་དབང་ཉེ་ཆོང་། གཉེར་ཁ་སློག་འདོན། མང་གཞིའི་
འཇུགས་བསྐྱུར་ཡར་རྒྱས་སོགས་རྩོད་བཟོ་བྱེད་པ་དང་། སློག་རྩོད་ལེན་བྱེད་པ། དུལ་
སྲུང་ནས་ལུགས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཁེ་ཕན་ལེན་སླ་བའི་གཞུང་གིས་སྲུངས་འཛིན་ལུགས་ཆེར་
ཡོད་སར་འབྱུང་གི་ཡོད་པ་དང་། བྲིམས་ཁང་གི་ཐག་གཅོད་རྣམས་གཞུང་གི་རྩོད་ཁང་དང་།
གཞུང་གཉེར་ཆོང་ལས་ཁང་། དམག་མི་དང་། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཁག་
ཅིག་སོགས་དབང་ལུགས་ཆེ་བའི་དམིགས་བསལ་ཚན་པ་ཁག་ལ་ལག་ལེན་བསྟར་བྱས་ཀྱི་མེད།

ཕྱི་ཟླ་༡ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ནང་ཁྱལ་དུ་སློག་ཟ་རུལ་སྲུངས་ལ་
 གཏོང་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚན་པ་གཙོ་བོ་དབུས་སློག་སྲིམས་ལྷ་རྟོག་ལྷན་ཁང་གིས་བཤད་པ་
 ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོར་སློག་ཟ་རུལ་སྲུངས་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོད་དོན་ས་ཡ་༢་༧༢ བྱང་
 ཡོད་པ་ནས་༢༢༥,༠༠༠ ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པ་དང་། ལས་བྱེད་པ་༢༣༢,༠༠༠ ལ་སློག་སྲིམས་
 དང་འགལ་བའི་ཆད་པ་བཅད་པ་ནི་༢༠༡༣ ལོ་དང་བསྟུར་ན་བརྒྱ་ཆ་༢༧ མང་བ་ཆགས་ཡོད།
 རྟོག་ཞིབ་བྱས་པའི་ནང་ནས་སློན་ཆེན་གཞོན་པའི་རིམ་པ་དང་། དེ་ལས་མཐོ་བའི་རྒྱ་ནག་
 དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་། གཞུང་། གཞུང་གཉེར་ཁི་ལས་ཚན་པ་བཅས་ནས་མཐོ་རིམ་ལས་
 བྱེད་༦༥ གོ་གནས་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས་ཡོད་ལ། ད་དུང་སློག་ཟ་རུལ་སྲུངས་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་
 པའི་ལས་འགུལ་འོག་བཀའ་རྒྱ་ནང་གསལ་“སློག་གཞི་བརྒྱད་”ནས་གཅིག་དང་གཅིག་ལས་
 མང་བ་རྟོག་རོལ་གཏོང་མཁན་ལས་བྱེད་པ་༧༡,༧༤༥ ལ་ཉེས་ཆད་བཅད་ཡོད་པ་ནི་༢༠༡༣
 དང་བསྟུར་ན་བརྒྱ་ཆ་༣༥ མང་བ་ཆགས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོར་རྒྱ་སློར་ཐེར་འབྲུམ་༣ (ཨ་
 སློར་ས་ཡ་༤༤༢)ཅམ་ཁྱར་ནས་སྲིམས་འགལ་གྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་བྲོས་མཁན་མི་གངས་ཁྱོན་ལྔ་མ་
 ༥༠༠ ཅམ་འཛོན་བཟུང་བྱས་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་༤ པར་ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་དཔྱད་ལྷན་ཁང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ལོ་དེའི་ཟླ་
 བ་དང་བོ་བཞིའི་རིང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་སློག་རྩན་དང་། གཞན་ནོར་ཉམ་ཐོས་བྱས་པ་དང་འབྲེལ་
 བའི་གྲོད་དོན་༧,༥༥༤ དང་། མི་སྐྱེར་༩,༤༣༤ ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱས་ཡོད་པ་ནས། སློག་རྩན་གྱི་
 གྲོད་དོན་རྒྱ་སློར་བྱི་༥ (ཨ་སློར་༧,༧༠༠) ལས་མང་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྒྱ་ནོར་ཉམ་ཐོས་བྱས་
 པའི་གྲོད་དོན་ནང་རྒྱ་སློར་འབྲུམ་༡ (ཨ་སློར་༡༥,༤༠༠) ལས་མང་བའི་“གྲོད་དོན་གཙོ་བོ་
 ”༤,༤༤༤༠ བྱང་ཡོད།

དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་ནང་ཁྱལ་གྱི་སློག་གཞི་“ཉུང་གུའི་ལམ་ལུགས་”སྟུང་དེ་སློག་ཟ་རུལ་
 སྲུངས་ཀྱི་དོགས་ཡོད་ཚོགས་མི་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཚོགས་པའི་སློག་གཞི་གཞན་དང་
 འགལ་འཛོལ་འབྱུང་གི་ཡོད་མེད་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལམ་ལུགས་དེ་ནི་སྲིམས་

མཐུན་སྒྲུབ་འཛིན་མེད་པར་སྲུ་མཐུན་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་འོག་མནར་གཅོད་
བཏང་བའི་སྐོན་འཇུག་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད། རྫོག་ཟ་རུལ་སྲུངས་དང་རྫིག་གཞི་གཞན་དང་
འགལ་བའི་སྐོན་འཇུག་ཕོག་པའི་ལས་བྱེད་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་འདྲི་ཚད་བྱེད་པ་དང་། རྫོད་
དོན་ཁ་ཤས་ཐོག་མནར་གཅོད་བཏང་སྟེ་ནག་ཉེས་ངོས་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་གི་ཡོད་ལ། ལག་
ཅིག་ཁྲིམས་ཁང་ལ་ཚིས་སྤྱད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཁྲིམས་ལུགས་ནང་། བྱི་རྒྱལ་ལག་གི་གཞུང་འབྲེལ་ལས་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེའི་
ལས་བྱེད་པར་སྐོག་རྒྱ་སྤྱད་མཁན་གྱི་མི་སེར་དང་། ཚོང་ལས་བདག་པོ་ཚོར་མི་ལོ་༡༠ ཡི་
བར་བཅོན་འཇུག་དང་ཆད་པ་གཅད་རྒྱུའི་གཏན་འབེབས་བཅོས་ཡོད་ལ། རྒྱ་༥ ཚོས་༥༥ ཉེན་
རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཇུག་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱིས་ཉེས་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་གྱིས་གཞན་ལོར་
ཉམ་བོས་གྱི་ཉེས་པ་ཚབས་ཆེན་བསགས་མཁན་ལ་ཉེས་ཆད་ཆག་ཡང་གི་སྐོན་དུ་སྐོད་གྲོལ་
གཏོང་རྒྱ་མེད་པ་བཅོས་ཡོད།

རྫོག་ཟ་རུལ་སྲུངས།

གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་གཉེར་ཚོང་ལས་ཁང་གི་འགོ་བྲིད་དང་། དམར་ཤོག་
ཚོགས་པའི་གོ་གནས་མཐོ་བའི་དཔོན་རིགས་ལག་ལ་རྫོག་ཟའི་རྫོད་དོན་རྟོག་ཞིབ་བྱས་པ་
དང་། བྱི་རྒྱ་༥ པར་ཞིབ་དཔྱད་ལྟན་ཁང་གི་སྤྱི་བྱུ་བུ་པར་ཚོའི་ཅིང་མིང་གིས་སྐབས་བཅུ་གཉིས་
པའི་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཇུག་མི་ཚོགས་ཆེན་ལ་སྟན་གསལ་ལྷན་པ་ལྟར་ན། བྱི་ལོ་༢༠༡༤
ལོར་རྫོང་རིམ་པ་ཡན་གྱི་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་༤,༠༤༠ ལ་རྫོག་ཟ་རུལ་སྲུངས་ཐད་ཞིབ་
འཇུག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་ཞིང་ཆེན་རིམ་པ་དང་། སྐོན་ཆེན་རིམ་པའི་རྫོད་དོན་
༢༥ ཚུད་ཡོད་པ་ནས། བྱི་དབུལ་ཉམ་ཟ་བྱེད་པ་དང་། རྫོག་རྒྱ་སྤྱད་པ་ཁྲིམས་འགལ་ཁེ་
ཕན་སྤངས་པའི་རྫོད་དོན་༥,༦༦༤ ཡོད་པའི་ནང་རྒྱ་སྐོར་ས་ཡ་གཅིག་(ཨ་སྐོར་
༡༥༤,༠༠༠)ལྷག་གི་རྫོད་དོན་ཡང་ཡོད། སྲུངས་འཛིན་ནན་པོ་ཡོད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་གསར་
ལམ་ནང་། མངོན་གསལ་དོད་པོ་ཡོད་པའི་རྫོག་ཟ་རུལ་སྲུངས་ཐད་གྱི་ཞིབ་འཇུག་གི་གནས་

ཚུལ་ཁག་ཅིག་སྐྱེལ་བ་ལས་རྩ་བའི་སློག་ཟ་རུལ་སྤངས་ཐད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཉུང་ཉུང་ཡིན་པ་
དང་། དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པར་སློག་ཟ་རུལ་སྤངས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
པའི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིབ་ཚགས་མེད་པ་ནི་རྒྱ་ལྷན་ཚགས་ཡིད།

ཕྱི་ཟླ་༤ ཚེས་༡༡ ཉིན་སྐྱིམས་ཁང་གིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དབུས་ཆབ་སྲིད་རྒྱུན་
ལས་ཁང་གི་ཚོགས་མི་དང་། རྒྱ་ལྷན་བདེ་འཇགས་ཚན་པའི་འགོ་བློན་ལཱ་པ་ཀྲང་ཡོ་ཁང་
ལ་རྒྱ་སློར་ས་ཡ་༢༧ (ཨ་སློར་ས་ཡ་༡༩,༧)བཅོན་བྱིར་བྱས་པ་དང་། དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་ལོག་
པར་བཏང་བ། “བསམ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་བྱིར་བསྐྱགས་བྱས་པ་”བཅས་ཀྱིས་
རྒྱ་པས་ཚེ་བཅོན་གྱི་ཉེས་ཆད་བཅད་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
ཚོགས་མི་མཐོ་ཤོས་དེ་ཡིན།

ཕྱི་ཟླ་༡༡ པར་ལེའུ་ཕིང་ཞིང་ཆེན་པན་ཇིན་གྲོང་བྱིར་འབྲིང་རིམ་མི་དམངས་སྐྱིམས་ཁང་གིས་
ཁོར་ཡུག་ལས་འགུལ་བ་ཐན་ཇི་གྲང་ལ་“བཅོན་བྱིར་”“གཞན་ལོར་ཉམ་ཐོས་”གྱི་སློན་
འཇུགས་བྱས་ནས་ལོ་༡༢ བཅོན་འཇུག་ཉེས་ཆད་བཅད་པ་ལོར་མེད་པར་བཤད་ཡོད། ས་དང་
སྤུན་མཆེད་ཀྱིས་ས་གནས་གཞུང་གི་གོ་གནས་མཐོན་པོར་བེན་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཐན་གྱིས་རྩ་སྤོང་འགོ་ཉེན་ཡོད་པའི་སྐམ་བྲ་སྤྱང་སློབ་གྱི་ཆེད་དུ་གཞུང་
འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཁོར་ཡུག་གི་ཚོགས་པ་ཞིག་བཅུགས་ཡོད་པ་དང་། བརྒྱུད་ལམ་ཁག་དང་
འབྲུང་ཁུངས་གཞན་དག་ལྟར་ན། ཐན་གྱིས་༢༠༡༣ ལོར་དུ་རྒྱའི་བྱིས་པའི་བེན་བྱིས་ནང་། རྒྱ་
ནག་རྒྱལ་ཡོངས་རྩི་སྐྱུ་མཉམ་འབྲེལ་ཡན་ལག་ཞིག་གིས་མཁའ་རྒྱུད་འབག་བཅོག་བཅོ་
བཞིན་ཡོད་པའི་སློན་བརྗོད་བྱས་རྗེས་འཇིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། སྐྱིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་
འཇུགས་ཀྱང་བྱས་ཡོད།

གནད་དོན་ཁ་ཤས་ནང་ལ་ས་གནས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་སློག་ཟ་རུལ་སྤངས་ཀྱི་གནད་དོན་
སློར་གོང་རིམ་ལ་སྤྲོན་སེང་ཞུ་ཐབས་བྱེད་སྐབས་སོ་སོར་ཉེས་པ་ཕོག་གི་ཡོད་པ་དང་། ཚིན་
གན་སྐྱིམས་སྐྱིམས་དང་རྩི་ལོག་ཞིབ་སྤྲོད་ཁང་གི་དམར་ཤོག་ཚོགས་མི་ལཱ་པ་པན་ཅ་རྟོང་ནས་ས་

གནས་ཀྱི་འགོ་བློང་ཁག་ཅིག་གིས་སློབ་ཟུལ་སྤངས་བྱས་པའི་གནད་དོན་སྟོན་མེད་ལྷན་ཏེ་
 པེ་ཅིན་ནས་ཕྱིར་ལོག་གིས་ཉེ་ལུང་ཅང་ཞིང་ཆེན་དུ་སླེབས་སྐབས་ཟླ་༩ ཚེས་༢ ཉིན་གདོང་
 འབག་གྱོན་པའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་ཉེས་རྒྱུ་བཏང་སྟེ། མས་སྐྱོན་དེའི་དབང་གིས་ཟླ་༥ ཚེས་༡
 ཉིན་འདས་གོངས་ཕྱིན་ཡོད། བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་གཞིགས་ན། གནད་
 དོན་དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རྣམས་ས་གནས་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་
 འབྲེལ་ཟབ་པའི་ས་ཁང་ཚོང་པ་ཞིག་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཡིན་འདུག།

དཔལ་འབྱོར་གནས་སྤངས་ཕྱིར་བསྐྱུགས། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོའི་སློབ་བློན་ལྷན་ཁག་ལྔ་ཚོང་རིམ་པ་
 དང་། དེ་ལས་མཐོ་བའི་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་། གཞུང་གཉེར་ཚོང་ལས་ཁང་གི་ལས་བྱེད་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་རང་གི་བཟུང་སྐྱོང་དང་སྤྱི་གུའི་མིང་ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ལོར་རྣམས་
 གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པ་དང་དུས་མཚུངས། རང་མིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མ་ཚུངས་ཁེ་ལས་
 རྣམས་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་ཀྱང་། སློབ་བློན་ལྷན་ཁག་དེ་དག་མི་དམངས་མདུན་གསལ་པོ་
 བཟོ་དགོས་ཀྱི་མེད་པ་དང་། དེའི་ཚབ་དུ་འཛིན་སྐྱོང་གི་རིམ་པ་མཐོ་བ་དང་ལས་བྱེད་བདག་
 གཉེར་ཁང་ལ་ལྷུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། སོ་སོས་རྒྱ་ལོར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཕྱིར་བསྐྱུགས་མ་བྱས་ཚེ་སློབ་
 བློན་ལྷན་ལྔ་ཚོང་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དང་། ཉེན་བརྒྱུ་བརྒྱུ་ལན་འབྱོར་རྒྱ། ལས་ཀའི་གོ་གནས་
 འཕོ་འགྱུར་གཏོང་བ་ནས་གོ་གནས་པབ་རྒྱུའི་བར་ཉེས་ཆད་ཐོག་གི་ཡོད། ད་དུང་སློབ་སློབ་
 རང་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པས་འཚོ་དོད་དང་། འཚོ་སྟོན་རིགས་དཔུལ། དཔུལ་འཕར་མ་སོགས་
 ཡོང་འབབ་ཆ་ཚོང་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པ་དང་། ལེགས་སྤྱོད་བཤད་པ་དང་། ཚུམ་འབྲི་བ།
 སློབ་སྟོན་བྱེད་པ། ཚུམ་ཡིག་དབྱུང་ཞིབ་བྱེད་པ། རི་མོ་དང་ཡིག་གཟུགས་སོགས་ལས་རིགས་
 གཞན་གཉེར་ཏེ་ཡོང་འབབ་བཟོས་པ་ཡང་གཞུང་ལ་སྟོན་མེད་ལྷུ་དགོས་ལ། ལས་བྱེད་པ་དང་
 མཉམ་དུ་སློབ་པའི་བཟུང་སྐྱོང་དང་སྤྱི་གུའི་རྒྱ་དངོས་དང་དཔལ་འབྱོར་མ་ཚུངས་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་
 ཀྱང་སྟོན་མེད་ལྷུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་སྤྱི་གུ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་སློབ་མིན་དང་། སྤྱི་གུ་དང་ཚོ་བོའི་
 (ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གནས་སློབ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཚུད་)ལས་ཀའི་གནས་བབ་ཀྱང་སྟོན་མེད་ལྷུ་དགོས་

པ་དང་། ལས་བྱེད་པས་ལོ་ལྟར་བེངས་རེར་སྟོན་སེང་ལྷ་དགོས་ལ། རྗེར་གྱི་གནས་བབ་འགྱུར་
བ་ཕྱིན་པའི་གནས་སྤངས་ཉིན་༣༠ རང་སྟོན་སེང་ལྷ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་༥ པར་དྲུང་ཉེ་གོང་ཁྱེར་གཞུང་གིས་ས་གནས་ལས་བྱེད་པས་ནང་མི་ཚོས་གོང་ཁྱེར་ནང་
ཚོང་ལས་གཉེར་མི་ཚོག་པའི་གསལ་བསྐྱགས་བྱས་ཡོད།

མི་མང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་རྒྱས་ལོན། གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་བཟོ་བའི་སྐྱིག་
སྲོལ་དེས་མི་སེར་ལ་གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱས་ལོན་བྱེད་ཚོག་པར་བཟོས་པ་དང་། སྐྱིག་བྲིམས་
ལྟར་གཞུང་གིས་གནས་ཚུལ་མཐོ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ལྷུ་མཁན་ལ་གཞུང་འབྲེལ་
གནས་ཚུལ་བརྒྱུད་ལམ་བཟོ་དགོས་པ། འབོད་སྐུལ་དང་ལེན་མི་བྱེད་པའམ། ལན་འདེབས་མ་
ཐོབ་མཁན་རྣམས་ལ་ལྷུ་གཏུག་བྱེད་སའི་བརྒྱུད་རིམ་བཟོ་དགོས་པ་དང་། འཛིན་སྐྱོང་ལས་
ཁུངས་ཀྱིས་འབོད་སྐུལ་ལྷུ་མཁན་ལ་འཕྲལ་དུ་ལན་འདེབས་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་
ལ་གསལ་བཀོད་ཡོད། དེ་མིན་འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ལས་ཀ་བྱེད་པའི་ཉིན་༡༥ རང་
ཚུད་ལ་གནས་ཚུལ་སྤོང་དགོས་པ་དང་། མང་མཐར་ཉིན་༡༥ འཕར་མ་དུས་འགྱུངས་བྱེད་
ཚོག་གི་ཡོད། ཕྱོགས་ཁག་གསུམ་པ་ཞིག་གི་ཐོབ་ཐང་དང་ཁེ་ཕན་ལ་ཐེ་གཏོགས་འགོ་བའི་གྱོད་
དོན་ལ་ཕྱོགས་ཁག་གསུམ་པར་སློབ་སྟོན་གྱི་དུས་ཚོད་བཏང་བ་དེ་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལས་
བརྒལ་བ་ཚེས་ཀྱི་མེད་པ་དང་། སྐྱིག་སྲོལ་ལྟར་ན་འབོད་སྐུལ་འགྱུར་བ་ལྟར་གནས་ཚུལ་གསལ་
པོ་བཟོ་ཆེད་འཚོལ་ཞིབ་དང་། པར་བཤུས། ལྷག་སྐྱོ་སོགས་འགོ་སོང་མ་གནས་གཅིག་ཕུ་(རྒྱལ་
སྤྱི་སྤྱི་བྱུ་ཁང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱས་པར་གཞིར་བཟུང་དགོས་)ལེན་ན་འགྲིག་གི་ཡོད།
གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་བཟོ་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ལྷུ་མཁན་མི་སེར་རྣམས་ཀྱིས་རིན་པ་ལྷུང་
འཕྲིའམ་ཆག་ཡང་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ལྷུ་ཚོག་པ་དང་། སྐྱིག་སྲོལ་ནང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་
དང་། ཚོང་འབྲེལ་གསང་བ། དེ་བཞིན་རྗེར་གྱི་གསང་བ་བཅས་ལ་དམིགས་བསལ་ཡོད།

ཞིང་ཆེན་རིམ་པ་དང་རྒྱལ་ཁབ་རིམ་པར་འབོད་སྐྱལ་འབྱོར་བ་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་གཞུང་འབྲེལ་
ལན་འདེབས་བྱས་པའི་གྲངས་ཚོ་ལྟར་ན། ས་ཆའི་གནས་བབ་དང་། གཞུང་གི་རིམ་པ། དེ་
བཞིན་ལྟར་ཁང་པན་ཚུན་བར་ལ་བྱུང་བར་ཆེན་པོ་ཡོད།

གལ་སྲིད་གནས་ཚུལ་འབོད་སྐྱལ་བྱེད་མཁན་ལ་འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་སློབ་སྦྱོར་ཚུལ་
མེད་བཏང་པའི་ཡིད་ཆེས་རྙེད་ཚོ། རིམ་པ་མཐོ་བའི་འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་དང་། ཡང་ན་
རྟོག་ཞིབ་ལས་ཁུངས་སམ། གཞུང་གི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་བཟོ་ཆེད་འགན་ཁུར་
ཡོད་པའི་ལྷན་ཁང་ལ་ལྷན་སེང་བྱ་ཆོག་གི་ཡོད།

**ས་བཅད་ལྔ་པ། རྒྱལ་སྤྱི་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པས་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་ཚུལ་
མེད་བཏང་པའི་སྐྱོན་འཇུགས་དང་རྟོག་ཞིབ་ལ་གཞུང་གི་ལྟ་སྟངས།**

གཞུང་གིས་ཞི་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་སྡེར་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། རང་
དབང་ཅན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་འབྱུང་འཛིན་བྱེད་པ། ཞི་བའི་སྤྱི་ཚོགས་
དང་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་ཚོགས་པའི་ལས་དོན་ལ་འགོག་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་“བྱུང་སྤྱོད་ལས་
པའི་ལམ་སྦོལ་” རྩོན་འགོག་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞུང་གིས་རྒྱལ་ནང་གི་རང་དབང་ཅན་གྱི་
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཐད་རང་
དབང་ཐོག་རྟོག་ཞིབ་དང་འབྲེལ་བཅོལ་བྱེད་མི་བཅུག་པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
ཚོགས་པར་སྲུན་གཙོ་བོ་བཟོ་བ། རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་དོགས་པ་བྱེད་པ། དཔལ་
འབྱོར་དང་འབྲེལ་ལམ་གཞན་ཐོག་ནས་སྤྱི་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་
ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་
ཚོགས་པ་ཆེ་ཁག་མང་ཆེ་བ་ནི་བྱེད་གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་པ་དང་། གཞུང་གིས་དོས་འཛིན་བྱས་
པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཚང་མ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འགན་ལེན་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ནང་ཁྲུལ་འབྲེལ་མཐུན་བརྒྱུད་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་མཁན་རྣམས་ནི། རྒྱ་མཐུན་
ནས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩིས་མེད་འགོ་བའི་སྐོར་ལ་ཁྲུངས་ལྡན་གནས་ཚུལ་གྱི་ཡོང་ཁྲུངས་
ཆགས་ཡོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་རྣམས་ཉོང་ཀོང་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
དང་དམངས་གཙོའི་གནས་ཚུལ་ལྟེ་གནས་ཁང་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་
འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྟེ་གནས་ཁང་སོགས་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
སྤང་སྐྱོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་བརྒྱུད་ནས་ཁྲུབ་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་གཞན། གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་ཁོང་
ཚོར་ཐོན་མཆན་མི་སྤྲད་པའམ་ཐོན་མཆན་སྤྲད་ཀྱང་། རྒྱུད་ཡུན་ཚོད་འཛིན་བྱས་པའི་སྐོར་
རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པ་ཁག་ཅིག་གི་སྐྱེ་ཚབ་ཀྱིས་བཤད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་
སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གདལ་བཞེག་སོང་བའི་ཐད་རྟོག་ཞིབ་ཆེད་
བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་པའི་དོགས་ཡོད་ལུག་འཕྲད་བྱེད་རྒྱུའི་འཕོད་སྐུལ་ལ་གཞུང་གིས་ངོས་
ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད། གཞུང་གིས་རྒྱ་མཐུན་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་ཁག་དང་མཉམ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་
ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གོས་མོལ་ནང་མཉམ་བཞུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱ་མཐུན་དུས་ཚོད་ཕྱིར་འགྲུང་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ། སྐྱེ་
ཚབ་ཀྱི་ཐོ་གཞུང་མི་སྤྲད་པ། ཚོགས་འདུའི་གོས་གཞི་བྱུབ་བསྐྱགས་མི་བྱེད་པ། ཚོགས་འདུའི་
དུས་ཚོད་མཐའ་མའི་བར་ཐག་གཅོད་མི་བྱེད་པ་སོགས། གཞུང་ཁག་ཅིག་ལ་དེ་འདྲའི་གོས་
མོལ་བྱེད་པར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་གིས་
འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྤངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པར་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་
མེད་པ་དང་། དེ་དག་གིས་བཏོན་པའི་སྐྱོན་ཐོ་ཁག་ལ་ཡང་གཞུང་གིས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་
དང་། སྐྱོན་ཐོ་དེ་དག་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་སྤིང་ལ་ཐེ་ཏུས་བྱས་པར་
བཤད་ཀྱི་ཡོད།

གཞུང་གི་འགོ་བཟུང་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཚན་པ། གཞུང་ལ་འགོ་བཟུང་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཐད་དྲང་བདེན་གྱི་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྟུན་ཁང་མེད་པ་དང་། གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་དཔལ་འབྱོར་དང་། སྤྱི་ཚོགས། རིག་གཞུང་། དེ་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་བཅས་ལས་འགོ་བཟུང་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ཉུང་ཕྱོགས་ལ་བྱུགས་སྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་རྒྱུ་དུ་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་འགོ་བཟུང་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩིས་མེད་སོང་ནས་དཀའ་སྤྱད་ཕྱོད་མཁན་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རྣམས་ལ། གཞུང་གིས་དོགས་ཡོད་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིམས་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

ས་བཅད་དུག་པ། དབུལ་བུལ་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་མེན། མི་ཚོང་།

བྱད་མེད་དང་། ལུ་གྲ། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན། གངས་ཉུང་མི་རིགས་བཅས་བྱད་སྐྱོབ་བྱེད་ཆེད་སྲིམས་བཅོས་ཡོད་ཀྱང་། མི་རིགས་དང་། པོ་མོ། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་རྣམས་ལ་སྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དབུལ་བུལ་ཁག་ཅིག་འབྱུང་བཞིན་ཡོད།

བྱད་མེད།

བཙན་གཤམ་དང་བྲིམ་ཚང་དུག་སྤྱོད། བཙན་གཤམ་ནི་སྲིམས་འགལ་ཡིན་པ་དང་། བཙན་གཤམ་གྱི་ནག་ཉེས་ར་སྤོང་བྱུང་བ་ཁག་ཅིག་སློབ་ཐོག་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། བཙན་གཤམ་གྱི་ཉེས་ཚད་ནི་བཙན་འཇུག་ལོ་གསུམ་ནས་སློབ་ཐོག་བར་ཡིན། སྲིམས་ལུགས་ནང་བཟུང་ཚང་བཙན་གཤམ་གྱི་གྲོད་དོན་སེལ་ཐབས་སྟོན་མེད་ལ། གནས་སློབ་བྱད་མེད་ངལ་རྩལ་བ་རྣམས་ལ་འབྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་འཚོ་བ་སྤོང་ལས་སྤོ་པོ་ཡོད། ཕྱི་ཟླ་༩ པར་གཞུང་གི་སྟོན་ཐོ་ནང་། སྤྱི་བདེ་ཚན་པས་༢༠༡༩ ལོར་བཙན་གཤམ་གྱི་གྲོད་དོན་༢༥.༡༥༢ གསལ་པོ་བཅོས་ཡོད་པ་དང་། ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་གི་གངས་ཐོ་ཁ་གསལ་ཤོས་དེ་ཡིན་པ་ལས། དེ་མེན་གཞུང་གིས་བཙན་གཤམ་དང་ཚུལ་མེན་འབྲིག་སྤྱོད་ཐོག་གངས་ཁ་གསལ་པོ་དེ་འདྲ་མེད་པར་བརྟེན། འབྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་འཚོ་བ་རྩི་ཅམ་ཡོད་མེད་བཤད་ཁག་པོ་ཚགས་ཡོད། ལོ་འཁོར་སྲིམས་ཀྱི་གངས་ཐོ་ལྟར་ན། གཞུང་གིས་

བཙན་གཡེམ་དང་། བྱིས་ཚང་དྲག་སྤྱོད། འབྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་སྲུང་གཅོད། གཞན་ཡང་ཕོ་མོ་དང་
འབྲེལ་བའི་གྲོད་དོན་སྐོར་གནས་ཚུལ་སྤེལ་རྒྱ་གལ་ཆེར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད།

བྱད་མེད་ལ་འཚོ་བ་བྱེད་པ་ནི་དཀའ་ངལ་ཚབས་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ལ་མུ་མཐུད་གནས་ཡོད་པ་
དང་། ལྷན་ཐོ་ཐོན་པ་ལྟར་ན། ཉུང་མཐར་ནང་མི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་བྱིས་ཚང་འཚོ་བའི་
དཀའ་ངལ་མུངས་ཡོད་ལ། གཞོད་འཚོ་ཕོག་མཁན་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ བྱད་མེད་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣
ལོའི་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་བྱིས་ཚང་དྲག་སྤྱོད་ཐད་ཀྱི་ལྷན་ཐོ་ལྟར་ན། ཞིབ་འཇུག་ལན་
འདེབས་བྱེད་མཁན་སྤྱི་བ་བརྒྱ་ཆ་ ༥༡ ཚོག་ ༣ གྱིས་སོ་སོའི་ལྷན་ཐོར་འབྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་འཚོ་བ་
བྱས་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ལ། ཞིབ་འཇུག་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཆང་ས་བརྒྱབ་ཟེན་པ་དང་།
མཇོང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བྱད་མེད་བརྒྱ་ཆ་ ༤༠ ཡིས་ཚུལ་མིན་འབྲིག་སྤྱོད་མུངས་ཡོད་པར་
བཤད་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་ནས་བྱད་མེད་བརྒྱ་ཆ་ ༧ ཁོ་ནས་བྱིས་ཚང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་
གནད་དོན་ཉེན་རྟོག་པར་ཚེས་སྤྱད་ཡོད་པར་ ༢༠༡༤ ལྷན་ཐོག་རྒྱལ་ཡོངས་བྱད་མེད་མཉམ་
འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ནང་གསལ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལོར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་
བྱད་མེད་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ལྟར་ན། བྱིས་ཚང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
སྤོང་ཡང་ཉེན་རྟོག་པར་ལྷན་སང་མི་ལྷན་ཐོག་བརྒྱ་ཆ་ ༣༠ ཙམ་གྱིས་དེ་སྐོར་གྱི་གནད་དོན་ལ་
བཞག་དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལོར་འཇོམ་སྤྱིང་གི་རིན་ཐང་ཞིབ་འཇུག་ཕྱིར་
བསྐྱུགས་བྱས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བཟུང་ཆང་གིས་ཚུལ་མིན་བྱེད་པ་ནི་
ལྷགས་མཐུན་དུ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ལས་ལྷན་སང་མི་ལྷན་ཐོག་མང་པོ་
འབྱུང་གི་ཡོད་པས། ལོ་རེར་ཆ་སྟོམས་བྱིས་ཚང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་གྲོད་དོན་ ༥༠,༠༠༠ ཙམ་ལས་མེད།

བྱད་མེད་ལ་བྱིས་ཚང་དྲག་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཁོངས་སུ་ཚོག་གི་དམའ་འབེབས་དང་། སེམས་
ཁམས་ལ་མས་སྤོམ། སྤྱིར་གྱི་རང་དབང་དང་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཚོད་འཛིན། ལྷན་ཐོར་འཚོ་བ་
དང་བཙན་གཡེམ་བཅས་ཚུད་ཡོད། གཞུང་གིས་བྱིས་ཚང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་གཞོད་འཚོ་ཕོག་
མཁན་ལ་སྤོང་གནས་ཀྱི་མཐུན་རྒྱུ་བ་དང་། བྱིས་ཚང་ཁང་ཁག་ཅིག་གིས་གཞོད་འཚོ་ཕོག་

མཁམ་གྱི་འབྲིས་ལ་གཞོན་འཛོལ་བྱེད་མཁམ་འགོ་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་བཏང་བ་སོགས་སྤང་སྦྱོབ་
བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་འབྲེལ་གྱི་རོགས་རམ་ནུམས་གཞོན་འཛོལ་སོག་མཁམ་ལ་ཏྲ་བ་ཉུ་ཐོབ་
ཀྱི་མེད་པ་དང་། སྤྱི་བདེ་ཚན་པས་བྱིམ་ཚང་དྲག་སྦྱོད་ཡང་ཡང་སྤང་མེད་གཏོང་གི་ཡོད།
བྲིམ་ཚང་མཁམ་རོགས་རམ་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་བྱིམ་ཚང་དྲག་སྦྱོད་ཀྱི་གཞོན་འཛོལ་སོག་མཁམ་ལ་
ལམ་སྟོན་དང་སྤང་སྦྱོབ་སྦྱོད་ཚེད་འབད་བཅོམ་གྱིས་༢༠༡༤ ལོར་བྲིམ་ཚང་མཁམ་རོགས་རམ་
ཚོགས་པ་༣,༧༠༠ ལྷག་བཅུགས་པ་དང་། བྱུང་མེད་༣༥༢,༠༠༠ ལ་རོགས་རམ་མཁོ་སྦྱོད་བྱས་
ཡོད། རོགས་ཚོགས་དེ་དག་ལ་སྤྱི་བདེ་ལས་དོན་མཚམས་འཛོག་དགོས་པ་དང་། མིང་ཇུས་རྒྱབ་
སྦྱོར་གྱི་ལས་དོན་ཚང་མ་མཚམས་འཛོག་དགོས་པའི་གཞོན་འགྲུགས་སྤང་བ་སོགས། སྤྱི་བདེ་ཚན་
པས་སྤྱོད་གཙུག་གཙུག་གི་ཡོད་པར་བྲིམ་ཚང་མཁམ་རོགས་ཚོགས་མང་པོས་བཤད་ཡོད།

བྱིམ་ཚང་དྲག་སྦྱོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་གོང་གསལ་ས་སྤྱི་བདེ་ལས་དོན་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཤེས་ཡོན་
ཚད་མཐོར་ཡོད་པའི་གོང་བྱིམ་ཁག་ཏུ་འང་འབྱུང་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་བྱུང་མེད་
མཉམ་འབྲེལ་མཁམ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོན་ཐོ་སྟོན་ན། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་བྱུང་མེད་མཁམ་ཚོགས་
ཀྱིས་ལོ་རེར་ཐོ་འགོད་བྱས་པའི་བཟུང་ཚང་ཁ་ཐོར་༤༠༠,༠༠༠ ནས་བཞི་ཆ་གཅིག་ཙམ་གྱི་
འབྱུང་རྒྱུ་ནི་བྱིམ་ཚང་གི་འཛོལ་བར་ཕྱག་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཡོད།

གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་སྟོན་ན། བྱིམ་ཚང་དྲག་སྦྱོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཅན་ནུམས་ལ་སྦྱོད་གནས་སྦྱོད་
མཁམ་གྱིས་བྱིམ་ཚོགས་ཤོར་བ་ནུམས་ལ་ཡང་སྦྱོད་གནས་ཀྱི་མཁམ་རྒྱུན་སྦྱོད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། བྱིམ་
ཚང་དྲག་སྦྱོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཅན་ལ་སྦྱོད་བྱེད་པར་འགོག་རྒྱུ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་ལ། བྱིམ་ཚང་
དྲག་སྦྱོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་སྦྱོད་གནས་མང་པོར་མཁམ་རྒྱུན་ཚད་ལྡན་མེད་པ་མ་ཟད།
དེར་ཚུད་པར་ཆ་རྒྱུན་ཡིག་ཆ་ཞིབ་ཚགས་པོ་དགོས་སྟབས་ཚུད་ཁག་པོ་ཡོད། གཞུང་གིས་སྦྱོད་
གནས་པལ་ཆེ་བ་འཛོལ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དང་། ཁག་ཅིག་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་
མཉམ་དུ་སྤངས་འཛོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་གཞུང་གིས་བྱུང་མེད་གནད་དོན་ལྟེ་
གནས་ལས་སྤངས་ཚེད་ཁང་པ་༤༢༠,༠༠༠ སྤང་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་༡༢ ཚེས་༢༧ ཉིན་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཕུས་ཚོགས་ནས་བྱིམ་ཚང་དྲག་སྡོད་
ཐད་ཀྱི་བྱིམ་སྡོད་ཐེངས་དང་པོ་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དེས། བྱིམ་ཚང་དྲག་སྡོད་ནང་བྱུང་མེད་
ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་བྱིམ་སྡོད་ལྷན་ཁག་གི་རུས་པ་ཚེན་པོ་ཞིག་སྤྱད་ཡོད་ལ། བྱིམ་སྡོད་ཀྱི་འགྲེལ་
བཤད་ནང་། བྱིམ་ཚང་དྲག་སྡོད་ནི་ནང་མི་པན་ཚུན་བར་ལུས་སེམས་ཀྱི་དྲག་སྡོད་ལ་གོ་ཡི་
ཡོད་པ་དང་། བྱིམ་སྡོད་ལྷན་ཁག་གི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ནང་། མཉམ་དུ་སྡོད་མཁན་གྱི་བཟའ་ཚང་ཡང་
ཚུད་ཡོད། མཁན་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། བྱིམ་སྡོད་དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཚམ་ཞེས་ལས་
འབྲིག་སྡོད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཚོ་བའི་རིགས་དེར་ཚུད་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་གཅིག་
པའི་བཟའ་ཚང་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱས་མེད་ལ། བྱིམ་སྡོད་རུས་པ་ལྷན་པའི་ལག་བརྟུན་བྱེད་མིན་ཐེ་
ཚོམ་གྱུར་ཡོད།

བྱུང་མེད་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལན་པས་བཤད་པ་ལྟར་ན། བྱིམ་ཚང་དྲག་སྡོད་ཀྱི་གྲོད་དོན་བྱིམ་སྡོད་
གཏུགས་སྐབས་དཀའ་ངལ་ཡང་ཡང་འཕྲད་པ་ནི་འདྲ་པར་དང་། ལྷན་ཁང་གི་ཡིག་ཆ། ཉེན་
རྒྱུ་པའི་ཡིག་ཆ། ལྷན་ཁག་བཤད་པའི་བདེན་དཔང་སོགས་དཔང་རྟགས་མེད་པའི་རྒྱུ་གྱི་ཡིན་
པ་དང་། བྱིམ་སྡོད་ཁང་ནང་དཔང་མིས་བདེན་དཔང་བྱེད་པ་ཉ་ཅང་ཉུང་ཉུང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

བྱིམ་སྡོད་ཁང་གིས་བྱིམ་ཚང་དྲག་སྡོད་དོན་འཛིན་བྱེད་ཕྱོགས་ཡར་རྒྱས་བྱེད་ཡོད་པ་དང་།
བཟའ་ཚང་དྲག་སྡོད་ནི་རང་སྲུང་ཆེད་ཡིན་པས་ཡང་ཚམ་ཐོབ་དགོས་པར་དོན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད། ཟླ་༣ པར་ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་བྱིམ་སྡོད་ཁང་གིས་བྱིམ་ཚང་དྲག་སྡོད་ཀྱི་གྲོད་དོན་ཐད་
བྱིམ་སྡོད་གཅིག་གྱུར་ལག་བརྟུན་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀོད་བྱས་བཏང་ཡོད་པའི་སྐོར་
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་བྱུང་ཁང་གི་དྲིལ་བསྐྱེད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བཤད་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་༤ པར་སི་
ཁོན་མི་དམངས་བྱིམ་སྡོད་ཁང་གིས་རང་གི་སྤྱོད་པ་གསོད་མཁན་གྱི་བྱུང་མེད་ཅིག་ལ་ལོ་གཉིས་
དུས་འགྲུང་སྐོར་བྱིམ་སྡོད་བཅད་དེ། ཐེངས་དང་པོར་ཁོ་མོ་ལ་བྱིམ་ཚང་དྲག་སྡོད་ཀྱི་དཀའ་སྤྱོད་
སྡོད་མཁན་དུ་དོན་ལེན་བྱས་ཡོད།

བྱིས་ཚང་དྲག་སྤྱོད་མེད་པ་བཟོ་ཆེད་མི་མང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་མང་དུ་སོང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༣ ལོའི་ཞིབ་འཇུག་ཞིག་ལ་ལན་འདེབས་བྱེད་མཁན་བརྒྱ་ཆ་༥༥ ལྷག་གིས་བྱིས་ཚང་དྲག་
སྤྱོད་ལ་ཁ་གཏང་གི་བྱིས་མས་བཟོ་དགོས་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལོའི་མི་
ལྷ་སྐྱོན་གྲགས་ཅན་གྱི་གྲོད་དོན་དཔེ་མཚོན་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། བྱིས་མ་ཁང་གིས་བཟུང་ཚང་
ཐོར་བའི་རྒྱ་མཚོན་ནང་བྱིས་ཚང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་པར་ངོས་ལེན་བྱས་པ་དང་།
འཚོ་བ་ལྗོངས་མཁན་ལ་སྤངས་སྐྱོབ་སྤོང་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད་ལ། བྱི་ག་རྩུར་པས་གཉེན་
སྤྲིག་གི་སྐབས་སུ་འཚོ་བ་བྱས་པར་གུན་གསལ་བསྤོང་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད་པ་ནི་དེ་
སྤོང་མ་བྱུང་བའི་གྲོད་དོན་དཔེ་མཚོན་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

ཆགས་སྤེད་སྤྱན་གཅོར། བྱིས་མ་ཐོག་ནས་ཆགས་སྤེད་སྤྱན་གཅོར་བཀའ་སྲོམ་བྱེད་པ་དང་།
ཆགས་སྤེད་སྤྱན་གཅོར་བྱེད་མཁན་ལ་ཉེན་ཀུ ལྷག་བཀའ་ཉར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པར་བེ་ཅིན་སྤྱི་
བདེ་ཚོན་པས་བཤད་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལོར་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཞིག་གིས་
གོང་གྲུ་ཡི་བཟོ་གྲུའི་བྱུང་མེད་ངལ་ཚོལ་བ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་སྐབས། བྱུང་མེད་ངལ་ཚོལ་
བ་བརྒྱ་ཆ་༧༠ ཅམ་ལ་ཆགས་སྤེད་སྤྱན་གཅོར་བྱས་པ་གསལ་པོ་ཡོད་ལ། བྱུང་མེད་བྱེད་ཀ་ཅམ་
གྱིས་བྱིས་མ་ལྷགས་སམ་འཛིན་སྤྱོད་འགོ་ལྷགས་བརྒྱུད་མེད་པ་དང་། ཞིབ་འཇུག་ལ་ལན་
འདེབས་བྱེད་མཁན་བརྒྱ་ཆ་༡༥ ཡིས་སྤྱན་གཅོར་བཟོ་མཁན་ལས་གཡོལ་ཆེད་ལས་ཀ་གཡུག་
པ་ཡིན་ཅེས་བཤད་ཡོད།

ཆགས་སྤེད་སྤྱན་གཅོར་ནི་ལས་ཀ་བྱེད་ས་ཅམ་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། རྒྱ་ནག་གཞིན་
རྒྱུའི་ཉེན་རེའི་གསར་ཤོག་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལྷ་༧ པར་བཏོན་པའི་ཞིབ་འཇུག་ནང་། བྱུང་
མེད་བརྒྱ་ཆ་༡༤ ཅམ་ལ་ས་འོག་མེ་འཁོར་དུ་བསྐྱད་པའི་སྐབས་སུ་ཆགས་སྤེད་སྤྱན་གཅོར་
བྱས་པ་དང་། བསམ་ཚུལ་སྤྱད་མཁན་མི་གངས་བརྒྱ་ཆ་༥༢ གྱིས་དཀའ་ངལ་དེ་གནས་ཡོད་
པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཡོད།

ཀྱུ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་བྱུང་མེད་མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ལྟར་ན།
ཆགས་སྐྱེད་སྲུང་གཙོ་བོ་བཟོ་སའི་བྱུང་མེད་ནུས་ལ་དྲ་རྒྱ་དང་ཁ་པར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་བརྒྱུད་
གལ་ཆེད་གནས་ཚུལ་དང་བྲིམས་ཀྱི་ཞབས་ལུ་ཐོབ་རྒྱུ་ལས་སླ་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། བེ་ཅིང་དུ་
གནས་སྡོད་ཐོབ་ཐང་ཚེད་ལེན་བྲིམས་ཚེད་པ་ཞིག་གིས་ཀྱུ་ནག་ནང་བྱུང་མེད་ས་ཡ་༡༠༠-
༢༠༠ བར་ལ་ལས་ཀའི་སར་ཆགས་སྐྱེད་སྲུང་གཙོ་བོ་སྲུང་ས་བའམ་སྲོང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་བྲིམས་
དོན་ཞབས་ལུ་ཁང་ཉུང་ཤས་ཞིག་གིས་སློབ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ཅེས་བརྗོད་ཡོད།

ཀྱུ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་བྱུང་མེད་མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་དང་གཙོ་བོ་ལག་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཅིག་
གིས་ཆགས་སྐྱེད་སྲུང་གཙོ་བོ་གྱི་གོ་རྟོགས་སྐྱེལ་ཆེད་ཟབ་སྦྱོང་འཛིན་གྲྭ་བྲིད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་ཆགས་སྐྱེད་སྲུང་གཙོ་བོ་སྟོར་དམངས་ཁྲོད་ལ་གོ་
རྟོགས་སྐྱེལ་ཐབས་བྱེད་སྐབས་གཞུང་གི་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནི། ཟླ་༣ པར་བེ་ཅིང་དུ་བྱུང་
མེད་འཐབ་ཚེད་པ་ལྗེ་ཡིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱུང་མེད་ཉེན་མོར་གཞུང་ལམ་ཐོག་ཆགས་སྐྱེད་སྲུང་
གཙོ་བོ་ལ་དོ་རྟོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་འཆར་ཡོད་པ་ཤེས་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་ནི་དེའི་
དཔེ་མཚོན་ཡག་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ལས་འགུལ་དེ་འགོ་མ་བཅུགས་པའི་སྟོན་ལ་བེ་ཅིན་
དང་། ཉང་གུའུ་གོང་གུའུ་བཅས་ནས་ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ལས་འགུལ་བ་ཉུང་མཐར་༡༠
བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་༤ པར་ཁག་ཅིག་སློད་གྲོལ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་ལིས་ཉིང་ཉིང་
དང་། ལྷ་འོང་འོང་། ཀྱང་ལྷ་རན། ལྷ་ཉིང་ཉིང་། ལྷང་མན་བཅས་བྱུང་མེད་པ་ལ་སྟོན་འཇུགས་
བྱས་ཡོད།

ཕུ་གུ་སྐྱེ་འཕེལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་། གཞུང་གིས་ཕུ་གུ་གངས་ཇི་ཅོམ་སྐྱེ་ཚོག་པའི་པ་མའི་ཐོབ་ཐང་ལ་
ཚོད་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལོར་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་མི་འབོར་དང་
འཆར་ལྡན་སྐྱེད་ལྷན་(ཕུ་གུ་གཅིག་སྐྱེད་ལྷན་ཞེས་པ་དེ)བསྐྱར་བཅོས་བྱས་ཏེ། བཟའ་ཚང་
གཉིས་ལས་གཅིག་གི་པ་མར་ཕུ་གུ་གཅིག་(འབྲེལ་བཤད་རྒྱས་པ་གཤམ་དུ་གཟིགས་)ལས་མེད་
ཚོ་ཕུ་གུ་གཉིས་པ་ཞིག་སྐྱེ་ཚོག་པར་བཟོས་པ་དང་། ཟླ་༡༠ པར་ཀྱུ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་

ནང་མི་གཅིག་ལ་སྤྱ་གཉིས་སྐྱེ་ཚོག་པའི་གོས་འཆར་བཏོན་པ་དང་། མིང་རྩས་དེ་༢༠༡༤ ཟླ་
༡ ཚེས་༡ ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བསྐྱེགས་ཡོད།

སྤྱ་གཉིས་ཚེད་པ་མ་ཚོས་སྤྱ་གཉིས་སྐྱེ་ཚོག་པའི་གཞུང་འབྲེལ་འགོངས་ཤོག་རྒྱུ་དགོས་པ་དང་།
ཐེམ་ཐོ་(སློབ་གྲྭ་ལ་ཞུགས་སྐབས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་)དང་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་གཞན་ལག་ཅིག་
ཐོ་འགོད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཐེམ་ཐོ་ནི་རྒྱ་ནག་ནང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་མི་ཚོ་སྐྱེལ་ཚེད་མཐོ་བའི་
ཡིག་ཆ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། པ་མ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱ་གཉིས་མངའ་ལ་ཡོད་པ་དང་མ་འཁོར་བའི་
སློན་ནས་སྤྱ་གཉིས་སྐྱེ་ཚོག་པའི་འགོངས་ཤོག་རྒྱུ་གི་ཡོད་ལ། སྤྱ་གཉིས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འང་
འགོངས་ཤོག་དེ་རྒྱུ་ཚོག་གི་ཡོད། མངའ་འཁོར་སྐབས་སློན་ཁང་གི་ལྷ་སྐྱོང་ཐོབ་པར་སྐྱེ་ཚོག་
པའི་ཚོག་མཆན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་། སྤྱ་གཉིས་ཚེད་ཐེམ་ཐོ་བཟོ་སྐབས་ངེས་པར་
དུ་སྐྱེ་ཚོག་པའི་ཚོག་མཐན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དུས་མཚམས་འདྲིར་སྤྱ་གཉིས་སྐྱེ་ཚོག་མིན་གྱི་
མིང་རྩས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གཞུང་གིས་སྤྱ་གཉིས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་ཚད་འགྲུབ་ཚེད་གཞོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
ས་གནས་འཆར་ལྡན་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པས་གཞུང་གི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་ཚེད་ལུས་པོར་
བཅོན་དབང་བཏང་བ་དང་། སྐྱེ་འཕེལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པ། ཚོག་མཆན་མེད་པར་མངའ་
འཁོར་བ་རྣམས་བཅོན་དབང་སྐྱེ་སློབ་བཀག་པ་དང་། སྤྱ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་མིའི་པ་མ་
གཅིག་སྐྱེ་འགོག་གི་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཆར་ལྡན་བྱ་བའི་མིང་རྩས་དེ་ཚོ་སྤྲོད་དང་ལག་ལེན་གཉིས་ཀའི་ཐོག་དང་
བཅོན་དབང་གི་ཆ་ཡོད་པ་དང་། ཚོག་མཆན་མེད་པའི་སྤྱ་གཉིས་ན་དཔལ་འབྱོར་དང་ལས་
ཀའི་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་སྐྱེ་པོ་ཡོད། ཚོག་མཆན་མེད་པ་སྤྱ་གཉིས་མཐན་གཅིག་གིས་སྤྲོད་ཐོག་
ནས་“སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་”སློབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ། མི་གཅིག་གི་ལོ་འཁོར་ཡོང་འཁོར་ཡོང་
འབབ་ཀྱི་ལྡན་བཅུ་ཟིན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཉེས་ཆད་དེ་སློབ་མི་དགོས་པའི་ཚེད་དུ་པ་མ་ལག་
ཅིག་གིས་རང་གི་སྤྱ་གཉིས་པ་མ་སྐྱུན་མཚེད་ནང་སྐྱས་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་འཕྲོད་བསྟེན་འཆར་ལྡན་བྱ་བའི་ལྷན་ཁང་གིས་འཆར་ལྡན་བྱ་བའི་སྲིད་ཇུས་
དོན་རྒྱུ་གཏོང་མཁན་ལ་མུ་མཐུད་ནས་“སྤྱི་ཚོགས་གུན་གསལ་”ལེན་རྒྱུ་གསལ་བསྐྱབས་
བྱས་ཡོད་པ་དང་། གུན་གསལ་དེ་ནི་ས་གནས་རིམ་པས་ཚད་གཞི་གཏན་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
འཆར་ལྡན་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པས་“བཅན་དབང་”གིས་གུན་གསལ་མི་སྲོད་མཁན་གྱི་ནང་མི་
བཀག་ཉར་དང་། ས་ཁང་གཞུང་བཞེས་དང་། གཏོར་བཞེག་གཏོང་བར་བྲིམས་ཁང་གི་ཚོག་
མཆན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཆ་རྒྱུན་དེ་རྟག་པར་ལག་བརྟུང་བྱེད་ཀྱི་མེད།

མི་འབོར་ཚོད་འཛིན་གྱི་སྲིད་ཇུས་དེ་སློབ་གསོ་དང་། དྲིལ་བསྐྱབས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཁེ་ཕན།
བཅན་དབང་གི་ཐབས་ལམ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་ལག་བརྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཚོག་
མཆན་མེད་པའི་ཕྱ་གུ་སྤྱི་བ་དང་། གཞན་ལ་རོགས་པ་བྱས་ཚེ་ཉེས་ཆད་ཕོག་གི་ཡོད་ལ། སྤྱི་
ཚོགས་གུན་གསལ་སྲོད་དགོས་པ་དང་། ལས་ཀ་ཤོར་བ། ལོ་གནས་ཕབ་བ། ལོ་གནས་འཕར་
བའི་ལོ་སྐབས་ཤོར་བ། དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་(ལས་ཀ་ལག་ཅིག་ཐོབ་པར་ཚོགས་མི་ཡིན་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་)ལྟར་བ། སྤོར་གྱི་ས་ཁང་གཏོར་བཞེག་གཏོང་བ་སོགས་ཉེས་ཆད་གཞན་ལག་ཀྱང་ཕོག་
གི་ཡོད། དཔེར་ན། ཟླ་༩ པར་ཡུན་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་བྱུང་མེད་ཅིག་གིས་སྤྱི་ཚོགས་དྲ་ལམ་
ཕོག་གནས་ཚུལ་སྟེ། མངའ་འཁོར་ནས་ཟླ་༩ ཟླ་པའི་ཕྱ་གུ་གཉེས་པ་དེ་མེད་པར་མ་
བཅོས་ན་རང་གི་ཁྱོད་ཉེན་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ལས་གནས་ཤོར་རྒྱུ་ཡིན་པའི་སྐོར་ས་གནས་
ལས་བྱེད་པས་ཉེན་བརྟུང་ལུགས་བཤད་ཡོད།

ཉ་ལམ་ཞིང་ཆེན་ཚང་མའི་ནང་བྱུང་མེད་ཁེར་རྒྱུ་གིས་ཕྱ་གུ་སྤྱི་བ་ནི་མུ་མཐུད་བྲིམས་
འགལ་ཡིན་པ་དང་། བྲིམས་དོན་རྒྱུ་བཏང་བར་རྩིས་ཏེ་ཆད་པ་བཅད་ཀྱི་ཡོད་ལ། བྲིམས་ཀྱི་
ནང་འཆར་ལྡན་བྱ་བའི་ལས་ཁུངས་ལག་གིས་གཉེན་སྲིག་བྱས་ཟིན་པའི་བྱུང་མེད་ལ་མངའ་
ཆགས་མིན་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་པ་དང་། ལྷན་ཁང་དུ་“རྗེས་སུ་ཡོང་དགོས་པ་”ཡོངས་གྲགས་
བརྟུང་ལན་སྲོད་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། ཞིང་ཆེན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དུས་དུས་སུ་མངའ་ཆགས་མིན་བརྟག་
དབྱེད་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱུང་མེད་ལ་ཆད་པ་བཅད་ཀྱི་ཡོད།

རིམ་པ་གོང་འོག་གི་ལས་བྱེད་པ་ཡོངས་ཀྱིས་སྲིད་འཛིན་ས་ཁུལ་གྱི་མི་འབོར་ཚོད་འཛིན་གྱི་
དམིགས་ལུལ་གཏན་འབེབས་ལྟར་སྐྱབ་བྱུང་མིན་ལ་གཞིགས་ཏེ་རྩན་པ་སྤྱད་པའམ། ཡང་ན་
ཉེས་ཚད་བཅད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། མི་འབོར་ཚོད་འཛིན་གྱི་དམིགས་ཚད་སྐྱབ་རྒྱ་ནི་ས་གནས་
དཔོན་རིགས་གོ་གནས་འཕར་རྒྱུའི་ཆ་ཤས་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་གྱི་ཡོད། མི་འབོར་གྱི་དམིགས་ཚད་
སྐྱབ་རྒྱའམ་དེ་ལས་བཟུལ་བྱུང་པ་དང་། ལས་ཀའི་གོ་གནས་འཕར་རྒྱ་གཉིས་འབྲེལ་མཐུད་
བཅོས་པ་ལས། བཅོས་དབང་གི་ཐབས་ལམ་ལག་བཟུར་གྱིས་མི་འབོར་ཚོད་འཛིན་གྱི་དམིགས་
ཚད་སྐྱབ་བྱུང་པའི་སློམ་གཞི་རྣམས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། ཡང་ས་གནས་ཁག་ཅིག་ལ་
འཛིན་སྲོང་བཅོས་བཟུར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཐོག་ནས་ལས་གཞི་གསར་པ་བཅོས་ཏེ་ལས་བྱེད་པའི་
ལས་ཀའི་རྣམས་པ་ལ་དབྱེ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་དེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཡོད།

འཆར་ལྡན་བྱ་བཅའི་སྲིམས་ལུགས་ནང་ལས་བྱེད་པས་འཆར་ལྡན་བྱ་བཅའི་སྲིད་ཅུས་ལག་
བཟུར་བྱེད་སྐབས་མི་སེར་གྱི་“སྲིམས་མཐུན་ཐོབ་ཐང་”རྟོག་རྩལ་གཏོང་མི་ཚོགས་པ་གསལ་ཡོད་
ཀྱང་། ཐོབ་ཐང་དང་། ཐོབ་ཐང་རྟོག་རྩལ་གྱི་ཉེས་པ་རྣམས་འབྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་མེད།
སྲིམས་ཐོག་ནས་འཆར་ལྡན་བྱ་བཅའི་སྲིད་ཅུས་ལག་བཟུར་བྱེད་སྐབས་དབང་ཚད་ལས་
བཟུལ་མཁན་ལས་བྱེད་པར་མི་སེར་གྱིས་སྲིམས་གཏུག་བྱེད་ཚོགས་ཀྱང་། གསང་བ་ཕྱིར་བསྐྱབས་
བྱེད་མཁན་ལ་ས་གནས་ལས་བྱེད་པས་འཁོན་ལན་སློག་སྐབས་སྤྱང་སློབ་ཉུང་ཏུ་ལས་ཐོབ་གྱི་
མེད། སྲིམས་ལུགས་ནང་སྤྱ་གྱུ་སླེ་མི་ཚོགས་པའི་ཚོད་འཛིན་ལས་བཟུལ་ཆེད་རོགས་པ་བྱེད་
མཁན་ལས་བྱེད་པར་ཉེས་ཚད་ཆེན་པོ་དང་ཞིབ་ཚགས་པོ་གསལ་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་མི་འབོར་དང་འཆར་ལྡན་བྱ་བཅའ་ལྡན་ཁང་གིས་ལོ་རེར་བུད་མེད་ས་ཡ་༡༩
གྱིས་འཆར་གཞི་མེད་པར་མངལ་ཆགས་པའི་སྤྱ་གྱུ་མེད་པ་བཅོ་གི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་སྟེལ་
ཡོད་པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཞིག་གིས། ཉུང་མཐར་བུད་མེད་གཞན་
ས་ཡ་༡༠ ཡིས་གཞུང་གཉེར་མིན་པའི་སྤྱ་ཁང་དུ་རྩིས་སྤྱོད་བེད་སྤྱོད་གྱིས་མངལ་དབྱུང་

བའམ་དབྱུང་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་ཡོད་ཀྱང་། བཅོན་དབང་ཐོག་སྐྱུམ་མ་མེད་པ་བཅོས་
པའི་བརྒྱ་ཆ་ཕབ་པའི་གཞུང་གི་གྲངས་ཚོ་ཞིག་མེད།

རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་མངལ་འཁོར་པའི་ཚད་གཞི་ནི་སྟོང་ཆ་བཞེད་པའི་ཚད་གཞི་ལས་དམའ་བ་
ཡོད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནི་ལོ་བཅུ་ཕྱག་གསུམ་ལྷག་གི་རིང་བཅོན་དབང་གི་མི་
འབོར་ཚོད་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཇུས་དེ་དང་། གཞན་ཡང་དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ལ་
ཐུག་ཡོད། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་མི་འབོར་ཐེབས་རྩ་ཁང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་
རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་བྱད་མེད་སྤྱི་མངལ་འཁོར་ཐུབ་པའི་ཚད་གཞི་བརྒྱ་ཆ་༡.༤ ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་
ནག་གི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཤོས་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡག་ཤོས་སྤང་ཉེ་ཅུ་བྱད་མེད་སྤྱི་མངལ་འཁོར་ཐུབ་
པའི་ཚད་གཞི་བརྒྱ་ཆ་༠.༥ ཡིན།

རྒྱལ་ཡོངས་འཆར་ལུན་བྱ་རྩ་ལྷན་ཁང་གིས་སྤྱི་མངལ་འཁོར་ཐུབ་པའི་ཚད་གཞི་དམའ་ཅུ་
གཏོང་རྒྱ་ནི་སྤྱི་ཚད་ལྷན་པའི་སློབ་སྦྱོར་ལག་བརྟུང་བྱེད་པར་ཁ་ཕྱོགས་ཡོད།

ཆང་ས་བརྒྱབ་ཚར་པའི་བཟའ་ཚང་བརྒྱ་ཆ་༥༧ གྱིས་སྤྱི་འགོག་ཐབས་ལམ་སྤྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དང་། ཆང་ས་མ་བརྒྱབ་པའི་འབྲེལ་བའི་ནང་བརྒྱ་ཆ་ཉུང་བ་ཡོད་ལ། སྤྱི་མངལ་ནས་དབྱུང་
མཁན་བྱེད་ཀ་ནི་བྱད་མེད་ལོ་༡༥ ནས་༢༥ བར་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་མི་འབོར་ཐེབས་རྩ་ཁང་གིས་བཤད་ཡོད། ཆང་ས་བརྒྱབ་པའི་བཟའ་ཚང་ནང་རྒྱ་ཆ་
༧༢ གྱིས་སྤྱི་འགོག་གི་ཐབས་ལམ་ཡག་ག་བརྟེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བྱད་མེད་བརྒྱ་ཆ་༡༢ གྱིས་
སྤྱི་ཚད་ལྷན་པའི་ཡོད་ལ། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལོའི་འཛམ་སྐྱིད་སྤྱི་འགོག་ཉེན་མོ་གོ་སྐྱོག་བྱེད་མཁན་
ཚོགས་པས་ཞིབ་འཇུག་བཏོན་པའི་ནང་། བྱད་མེད་བརྒྱ་ཆ་༤༥ ཅམ་སྤྱི་འགོག་གི་ཐབས་ལམ་
སློབ་མགོ་སློངས་ནས་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་མི་འབོར་དང་འཆར་ལུན་བཅའི་བྲིམས་ལུགས་ནང་། གཞུང་གི་སྤྱི་མངལ་སྤྱི་རྒྱུའི་
ཚད་བཀག་སྤོང་ཇུས་ལག་བརྟུང་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་བཅོས་ཀྱང་། ལག་ལེན་བརྟུང་ཕྱོགས་

ཐབས་ལམ་གདམ་ག་བྱེད་པའི་དབང་ཚད་ངེས་ཅན་བཞག་ཡོད་ལྟ་བུ་ཞིང་ཆེན་ཁག་བར་
བྱེད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། བྱིས་ས་ཐོག་ནས་གཉེན་སྲིད་བྱས་པའི་བཟའ་ཚང་གིས་སྤྲ་བྱ་གཅིག་སྐྱེ་
ཚོག་པ་དང་། ས་གནས་དང་ཞིང་ཆེན་གྱི་སྲིད་སློལ་འོག་ཆ་རྒྱུན་ཚང་ན་སྤྲ་བྱ་གཉེས་པ་སྐྱེ་ཚོག་
པའི་ཚོག་མཚན་ལྷ་ཚོག་གི་ཡོད།

ལོ་ངེར་སྤྲ་བྱ་གཉེས་སྐྱེ་བར་པ་མ་གང་རྒྱང་ཞིག་རང་གི་པ་མའི་སྤྲ་བྱ་གཅིག་ཡིན་དགོས་པའི་
སྲིད་ལྟས་དེ་ལྟ་མཐུད་གནས་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱར་བཅོས་བྱས་པའི་སྲིད་ལྟས་དེ་ཞིང་ཆེན་ནས་
ཞིང་ཆེན་དུ་ལག་བསྟར་བྱས་ཡོད་ལ། གྲོང་བྱེད་ཁག་ཏུ་སྤྲ་བྱ་སྐྱེ་བར་ཚོད་འཛིན་ལག་བསྟར་
ནན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད། གྲོང་གསེབ་ས་ཁུལ་པལ་ཆེ་བར་བཟའ་ཚང་ལ་སྤྲ་བྱ་དང་པོ་བྱ་མ་ཡིན་ན་
སྤྲ་བྱ་གཉེས་པ་སྐྱེ་བཅུག་གི་ཡོད་པ་དང་། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ནམས་ལ་བྱིས་ས་དེ་སྣོད་ཡང་
ཆེ་བ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བྱིས་ཚང་བརྒྱ་ཆ་༣༥ ཅམ་ལ་སྤྲ་བྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་
མི་ཚོག་པའི་ཚད་གཞིའི་འོག་ཡོད་པ་དང་། བྱིས་ཚང་བརྒྱ་ཆ་༤༠ ལྷག་ཆ་རྒྱུན་མེད་པའམ་
ཡང་ན་ཆ་རྒྱུན་ཁག་ཅིག་ཚང་ཡོད་ཚེ་སྤྲ་བྱ་གཉེས་པ་སྐྱེ་ཚོག་གི་ཡོད་ལ། ལྷག་འཕྲོས་བརྒྱ་ཆ་༥
ལ་སྤྲ་བྱ་གཉེས་ལས་མང་བ་སྐྱེ་ཚོག་གི་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་མི་འབོར་དང་འཆར་ལྡན་བྱ་བཅོམ་ལྷན་ཁང་གིས་ཞིང་ཆེན་ཚང་མའི་ནང་སྤྲ་བྱ་
དང་པོ་མ་འཁོར་སྣོན་ལ་སྤྲ་བྱ་སྐྱེ་བའི་ཚོག་མཚན་ལྷ་མི་དགོས་པ་བཅོས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་
ཡོད་ཀྱང་། ཞིང་ཆེན་ཁག་གིས་པ་མ་ཚོ་ལ་སྤྲ་བྱ་དང་པོ་མ་སྐྱེས་གོང་མངལ་ཆགས་པ་ཐོ་འགོད་
ལྟ་མཐུད་ནས་བྱེད་སྲིད། ཞིང་ཆེན་ཁ་ཤས་ནང་ཐོ་འགོད་བྱེད་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་དེ་དོན་དམ་
ཚོག་མཚན་སྣོད་པའི་ལམ་ལུགས་ལ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲིད་པ་དང་། ས་གནས་གཞུང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་
ལྟ་མཐུད་ནས་བྱེད་མེད་ཁེར་རྒྱུང་ལ་མངལ་ཆགས་ན་སྐྱེ་སྣོན་བཞག་གི་ཡོད་ལ། ཞིང་ཆེན་དང་
ས་གནས་གཞུང་གིས་གཉེན་སྲིད་མ་བྱས་པར་སྤྲ་བྱའི་ཨ་མ་ཆགས་པར་བཅོན་དབང་གིས་
མངལ་བཏོན་བཅུག་པའམ། ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་དབལ་འཕྲོར་གྱི་ཉེས་ཚད་བཅད་གྱི་ཡོད།

འཆར་ལྡན་བྱ་བ་ཅི་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱིས་གདམས་པ་ཤིག་གཏོང་མཁན་བྱུང་མེད་ཀྱི་མངལ་མེད་པ་བཟོ་
 བྱུང་སྤྱི་གཞི་སྤོང་ལྟ་མཁུང་གནས་ཡོད་པ་དང་། ཡན་ཏུ་ཉི་ལོ་ཏུ་བོ་ཏུ་ནུ་ཅི་ལོ་ཉིང་ག།
 ལེའོ་ལིང་། ཉེ་ལྷང་ཅང་བས་སྤྱི་ལག་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་གཞན་བཅུ་གྲེ་སྤྱི་
 ཅིན་དང་། ལྷ་གྲོ་ལྷང་ཏོང་། ཀན་སྤྱི་ཅང་ཞི། མཚོ་སྤོན་ཏུན་ཞི། བྱིན་ཞི། སི་སྤོན་ལུ་ནུན་
 བཅས་སྤྱི་ཚོགས་མཚན་མེད་པར་མངལ་ཆགས་མཁན་མེད་པར་བཟོ་བ་ལ་“བཅོས་ཐབས་
 ”དགོས་པ་བཤད་ཡོད་རེད། ཞིང་ཆེན་སྤྱི་གཞི་མ་ཉུ་གྱི་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་སྤྱི་གཞི་གཞི་ནང་།
 མངལ་དབྱུང་ཆེད་བཅོས་ཐབས་ལག་བཟུང་དགོས་པའི་ཁ་གསལ་མེད་ཀྱང་། ས་གནས་ལས་
 བྱེད་ཁག་ཅིག་གིས་བཅོས་དབང་ཐོག་མངལ་དབྱུང་བཅུག་སྤྱི་གཞི་གཞི་སྤོང་གི་སྤྱི་གཞི་ལོ་སྤོང་གི་
 དམིགས་ཚད་འགྲུབ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ཆིང་ཅང་གོང་རྒྱལ་དམག་ཤོག་ཚོགས་
 པའི་ཚོགས་རྒྱུང་དང་། ལུན་ཅིང་གོང་ལྷོ་གཞི་གཞི་སྤོང་གིས་སྤྱི་གཞི་པར་ས་གནས་ལས་བྱེད་པར་བརྟེན་
 ཐོ་བཏང་སྤྱི་གཞི་ཉིན་བཅོ་ལྷ་རིང་“མངལ་གཉིས་པ་ཆགས་མིན་བཏག་དབྱུང་”དགོས་པའི་དྲིལ་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱེད་པ་དང་། ཚོགས་མཚན་མེད་པའི་མངལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་བཅོས་
 ཐབས་ལག་བཟུང་དགོས་ལུགས་བཤད་ཡོད། རྒྱ་ལམ་ཐོག་གནས་ཚུལ་མང་དག་ཐོན་པ་ལྟར་ན།
 ལྷང་ལྷང་ཏུ་གནས་སྤོང་བྱུང་མེད་རྣམས་ཀྱིས་ཐེམ་ཐོ་ལྷ་སྤོང་བྱུང་མེད་སྤོང་ལོ་སྤོང་
 བཅུག་དགོས་པའི་ཆ་སྤོང་བཅོས་ཡོད། ལྷང་གི་ལས་བྱེད་པས་གནས་སྤོང་ལ་སྤོང་བ་མང་
 བོ་ཡོད་སའི་ས་གནས་ཁག་ཏུ་བྱུང་མེད་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྤོང་གིས་སྤྱི་གཞི་བའི་
 ཚད་གཞི་ལས་མ་བཟུང་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། ཏུང་ཉེ་ལྷ་དོང་རྒྱུང་གཞི་སྤོང་པར་ལས་བྱེད་པར་བཞོན་ལྷང་སྤྱི་
 གཞི་གནས་སྤོང་བྱུང་མེད་རྣམས་ལ་ཚོགས་མཚན་མེད་པར་
 མངལ་འཁོར་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོག་བྱུང་ཆོ་སྤོང་ཏུ་བཞོན་ནས་དགོས་ངེས་ཀྱི་བཅོས་ཐབས་ལག་
 བཟུང་དགོས་པར་བཤད་ཡོད།

དཔེ་འབྲུག། ཅུ་སྤོང་གསལ་ལྷང་ན་“མི་ཚོའི་བྱེད་སྤོང་ཐམས་ཅད་ནང་བྱུང་མེད་ལ་སྤོང་
 པ་དང་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཡོད་”པ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་ཁེ་ཕན་སྤོང་སྤོང་གི་
 སྤོང་ལས་ས་ཁང་གི་བདག་དབང་དང་། ལྷང་འཛིན་ཐོབ་ཐང་། ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་སྤོང་ལྷང་

མཉམ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་ལས་ཀ་གཅིག་མཚུངས་ལ་སྐྱོ་ཕོག་འདྲ་མཉམ་ཐོབ་རྒྱ་གསལ་ཡོད།
ལས་འགུལ་བ་དང་དབྱེ་ཞིབ་པ་མང་པོས་དབྱེ་འབྱེད་མང་དུ་འགོ་བཞིན་པའི་སྣངས་འཚབ་
སྟོན་ཡོད་པ་དང་། བྱད་མེད་ཚོས་སྤྱ་མཐུད་ནས་དབྱེ་འབྱེད་དང་། ཆགས་ཐེད་སྤྱན་གཙོར།
དྲང་བདེན་མ་ཡིན་པའི་གནས་དབྱུང་། གོ་གནས་ལས་པབ་པ། དེ་བཞིན་སྐྱོ་ཕོག་གི་བྱུང་པར་
བཅས་ནི་དཀའ་ངལ་གཙོ་ཆེ་བ་ཁག་ཡིན་པ་བཤད་གྱི་ཡོད།

གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་སྟོབ་བྱེད་པའི་བྲིམས་བཀོད་འདོམས་
བྱེད་གྱི་མེད་པ་དང་། བྲིམས་ལུགས་མཁས་པས་བཤད་པ་ལྟར་ན། བྲིམས་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་
བཤད་ཁ་གསལ་མེད་པའི་རྒྱན་གྱིས་ཕོ་མོ་དབྱེ་འབྱེད་གྱི་བྲིམས་གཏུག་བྱེད་ཁག་པོ་ཡོད། དབྱེ་
ཞིབ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། བྱད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་སྟོབ་བྱེད་རྒྱུའི་ལས་
འགན་ཡོད་པའི་ལས་ཁུངས་ཚན་པ་ཁག་གིས་ཨ་མའི་སྤྱ་གྲུ་སྤྱེ་སྤིང་གི་ཁེ་ཕན་དང་། སྤྱ་གྲུ་སྤྱེ་
ཆེ་དགོངས་ལྷའི་སྐབས་སྤྱ་ལོར་འཁྲུལ་ཤོར་ན་ལས་ཀ་ནས་བྱད་རྒྱུའི་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་གཙོ་བོ་
བྱེད་པ་ལས། ཕོ་མོ་དབྱེ་འབྱེད་དང་། བྱད་མེད་ལ་འཚོ་བ། ཆགས་ཐེད་སྤྱན་གཙོར་སྐོར་ལ་དོ་
སྣང་བྱེད་གྱི་མེད།

གཞུང་གིས་སྤིང་རྩས་ནང་། ལས་ཀ་དང་ལས་ཀའི་སྐྱོ་ཕོགས་སྟོད་རྒྱར་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་མི་ཚོག་
པ་གསལ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་དབྱེ་འབྱེད་འབྱུང་གི་ཡོད། (ཐོ་ཚན་ཉེ་པའི་ངལ་གཞིགས་)

གྲོང་གསེབ་ས་ཁུལ་དུ་བཟུང་ཚང་ཁ་བྲལ་ཆགས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ས་ཞིང་དང་རྒྱ་ལོར་གྱི་
ཐོབ་ཐང་ཁྱོ་གར་ཤོར་བའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡང་བྱུང་བར་བྱད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་
པས་བཤད་ཅིང་། གྲོང་གསེབ་ས་ཁུལ་གྱི་གན་རྒྱུའི་བྲིམས་དང་བྱད་མེད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྤྱད་སྟོབ་
གྱི་བྲིམས་ནང་གསལ་ལྟར་ན། ས་ཞིང་སྣངས་འཛིན་གྱི་གནད་དོན་ཐད་བྱད་མེད་ལ་ཐོབ་ཐང་
འདྲ་མཉམ་ཡོད་ཀྱང་། བྲིམས་ལུགས་རྣམས་འཛིང་ཆེ་བ་དང་། ལག་བསྟར་བྱེད་ཁག་པོ་ཡོད་
སྐབས་དོན་དངོས་སྤྱ་འདྲ་མཉམ་གྱི་གནས་སྣངས་དེ་ཡོང་ཁག་པོ་རེད་ཅེས་མཁས་པ་ཚོས་
བཤད་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ ལོར་ཆེས་མཐོའི་མི་དམངས་བྲིམས་ཁང་གིས་རྒྱ་ནག་གི་གཞིན་སྤྲིག་

སྲིམས་ལུགས་ལ་འབྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་དེས་ཕོ་མོའི་རྒྱ་ལོར་གྱི་བྱུང་པར་ཇི་ཆེར་བཏང་ཡོད་པས། བཟའ་ཚང་ཁ་བྲལ་ཆགས་རྗེས་གཉེན་སྲིག་གི་རྒྱ་ལོར་ནི་གཏའ་དངུལ་གཡར་མཁན་དང་། ཐོ་འགོད་ཡིག་ཆར་མིང་འཕྲོད་མཁན་ལ་གཙོ་བོ་བདག་གི་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་ཏུ་གཉེན་མིང་ཐོག་ལ་ཡོད། བཟའ་ཚང་ཁ་བྲལ་གྱི་ཁ་མཚུངས་ནང་སྤྱ་གུ་བདག་གཉེར་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཆེད་སྲིམས་དཔོན་གྱིས་ལམ་སྟོན་དེ་དག་གཞི་རྒྱ་བཞག་གི་ཡོད་པས། ལོ་༢ མན་ཆད་ཀྱི་སྤྱ་གུ་རྣམས་ཨ་མའི་མཉམ་དུ་བཟུང་དགོས་པ་དང་། ལོ་༢ ལས་༩ བར་གྱི་སྤྱ་གུ་བདག་གཉེར་ནི་འཚོ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་བརྟན་པོ་སྦྱར་སྤྱོད་མེད་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ལོ་༡༠ དང་དེའི་ཡན་ཆད་སྤྱ་གུ་རྣམས་བདག་ཉར་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས་སྤྱ་གུར་སྐད་ཆ་འདྲི་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

གོང་གསལ་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་མེད་རང་གི་རྒྱལ་པའི་ཚད་གཞི་གང་འཚམས་དམའ་ཅུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་རིགས་སྤངས་འཛིན་དང་སྟོན་འགོག་ལྟ་གནས་ཁང་གིས་༡༩༩༠ ལས་༢༠༡༣ བར་བྱུང་མེད་རང་གི་བརྒྱབ་པའི་ཚད་གཞི་བརྒྱ་ཆ་༣༤ ལས་༥༡ བར་མར་ཆག་ཡོད། ཉམས་ཞིབ་པས་དེ་ལྟར་ཉུང་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གོང་གསལ་ས་ཁུལ་དུ་བྱུང་མེད་ལ་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱལ་ཆེད་སྤྱད་པའི་འབྲུ་སྟོན་ཐོབ་ལག་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། ཟླ་༤ བར་དཔལ་འབྱོར་དུས་དེབ་ཐོག་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། རྒྱུན་ཡོངས་ནས་རང་གི་རྒྱལ་མཁན་གྱི་ཚད་གཞི་མཐོན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། མང་པོ་ཞིག་གོང་གསལ་ནས་གོང་བྱེད་དུ་གནས་སྟོན་བཞིན་ཡོད་ལྟམས་རང་གི་རྒྱལ་པའི་གནས་སྤངས་ཉུང་དུ་ཕྱིན་པའི་ཚོད་དཔག་བྱས་ཡོད།

མཐོ་རིམ་ཤེས་ཡོན་སློབ་སྐབས་བྱུང་མེད་ལ་དབྱེ་འབྱེད་ཕོག་གི་ཡོད། གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཁ་ཤས་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་མཐོ་རིམ་ཚུད་རྒྱགས་ཀྱི་ཐོབ་གངས་བྱུང་མེད་ལས་སྐྱེས་པར་དམའ་བ་བཟོས་ཡོད་ཀྱང་། གཙུག་ལག་རབ་འབྲུམས་པ་དང་ཉེ་བའི་གཙུག་ལག་རབ་འབྲུམས་པར་ཚུད་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཉ་ལམ་གཅིག་པ་ཡིན། ཚད་མཐོའི་ལག་བྱེད་ཡོད་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱིས་ལས་ཀ་སླ་

བའི་བརྒྱུད་རིམ་ལ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀ་བལོ་འབྲེམ་གྱི་ལམ་ལུགས་ལ་
འགྲན་བསྐྱར་ཆེ་བ་དང་ཁོམ་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱར་གྱི་ཡོད།

ཕོ་མོ་གཞིར་བཞག་གི་མཚན་མ་འདེམས་སྒྲུབ། |འཇོམ་སྒྲིང་དུལ་ཁང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན།
ཕྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལོར་སྐྱེ་བའི་མཚུངས་བསྐྱར་ཕོ་༡༡༤ དང་བུ་མོ་༡༠༠ ཡིན་པ་ནི་༢༠༡༠ ལོའི་
བསྐྱར་ཚད་ཕོ་༡༡༤ དང་མོ་༡༠༠ ཡིན་པ་དང་བསྐྱར་ན་ཉེ་བཟུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། ཕོ་མོའི་
མཚན་མ་ངོས་འཛིན་དང་མཚན་མ་འདེམས་སྒྲུབ་གིས་མངལ་ནས་བྱིས་པ་མེད་པ་བཟོ་མི་ཚོགས་
ཀྱང་། སྐོལ་རྒྱན་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྲུ་ལ་དགའ་མོས་ཆེ་བ་དང་། སྤྱ་གྲུ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚོད་འཛིན་གྱི་སྲིད་
རྒྱུས་ལ་བརྟེན་ཅུ་མཐུད་འདེམས་སྒྲུབ་ལག་བསྐྱར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱ་གྲུ།

སྐྱེ་ཕོ་འགོད་པ། སྤྱ་གྲུར་མི་སེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་ནི་པ་མའི་བརྒྱུད་ནས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། པ་མ་ཚོས་
རང་གི་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེས་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་ནང་ཚུད་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་ཐེམ་ཐོའི་ལམ་ལུགས་དང་
མཐུན་པའི་སྐོ་ནས་ཕོ་འགོད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཕོ་འགོད་མ་བྱས་པའི་སྤྱ་གྲུ་རྣམས་ལ་ཤེས་
ཡོན་ཚུད་པའི་སྐྱེ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཐོབ་ཀྱི་མེད་ལ། ཕོ་འགོད་མེད་པའི་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེ་བའི་གྲངས་
འབོར་གྱི་དབྱུང་གཞི་གང་ཡང་མེད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོའི་གཞུང་འབྲེལ་མི་འབོར་གྲངས་ཐོ་ལྟར་
ན། ཡིག་ཆ་མེད་པའི་མི་ས་ཡ་༡༣ ཡོད་པའི་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་མང་པོ་
ཞིག་མི་འབོར་ཚོད་འཛིན་གྱི་སྲིད་རྒྱུས་གང་ལ་བཞིག་གིས་ས་གནས་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་ཤེས་
རྟོག་མེད་པའི་སྤྱ་གྲུ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་འདྲའི་སྤྱ་གྲུ་ཞེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད། ས་གནས་དཔོན་རིགས་
ལག་ཅིག་གིས་སྤྱ་གྲུ་དེ་དག་ལ་ཐེམ་ཐོ་དང་ངོས་འཛིན་ཡིག་ཆ་སློད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ལྷག་པར་
དུ་སྐྱེ་ཚོགས་སྤྱན་གསལ་སྤྱད་མི་སྲུབ་མཁན་ལ་དེ་བས་སློད་ཀྱི་མེད།

ཤེས་ཡོན། བྲིམས་ཐོག་ནས་སྤྱ་གྲུ་ནམས་ལོ་དགུའི་རིང་ཤེས་ཡོན་ངེས་པར་དུ་སྒྲོད་དགོས་ཀྱང་།
དཔལ་འབྱོར་སྒྲོ་བའི་གྲོང་གསེབ་ས་ཁུལ་དུ་སྤྱ་གྲུ་མང་པོ་དུས་ཡུན་དེའི་རིང་སྒོ་བ་གྲུ་བསྐྱོད་
ཀྱི་མེད་པ་དང་། ལག་ཅིག་སྒོ་བ་གྲུ་རྩ་བ་ནས་བསྐྱོད་ཚུང་མེད། སྤྱི་པའི་སྒོ་བ་གྲུ་སྒོ་བ་ཡོན་
ལེན་མི་ཚོགས་ཀྱང་དབུས་དང་ས་གནས་གཞུང་ནས་དབུལ་འདང་ངེས་ཐོབ་ཀྱི་མེད་པ་བརྟེན།
སྒོ་བ་གྲུ་མང་པོས་མུ་མཐུད་ནས་འགོ་སོང་ཅིག་ཅིག་གི་རིན་པ་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་
སྒོ་བ་གྲུ་དང་འབྲེལ་བའི་འགོ་སོང་གཞན་ཡང་ལེན་གྱི་ཡོད་ལྟ་བུས། མི་ཚང་སྒྲོ་བ་དང་གནས་
སྒོས་ངལ་རྩོལ་བ་ལག་ཅིག་ལ་སྤྱ་གྲུ་སྒོ་བ་གྲུ་གཏོང་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད།

གྲོང་གསེབ་ས་ཁུལ་དུ་བྱ་བ་ཆ་ཆ་ཅུ་དང་བྱ་མོ་བ་ཆ་ཆ་ཅུ་གྱིས་འབྲིང་རིམ་སྒོ་བ་གྲུ་དམའ་
བའི་ཤེས་ཡོན་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གཞུང་གིས་གནས་སྒོས་ངལ་རྩོལ་བའི་པ་མ་དང་མཉམ་དུ་
སྤྱ་གྲུ་ས་ཡ་༢༠ ཅམ་གྲོང་ཁྲེར་དུ་གནས་ཡོད། གནས་སྒོས་ངལ་རྩོལ་བའི་སྤྱ་གྲུ་མང་པོ་ཞིག་
གཞུང་གཉེར་སྒོ་བ་གྲུ་འཇུག་མི་ཐུབ་ལྟ་བུས་ལག་ཁྲིར་མེད་པ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་སྒྲོ་བའི་སྒོ་བ་
གྲུ་ལ་བསྐྱོད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱ་གྲུ་རྩོལ་མེད། ལུས་པོའི་ཐོག་སྤྱ་གྲུ་ལ་རྩོལ་མེད་བྱེད་པ་དེ་ཉེས་བྲིམས་དང་འགལ་བའི་
བྲིམས་གཏུག་བྱེད་རྒྱུའི་གཞི་རྩ་ཆགས་སྲིད་པ་དང་། འདས་པའི་ལོ་ཁ་ཤས་ནང་དམིགས་
བསལ་གྲོང་གསེབ་ས་ཁུལ་སྒྲོ་སར་སྤྱ་གྲུ་བཅོན་བྲིད་དང་བྱ་ཚབ་གསོ་ཉར་ཆེད་སྤྱ་གྲུ་ཉོ་ཚོང་
བྱེད་རྒྱུ་མང་དུ་སོང་ཡོད། ཡིད་བརྟན་འཕེར་བའི་སྤྱ་གྲུ་བཅོན་བྲིད་བྱས་པའི་གྲངས་འཕོར་
རོལ་རྩིས་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་། གཞུང་གིས་ལོ་ལྟར་བྲིམས་འགལ་བཅོན་བྲིད་བྱས་པ་༡༠,༠༠༠
ལས་ཉུང་བར་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གསར་ལམ་གྱི་གནས་རྩོལ་དང་མཁས་པ་ལག་
ཅིག་གིས། ལོ་ལྟར་སྤྱ་གྲུ་༧༠,༠༠༠ ལས་མང་བ་བཅོན་བྲིད་བྱེད་པ་བཤད་ཡོད་ལ། རང་ཁུལ་
ནས་བཅོན་བྲིད་བྱས་པའི་སྤྱ་གྲུ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱ་གྲུ་སྤྱི་མི་ཐུབ་པའི་བཟའ་ཚང་ལ་བཙོང་གི་ཡོད།
བཅོན་བྲིད་བྱས་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཉོ་བའི་ནག་ཉེས་བསགས་ཚེ་ལོ་གསུམ་རིང་བཙོན་འཇུག་ཉེས་ཆད་
རྒྱུ་དགོས་པ་ཆགས་སྲིད། འདས་པའི་དུས་ཡུན་རིང་བཅོན་བྲིད་བྱས་པའི་སྤྱ་གྲུ་ཕལ་ཆེ་བ་བྱ་

ཡིན་ཀྱང་། སྤྱ་གུའི་དགོས་མཁོ་མང་དུ་སོང་བར་བརྟེན། རག་ཚོང་རྒྱག་མཁན་གྱིས་སྤྱ་གུ་བྱ་
མོར་དོ་སྤང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། སྤྱི་བདེ་ལྷན་ཁང་གིས་སྤྱ་གུ་བརྒྱལ་པའི་
པ་མ་དང་། ཉེན་རྒྱུ་པའི་འཚོལ་ཞིབ་འོག་སྤྱ་གུ་རྙེད་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་རིགས་རྩིས་གསོག་ཉར་
བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཡུལ་ནང་མི་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་ཆེད་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བཅོམ་དབང་དང་ལོ་རྒྱུད་གཉེན་སྲིག བྱིས་པ་ཚོས་བྲིམས་མཐུན་གཉེན་སྲིག་གི་ལོ་ཚད་མ་
མཐར་ལྷན་ལོན་དགོས་པ་དང་། བྱུང་མེད་ཚོས་ལོ་ལྔ་ལྷན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྤྱ་གུ་གཉེན་སྲིག་
གི་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་མེད་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་མནའ་མ་བཞག་ཆེད་བྱིས་པ་
བཅོང་གི་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ། དཔེར་ན། བྲིམ་ཚང་ཚོས་རང་གི་བྱུའི་མ་འོངས་
པར་གཉེན་སྲིག་བྱེད་ཆེད་བྱིས་པ་གསོ་ཉར་དང་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱ་གུར་ཚགས་སྲིད་བཟུ་གཞོག བྲིམས་ཐོག་ནས་བྱ་མོ་ན་རྒྱུད་ལོ་༡༤ མན་ཆད་བཅོམ་དབང་
དང་སྤང་ཚོང་དུ་བྲིད་མཁན་ལ་ལོ་༧ རྒྱུ་ཚོ་བཅོམ་བར་ཉེས་ཆད་བཅད་སྲིད་པ་དང་། ད་
དུང་ཆད་པ་ཐོག་རྒྱུ་དང་། ཡང་ན་རྒྱུ་ལོར་གཞུང་བཞེས་གཏོང་སྲིད། གལ་སྲིད་གྲོད་དོན་
དམིགས་བསལ་གཞི་སྲིད་པོ་ཡིན་ཚེ། བྲིམས་རྩིས་མེད་གཏོང་མཁན་ལ་ཚོ་བཅོམ་ནམ་ཡང་ན་
སྲོག་ཐོག་ཉེས་ཆད་ཐོག་སྲིད་པ་དང་། ད་དུང་རྒྱུ་ལོར་གཞུང་བཞེས་གཏོང་ཉེན་ཡོད་ལ། ལོ་
༡༤ མན་ཆད་ཀྱི་བྱུང་མེད་སྤང་ཚོང་མའི་སར་ཡོང་མཁན་ལ་ལོ་༥ འམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་བཅོམ་
འཇུག་ཐོག་རྒྱུ་དང་ཉེས་ཆད་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

བྲིམས་ལྷགས་ལྟར་ན་མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་འབྲིག་སྲོད་བྱེད་པར་ཉུང་མཐར་ལོ་༡༤ ལོན་
དགོས།

སྤྱ་གུའི་འཆལ་སྲོད་སོགས་འཆལ་སྲོད་རིགས་ཅི་རིགས་བྲིམས་འགལ་ཡིན་པ་དང་། ཉེས་བྲིམས་
ལྟར་ན། ཁེ་སང་བཅོ་ཆེད་བག་མེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་བཅོས་པ་དང་། བསྐྱར་བཅོ། འབྲེམ་སྲེལ། བཅོང་
པའམ་བྱུང་སྲེལ་བྱས་ན་ལོ་གསུམ་བར་བཅོམ་འཇུག་ཆད་པ་ཐོག་སྲིད་པའམ། བྲིམས་ནང་མ་

གསལ་བའི་བཀག་ཉར་རམ། ལྷ་སྤྱང་འོག་བཞག་རྒྱ་དང་ཉེས་ཆད་རྒྱབ་དགོས། རྒྱུད་དོན་གཞི་
 རྒྱུད་པོའི་ནང་བཙན་ཤེད་བྱེད་མཁན་ལ་ལོ་གསུམ་ནས་བཅུ་བར་བཙོན་འཇུག་ཉེས་ཆད་ཕོག་
 རྒྱུད་པོའི་ཐོག་ཆད་པ་རྒྱབ་དགོས་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གཞི་རྒྱུད་པོའི་རྒྱུད་དོན་ནང་
 བཙན་ཤེད་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལོ་༡༠ འམ་དེ་ལས་ལྷག་པ་བཙོན་འཇུག་བྱེད་པའམ། ཆོ་བཙོན་
 ཉེས་ཆད་དང་མཉམ་དུ་ཆད་པ་རྒྱུད་རྒྱ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་ལོར་གཞུང་བཞེས་གཏོང་རྒྱ་རེད།
 ཚུལ་མིན་གྱི་དེབ་དང་། དུས་དེབ། རྒྱུ་བརྒྱུ་སྐྱ་དང་བརྒྱུ་པར་རིགས། པར་རིས། ཚུལ་མིན་
 གྱི་རྒྱ་ཆ་གཞན་གྱི་རིགས་བཅས་བྱེད་མཁན་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱུད་དོན་གཞི་རྒྱུད་
 པོ་ཡིན་ཆོ་ལོ་༢ བར་བཙོན་འཇུག་བྱེད་མིན་པའམ། བཀག་ཉར་རམ་ལྷ་སྤྱང་འོག་བཞག་མིན།
 ཚུལ་མིན་གྱི་རྒྱུ་བརྒྱུ་ནམ། རྒྱ་དང་བརྒྱུ་པར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱུད་མིན་གོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་ལ་
 ལོ་༣ བར་བཙོན་འཇུག་ཉེས་ཆད་བཅད་མིན་པའམ། བཀག་ཉར་རམ། ལྷ་སྤྱང་འོག་ཆད་པ་
 འཇུག་དགོས་པ་དང་། གལ་མེད་རྒྱུད་དོན་དེ་གཞི་རྒྱུད་པོ་ཡིན་ཆོ་ལོ་༣ ནས་༡༠ བར་བཙོན་
 འཇུག་དང་ཆད་པ་འཇུག་དགོས།

ཚུལ་མིན་གྱི་རྒྱ་ཆ་ལོ་༡༤ མན་གྱི་བྱིས་པ་ལ་སྟོན་པའམ་རྒྱུད་མིན་བྱས་ན་“ཉེས་ཆད་ཚབས་
 ཆེན་”ཕོག་གི་ཡོད།

བྱིས་པ་བསད་པའམ་དབང་པོ་སྟོན་ཅན་གྱི་བྱིས་པ་བསད་པ། སྤྱ་སྤྱ་སྤྱ་སྤྱ་གྱི་བྱིས་པ་ལྷགས་
 བང་སྤྱ་སྤྱ་གསོད་རྒྱ་བཀག་སྟོན་བྱས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱ་མཐུད་ལག་བསྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པའི་དབང་
 ཏྱགས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་མི་འཕོར་དང་འཆར་ལྷན་བཅས་སྤྱ་བཙོན་སྟོན་ཁང་ལྷན་ཀྱ། བྱིས་པ་
 དེའི་འོག་སྟོན་པ་ལ་ཤས་ལ་སྤྱ་སྤྱ་བསད་པའི་ཉེས་འཇུགས་བྱས་ཡོད། སྤྱ་སྤྱ་སྤྱ་མོ་གསོད་རྒྱ་
 དང་མཚན་མ་འདེམས་རྒྱག་གིས་མངལ་ནས་སྤྱ་སྤྱ་གསོད་རྒྱ། སྤྱ་མོ་ཡིན་ན་སྤྱི་ཟེན་གྱང་སྤྱ་
 མེད་དུ་གཞུག་པ་ནི་སྟོན་རྒྱུ་ཐོག་ནས་སྤྱ་ལ་དགའ་མོས་ཆེ་བ་དང་། བཙན་དབང་གིས་སྤྱ་སྤྱ་
 རྒྱུ་བ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་མིན་ཇུས་ལས་སྤྱ་མཐུད་དཀའ་ངལ་དེ་བསྟུན་ཡོད།

ཕྱི་དྲུག་གི་མཁུ་བཟུང་བའི་ཕུ་སྐྱུ། གཞུང་གཉེར་གསར་ལམ་ལྟར་ན། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་གསང་ལམ་དུ་ཕྱིན་མཁུ་བའི་ཕུ་སྐྱུ་གྱི་ཉམས་ལེན་གཞི་བར་ཡོད་པ་དང་། དེའི་ཐོག་གསང་ལམ་དུ་ཕྱིན་མཁུ་བའི་གནས་སྐོས་དལ་ཚུལ་བའི་ཕུ་སྐྱུ་སྒྲོན་ན་གྲངས་ཀ་དེ་ལས་མང་བ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་བྱུང་མཁུ་ཚོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། གནས་སྐོས་དལ་ཚུལ་བའི་པ་མས་གྲོང་གསེབ་ཁུལ་དུ་ལོ་༡༩ མན་ཆད་ཕུ་སྐྱུ་བཞག་པའི་གྲངས་འབོར་ས་ཡ་༩༠ ཅམ་ཡོད།

སྐྱིལ་འབྲུག་ལ་ནང་བཟུག་པའི་ཕུ་སྐྱུ། བྱིམ་ས་ཐོག་ནས་ཕུ་སྐྱུ་ལ་ཚུལ་མེན་བྱེད་པ་དང་གཞུག་ཚོག་གི་མེད་ཀྱང་། དུ་སྐྱུག་ཁང་ནང་ཡོད་པའི་ཕུ་སྐྱུ་མང་ཆེ་བ་ནི་བྱ་མོ་ཡིན་ལ། དེ་ཚོ་མང་ཆེ་བ་ནི་གཞུག་ས་བཞག་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། དུ་སྐྱུག་ཁང་གི་བྱ་མང་ཆེ་བ་ནི་སྐྱུར་བྱང་གི་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་དང་འཕྲོད་བཞེན་ཞན་པ་རྣམས་ཡིན། བྱང་ལས་སྐྱོན་པས་སྐབས་རེར་པ་མར་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཕུ་སྐྱུ་དུ་སྐྱུག་ཁང་ནང་གཏོང་དགོས་པའི་སློབ་སྟོན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

གཞུང་གིས་དུ་སྐྱུག་ཁང་གི་ཕུ་སྐྱུར་ཚུལ་མེན་དང་། སྐྱོན་བཅོས་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མེད་པའི་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། ལམ་ལུགས་ཐོག་ནས་ཕུ་སྐྱུ་ལག་ཅིག་དམིགས་བསལ་འཕྲོད་བཞེན་དཀའ་ངལ་གཞི་སྤོང་པོ་ཡོད་མཁུ་རྣམས་ལ་ལྟ་རྟོག་འདང་ངེས་ཞིག་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་ངོས་ལེན་བྱས་ཡོད། ས་གནས་པལ་ཆེ་བར་གསོ་ཉར་བྱས་པའི་ཕུ་སྐྱུ་རྣམས་ཕུ་སྐྱུ་སྐྱེ་བ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པའི་སྐྱིལ་སྐོལ་ཁོངས་སུ་རྩི་ཡི་ཡོད་པ་བརྟེན། ཕུ་སྐྱུ་བྱ་མོ་གཞུག་ས་བཞག་པ་གསོ་ཉར་བྱེད་མཁུ་བའི་བཟུང་ཚང་ལ་སྐབས་རེར་ཕུ་སྐྱུ་འཕར་མ་སྐྱེ་བར་བཀག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕུ་སྐྱུ་བཅོམ་བྱིང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕུ་སྐྱུ་བཅོམ་བྱིང་སྐྱོབ་ཐབས་སྐོར་གྱི་ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠ ལོའི་ཉེག་གི་ཐོས་མཐུན་ལ་རྒྱ་ནག་ནས་མིང་རྟགས་བཀོད་མེད་ལ། དེའི་སྐོར་གནས་ཚུལ་བྱི་སྤོང་སྐྱོན་ཁང་གི་སྐྱོན་ཐོར་གཞིགས།

travel.state.gov/content/childabduction/english/country/china.html.

འཇིག་ཡི་བྱུང་ཚོས་ལ་རྒྱབ་འགལ།

ལོ་དེར་འཇིག་ཡི་བྱུང་ཚོས་ལ་རྒྱབ་འགལ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་མེད་ཀྱང་། གཞུང་གིས་འཇིག་ཚོས་ལྷགས་དེ་མི་རིགས་དང་ཚོས་ལྷགས་ཤིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་མེད་པ་དང་། འཇིག་ཡི་དྲ་ཐོག་དཔེ་མཛོད་ཀྱིས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་ནང་༢༠༡༢ ལོར་འཇིག་མི་འབོར་༢,༥༠༠ ཡོད།

མི་ཚོང་རྒྱག་པ།

ཕྱི་སྤྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་མི་ཚོང་བརྒྱབ་པའི་སྟན་ཐོ་བཏོན་པར་གཟིགས།
www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/.

དབང་པོ་སློན་ཅན།

བྲིམས་ཐོག་ནས་དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱིས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པར་བཀག་སྡོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོའི་གནས་སྡངས་ནི་བྲིམས་མཐུན་བཀོད་བྱུང་བ་དང་མཐུན་གྱི་མེད་ལ། དབང་པོ་སློན་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་མཐོ་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་བྲིམས་ལྷགས་ལྟར་ན། “ཆབ་སྤྱི་དང་དཔལ་འབྱོར། རིག་གཞུང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲེངས་ཆ། བྲིམ་ཚང་གི་འཚོ་བ། གནས་སྡངས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་མེར་གཞན་ལྟར་དབང་པོ་སློན་ཅན་ལ་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ལོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། དབང་པོ་སློན་ཅན་ལ་དབྱེ་འབྱེད་དང་དམའ་འབབས། བརྩི་མེད་གཏོང་བ་བཅས་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད།”

ཞི་བའི་ལས་དོན་གྱི་སློན་ཆེན་ལྷན་ཁང་དང་། རྒྱ་ནག་གི་དབང་པོ་སློན་ཅན་མཉམ་འབྲེལ།
གཞུང་འབྲེལ་ཞི་བའི་ལྷན་ཚོགས་རྣམས་ནི་དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་མི་ལ་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་
ཚོགས་པ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཡིན་པ་དང་། ལོ་དེར་གཞུང་གི་ཡིག་ཆ་བྱིར་བསྐྱགས་བྱས་པ་ལྟར་ན།
རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱད་བའི་དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་མི་ས་ཡ་ ༥༥ ཡོད། གཞུང་གི་གྲངས་ཚོ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་
༢༠༡༤ ལོར་ལག་ཤེས་སྤྱོད་བཅར་ཁང་༤,༡༥༤ རང་དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་མི་གྲངས་
༥༥༥,༠༠༠ ལ་སྤྱོད་བཅར་སྤྱོད་ཡོད་ལ། 62 རྒྱུང་ཁྱེད་ཁག་ཏུ་དབང་པོ་སློན་ཅན་ས་ཡ་ ༤
ལྷག་ལ་ལས་ཀ་སྤྱོད་ཡོད་པ་དང་། རྒྱུང་གསེབ་ཁག་ཏུ་དབང་པོ་སློན་ཅན་ས་ཡ་ ༡༧ ལྷག་གིས་
གཙོ་བོར་ཞིང་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞུང་གི་གྲངས་ཚོ་ལྟར་ན་༢༠༡༥ ལོ་ནས་དབང་པོ་སློན་
ཅན་ས་ཡ་༤༥༥ ལ་“ཉུང་མཐར་འཛོལ་རྟེན”གྱི་དོན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ས་ཡ་༥༥ ལྷག་པ་
རྒྱུང་ཁྱེད་དང་རྒྱུང་གསེབ་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྤྱོད་ཡོད།

ཞིམས་ཐོག་ནས་དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་བྱིས་པར་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཚོགས་གི་མེད་པ་དང་། རྒྱ་གུའི་
སྤྱད་སློབ་ཀྱི་ཞིམས་ལུགས་མང་དག་བཅོས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཁང་གིས་
རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱད་བའི་དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་རྒྱ་གུའི་སློབ་གྲྭ་༡,༥༥༥ ཡོད་པར་བཤད་ཡོད་པ་དང་།
གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་རྒྱ་གུ་
ས་ཡ་༥༥ ཅམ་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་བརྒྱ་ཆ་༢ ཁོ་ནར་རང་གི་དགོས་མཁོ་དང་འཚམས་པའི་
ཤེས་ཡོན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱ་ནག་དབང་པོ་སློན་ཅན་མཉམ་འབྲེལ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར་དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་རྒྱ་
གུ་༧༥,༡༧༤ རྒྱ་ནག་གི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཁོངས་སྤྱོད་མེད་པ་དང་། ཚོད་དཔག་བྱས་ན་
གྲངས་ཚོ་དེ་ནི་སློབ་ལོ་ལོན་པའི་དབང་པོ་སློན་ཅན་གྱི་རྒྱ་གུ་ཁྱོད་བཅོས་བརྒྱ་ཆ་༥༥ ཅམ་
ཡིན།

གཙོ་ཆེར་རྒྱུང་ཁྱེད་ཁུལ་ཏུ་དབང་པོ་སློན་ཅན་ལ་ཞབས་ཁུར་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཞིམས་མཐུན་ཐོབ་
ཐང་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ཚོགས་པ་༡༠༠,༠༠༠ ཅམ་ཡོད་ལ། གཞུང་གིས་སྐབས་དེ་གཞུང་

འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་མཉམ་ལས་ཀྱིས། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་མི་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་
ནང་འབྲེལ་འདྲིས་བཟོ་ཆེད་དམིགས་བསལ་ལས་གཞིར་རོགས་དངུལ་གཏོང་གི་ཡོད།

སྐྱོན་བཅས་ཀྱི་བརྟག་དབྱུང་ལོར་བ་དང་། སྐྱོན་བཅས་ལྟ་སྦྱོང་འདང་ངེས་མེད་པ། མཐོང་ཚུལ་
ངན་པ། དེ་བཞིན་བྱུང་འབྱུང་བྱེད་རྒྱ་བཅས་ནི་སྦྱིར་བཏང་གི་དཀའ་ངལ་ཡིན་པ་དང་། གནས་
ཚུལ་ཐོན་པ་ལྟར་ན། སྐྱོན་བས་ཡང་ཡང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་གུའི་པ་མར་སྤྱི་གུ་རྣམས་
གཞུང་གིས་འཛིན་སྦྱོང་བྱས་པའི་སྤྱི་གུ་འཇུགས་ཆེ་ལག་ལ་བཞག་དགོས་པའི་ནན་སྒྲུལ་བྱེད་པ་
དང་། དེ་ཚོ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་ལྟ་སྦྱོང་འདང་ངེས་མེད། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་སྤྱི་གུ་ནང་དུ་
ཉར་མཁན་གྱི་པ་མ་ཚོ་ལ་རྒྱུན་དུ་སྐྱོན་བཅས་ལྟ་སྦྱོང་འདང་ངེས་དང་། ཉེན་མའི་ལྟ་སྦྱོང་། སྤྱི་
གུའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་རྒྱ་བཅས་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་གི་
གྲངས་ཐོའི་ནང་། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་བཞི་ཆ་གཅིག་ཅུ་ཤིན་དུ་དངུལ་ཕོངས་གནས་ལྟངས་
འོག་ཡོད་པ་གསལ་ཡོད།

ན་ཚོད་ལོན་པའི་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ཁོད་དུ་ལས་ཀ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་གཞི་སྤྱི་པོར་(ཚན་
པ་ཉེ་པའི་ངལ་གཞིགས་)གནས་ཡོད་པ་ནི། དབྱེ་འབྱེད་བཏང་པའི་མཇུག་འབྲས་ཀྱི་ཆ་ཤས་
ཞིག་ཡིན། བྱིས་པ་ཐོག་ནས་ས་གནས་གཞུང་གིས་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་ལས་ཀར་སྤྱི་གུ་མཁན་གྱི་ཁེ་
ལས་ཚན་པར་ཁེ་སང་སྤོང་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ས་ཁུལ་ལག་ཅིག་གི་སྤྱི་གུ་སྤོང་ལྟར་ན། ལས་
ཀའི་བདག་པོས་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ངལ་རྩོལ་བ་ལས་ཀར་སྤྱི་གུ་དགོས་པའི་ཉུང་མཐའི་
གཏན་འབེབས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་མ་ལོན་མཁན་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཐེབས་རྩར་
དངུལ་སྤོང་དགོས།

ལས་དང་ཁང་པའི་ནང་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་འགོ་སྤེལ་པའི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་ཚད་གཞི་རྣམས་དབང་
པོ་སྐྱོན་ཅན་གྱི་བྱིས་པ་དང་མཐུན་དགོས་པ་དང་། བྱིས་པ་ནང་“རིམ་བཞིན་”ལག་བརྟར་བྱ་
དགོས་ཞེས་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། བྱིས་པ་དང་མཐུན་པ་ཡོང་དཀའ་བ་དང་། དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་

གྱི་སློབ་སྦྱོར་གཙུག་གཟུགས་ལག་སློབ་གྲུབ་ཁོངས་སུ་འཇུག་རྒྱུ་ཆ་རྒྱུན་གཞན་ཚང་ཡང་སྤོངས་ཐོག་
ནས་འཇུག་ཞུགས་བྱེད་རྒྱུར་བཀག་ཚོག་།

སེམས་ནད་ཅན་ལག་ཅིག་སྟེ། བསམ་སློབ་གཏོང་མི་ཐུབ་པའམ། རྒྱན་ལྡན་གྱི་སྦྱོང་ཚུལ་སྟོན་མི་
ཐུབ་མཁན་རྣམས་གཉེན་སྲིག་བྱེད་པར་སྤོངས་ཐོག་ནས་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གུ་
སྟེ་དུས་དབང་པོ་སྟོན་ཅན་གྱི་ནད་འགོས་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་སྟེན་པས་ཤེས་ཚོ། སྟེ་སྟོ་འགོག་
རྒྱུར་མོས་མཐུན་བྱས་ན་མ་གཏོགས་གཉེན་སྲིག་བྱེད་ཚོག་གི་མེད་པ་དང་། དབང་པོ་སྟོན་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་གུ་སྟེ་བའི་བརྒྱ་ཆ་སྟེན་པའི་ཆེད་དུ་ས་གནས་གཞུང་གིས་ལག་བསྟར་བྱེད་
དགོས་པར་སྤོངས་ཐོག་ནས་གསལ་ཡོད།

ཆབ་འབངས། མི་རིགས། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས།

གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤེལ་ཁག་གཙོ་ཆེ་བ་རྣམས་སློབ་རྒྱུ་གྱི་གནས་སྡོད་བྱེད་ཁུལ་དུ་བསྐྱེད་
ཡོད་པ་དང་། རོས་འཛིན་ཡོད་པའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་ལ་གཞུང་གི་སྤོངས་ཐོག་སྦྱོར་
གུ་སྟེ་བའི་འཆར་གཞི་དང་། གཙུག་ལག་སློབ་གྲུབ་འཇུག་ཞུགས། བྱ་ལོན་དང་ལས་ཀའི་མཐུན་
རྒྱུན་བཅས་ལ་དམིགས་བསམ་ལྟ་སྟོང་སྤྱད་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྤོངས་
ཐོག་གྱི་ནད་དོན་ལག་བསྟར་བྱེད་སྟེན་སྟོ་པོ་ཡོད་པ་དང་། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་དབྱེ་
འབྱེད་བཏང་བ་ནི་ཡོངས་ཁྱབ་དུ་གནས་ཡོད།

ས་མཚམས་ཁུལ་དང་ས་ཁུལ་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་ལ་ཉན་མི་
རིགས་དང་བསྟུར་ན་ཤེས་ཡོན་གྱི་གོ་སྐབས་སྟོ་བ་ཡོད་པ་དང་། ཉན་གནས་སློབ་ལ་ཁེ་ཕན་
ཐོབ་ཆེད་ལས་ཀ་ལ་དབྱེ་འབྱེད་གྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ས་ཁུལ་གཞན་ལས་ཡོང་འབབ་དམའ་བ་ཡོད།
གཞུང་གི་ཡར་རྒྱས་ལས་གཞི་ཁག་གིས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་རྒྱུ་གྱི་འཚོ་བར་དོ་སྤོག་
ཐེབས་གྱི་ཡོད་ལ། གནས་སྟངས་འགའ་ཞིག་ཐོག་བཙན་དབང་གི་གནས་སྟོན་བཅུག་གི་ཡོད་པ་
དང་། གཞུང་གི་ལས་གཞི་དང་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཉན་མི་རིགས་ལ་ཚང་

གཞི་ལས་བརྒྱུ་བའི་ཁེ་སྲོལ་གྱི་ཡོད། དམིགས་བསལ་“འཆམ་མཐུན་སྤྱི་ཚོགས་”འཇུགས་
སྤྱོད་དང་སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་མེད་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་གཞུང་གིས་མི་རིགས་འགལ་ཟླ་དང་།
སྤྱི་གཞི་འཇུགས་ཐོག་ནས་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ལ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་གནད་དོན་དེ་གལ་
འགངས་ཚུང་དུ་གཏོང་བ་ལས། ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། རང་སོག་རང་སྤྱོད་
སྤྱོད་ལ། བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལ། དེ་མིན་བོད་རིགས་ས་ཁུལ་གཞན་བཅས་སུ་འཁོར་འཛིན་གྱི་
བསམ་སློབ་གཏོང་བ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྒྱུ་རྐྱེས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོར་བཏོན་པའི་གཞུང་འབྲེལ་སྒྲན་ཐོ་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་འཐུས་མི་
ཚོགས་ཆེན་ནང་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཁུངས་འཐུས་མི་བརྒྱ་ཆ་༡༩.༧ ཅམ་ཡོད་པ་དང་།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་འཐུས་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་རྒྱུན་ལས་འཐུས་མི་ནང་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཀྱི་
སྐྱེ་ཁུངས་བརྒྱ་ཆ་༡༥ ལྟར་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གནས་སྤོང་བྱེད་མཁན་ལ་དམིགས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་དྲ་ལམ་
ཐོག་ཚྱོམ་ཡིག་གཅིག་སྤེལ་བའི་ནང་། གུང་ཞི་ཀུའང་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ནང་ལས་བྱེད་པ་བརྒྱ་ཆ་
༩༤ གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད་པ་དང་། རིང་ཤ་རྩེ་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ནང་
ལས་བྱེད་པ་བརྒྱ་ཆ་༢༧ དང་། ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ནང་ལས་བྱེད་པ་བརྒྱ་ཆ་༥༧
གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད།

གཞུང་འབྲེལ་ཤིན་ཏུ་གསར་ལས་ཁང་གིས་༢༠༡༢ ལོར་ཚྱོམ་ཡིག་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། ཡུ་ནན་ཞིང་
ཆེན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་བརྒྱ་ཆ་༩༩ གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་དང་། ཡུ་ནན་ཞིང་ཆེན་དུ་༢༠༡༤ ལོའི་
མི་འུ་གསར་འཇུག་འཆར་གཞི་ལྟར་ན། སྤིང་ལུའི་ལས་གནས་བརྒྱ་ཆ་༥ གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་
ཆེད་དུ་བཞག་ཡོད། ལོ་དེར་རྒྱ་ནག་གི་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ལྡོ་པོ་ཚང་
མ་ལ་འགོ་གཙོ་(མངའ་སྡེ་ཞིག་གི་སྤིང་སྤྱོད་དང་འདྲ་) གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཡིན་ཀྱང་། རང་
སྤྱོད་སྤྱོད་ལྡོ་པོའི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་ཆང་མ་ནི་རྒྱ་ཏན་མི་རིགས་ཡིན། ཏན་ལས་
བྱེད་པས་སུ་མཐུད་གངས་རྒྱུང་མི་རིགས་ཀྱི་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་། དམིགས་བསལ་ཤིན་ཅང་

ཡུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་ནང་གི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་གཞུང་གི་དབང་ལུགས་ཆེ་བའི་གོ་
གནས་པལ་ཆེ་བ་ཟེན་ཡོད།

རྒྱ་ཉན་མི་རིགས་རྣམས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་གནས་སྐྱོལ་མ་གཏོང་བའི་
གཞུང་གི་སྲིད་ཇུས་དེས་ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་ནང་རྒྱ་ཉན་མི་རིགས་ཀྱི་མི་འབོར་
ལུགས་ཆེར་འཕར་ཡོད་པ་དང་། ཉེ་བའི་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་ནང་རྒྱལ་ས་ལྷ་ཅན་ཆེར་ཉན་
དང་ཡུ་གུར་བ་གངས་ཚད་བསྐྱར་བའི་སྐབས་ ༢༠ དང་ ༢༠ ཡིན་པ་དེ་འགོ་མཇུག་ལོག་ཉེ་ ༢༠
དང་ ༢༠ ཆགས་ཡོད་པ་ནི། ཡུ་གུར་བ་རྣམས་རྒྱ་རིགས་ལ་འཁོན་འཛིན་སྐྱེ་བའི་གཞི་རྩ་ཆགས་
ཡོད་ལ། དབྱེ་འབྱེད་རང་བཞིན་གྱི་ལས་ཀ་སྐོང་རྒྱ་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དེས་ཉན་མི་རིགས་
བདམས་པ་ལས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་ལས་ཀའི་གོ་སྐབས་ཉུང་དུ་བྱེན་ཡོད། ༢༠༡༥ ལོར་
རྒྱལ་སྲིད་སྤྱི་བྱུ་ཁང་གིས་བཏོན་པའི་ཤིན་ཅང་སྐོར་གྱི་ཡིག་ཆ་དཀར་པོ་ལྟར་ན། ཤིན་ཅང་
ཡུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་ལྷ་གནས་སྲོད་ས་ཡ་ ༤.༥༥ འཕ་བརྒྱ་ཆ་ ༣༧ རྒྱ་ཉན་མི་རིགས་ཡིན་པ་
དང་། ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་ལྷ་གནས་སྲོད་མི་གངས་ས་ཡ་ ༡༤.༦༣ འཕ་ཁྱོན་
བསྐྱམས་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༦༣ ཅམ་ནི་རྟེན་དང་། ཀ་ཇ་ཀ། ཀའར་སྤེ་ཇ། ཡུ་གུར་སོགས་གངས་
ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་ཡིན། གཞུང་འབྲེལ་གངས་ཐོ་ནང་ཉན་མི་འབོར་གྱི་ཁ་གངས་འབྲོག་
བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ། ཡུན་རིང་བསྟན་པའི་“འཕྲལ་སེལ་ངལ་རྩོལ་བ་”དང་། དམག་(རྟེན་
ཉན་)ནང་ཡོད་པའི་རྒྱ་ཉན་མི་རིགས་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་རྣམས་རྩིས་མེད། ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་
རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་ནང་གཞུང་གིས་ལྷ་མཐུན་ནས་ཉན་མི་རིགས་གནས་སྐོ་བྱེད་རྒྱུའི་བྱུ་
བསྐྱུགས་བྱེད་པ་དང་། ས་གནས་ཀྱི་ལས་ཀའི་ས་དམིགས་རྣམས་རྒྱལ་ནང་ནས་གནས་སྐོས་
ངལ་རྩོལ་བ་ལ་སྤྱད་པ། ས་གནས་ལས་བྱེད་པས་ཡུ་གུར་གྱི་བྱེད་མེད་ལོ་གཞིན་པ་རྣམས་ཤིན་
ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྐྱོང་ས་ཀྱི་བྱི་ལོག་ལ་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་དུ་གཞུང་གིས་སྤྱིན་བདག་
བྱེད་པའི་ངལ་རྩོལ་བ་བརྗེ་རེས་ཀྱི་ལས་གཞི་ནང་ཞུགས་དགོས་པའི་བཅོན་དབང་གཏོང་གི་
ཡོད་པར། བྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་བཤད་ཡོད། ཟླ་ ༡
པོར་ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འབྲེན་གྱིས་གནས་ཚུལ་སྟེལ་བ་ལྟར་ན། ཨ་ཀ་སུ་ཤིན་ཏེ་རྫོང་གི་

ས་གནས་གཞུང་གིས་ལོ་༡༥ ནས་༢༥ བར་གྱི་ཕྱ་གུར་བ་ཚང་མ་བཅོན་དབང་གིས་ངལ་རྩོལ་
ནང་ཞུགས་བཅུག་ཏུ། “ཁྱིམ་འགལ་ལས་དོན་”དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ས་གནས་
ལྷ་བརྟན་བརྩིང་བརླུན་ཚེད་ཡིན་ལུགས་བཤད་ཡོད།

ཁྱིམ་འགལ་ལུགས་ལྟར་ན། “སློབ་གྲྭ་(འཛིན་གྲྭ་ཁག་)དང་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྡེ་གནས་ཁག་ཏུ་གྲངས་
ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཁོངས་ནས་ཡིན་པའི་སློབ་སྦྱོང་མང་བ་ཡོད་ཚེ། སློབ་བྲིད་བྱེད་སྐབས་གྲངས་
ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གང་ཐུབ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་པ་དང་། སློབ་དེབ་ཁག་གྲངས་
ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད།” རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་གི་ཚོབ་ཐང་
གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། སློབ་གྲྭ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་ནང་སློབ་སྦྱོང་རྣམས་ལ་ཕྱ་གུར་
སྐད་ཡིག་གི་སློབ་བྲིད་དང་། སློབ་དེབ་ཉུང་ཏུ་ལས་ཐོབ་ཀྱི་མེད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོར་ཤིན་ཅང་
ཕྱ་གུར་རང་སྤྱོད་རྒྱུ་ཚུངས་ཤེས་ཡོན་རྟན་ཁང་གིས་དམའ་འབྲིང་གི་སློབ་སྦྱོང་བརྒྱ་ཆ་༢༩ ལ་
སྐད་ཡིག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སློབ་སྤྱོད་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་ཡོད་པ་དང་། སྐད་ཡིག་གཉིས་ལྡན་
གྱི་སློབ་སྤྱོད་ནི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞི་རྒྱ་སྐད་ཡིག་ཐོག་བསྐྱབ་པ་དང་། གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་ཟུར་ཅམ་ཁ་སྡོན་བསྐྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་༢༠༡༠ ལོ་ལས་བརྒྱ་ཆ་
༥༤ འཕར་ཡོད། ཕྱ་གུར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྐད་ཡིག་གཉིས་ལྡན་གྱི་སློབ་བྲིད་ནི་མ་སྐད་རིན་
ཐང་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱི་ཚུལ་དེས་ཕྱ་གུར་སློབ་སྦྱོང་
རྣམས་ལ་ཕྱ་གུར་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་བའི་མཐུན་རྐྱེན་འདང་དེས་མེད་པའི་ཁར། རྒྱ་སྐད་སློབ་སྤྱོད་
ཚོད་ལྡན་ཐོབ་ཀྱི་མེད་པར་འབྲེལ་ཡོད་མང་པོས་བཤད་ཡོད།

ཤིན་ཅང་ཕྱ་གུར་རང་སྤྱོད་རྒྱུ་ཚུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པས་ཟུ་མཐུད་ནས་གཞུང་གིས་དོ་འཛིན་བྱེད་
པའི་“གཏུག་པ་ཅན་གྱི་ཤོག་ཁག་གསུམ་”སྡེ། ཚོས་ལུགས་མཐའ་རྒྱུང་པ། ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་
པ། འཛིགས་རྒྱལ་རིང་ལུགས་བཅས་ལ་དྲག་གཞོན་བྱེད་རྒྱུ་ཁས་ལེན་གཞི་བཟུང་ལག་བཟུར་
བྱེད་པ་དང་། ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་ལ་དོ་རྒྱལ་གྱི་སློབ་གསོའི་དྲིལ་བསྐྱེད་ལུས་པ་ལྡན་པ་སྡེལ་
རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། “ཤོག་ཁག་གསུམ་”དར་སྡེལ་གཏོང་བའི་དོགས་གཞི་འོག་མི་

སྒྲིབ་དང་ཚོགས་པ་ཁག་ཅིག་སྒྲོག་བཤེར་དང་། བཀའ་ཉར་བྱེད་པ། འཛིན་ཐོག་ནས་ཉེས་ཚད་
མངོན་གསལ་དོད་པོ་བཅད་པ་ནི། ཚབ་སྲིད་དང་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་རྣམ་
འགྱུར་སྟོན་མཁན་གྱི་ཚོགས་སྒྲིབ་རྣམས་ལ་དམིགས་པ་འདྲ་པོ་ཡོད། གཞུང་གིས་སྤྱི་མཐུན་ནས་
འཛིགས་སྐྱུལ་རིང་ལུགས་པར་གདོང་ལེན་བྱེད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བསྐྱེད་ནས། ཞི་བའི་ཐོག་ནས་
ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་རྣམ་འགྱུར་བཏོན་མཁན་གྱི་ཡུ་གུར་བ་དང་། རང་དབང་
ཅན་གྱི་ཁ་ཆེའི་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་འགོ་བློན་ལ་དྲག་མཚན་གྱི་བྱེད་ཐབས་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད། ལས་བྱེད་
པས་སྤྱི་མཐུན་ས་གནས་མི་མང་དང་། གསར་འགོད་པ། ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་སྐོར་བ་བཅས་ལ་དམིགས་
ཏེ་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་བརྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བསྐྱེད་ནས་ཚད་མཐོ་བའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་
ཐབས་ལམ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་ ༣ པར་ཉོ་ཏན་ཁུལ་ཁ་ར་ཁ་ཤེ་རྫོང་དུ་མི་ ༢༥ ལ་ཁ་ཆེའི་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་བ་གཉེར་སྐྱེལ་
བའམ། ཡང་ན་རང་གི་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་བ་གྲ་བཏང་བའི་“རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ་
བཟོ་བ་”ཞེས་པའི་ཉེས་པ་བཅུགས་ཡོད།

ཡུ་གུར་བ་རྣམས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་འཚབ་བཟོས་པའི་
སྤྱོད་འཇུགས་འོག་སྤྱི་མཐུན་ནས་ཡུན་རིང་བཅོན་འཇུག་གི་ཉེས་ཚད་བཅད་པ་དང་། གནས་
སྤངས་འགའ་ཞིག་ལ་འགོ་ལུགས་མ་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ནས་ཉེས་ཚད་བཅད་ཀྱི་ཡོད། གཞུང་
གིས་ཡུ་གུར་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོན་པ་དང་། རྒྱ་གཞི་གཞན་
འཇུགས་རྒྱུའི་འཛིན་བཤེར་གྱིས་བཅོན་འཇུག་ཉེས་ཚད་གཅོད་པ་གཞན་ལ་ལྷ་བཅུག་གི་ཡོད།
ཟླ་ ༤ པར་ཤིན་ཏུ་གསར་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྐྱེལ་བ་ལྟར་ན། ཤིན་ཅང་བིང་ཏུན་འབྲིང་རིམ་
འཛིན་ཁང་མང་དང་པོས་ཡུ་གུར་བ་ ༢༥ ལ་འཛིགས་སྐྱུལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་ནག་ཉེས་བཅུགས་ཏེ།
བཅོན་འཇུག་ལོ་ ༣ རས་ཚེ་བཅོན་བར་ཉེས་ཚད་བཅད་ཡོད། ཟླ་ ༤ པར་ཤིན་ཅང་འཛིན་ཁང་
གིས་མི་གྲངས་ ༤༩ ལ་བཅོན་འཇུག་ལོ་ ༤ རས་ ༡༥ པར་གྱི་ཉེས་ཚད་བཅད་པ་ནི་“འཛིགས་

སྐྱུལ་རིང་ལུགས་པའི་ཚོགས་སྡེར་ལྷགས་པ་དང་། དངུལ་གྱིས་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་ ཡིན་པར་བཤད་ཡོད།

གཞུང་གིས་སྤྱི་རྒྱུ་གཞུང་ལ་ཡུ་གུར་བ་སྤྱིར་སློབ་དགོས་པའི་གཞོན་ལྷན་གསུམ་སྤྱད་པ་དང་། སྤྱིར་ སློབ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་བཙོན་འཇུག་དང་དཀའ་ངལ་འབྱུང་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་ལ་ སྤྱིར་སློབ་བྱས་པའི་ཡུ་གུར་བ་ཁག་ཅིག་ག་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་ཡོད། ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ཐའེ་ ལན་ནས་སྤྱིར་སློབ་བྱས་པའི་ཡུ་གུར་བ་ ༡༠༧ ཡི་གནས་སྤངས་སྐོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ རང་དབང་ལྡན་པའི་སློབ་སྦྱོར་གཏན་ཁེལ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ཁེ་ཇ་ཏར་གནས་སྤོང་ཡུ་ གུར་བ་ཚོ་ས་ཡུལ་དུ་སྤྱོད་སྐབས་ཤིན་ཅང་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོ་བཀག་ཉར་དང་འདྲི་ཅད་བྱེད་ པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྤྱི་རྒྱུ་གཞུང་གིས་སྤོང་ཡུ་གུར་བའི་ཐོག་ཆེད་དུ་སོ་རུལ་བྱེད་ དགོས་པའི་གཞོན་ལྷན་གསུམ་སྤྱད་ཡོད་ལུགས་བཤད་ཡོད།

ཡོ་དེར་ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྤྱོད་སྤོངས་སུ་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་རང་དབང་ལ་ཚོད་འཛིན་ནན་ པོ་བྱས་པ་དང་། ཤིན་ཅང་དུ་ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་གདལ་བཞེག་གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་ སྐོར་སྤྱི་མིང་ལྷན་ཁང་གི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོད་དད་རང་དབང་གི་སློབ་ཐོ་ལ་གཞིགས།

www.state.gov/religiousfreedomreport/.

འཛོམས་སྤོང་ཡུ་གུར་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་བཙན་བྱོལ་དུ་ཡོད་པའི་ཡུ་གུར་བའི་འགོ་ ཁྲིད་རེ་རྟེན་ལ་ཁ་ཏེར་གྱི་བྱ་གཅིག་ལ་གཞུང་གིས་ ༢༠༠༧ ལོའི་ཟླ་ ༥ ཟུ་མེ་ཟེང་འཇུག་གི་བཀོད་ སྤྱི་བྱེད་མཁན་ཡིན་པའི་སྤྱོན་འཇུགས་ཀྱིས་ལོ་ ༧ བཙོན་འཇུག་བྱས་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་སྤོང་ གོལ་བཏང་ཡོད།

ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འབྲིན་ཁང་གི་གསར་འགོད་པ་ཡུ་གུར་རིགས་ཀྱི་ཨ་རི་བ་ཚོའི་ནང་ མི་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྤོང་གཙོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འབྲིན་ཁང་ གིས་བཤད་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ལོར་གསར་འགོད་པས་མནར་གཅོད་འོག་འདས་ གོངས་སྤོང་བའི་ཡུ་གུར་བ་ཞིག་གི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བའི་རྒྱུ་གྱིས་གསར་འགོད་པ་དེའི་ནང་

མི་ལ་སྐྱུན་གཅོར་བྱེད་འགོ་བཙུགས་ཏེ། ལོ་ངེར་ཁོ་པའི་སྐྱུན་མཆེད་རྒྱ་ནག་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་
རྒྱལ་ཁབ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་བྲིམས་ལུགས་རྟོག་རོལ་གཏོང་བའི་ཉེས་མིང་འོག་ལོ་༥ བཅོམ་
འཇུག་ཉེས་ཆད་བཅད་པ་དང་། སྐྱུན་མཆེད་གཞན་གཉིས་ལ་གསར་འགོད་པར་ཁ་པར་ཐོག་
ཉེས་ཆད་སྐོར་སྐོར་ཅ་བཤད་པ་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་སྤྱད་པའི་ཉེས་འཇུགས་འོག་བཀག་
ཉར་བྱས་ཡོད། ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུད་འཕྲིན་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྟེལ་བ་ལྟར་ན། སྐྱུ་
ནར་ཨབ་ལི་ཏི་“རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གསང་བ་བརྟོལ་བ་”“བྲིམས་འགལ་ཐོག་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འབྲེལ་བ་
བཅོས་པ་”ཅིས་ཏེ་བཀག་ཉར་འོག་འདས་གོངས་ཕྱིན་ཡོད།

རང་བཅོམ་དང་རང་སྐྱོང་། དེ་བཞིན་ཚོར་སྤང་སྐྱེན་པའི་བརྗོད་གཞི་གཞན་སྤང་སྐྱོང་བྱེད་
པའི་དཔེ་སྐྱུན་ཡིག་ཆ་དང་། སྐྱ་བརྟན་གྱི་རྒྱ་ཆ་ཉར་ཚོག་གི་མེད་ལ། གཞུང་ལ་ཞི་བའི་རྣམ་
འགྲུར་དང་བསམ་ཚུལ་སྟོན་པར་དགག་བྱ་བྱེད་པར་བཅིས་ཏེ། ཨབ་རྒྱ་ཏི་ལི་ལ་རྩ་བུ་ལུ་
མཐུད་བཅོམ་འཇུག་བྱས་ཡོད།

དྲ་རྒྱའི་ཐོག་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་སྐོར་སྤང་སྐྱོང་བྱས་ན་བྲིམས་ཐོག་ནས་ནག་ཉེས་བཙུགས་པ་
དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆིག་སྐྱེལ་ལ་གཞོད་པའི་དྲ་རྒྱ་རིགས་རྩ་བ་ནས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཚོག་གི་
མེད། ད་དུང་མི་རིགས་ཁ་བྲལ་ལམ་“སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་སྤིང་ལ་གཞོད་པའི་ངན་སྐྱུལ་”བྱེད་མི་
ཚོག་པ་དང་། དྲ་རྒྱའི་མཐུན་སྦྲེན་མཁོ་སྤོང་བྱེད་མཁན་དང་། འབྲེལ་མཐུད་སྤངས་འཛིན་བྱེད་
མཁན་ཚོས་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ལམ་ལུགས་འཇུགས་དགོས་པའམ། ད་ཡོད་ལམ་ལུགས་དེ་རྣམ་
བྱུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། བྲིམས་ལུགས་ཅིས་མེད་གཏོང་མཁན་རྣམས་སྟན་གསེང་
ལྷ་དགོས།

སྤོངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱིལ་འཇུགས་ཁག་ལ་ཉན་མི་རིགས་ཀྱིས་སྤངས་
འཛིན་བྱེད་པར་བརྟེན་སྤངས་འཚབ་ཇེ་མཐོར་སོང་བའི་སྐྱེན་ཆགས་ཡོད་ལ། རྩ་བའི་གཞུང་གི་
སྲིད་ཇུས་ཐོག་ནས་ལུ་མཐུད་ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྐྱོང་སྤོངས་སུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མ་རྩ་
བཙུགས་ནས་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་བཏང་སྟེ། ཡུལ་ངེར་གནས་སྤོང་ཉན་མི་རིགས་ལ་ཚད་

གཞི་ལས་བརྒྱུ་བའི་ཁེ་སང་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀའི་ནང་ཡུ་གུར་བ་རྣམས་ལ་འབྲེ་
འབྲེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། (མེ་ཚན་༧ པའི་ང་ལ་གཟིགས།)

སྤྱི་ཚོགས་བརྟན་བརྩིང་རྒྱུ་འབྱོར་དེའི་བརྒྱུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་༢༠༡༤ ཟླ་༥ པར་གཞུང་གིས་
རྫོང་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་འགོ་བར་ཐོན་མཚན་སྤོང་རྒྱུའི་འགོ་བཅུགས་པ་དང་། ཡུ་གུར་བ་
མང་པོས་ཐོན་མཚན་དེ་རག་ཁག་པོ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཐོན་མཚན་དེ་ཤིན་ཅང་ཁྱོན་
ཡོངས་སུ་མེ་འཁོར་དང་། མགོན་ཁང་། སྤང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་ས་ཚོགས་ཁག་ཏུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ལོ་དེར་ནང་སོག་རང་སྤྱོད་སྤོངས་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་ས་ཆ་བཅོན་འཕྲོག་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱུང་ཞིང་།
དེའི་རྒྱུ་པས་བཀག་ཉར་བྱས་པ་དང་། ཉེན་རྟོག་པས་ཚུལ་མེན་བྱས་པ་བཅས་ནི། ས་གནས་
གཞུང་གིས་དབུས་གཞུང་གི་རྒྱ་ནག་གི་འབྲོག་པའི་མི་འབོར་གནས་སྤོས་ཀྱི་སྲིད་ཇུས་ལག་
བརྒྱར་བྱེད་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ཡིན།

ཟླ་༡ པོར་སོག་རིགས་འབྲོག་པའི་རྩ་ཐང་ས་གནས་གཞུང་གིས་བཅོན་འཕྲོག་བྱས་པའི་རྒྱུ་
ལྷིས། འབྲོག་པ་ཞིག་གིས་ས་གནས་གཞུང་གི་སྒོ་འགྲམ་དུ་གནམ་ཐག་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་༣
པར་མ་ཤིང་འོན་པོ་ཉམས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། གཏེར་ཁ་སྤོག་འདོན་སྐབས་དུག་རྣམས་
ཀྱིས་འབག་བཅོག་བཟོ་བ་དང་། ས་ཆ་བཅོན་འཕྲོག་བྱས་པ་ལས་ནན་མན་རྫོང་གི་ཟླ་ཁིན་ཏ་
ལ་ནས་གྲོང་གསེབ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོས་བདུན་ཉེ་རིང་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་སྐབས་ཟིང་འགོག་ཉེན་
རྟོག་པ་༢༠༠༠ ལྷག་བཏང་སྟེ། ངོ་རྒྱུ་བ་ཁ་འབོར་གཏོང་ཆེད་མགྱིག་མདེལ་དང་རྒྱ་མདའ་
བེད་སྤོང་བཏང་ཡོད། (བོད་སྐོར་གྱི་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་རྒྱུར་དུ་ཡོད་པ་ལ་གཟིགས།)

ཕོ་མའི་ངོ་བོ་གཞི་རྩར་བཞག་པའི་དགའ་ཕྱོགས་ཚགས་སྲིད་དང་། འཚོ་བའི་བྱ་སྤྱོད། དབྱེ་
འབྲེད། ཚུལ་མེན་བྱ་སྤྱོད་གཞན་ཁག།

ཁྲིམས་ལུགས་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་མི་ཚན་པའི་བར་སྐར་གྱིས་མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་མཚན་མ་
གཅིག་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཚི་ཡི་མེད་ཀྱང་། བྱི་ཚོགས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྱེད་དང་། ལུགས་དང་
མཐུན་དགོས་པའི་ནང་མིའི་རེ་འདོད་དང་གཞོན་ཤུགས་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕོ་མཚན་མ་
གཅིག་པར་སྤྱོད་མཁན་དང་། མོ་མཚན་མ་གཅིག་པར་སྤྱོད་མཁན། མཚན་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་
མཁན། མ་ནིང་བཅས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲགས་དགའ་ཕྱོགས་ཆགས་སྲེད་ཐོག་སྲེད་སྲོང་བྱེད་པར་
འཇོམས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་སྐོར་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཚོགས་པ་དང་སྐར་གྱི་
ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་པས། ལུ་མཐུད་གཞུང་གིས་དབྱེ་འབྱེད་དང་ལུན་གཅོམ་བཟོས་པའི་གནས་
ཚུལ་སྲེལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནི་བྱི་རྒྱལ་ནས་མ་དངུལ་ཐོབ་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་གཞན་ལ་བྱེད་
སྤངས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

བྱི་རྒྱལ་པར་བེ་ཅིན་གཞུང་གིས། ཕོ་མཚན་མ་གཅིག་པར་སྤྱོད་མཁན་དང་། མོ་མཚན་མ་
གཅིག་པར་སྤྱོད་མཁན། མཚན་མ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་མཁན། མ་ནིང་བཅས་ཀྱི་བཟའ་ཚང་ནང་
བྱི་མ་ཚང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བྱི་མ་ཚང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱེག་སྲོལ་དང་
ཁྲིམས་ཡིག་བེན་བེས་ནང་། མཚན་མ་གཅིག་པ་མཉམ་དུ་སྲོད་ཚོག་པར་གསལ་མེད་སྟབས།
བྱི་མ་ཚང་དྲག་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཞན་ལས་ཁྲིམས་ལུགས་བརྒྱུད་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་
ཐབས་ལམ་ཉུང་བ་ཡོད།

མཚན་མཐུན་འབྲིག་སྤྱོད་ནི་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པར་ཚི་ཡི་མེད་ཀྱང་། ལྷན་པས་
རེར་ནང་མིས་འབོད་སྐུལ་བྱེད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་མཚན་མཐུན་འབྲིག་སྤྱོད་དང་། གཉིས་ཀ་འབྲིག་
སྤྱོད། མ་ནིང་འབྲིག་སྤྱོད་མཁན་བཅས་ལ་སེམས་ཁམས་སྤྲན་ཁང་ཁག་ཅིག་གིས་“བདེ་ཐང་གི་
སྤྲན་བཅོས་”སྤྱད་གྱི་ཡོད། བྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པའི་འཇོན་སྤྱོད་བྱེད་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་བེན་བེས་བཟོ་བའི་ལྷན་པས་འདིར། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་
ཁག་གིས་དམངས་ཁྲོད་དུ་དྲིལ་བསྐྱགས་ལས་དོན་བྱེད་ཁག་དུ་བྱིན་ཡོད་ཀྱང་། མཚན་མཐུན་

འབྲིག་སྐྱོད་དང་། གཉེས་ཀ་འབྲིག་སྐྱོད། མ་ནིང་འབྲིག་སྐྱོད་མཐའ་ལ་དབྱེ་འབྱེད་འགོག་པའི་
ཤོད་དོན་བརྒྱད་ཐོབ་ཐང་གང་འཚམས་ཡར་རྒྱས་བྱེད་ཡོད།

ཨེ་ཙི་ན་མཐའ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱུད།

སྤྱི་དམངས་འཕྲོད་བརྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་རྒྱལ་ཁབ་ནང་
སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གྲངས་ ༥༠༠,༠༠༠ ཨེ་ཙི་ན་དེ་ལོ་ལོ་བུ་ལོ་བུ་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་རིམ་སྐོར་འགོག་ཉེ་གནས་
ཁང་གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན། ༢༠༡༤ ལོར་ཨེ་ཙི་ན་དེ་ལོ་བུ་གསར་པ་ ༡༠༤,༠༠༠ འཕར་ཡོད་པ་ནི་
༢༠༡༣ དང་བསྟུར་ན་བརྒྱ་ ༡༤.༥ མང་དུ་བྱེད་ཡོད།

ཨེ་ཙི་ན་དེ་ལོ་བུ་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐོང་རྒྱུད་གནས་ཡོད་པ་དང་། མི་སྐྱེར་གྱི་ལས་ཀ་
དང་(སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་ལོ་བུ་གཞིགས་)ཤེས་ཡོན། སྤོང་གནས་དང་། འཕྲོད་བརྟེན་ལྟ་སྐྱོད་ཐོབ་
རྒྱ་བཅས་ལ་འགོག་རྒྱུ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། བྱིས་མ་ཐོག་ནས་ལས་ཀའི་བདག་པོ་སློབ་ལྷན་ཁག་གིས་
འགོས་ནད་ཡོད་མཐའ་བཀག་ཚོག་པ་དང་། ཨེ་ཙི་ན་མཐའ་ལ་དམིགས་བསལ་སྤྱི་ཚོགས་གང་
ཡང་མེད། ལོ་དེར་གཞུང་གཉེར་གསར་ལམ་ནང་། ཨེ་ཙི་ན་རྒྱུ་པས་མི་ཁག་ཅིག་སློབ་ལྷན་དང་།
སྤོང་གནས། ལས་ཀར་བཀག་སྐྱོམ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་ཡོད།

འདས་པའི་དུས་ཡུན་ནང་ཨེ་ཙི་ན་དེ་ལོ་བུ་རྣམས་ལ་དབྱེ་འབྱེད་མངོན་གསལ་དོད་པོ་དེ་ཅི་མ་
མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་དུ་ནས་སྤོང་ཁང་དུ་ཡོང་མི་བརྒྱུ་པ་དང་། སྤོང་ཁང་ཁག་ཅིག་གིས་ཁོང་ཚོ་
ལ་ནད་བཅོས་མི་སྲུབ་པའི་ཁག་གཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤོང་ཁང་གིས་སྤངས་འཚབ་བྱེད་དོན་ནི་
ཨེ་ཙི་ན་དེ་ལོ་བུ་སྤོང་བཅོས་བྱས་པར་མི་མང་གིས་ཤེས་རྟོག་བྱུང་ཚེ། ཁོང་ཚོ་སྤོང་ཁང་གཞན་
དུ་འགོ་རྒྱུར་གདམ་སྤོང་པའི་སྤངས་འཚབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སྤོང་བཏང་སྤོང་ཁང་གིས་
འགོས་ནད་ཡོད་པའི་ནད་པ་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་སྤོང་ཁང་དུ་འགོ་དགོས་པའི་ལམ་སྤོང་
བྱེད་པ་རྒྱུ་ལྡན་ཡོད།

གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ལྟར་ན། ཨེ་ཙཱ་ནད་པས་དབྱེ་འབྱེད་མ་ཡོང་ཆེད་
གསང་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༩ ལོར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་ཨེ་ཙཱ་ལས་
འཆར་ཐད་མཉམ་ལས་བྱས་པ་བརྒྱད། ཉེ་ཆར་སློན་པར་བསྟེན་མཁན་ཨེ་ཙཱ་ནད་པ་བརྒྱ་ཆ་
༥༩ འབྲེལ་དུ་སློན་བཅོས་མི་བྱེད་པར་སྦྱིར་བཏང་གི་འགོད་ནད་སློན་ཁང་དུ་ངོས་སྦྱར་བྱས་
ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་སློན་བཅོས་བྱེད་རྒྱུར་རྩ་བ་ནས་ཁས་ལེན་བྱས་མེད། ལན་འདེབས་བྱེད་
མཁན་ཁག་ཅིག་གིས་འཕྲོད་བསྟེན་ལྷ་སྦྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་ཁག་སེལ་རྒྱུའི་
ཚབ་ཏུ་ལམ་ལུགས་དེར་ཞུགས་ཀྱི་མེད་པར་བཤད་ཡོད།

འཕྲོད་བསྟེན་ལྷ་སྦྱོང་གི་ལམ་ལུགས་ནང་ལ་ཨེ་ཙཱ་ནད་པར་དཀའ་ངལ་འབྲུད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གཅིག་ནི་ཨེ་ཙཱ་ནད་པ་དང་མཉམ་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ལ་སྲུང་སྦྱོབ་འདང་ངེས་མེད་པར་
དེ་བཤད་ཡོད་ལ། ཟླ་༩ པར་རྒྱལ་ཡོངས་འཕྲོད་བསྟེན་དང་འཆར་ལྡན་བྱ་བཅའ་ལྟན་ཁང་
གིས་དཀའ་ངལ་དེ་སེལ་ཐབས་སུ་སྦྱི་བདེ་དང་། སློན་བཅོས་སྲུང་སྦྱོབ་སོགས་ཀྱི་ལས་རིགས་
ནང་ཨེ་ཙཱ་ནད་འཚོ་རྟེན་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བསྐྱབས་བྱས་ཡོད་པ་དང་།
གཞུང་གཉེར་གསར་ལམ་གྱིས་ཨེ་ཙཱ་དང་འབྲེལ་ཡོད་དབྱེ་འབྱེད་ཉུང་དུ་བཏང་བ་དང་དུས་
མཚུངས་སྤྱི་གཞི་ལྗོངས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྦྱོབ་བྱེད་པའི་ཆ་ཤས་ཡིན་
པར་བཤད་ཡོད།

སྦྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བའམ། དབྱེ་འབྱེད་གཞན།

བྲིམས་ཐོག་ནས་འགོས་ནད་ཡོད་མཁན་ལ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཚོག་གི་མེད་པ་དང་། མི་དེ་དག་
གིས་གཞུང་གི་སྤྱི་ཞུའི་ལས་ཀ་བྱེད་ཚོག་གི་ཡོད། བྲིམས་ཀྱི་ནང་ལས་ཀའི་སྐབས་སུ་སྦྱིར་བཏང་
དབྱེ་འབྱེད་རིགས་ཁག་ཅིག་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་གཟུགས་ཚད་དང་། ཕྱིའི་
རྣམ་པ། མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཅས་ལ་གཞིགས་ནས་དབྱེ་འབྱེད་གཏོང་བ་རྣམས་ཚུད་ཡོད།

སྲིམས་ཀྱི་ནང་གསལ་ཁ་ཡོད་ཀྱང་ས་སྤྱོད་མང་པོར་མཚོན་པའི་ནད་འབྱུང་(ནད་འབྱུང་ཡོད་པའི་
ནད་པ་ཚབས་ཚེན་ས་ཡ་ ༥༠ ཚུད་ཡོད་)ཡོད་མཁན་རྣམས་ལ་དབྱེ་འབྱེད་གཏོང་བ་བྱུང་ཚེན་
པོ་ཡོད་པ་དང་། ས་གནས་གཞུང་གིས་སྐབས་རེར་ཁོང་ཚོའི་ལས་དོན་འགོག་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་རྒྱལ་ཡོངས་སྤྱི་ལས་ཀ་དང་སློབ་གྲྭ་འཛུལ་ཞུགས་ཀྱི་སྟན་འཕྲོད་ཀྱི་སྐབས་
སྤྱི་ལས་པར་དུ་མཚོན་པའི་ནད་འབྱུང་བརྟག་དཔྱད་དགོས་པ་དེ་སྲིམས་ཐོག་ནས་བཀག་འགོག་
བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཚོང་ལས་ཁང་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཚོན་པའི་ནད་གཞི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་རྒྱ་ཞི་
མུ་མཐུད་ནས་ལས་ཀ་སྐྱོ་བའི་ཆ་རྒྱུན་(སྤྱི་ཚེན་ཉེ་བའི་ང་ལ་གཞིགས་)དུ་བཞག་ཡོད།

ས་བཅད་བདུན་པ། ངལ་རྩོལ་བའི་ཐོབ་ཐང་།

༡༥ ཚོགས་པ་འཛུགས་རྒྱུའི་རང་དབང་དང་། ཐུན་མོང་ཞི་འགྲིག་གི་ཐོབ་ཐང་།

སྲིམས་ལྷགས་ནང་ཚོགས་པ་འཛུགས་རྒྱུའི་རང་དབང་གསལ་མེད་པ་དང་། ངལ་རྩོལ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་རང་མོས་ཐོག་ནས་མཐུན་ཚོགས་གོ་སྐྱོག་དང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད།
རང་དབང་ཅན་གྱི་མཐུན་ཚོགས་རྣམས་སྲིམས་འགལ་ཡིན་པ་དང་། ངལ་རྩོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
གོ་སྐྱོག་བྱེད་པའི་རང་དབང་མེད་ལ། ངོ་རྩོལ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡང་སྲིམས་ཐོག་ནས་སྤང་
སློབ་བྱེད་ཀྱི་མེད། སྲིམས་ཐོག་ནས་བཟོ་ལས་རིགས་ཚང་མའི་ནང་ལའང་ལའ་རྩོལ་བ་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོ་
ཐོགས་ཐད་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ཚོགས་གི་ཡོད་པ་དང་། བཟོ་གྲྭ་ཚན་པ་ཐུན་མོང་གན་རྒྱུའི་ངེས་པར་
དུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྐྱོག་སྲོལ་ནང་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་ཚོན་པར་སློབ་སྟོན་མ་ཞུས་
གོང་། ངལ་རྩོལ་བའི་བསམ་འཆར་བསྐྱུ་རྒྱུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ངལ་རྩོལ་བའི་ཚོགས་པས་
མོས་མཐུན་ཐོབ་ཆེད་ཐུན་མོང་གི་གན་རྒྱ་ཁག་འབྲུལ་ལམ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལས་ཀའི་བདག་
པོ་ལ་སྲིམས་ཐོག་ནས་གྲོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུའི་འགན་ཁུར་མེད་པ་དང་། ལས་ཀའི་བདག་པོ་ཁག་
ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་བྱེད་རྒྱུར་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད།

བློ་མཁུ་ཐོག་ནས་མཐུན་ཚོགས་ལ་ངོ་རྒྱལ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་མཁུ་ཚོ་ལ་བློ་མཁུ་གྱིས་དམིགས་
བསལ་སྤྱང་སྐྱོབ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁེ་ལས་འཛིན་སྐྱོང་ཚན་པས་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་
རྣམས་ལས་དུས་རིང་གནས་སྡོམ་དང་ཕྱིར་འབྱུང་ཚོག་གི་མེད་པ་གསལ་ཡོད། བློ་མཁུ་ལྷགས་
ནང་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཆེད་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས་པའི་ངལ་རྩལ་བར་ལས་ཀ་བསྐྱར་དུ་སྤྱད་
དགོས་པ་དང་། མཐུན་ཚོགས་ལ་ངོ་རྒྱལ་གྱི་ལས་དོན་སྐྱེལ་བའི་ཉེས་ཆད་ཀྱང་གཙོད་དགོས་པ་
ཡང་གསལ་ཡོད།

རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོང་དོན་མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་ལ་མཐུན་ཚོགས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་
ལས་དོན་ཁག་ལ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པའི་དབང་ཚད་སྤྱད་ཡོད་པ་དང་། མཐུན་ཚོགས་དེ་ནི་རྒྱ་
ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཤ་ཆས་ཤིག་ཡིན་ལ། དབུས་ཆབ་སྲིད་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་མི་
གཅིག་གིས་ཚོགས་གཙོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མཐུན་ཚོགས་དེ་དང་། ཞིང་ཆེན་དང་ས་གནས་ཡན་ལག་
ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་སྤྱི་མཐུན་ཁུངས་མཐུན་ཚོགས་གསར་པ་བཙུགས་པ་དང་། ཚོགས་མི་
གསར་པ་བསྐྱབ་དང་། དམིགས་བསལ་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་བཙུགས་པའི་ཁེ་
ལས་ཚན་པ་ཆེན་པོ་ཁག་ནང་གནས་སྡོམ་ངལ་རྩལ་བ་བཙུག་གི་ཡོད། བློ་མཁུ་ཐོག་ནས་མཐུན་
ཚོགས་དེ་ལ་ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་དང་དཔལ་འབྱོར་སྤངས་འཛིན་གྱི་དབང་ཚད་སྤྱད་དེ།
ཚོང་ལས་ཁང་དང་སྤྱི་པའི་སྤྱི་འཇུགས་དང་མཉམ་དུ་ཐུན་མོང་གི་གན་རྒྱའི་སྐོར་གྲོས་མོལ་
དང་ས་ཏྲགས་རྒྱག་སྐབས་ངལ་རྩལ་བའི་ཚབ་མཚོན་པའི་དབང་ཚད་ཡོད་ཀྱང་། ཚོང་རྒྱག་
ཁག་ནང་ངལ་རྩལ་བའི་ཁེ་ཕན་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་དབང་ཚད་མེད།

ངལ་རྩལ་བའི་ཚོང་རྒྱག་བར་འདུམ་འགྲིག་འཇགས་བློ་མཁུ་ལྷགས་ནང་རིམ་པ་གསུམ་བརྒྱད་
ནས་ངལ་རྩལ་བའི་ཚོང་རྒྱག་སེལ་རྒྱའི་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་སྟེ། ཕྱོགས་སོ་སོའི་བར་འདུམ་
དང་། གཞུང་འབྲེལ་བསྐོ་བཞག་བྱས་པ་ཚོས་འགྲིག་འཇགས་བྱེད་པ། བློ་མཁུ་གཏུག་བྱེད་པ་
བཅས་ཡིན། བློ་མཁུ་དེའི་དོན་ཚན་གཙོ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ནང་ལས་ཀའི་བདག་པོས་ངལ་རྩལ་བའི་

འཕྲུལ་གྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཐང་ཀར་ཤུགས་རྒྱན་ཐེབས་པའི་གནད་དོན་ཐང་ལ་ངལ་རྩོལ་མཐུན་
ཚོགས་སམ། ངལ་རྩོལ་བའི་སྐྱེ་ཚབ་ལ་གོས་བསྐྱར་བྱེད་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱན་གསལ་ཡོད།

སྲིམས་ཐོག་ནས་ངལ་རྩོལ་བས་ལས་མཚམས་བཞག་མི་ཚོག་པ་མིན་ལ། འཕྲུལ་དུ་ལས་མཚམས་
བཞག་པ་ཡང་སྲིམས་འགལ་ཆགས་ཀྱི་མེད་མོད། གནས་སྤངས་ཁ་ཤས་ནང་འཕྲུལ་དུ་ལས་
མཚམས་བཞག་པའི་དོ་རྒྱུ་བྱས་པའི་རྒྱན་གྱིས་ངལ་རྩོལ་བའི་སྐྱེ་ཐོགས་འཕར་བ་སོགས་ཡོང་
གི་ཡོད། ཟླ་༩ པར་གོང་ཏུང་ཞིང་ཆེན་གྱིས་ལྷན་བཟོ་གཤིང་ལ་རྩོལ་བ་སྤྱི་༩ ཅམ་གྱིས་ལས་
མཚམས་བཞག་པར་གཞུང་གིས་བར་འདུམ་བྱས་ཏེ། ལས་ཀའི་བདག་པོས་ངལ་རྩོལ་བར་སྤྱི་
ཚོགས་འགན་སྲུང་གི་དངུལ་སྤྲོད་བཅུག་ཡོད་ཀྱང་། གནས་སྤངས་ཁག་ཅིག་ཏུ་ལས་མཚམས་
བཞག་པའི་དོ་རྒྱུ་ལ་གཞུང་གི་དྲག་གཞོན་བྱེད་པ་དང་། འགོ་བྱིད་རྣམས་ལ་“འབྲུག་རྩོད་
སློང་བ་”“སྤྱི་ཚོགས་བཏོན་སློང་དགུག་པ་”“བཟོ་སྐྱོན་ལས་དོན་ལ་གཞོན་པ་སྤྱིལ་བ་”སོགས་
གསལ་ཁ་མེད་པའི་སྲིམས་འགལ་གྱི་སྒྲིན་འཇུགས་བྱས་པའམ། ཡང་ན་སྒྲིན་འཇུགས་གང་ཡང་
མ་བྱས་པར་བཀག་ཉར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཞིང་ཆེན་ཁག་ཅིག་གི་སྲིམས་ནང་ངལ་རྩོལ་བ་ཐུན་
མོང་གི་ཁེ་ཕན་ཆེད་སློབ་སྦྱོར་ལྷུ་ཚོག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཁག་ཅིག་གི་སྲིམས་ནང་ངལ་རྩོལ་བ་ཐུན་
མོང་གིས་ལས་དོན་སྤེལ་མི་ཚོག་པ་དང་། ལས་མཚམས་བཞག་པ་དང་། ཐུན་མོང་གན་རྒྱར་
གོས་མོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ངལ་རྩོལ་བ་རྣམས་ལས་ཀའི་བདག་པོས་སྤྱིར་འབྲུད་བྱེད་ཚོག་གི་ཡོད།
རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོང་དོན་མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་ལ་སྲིམས་ལྷགས་ནང་གསལ་
དམིགས་བསལ་ལས་འགན་གཅིག་ཡོད་པ་ནི། ལས་བྱེད་བདག་གཉེར་དང་མས་ཡོལ་རོགས་
སྒྲིར་ལྷན་ཁང་གིས་ལས་མཚམས་བཞག་པའི་རྩོད་རྒྱུ་སེལ་སྐབས་ཞིབ་འཇུག་ནང་མཉམ་
ལྷགས་བྱེད་པ་དང་། རོགས་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཉེན་རྒྱུ་པ་དང་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་
ལས་མཚམས་བཞག་པའི་དོ་རྒྱུ་བཀག་སྡོམ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱུང་ཡོད།

སྲིམས་ལྷགས་དོན་འབྱོལ་ཡོང་ཆེད་རྒྱུ་ཞིབ་བྱས་པའི་གངས་ཐོ་དམངས་ཀྱིས་ལྷ་སྐྱོག་བྱེད་
ཚོག་པ་ཞིག་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་ངལ་རྩོལ་སྲིམས་ལྷགས་གངལ་བཞིག་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཀྱི་

ཡོད་སྟབས་དོན་འབྱོལ་བྱེད་རྒྱ་ཁག་པོ་ཡོད་པ་དང་། ངལ་རྩོལ་རྟོག་ཞིབ་པར་ལས་ཀའི་བདག་
པོས་བྲིམས་གདལ་བཞིག་གཏོང་བར་ཡོ་བསྟངས་བྱེད་རྒྱའི་དབང་ཚད་མེད། རྩ་བའི་བྲིམས་
ལུགས་ནང་། རྩོད་རྟོག་སེལ་ཆེད་བར་འདུམ་བྱེད་པ་དང་བྲིམས་ཁང་དུ་གཏུག་རྒྱ་སོགས་
གསལ་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱུད་རིམ་དེ་དག་འགོར་བོ་ཡོད་པ་དང་། ངལ་རྩོལ་བ་ལ་གྱོད་དོན་དེ་
རིགས་ལྷ་མཐུན་པར་དུས་ཚོད་དང་། མཐུན་རྒྱུན། འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་མེད་པའི་
དཀའ་ངལ་ཡོད། ས་གནས་ཁག་ཅིག་གི་གཞུང་གིས་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་
མཁན་གྱི་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཞི་བའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། བྲིམས་རྩོད་པས་རུས་པ་ཚོད་འཛིན་
བྱེད་རྒྱའི་འབད་བརྩོན་དངོས་སུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ས་གནས་ཁག་ཅིག་དུ་བར་འདུམ་ལས་
བརྒྱལ་བའི་གྱོད་དོན་གྱི་གངས་ཐོ་གཏུན་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ངལ་རྩོལ་བའི་ལས་འགུལ་རུས་པ་ཆེ་བ་དང་། རྟོས་ས་རྟོས་འཛོག་གིས་ངལ་རྩོལ་བའི་མཐུན་
ཚོགས་ཚད་གཞི་མཐོན་བོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དམ་གྱི་ཚོགས་པ་འཇུགས་རྒྱའི་
རང་དབང་མེད་པ་དང་། ངལ་རྩོལ་བའི་ཚབ་མཚོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོང་
དོན་མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་མཐུན་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་དུ་ནས་ངལ་
རྩོལ་བའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཁེ་ཕན་ཁག་ལ་ཚབ་མཚོན་དང་སྤྱང་སྐྱོབ་རུས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་
མེད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གནས་སྤོས་ངལ་རྩོལ་བའི་གནས་སྟངས་ཐོག་བྱེད་ཀྱི་མེད། ངལ་
རྩོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཏུ་མཐོང་གི་མེད་པ་
དང་། དམིགས་བསལ་གནས་སྤོས་ངལ་རྩོལ་བ་རྣམས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་ཉུང་ཅུ་ལས་མེད།

རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོང་དོན་མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་དང་། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་
པས་ཚོང་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཁག་འདེམས་སྐྱབས་བྱེད་སྤྱོད་ལ་ཐབས་ལམ་སྤྱི་
ཚོགས་སྤྱད་དེ། མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་ལ་དོ་ཐོག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དང་། རྩ་བའི་བྲིམས་
ཀྱི་ནང་། ཚོང་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁག་གི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་འོས་འདེམས་བྱེད་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། བཟོ་གྲུ་རིམ་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་ནས་

བསྐྱོབ་ལཱ་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད། བསྐྱོབ་ལཱ་གྲུབ་སྐབས་ལས་ཀའི་བདག་པོར་འབྲེལ་མཐུན་ཡང་ཡང་
གྲུབ་པ་བརྒྱུད་ལས་གྲུབ་པའི་ཁོངས་ནས་བསྐྱོབ་ལཱ་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ངལ་རྩོལ་བས་
མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཐང་ཀར་འོས་འདེམས་གྲུབ་པར་མཐུན་དགོན་པོ་ཆགས་ཡོད།
ཐང་ཀར་འོས་འདེམས་གྲུབ་པ་ནི་ཁེ་ལས་རིམ་པ་ཁོ་ནར་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་མཐུན་ཚོགས་
དང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་རྟོག་ཞིབ་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ལ། མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་གྲུབ་པ་
ཐང་ཀར་འོས་འདེམས་གྲུབ་སའི་ཁེ་ལས་ཚན་པ་ཁག་ཏུ། ས་གནས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོང་
དོན་མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་དང་། ས་གནས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དཔོན་རིགས་
ཀྱིས་འོས་མི་འདེམས་སྐྱོག་དང་མོས་མཐུན་གྲུབ་ཕྱོགས་ཐང་སྤངས་འཛིན་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད། གནས་
སྤངས་དེ་འདྲའི་ནང་ལ་རྩོལ་བ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་འོས་
བསྐྱུ་ཡུན་གནས་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། འོས་འདེམས་བྱས་པའི་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ལས་གྲུབ་པ་ལ་ཤེས་
རྟོག་གི་རུས་པ་དང་། ཐུན་མོང་འགྲིག་འཇགས་གྲུབ་པའི་རྩལ་གྱིས་མི་འདད་བའི་སྤངས་
འཚབ་བཏོན་གྱི་ཡོད།

ལ་རྩོལ་གན་རྒྱའི་སྲིམས་ཀྱི་ནང་བཀོད་དོན། སྤྱིར་བཏང་རྩོད་རྟོག་ཡོང་གཞི་དཔེར་ན། སྤྱི་
ཕོགས་དང་། ལས་ཀའི་དུས་ཡུན། བྱང་མེད་ཉེན་མོ། ཁེ་ཕན་བཅས་ལ་ཐུན་མོང་གི་སློབ་སྟོན་ལྷན་
རྒྱ་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་ཀའི་བདག་པོས་མ་བཅུས་པ་ནི་རྒྱན་ལྡན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཐོག་
གཞུང་གི་ཐབས་ཁྲུས་ཁག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ཁོངས་སུ། ལ་རྩོལ་བ་རྣམས་ལ་གན་རྒྱའི་
ཡིག་ཆ་སྟོང་པའི་ཐོག་ས་རྟོགས་བརྒྱབ་བརྩམས་པ་དང་། ལ་རྩོལ་བ་རྣམས་ལ་གན་རྒྱའི་ངོ་
བཟུམ་མ་སྤྱད་པ་བཅས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚན་པ་ཁག་མང་པོའི་ནང་ལས་མཚམས་བཞག་པའི་ངོ་རྒྱལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་
དང་། ལས་མཚམས་བཞག་པའི་ངོ་རྒྱལ་མང་པོ་ཞིག་བཟོ་སྐྱོན་ཚན་པ་ཁག་ནང་ཡོང་གི་ཡོད་
པ་སྟེ། ལྷག་པར་འགྲུལ་བཞུད་དང་། འཕྲོད་བསྟེན། ཞབས་ལུ་ཚན་པ་ཁག་ཏུ་སྤྱི་ཕོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་ལས་མཚམས་བཞག་པའི་ངོ་རྒྱལ་མང་དུ་བྱིན་ཡོད་ལ། ལོ་སྟོན་མ་ཁག་དང་བསྐྱུར་

བ་ཡིན་ན་ལལ་ཚུལ་བའི་རྣམས་ཕོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་མཚམས་བཞག་པའི་ངོ་རྒྱལ་མང་
 ཏུ་ཕྱིན་ཡོད། ཚུ་བའི་གཞུང་གིས་ལོ་རེར་ལས་མཚམས་བཞག་པ་དང་། ངོ་རྒྱལ་གྱི་གྲངས་ཐོ་
 བཏོན་རྒྱུར་བཀག་སྡོམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། “འཕུལ་མར་”ལས་མཚམས་བཞག་པའི་ཚད་གཞི་
 མཐོན་པོ་ཡོད་པ་དང་། དམིགས་བསལ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་ལལ་ཚུལ་ཁྲོམ་རུ་དང་། ཐོབ་ཐང་
 ངོན་གཉེར་ཆེ་བའི་ལལ་ཚུལ་བ་འདུ་ཚོགས་ཆེ་ས་གོང་ཏུ་དང་། ས་གནས་གཞན་ཁག་ཏུ་
 ཚད་གཞི་མཐོན་པོ་ཆགས་ཡོད། ས་གནས་གཞུང་ཁག་གིས་ལས་མཚམས་བཞག་པར་ཡ་ལན་
 སྤོང་སྤངས་མི་འདྲ་བ་དང་། ལྷོ་ཁོངས་གཅིག་གི་ནང་ཏུ་མི་འདྲ་བ་ལྟེ་སྐབས་རེར་གཞུང་
 གིས་བཟོད་སྐོམ་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་རེར་ངོ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལྷོ་སྤོང་བྱེད་པར་སྤོང་དེ་
 བྲིམས་འགལ་ཏུ་རྩི་ཡི་ཡོད། དབུས་དང་ཞིང་ཆེན་ས་གནས་རིམ་པའི་གཞུང་ཁག་བར་འབྲེལ་
 མཐུད་ཀྱིས་འབད་བཙོན་བྱེད་པ་བརྒྱུད། ལལ་ཚུལ་ཐོབ་ཐང་སྤྱང་སྤྱོད་པར་རྣམས་སྲུན་གཙོར་
 དང་། བཀག་ཉར། འགྲུལ་བཞུད་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་
 པའི་མ་དདུལ་ཡོངས་ལྷངས་ལ་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པ། ལལ་ཚུལ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཚོད་ལེན་བྱེད་
 པར་འགོག་རྒྱུན་བྱེད་གྱི་ཡོད། 72 ཟླ་ཉེན་པར་གོང་ཏུ་ཉེན་རྟོག་པས་བན་ཡུ་ལལ་ཚུལ་ལྟེ་
 གནས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གྱིང་མི་ཡང་“སྤྱི་ཚོགས་བཏོན་ལྟེང་དཀྱུག་ཆེད་མང་ཚོགས་འདུ་
 བསྐོང་བྱས་པ་”ཅིས་ཉེ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད། སྤྱིན་འཇུགས་དེ་གའི་འོག་ཉེན་རྟོག་པས་ལལ་
 ཚུལ་ཐོབ་ཐང་སྤྱང་པ་ཅུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། གུ་ཞོ་མི། མིང་ཉན། བན་ཡུ་ད་
 གོང་ཇུ་ཞབས་ལུ་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་ཁང་བི་གུ། ཉེ་གོ་ཞབས་ལུ་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་དང་སྤངས་པ་
 ཉིང་ཞོ་མིན། ཐོ་ཤན་ནན་མི་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ལས་ངོན་ཞབས་ལུ་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་ཉི་ཞོ་བོ། ལལ་
 ཚུལ་ཐུན་མོང་རོགས་རམས་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་བིང་ཅ་ཡོང་བཅས་ཡིན། 72 པར་བཀག་ཉར་
 མ་བྱས་གོང་ལ་ཡང་ལལ་ཚུལ་བ་ཐུན་མོང་གི་སྐྱ་ཕོགས་སྐོར་འབྲིག་འཇུགས་ཕོས་མོལ་དང་།
 ཚོད་རྟོག་སེལ་ཆེད་མཁོ་བའི་གནས་ཚུལ། སྤྱིང་བརྟུར་སོགས་བྲིམས་མཐུན་རོགས་རམས་སྤོང་
 མཁན་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་ལས་ངོན་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཡོད། ཁེ་ལས་

རིམ་པར་འབྲུལ་སེལ་གྱི་ངལ་རྩོལ་ཚོགས་པ་འཇུགས་རྒྱ་དང་། སོ་སོས་བསྐྱབ་པ་དང་། སོ་སོས་གོ་སྐྱིད་བྱེད་པ་ནི་སོ་སོར་རོགས་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་དེ་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་ངལ་རྩོལ་ལས་འགུལ་བ་ལོ་མཚུགས་དྲུའང་བཀག་ཉར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི། ཚའོ་བའོ་ཡན། ལྷན་ཡོང་། ལྷན་ཅ་ཚའོ། ལྷན་ཅིན། མ་མད་ཐི་ཨ་དུ་ལ། མང་མའེ་གན། ཤིན་ཤིན་ཀུའུ། ཀུའུ་ཏེ་ཚའེ་བཅས་ཡིན་པ་རེད།

ལ། བཅོམ་དབང་གི་ངལ་རྩོལ་བཀག་སྐྱོམ།

ཁྲིམས་ཐོག་ནས་བཅོམ་དབང་བཀག་སྐྱོམ་དང་། དེས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ངལ་རྩོལ་བཀག་སྐྱོམ་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། མི་ཚན་པ་དང་སྤུ་གྲུར་བཅོམ་དབང་གིས་ངལ་རྩོལ་བཀོལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། (ལྷེ་ཚན་༧ པའི་ག་ལ་གཟེགས།)

ལས་ཀའི་བདག་པོས་ངལ་རྩོལ་བར་སྐྱ་ཕོགས་མ་སྤྲད་པར་བཀག་པའམ། ལག་རྩལ་མེད་པའི་ངལ་རྩོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ངལ་རྩོལ་གན་རྒྱ་སྐྱར་རྒྱར་གྱིས་མི་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྐྱ་ཕོགས་གཏའ་དངུལ་འཛོག་དགོས་པའི་ཆ་རྒྱུན་བཅོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། གནས་སྤངས་དེ་འདྲའི་རྒྱུན་པས་ངལ་རྩོལ་བ་ཚོས་ལས་ཀ་འཛོག་ཚོག་པའི་ཐོབ་ཐང་ལོངས་སུ་སྦྱོང་རྒྱར་འགོག་རྒྱུན་བཅོས་ཏེ། བཅོམ་དབང་གི་ངལ་རྩོལ་བཀོལ་སྐྱ་པོ་ཆགས་ཡོད།

བྱི་ལོ་༢༠༡༩ ལོར་(ལྷེ་ཚན་༡ པའི་ངལ་གཟེགས་)རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཇུག་མི་ཚོགས་ཆེན་གྱིས་ངལ་རྩོལ་བསྐྱར་བཀོད་རྒྱ་བའི་ལམ་ལུགས་རྩ་མེད་བཅོས་ཏེ། ལོ་དེར་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་ངལ་རྩོལ་བསྐྱར་བཀོད་ཁང་རྣམས་སློབ་རྒྱབ་ཡོད་པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ངལ་རྩོལ་བསྐྱར་བཀོད་རྒྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བཅི་སྐྱོན་ནད་གསོ་ཉེ་གནས་ཁང་དང་། “བཀག་ཉར་ཁང་། སློབ་གསོ་ཉེ་གནས་ཁང་།” བཅོམ་ཁང་བཅས་སུ་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་། ཉེ་གནས་ཁང་དེ་དག་ནང་སུ་མཐུན་ནས་བཅོམ་དབང་གིས་ངལ་རྩོལ་བཀོལ་གྱི་ཡོད་པར་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ལག་ཅིག་གིས་

སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོ་གསལ་བས་༢༠༡༤ ལོར་དུག་སློབ་ཚན་པའི་ལས་ཀ་དང་སློབ་སྦྱོང་གི་ལས་རིམ་
ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་སྐབས་སློབ་ཕྲུག་ལས་སྦྱོང་བ་བརྒྱ་ཆ་༥༢.༡ ལས་ཀའི་གནས་སྟངས་རྒྱལ་
ཡོངས་ཀྱི་ཚད་གཞི་དམའ་བའི་ནང་ཚུད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བརྒྱ་ཆ་༡༤.༥ བཅོན་དབང་ཐོག་
ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ང་། འཚོ་རྟེན་ལས་ཀར་དབྱེ་འབྱེད།

ལས་ཀ་གོང་གཏོང་བའི་སློབ་གྲྭ་བྱི་བྱི་ལས་ཀ་ལ་དབྱེ་འབྱེད་མི་ཚོགས་པའི་སྤྱི་
སློབ་དགོས་སྐོར་གསལ་ཡོད་ཀྱང་། འོན་ཀྱང་གསུམ་པའི་ནང་“ལས་ཀ་འཚོལ་མཁན་གྱི་ངལ་
ཚོལ་བ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོ་གསལ་བཅས་ལ་གཞིགས་པའི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་
ཚོགས་གི་མེད།” འོན་ཀྱང་༢༠ པར་འགོས་ནད་ཅན་གྱི་ངལ་ཚོལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་
པར་གསལ་བཏོན་བྱས་ཡོད་ལ། དབྱེ་འབྱེད་སྦྱོང་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་བྱི་བྱི་ལས་ཀ་ལ་དབྱེ་
པར་གསལ་ཡོད། དེ་བཞིན་བྱི་བྱི་ལས་ཀ་གཞན་གྱི་ནང་། ལུང་མེད་དང་དབང་པོ་སློབ་ཅན་
རྣམས་ལ་བྱི་བྱི་ལས་ཀ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོ་གསལ་ཡོད་པར་གསལ་ཡོད་པ་དང་། ངལ་ཚོལ་
འགན་རྒྱུ་བྱི་བྱི་ལས་ཀ་ལ་བཏོན་པོས་ལས་ཀས་རྒྱུན་བྱས་ནས་ནད་པོ་ལོ་ལྷོ་ལོ་
ཚོལ་བ་རྣམས་དང་། འགོ་ལུགས་ལྟར་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོལ་ལྟར་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོལ་ལས་ཀ་ནས་
སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོ་གསལ་ཡོད། ལས་བྱེད་བཏོན་གཞེས་དང་རྣམས་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོ་གསལ་
དང་། ས་གནས་ངལ་ཚོལ་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ། ཞེ་ལས་ཚོང་གཞེས་ཁང་གིས་ངལ་ཚོལ་བྱི་བྱི་
དང་ལས་ཀའི་གོ་གནས་སྤར་བའི་བྱི་བྱི་ལས་ཀ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོ་གསལ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་
ཡོད་པ་རེད།

ལས་ཀ་ལ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་འགྲུབ་ཡིན་པ་དང་། ངལ་ཚོལ་བ་གསལ་བསྐྱེད་ཀྱི་
བསྐྱེད་ཀྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོ་གསལ་ཡོད། ལོ་ཚོ་གསལ་གྱི་ལུགས་ལོ་ལྷོ་ལོ་ཚོ་གསལ་དབྱེ་

འབྲེད་བྲེད་པ་དང་། ཨེ་ཙི་དང་མཚན་པའི་ནད་གཞི་(མེ་ཚན་ཅུ་པར་གཞིགས་)བརྟག་དབྱེད་
གྲུབ་དོན་ལ་གཞིགས་ནས་ལས་ཀ་ཁག་ཅིག་ལ་དབྲེ་འབྲེད་བྱུང་བ་ཚེན་པོ་ཡོད།

ལས་ཀའི་བདག་པོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཨ་མའི་ནད་དགོང་དང་སྤུ་གུའི་ལྷ་སྦྱོང་(ས་གནས་ཁག་
ཅིག་ཏུ་སྤུ་གུ་སྦྱེ་སྐབས་སྦྱེས་པར་སྒྲ་ཡོད་དགོང་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཏན་འབེབས་
ནང་དེའི་སྐོར་འཁོད་མེད་)གི་འགྲོ་སོང་གཏོང་མི་དགོས་པའི་ཆེད་ལས་ཀ་ལ་སྦྱེས་པ་སྒྲ་འདོད་
ཆེ་བ་ཡོད། གཞིང་འབྲེལ་ཕོག་སྦྱེས་པ་ཀས་ཡོལ་གྱི་ལོ་ཅུ་དང་། ལུང་མེད་ལ་ལོ་༥༥ ཡིན་པ་
དང་། ལས་ཀའི་བདག་པོ་ཁག་ཅིག་གིས་ལུང་མེད་ངལ་ཚོལ་བ་རྣམས་ཀས་ཡོལ་ལྷ་ཚོག་པའི་
ཆེད་གཞི་དམའ་ཏུ་བཅོས་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀ་བྲེད་པའི་ལོ་གངས་ཚེས་ཏེ་སྒྲ་ཕོགས་སྤྲད་ཀྱི་
ཡོད་པས། ཀས་ཡོལ་གྱི་ལོ་ཆེད་དམའ་ཏུ་བཏང་བ་དེས་ཀས་ཕོག་ལུང་ཏུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ལུང་
མེད་ཚོས་སྒོ་འཚབ་བྲེད་ཡུལ་ནི་སྤུ་གུ་གཉིས་སྦྱེ་ཚོག་པའི་སྲིད་རྒྱུས་གསར་བ་དེས་ལས་ཀར་
འགོག་རྒྱུ་བཅོ་སྲིད་པ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་སྟེ། ལས་ཀའི་བདག་པོས་སྤུ་གུ་གཉིས་པ་སྦྱེ་བ་དེས་ཨ་
མའི་དགོང་སང་འཕར་མ་དང་། སྤུ་གུ་ལྷ་སྦྱོང་གི་ཆེད་ལས་ཀའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་དུས་ཚོད་མང་བ་
གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་མཐོང་སྲིད་པས་ཡིན།

མི་རིགས་གཞི་རྩར་བཞག་པའི་དབྲེ་འབྲེད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་སྟེ། ཤིན་ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྦྱོང་
སྦྱོངས་སུ་ལས་ཀའི་བྱུང་བསྐྱབས་ཁག་ཅིག་ནང་ཡུ་གུར་བ་ཡིན་ན་ལས་ཀ་དེ་ཕོབ་ཀྱི་མེད་པར་
གསལ་པོ་བྱིས་ཡོད།

གཞུང་གིས་དབང་པོ་སྦྱོན་ཅན་ཚོར་དམིགས་པའི་ལས་ཀའི་ས་དམིགས་ལུར་ཏུ་བཏོན་ཡོད་
ཀྱང་། དབྲེ་ཞིབ་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ལས་ལྷགས་དེའི་རྣམས་པ་སྦྱོག་སྦྱོགས་སུ་འབྱུང་བར་བཤད་ཀྱི་
ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀའི་བདག་པོ་ཁག་ཅིག་གིས་ས་དམིགས་དེ་བཀོང་ཆེད་ལས་བྲེད་པར་སྒྲ་
ཕོག་སྤྲད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ལས་ཀ་ལ་ཡོང་དགོས་ཀྱི་མེད།

སྤྱིར་བཏང་བྲིམས་ཁང་ཁག་གིས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ཤོད་དོན་ངོས་ལེན་བྱེད་ཁག་པོ་ཡོད་པ་དང་།
གཞུང་གོང་ལོག་རིམ་པ་ཚང་མས་ངལ་རྩོལ་གྱི་རྩོད་རྟོག་ཁག་གྲོས་མོལ་བརྒྱུད་འགྲིག་འཇགས་
བྱེད་དགོས་ནན་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེས་རྒྱུན་པས་མཐར་བྲིམས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་
དཔེ་མཚོན་ཉུང་ཏུ་ལས་མེད།

ཕྱི་ཟླ་༡༢ ཚེས་༡༡ ཉིན་གཞུང་གིས་གནས་སྡོད་པའི་སྤལ་སེལ་སྤྱིག་སྒོལ་བཅོས་ཤིང་། སྤྱིག་སྒོལ་
དེ་གཤེགས་ན་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༥ ཟླ་༡ ཚེས་༡ ཉིན་ལག་བསྟར་བྱེད་པ་དང་། ས་གནས་གཞུང་གིས་
སྤྱིག་སྒོལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མི་གནས་སྤོ་བ་རྣམས་གོང་ཁྲིར་དུ་གནས་སྡོད་ཚོགས་པའི་ཐོ་
འགོད་བྱེད་རྒྱུའི་བརྒྱུད་རིམ་ཁམས་གཅོང་བཅོམ་དགོས་པ་དང་། ལོ་རྒྱུར་བསྐྱར་བཅོམ་བྱེད་དགོས་
ཀྱི་ཡོད། གནས་སྡོད་བ་གསར་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་ཐོབ་ཐང་གི་མཐུན་རྐྱེན་རྒྱར་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཞབས་ཞུའི་ཐོབ་ཐང་གལ་ཆེ་ཤོས་ནང་བྲིམས་མཐུན་གྱི་
གནས་སྡོད་ཡུལ་མིའི་སྤུ་གྲུ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྡོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དེའི་གོ་དོན་ནི།
ཕྱི་མི་གནས་སྤོས་པའི་སྤུ་གྲུ་རྣམས་པ་མ་ཡོད་སར་གནས་སྤོས་ཚོགས་པ་དང་། གོང་ཁྲིར་གྱི་སྤོབ་
བྲལ་ཁག་ནང་ཞུགས་ཚོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་རེད། སྤྱིག་སྒོལ་དེས་གོང་ཁྲིར་ཁག་ནང་གནས་སྡོད་
བྱེད་མཁན་གནས་སྤོས་ངལ་རྩོལ་བ་ལ་ས་༢༠ ཅམ་ཡོད་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་
དང་། འགྱུར་བ་མེད་པར་ལོ་བཅུ་ཕྱག་ལྔ་སོང་བའི་ཐེབ་ཐོའི་ལམ་ལུགས་རྙིང་བ་དེ་ནི་ལས་ཀ་
དང་འབྲེལ་བའི་དབྱེ་འབྱེད་འགོ་གཞི་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་པས། གནས་སྤོས་ངལ་རྩོལ་ལ་འཕྲོད་
བརྟེན་ལྟ་སྤོང་དང་། སྤུ་གྲུ་པོ་སྤོན་ཅན་གྱི་རོགས་རམ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁི་ཕན་
ཁག་ས་གནས་ཡུལ་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་གཞི་རྩའི་ཐོག་འདྲ་མཉམ་རག་གི་མེད།

ཅ། དང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ལས་ཀའི་གནས་སྟངས་ཁག

ཚུ་བའི་ངལ་ཚུལ་བའི་བདེ་འཇགས་སྐོར་གྱི་ངལ་ཚུལ་གྱི་བྲིམས་དང་སྐྱིག་སྐོལ་མང་པོ་ཞིག་
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚད་གཞི་དང་མཐུན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལག་བསྟར་དོན་འབྲོལ་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་གི་མེད་
པ་སྟེ། སློང་གཡེང་ཤོར་བ་དང་། བདེ་འཇགས་ཀྱི་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་མེད་པ།
བྲིམས་དང་སྐྱིག་སྐོལ་དོན་འབྲོལ་མི་བྱེད་པ། ལོང་རིམ་གྱི་སྤངས་འཛིན་ཚགས་ཚུད་མེད་པ། ཇོ་
དྲག་གི་གནས་སྤངས་སེལ་ཆེད་མཐུན་རྐྱེན་འདང་ངེས་བཅས་མེད་སྟབས། ལོ་འདྲིའི་ཟླ་ ༥ པར་
ལས་ཀའི་སར་སློབ་ཀྱི་དོན་རྐྱེན་མང་པོ་བྱུང་བ། དཔེར་ན། ཐན་ཅན་གྱི་གོང་མི་སྣོད་སའི་ཉེ་
འབྲིས་སྤྱི་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་རྣམས་གསོག་འཛོག་བྱེད་སའི་དོས་ཁང་གཉིས་འབར་གད་བྱུང་
ནས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཚུད་པའི་ཉུང་མཐར་མི་གྲངས་ ༡༧༥ ཅམ་འདས་གོང་ཕྱིན་
ཡོད་ལ། ཟླ་ ༡༢ པར་སྟོ་སྟོགས་གོང་ཉུང་ཞིང་ཆེན་དུ་ཨར་ལས་ཤར་ས་རྒྱད་རྒྱུག་སྟེ་ཉུང་མཐར་
མི་གྲངས་ ༥༥ འདས་གོངས་ཕྱིན་ཡོད།

བྲིམས་ཐོག་ནས་བདུན་ཕྱག་ལ་ལས་ཀ་འཕར་མ་ཚུད་མེད་པའི་ལས་ཀའི་ཚད་གཞི་ཚུ་ཚོད་
༤༠ ཡིན་པ་དང་། བདུན་ཕྱག་གཅིག་ལ་ངལ་གསོའི་དུས་ཚོད་ཚུ་ཚོད་ ༢༤ ཡིན་པ་གསལ་ཡོད།
ད་དུང་ཉེན་གཅིག་ལ་ཚུ་ཚོད་ ༥ ལས་སྟག་པའི་ལས་ཀ་འཕར་མ་བྱེད་མི་ཚོགས་བའམ་ཟླ་ ༡ ལ་
ལས་ཀ་འཕར་མ་ཚུ་ཚོད་ ༥༦ ལས་སྟག་པ་ཚོགས་གི་མེད་པ་དང་། དུས་ཚོད་འཕར་མའི་ལས་ཀ་
ལ་ནམ་རྒྱུན་ལས་སྟག་པའི་སློབ་ཐོགས་སྤྱད་དགོས་པ་གསལ་ཡོད།

དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་ཚད་དལ་དུ་ཕྱིན་པས་དུས་ཚོད་འཕར་མའི་ལས་ཀ་མང་པོ་མེད་ཀྱང་། ད་
དུང་དུས་ཚོད་འཕར་མའི་ལས་ཀ་ཐོབ་གྱི་ཡོད། གནས་སྤངས་མང་པོའི་འོག་ངལ་ཚུལ་བ་ཚོས་
ཚུ་ཐོགས་དམའ་པོ་ཡོད་སྟབས་ཁྱོད་སྐོལ་གྱི་ཡོང་འབབ་མང་དུ་གཏོང་ཆེད། སྐྱིག་སྐོལ་ལ་སྟོས་
མི་དགོས་པར་དུས་ཚོད་འཕར་མའི་ལས་ཀ་མང་ཅམ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་གྱི་ཡོད།

རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་ཉུང་མཐའི་སློབ་ཐོགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་མེད་ཀྱང་། བྲིམས་ཀྱི་ནང་ལས་བྱེད་བདག་
གཉེར་དང་རྣམས་ཡོལ་རོགས་སློབ་སྟན་ཁང་གི་ཚད་གཞི་གསར་བ་གཏན་འབེབས་སྟུང་། ས་
གནས་དང་ཞིང་ཆེན་གཞུང་ཁག་གིས་ཉུང་མཐའི་སློབ་ཐོགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་བཟོ་དགོས་གྱི་ཡོད།

ཆ་སྟོམས་སླ་ཕོགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལྟ་མཐུན་འཕར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་དང་མི་འབོར་གྱི་གནས་སྟངས་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་བརྟེན། ས་གནས་དང་ཞིང་ཆེན་གཞུང་པལ་ཆེ་བས་ལོ་ངོར་ཉུང་མཐའི་སླ་ཕོགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལས་གང་འཚམ་སྤར་ཆ་བྱས་ཡོད། ལས་བྱེད་བདག་གཉེར་དང་རྒྱལ་ཡོད་རོགས་སྐྱོབ་ལྷན་ཁང་ལྟར་ན། ༢༠༡༡ ལོར་ཐངས་དང་ཕོར་སླ་ཕོགས་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་རེའུ་མིག་ཡོངས་གྲགས་བྱས་པ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཉུང་མཐའི་ཚད་གཞི་འཕར་ཚད་དལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་འཕར་ཚད་དལ་དུ་ཕྱིན་པ། ལག་རྩལ་ཅན་གྱི་ངལ་རྩོལ་བ་འདང་ངེས་མེད་པ། ལས་མཚམས་བཞག་པའི་ངོ་རྒྱལ་ལམ་སྟོང་བྱུང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། རྒྱ་ནག་གི་ས་ཁུལ་མང་ཕོར་ངལ་རྩོལ་བའི་སླ་ཕོགས་འཕར་རྒྱར་ཤུགས་རྒྱུན་ཐེབས་ཡོད།

སླ་ཕོགས་མ་སྤྲད་པའི་དཀའ་ངལ་ས་གནས་མང་པོ་ཞིག་ལ་སུ་མཐུན་གནས་ཡོད་ལ། བོང་འོག་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བའི་སྟོན་འགོག་བྱེད་པ་དང་། སླ་ཕོགས་མི་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་སྟོན་བརྩུག་པ། འགན་སྲུང་ཐད་རོགས་པ་བྱེད་བརྩུག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཚོང་ལས་ཁང་ཁག་གནས་སྟོན་སམ། དུས་ལུན་ལྷང་དུའི་རིང་སྟོ་རྒྱལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། ལས་མི་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཀུན་གསལ་ཚད་ལྡན་མེད་པར་སྟག་ཡོད།

རྒྱ་ནག་ལས་ཀའི་བདེ་འཇགས་ལྷན་ཁང་གིས་འཚོ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་དང་བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྐྱོད་སྟོལ་གཏན་འབེབས་དང་ལག་བསྟར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ལས་ཀ་དང་འབྲེལ་བའི་ནད་གཞི་སྟོན་འགོག་དང་སྟངས་འཛིན་བྱེད་སྟོགས་ཀྱི་བྲིམས་ཀྱི་ནད་ལས་ཀའི་བདག་པོས་ཉེན་ཁ་ཡོད་སར་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་རིན་མེད་ཐོག་འཕྲོད་བསྟེན་བརྟག་དབྱེད་དགོས་པ་དང་། གྲུབ་འབྲས་ཡང་ཤེས་སུ་བརྩུག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ངལ་རྩོལ་བྲིམས་ཀྱི་ནད་གསེས་ལྟར་ན། ལས་ཀར་གཞོན་སྟོན་མེད་ཀྱང་ངལ་རྩོལ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་གཞོན་པའི་གནས་སྟངས་འོག་ལས་ཀ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་རྒྱུ་ལ། ཐོབ་ཐང་རྩིས་མེད་བཏང་རིགས་སྟན་གསང་བྱ་ཚོག་གི་ཡོད།

སློབ་སྒྲིག་ལྟར་ན། ངལ་རྩོལ་དང་ལས་བྱེད་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ཚེ་པ་དང་། དེ་ལས་མཐོ་བའི་རྫོང་རིམ་
པའི་ལས་ཁུངས་ལ་དལ་རྩོལ་གྱི་བྱིས་མ་གཞོན་སྡེ་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་ཁུར་ཡོད་པ་དང་། ད་
དུང་བྱིས་མ་གྱི་ནང་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ཡོངས་ཚོང་དོན་མཉམ་འབྲེལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་ཀའི་
བདག་པོས་སློབ་སྒྲིག་རྩིས་མེད་བཏང་བར་ཤེས་རྟོག་བྱུང་ཚེ། འབྲེལ་ཡོད་ས་གནས་ལ་རྩོལ་
ལས་ཁུངས་ལ་གྱོད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་གཏོང་རྒྱུའི་དབང་ཚད་ཡོད་ལ།
འཚོ་རྟེན་དང་། བདེ་འཇགས། འཕྲོད་བརྟེན་བཅས་ལ་རྩིས་མེད་གཏོང་མཐུན་གྱི་ཚོང་ལས་
ཁང་རྣམས་ལ་ཚོང་ལས་གཉེར་རྒྱ་གནས་སྐབས་མཚམས་བཞག་རྒྱ་དང་། ཚོང་གཉེར་ཚོགས་པའི་
ལག་ཁྱུར་ཕྱིར་བཟུ་བྱེད་པ་སོགས་ཉེས་ཆད་འདྲ་མིན་ཕོག་གི་ཡོད། བཅའ་དངོས་མཐོ་སྤྱོད་
བྱེད་མཐུན་བཟོ་བྱ་ཁག་ཏུ་དལ་རྩོལ་བྱིས་མ་རྣོད་པའི་གནས་སྟངས་ཉུང་དུ་གཏོང་
ཆེད། བཅའ་དངོས་ཉེ་མཐུན་ཚོང་ལས་ཆེ་ཁག་གིས་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་ཐབས་ཚུལ་བཏོན་
ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་དང་། བཅའ་དངོས་མཐོ་སྤྱོད་བྱེད་མཐུན་རྒྱལ་ནང་གི་
བཟོ་བྱ་གཉེས་ཀར་གཞུང་གི་སྟངས་འཛིན་འདང་ངེས་མེད་སྟབས། ལས་ཀའི་གནས་སྟངས་ལྷ་
མཐུན་སྒྲི་བོ་ཆགས་ཡོད།

ལས་ཀ་བྱེད་སར་སློབ་ཕྲུ་ཆག་སློབ་བྱུང་བ་དང་། ཚོགས་མཆན་མེད་པར་ཚོང་ལས་གཉེར་བ། ངལ་
རྩོལ་བའི་བདེ་འཇགས་ལ་གཞོན་པའི་འཕྲུལ་རིགས་བཅད་སྤྱོད་གཏོང་བ། ངལ་རྩོལ་བ་རྣམས་ལ་
བདེ་འཇགས་ཀྱི་སྤྱོད་བཟོར་འདང་ངེས་མ་སྤྱད་པ་སོགས། ལྷན་བཞག་པའི་“གསང་བའི་
གནས་ཚུལ་མཐོ་སྤྱོད་བྱེད་མཐུན་”ལ་དཔུལ་གྱི་བྱ་དགའ་སྤྱོད་རྒྱ་དང་། བྱིས་མ་ཐོག་ནས་སྤྱང་
སྤྱོད་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལུགས་བཤད་ཡོད། འོན་ཀྱང་བྱིས་མ་གཞོན་སྡེ་བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གཅིག་མཚུངས་
མེད་པ་དང་། ཉེས་ཆད་བཅད་པའི་སློབ་སྒྲིག་རྩིས་མེད་འགོ་བ་འགོག་བྱུང་གྱི་མེད།

ཁལ་མི་སྤྱོད་མཐུན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་ཚན་པ་ནང་ཁེ་ཕན་གདལ་བཤེག་འགོ་སློབ་པའི་དལ་རྩོལ་
བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་རྒྱ་ནག་སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་ཉམས་ཞིབ་པས་
ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ལྟར་ན། བྱོན་ཡོངས་སུ་གཞུང་ལ་ཁལ་མི་འཇལ་བའི་མི་བརྒྱ་ཆ་༢༠ ལས་

32 བར་ཡོད་པ་དང་། ཐ་སྐད་བེད་སྲོད་བྱེད་སྐབས་ལ་གཞིགས་ན། གནས་སློབ་ངལ་རྩལ་བ་
 བརྒྱ་ཆ་༤༥ ནས་༦༥ བར་གཞུང་ལ་ཁྲལ་མི་སྤྱད་པའི་ཚན་པའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་བཤད་དོན་ལ། ནང་ལས་དང་ཁེ་ལས་རྒྱུ་ལག་
 སོགས་ཁྲལ་མི་སྤྱད་པའི་ཚན་པའི་ནང་བྱེད་མེད་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་མང་བ་ཡོད་པ་དང་།
 གཞུང་ལ་ཁྲལ་མི་མཇུག་པའི་ཚན་པའི་ཁོངས་སུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་ངལ་རྩལ་གན་
 རྒྱུ་འོག་ལྷ་སྲོད་ཐོབ་ཐང་རྣམས་མི་ཐོབ་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གན་རྒྱུ་འོག་ལས་ཀ་བྱེད་
 མཁན་གནས་སློབ་ངལ་རྩལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་འགན་སྲུང་རྒྱུ་པའི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་ཀྱང་
 ཐོབ་ལག་པོ་ཡོད། ཚན་པ་དེའི་འོག་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ངལ་རྩལ་བ་རྣམས་ལྷ་ཚོད་མང་བ་
 ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཞུང་ལ་ཁྲལ་སྤྱད་མཁན་གྱི་ངལ་རྩལ་བ་དང་བསྐྱར་ན་ཡོང་
 འབབས་ལྷན་བྱེད་ཀ་ཅོམ་གྱིས་མང་བ་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་ནག་གི་ནད་གཞི་སྐབས་འཛིན་དང་སློབ་འགོག་སྟེ་གནས་ཁང་གིས་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཚ་
 རྒྱུ་ཚང་བའི་ངལ་རྩལ་བ་བརྒྱ་ཆ་༡༠ ཅོམ་ལ་མ་གཏོགས་རྒྱུ་ལྷན་འཛོལ་བའི་འཕྲོད་བསྟེན་
 གྱི་ཞབས་ལྷན་ཐོབ་ཀྱི་མེད། ངལ་རྩལ་བ་འབོར་ཚེན་ཡོད་པའི་ཁེ་ལས་ཚན་པ་རྒྱུ་པ་དང་
 འབྲིང་བ་རྣམས་ལ་དགོས་ངེས་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་ཞབས་ལྷན་ཏག་ཏག་མེད་ཅིང་། ནད་སློབ་
 འགོག་བྱེད་ཆེད་བདེ་འཇགས་ཡོད་པའི་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱང་མཁོ་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་དང་། དཀའ་
 ངལ་ཅན་དང་ཁོང་ཚོའི་ནང་མི་ལ་གུན་གསལ་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱི་མེད། སློབ་ནག་པོའི་ན་ཚ་ཚང་
 མཐོ་པོ་ཡོད་པ་དང་། 2014 ལོའི་པེ་ཅིན་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྲི་སློབ་ཐོ་ལ་གཞིགས་ན། སློབ་
 ནག་པོའི་ནད་ཕོག་མཁན་གྱིས་འཚོ་རྟེན་གྱི་ནད་ཕོག་མཁན་གྱི་བརྒྱ་ཆ་༧༠ ཟེན་ཡོད། 2013
 ལོའི་ལོ་མཇུག་བར་གཞུང་འབྲེལ་ཐོ་འགོད་བྱས་པའི་སློབ་ནག་པོའི་ནད་པ་240,000 ཡོད་
 པའི་ནད་ནས་བརྒྱ་ཆ་༤༠ རྗེས་སྤྱོད་འདོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་རེད། གནས་སློབ་ངལ་རྩལ་བ་
 སློབ་ནག་པོའི་ནད་པར་སྤྱན་བཅོས་རོགས་རན་བྱེད་མཁན་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་དགེ་རྩེ་ཚོགས་
 པ་ཞིག་གིས་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ལྟར། གནས་སློབ་ངལ་རྩལ་བའི་ཁྲོད་དུ་“གཞུང་འབྲེལ་ཐོ་འགོད་མེད་
 པ་”སློབ་ནག་པོའི་ནད་པ་འཕར་མ་ས་ཡ་6 ཡོད་པ་རེད།

རྒྱལ་ཡོངས་ཡར་རྒྱས་དང་བཅོས་བསྐྱར་ལྷན་ཁང་གི་གཞུང་འབྲེལ་གྲངས་ཐོ་ལྷན་ལ། ལོ་
 འདིའི་ཟླ་ ༡ ནས་ ༡༡ བར་དོ་སོལ་གཏེར་ཁ་སྲོག་འདོན་བྱེད་སར་མི་གྲངས་ ༥༥ ཤི་བ་ནི་
 ༢༠༡༤ ལོ་མཚུངས་པ་དང་བསྟུན་ན་བརྒྱ་ཆ་ ༥༥ ཉུང་དུ་བྱིན་ཡོད་ཀྱང་། ཟླ་ ༡༢ བར་ཏེ་ལྷང་
 ཞིང་ཆེན་དུ་གཏེར་ཁ་འབར་གད་དང་མེ་ཤོར་ཏེ་གཏེར་ལས་པ་ ༡༩ འདས་གྲོངས་བྱིན་པ་
 དང་། དེ་ནི་ཟླ་ ༡༡ བར་མེ་སློན་འོག་ངལ་རྩལ་མ་ ༢༢ ཤི་སློན་འཕྲད་སའི་ཉེ་འབྲེལ་སུ་བྱུང་
 ཡོད་ལ། གཏེར་ཁ་དེར་སྐྱབས་འཛིན་སློབ་ཡོད་པར་གཞུང་གི་བདེ་འཇགས་རྟོག་ཞིབ་པས་
 སློན་བརྗོད་དྲག་པོ་བྱས་ཡོད། དོ་སོལ་ཆེན་པས་ཟླ་ ༡༠ བའི་བར་ལོ་གཅིག་ནས་ལོ་གཅིག་གི་
 བར་ཁེ་སང་བརྒྱ་ཆ་ ༥༢ མར་ཆག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་ཚད་གཞི་དམའ་ཅུ་
 བྱིན་ཏེ་གཏེར་ཁར་བདེ་འཇགས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་ཡག་དུ་བྱིན་པར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། གསར་
 འགྱུར་བརྒྱད་ལམ་ལྷན་ལ། ཁེ་སང་མེད་པར་གྱུར་ནས་ངལ་རྩལ་བ་བྱིར་འབྱུང་བཏང་བའི་
 ཁོངས་སུ་བདེ་འཇགས་མི་སྣ་ཡང་ཡོད་པ་རེད།

བོད་ཀྱི་ ༢༠༡༥ ལོའི་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྟན་ཐོ།

ནང་དོན་གནད་བསྟུན།

ཨ་རིའི་གཞུང་གིས་བོད་རང་སློབ་སློངས་དང་། ཞིང་ཆེན་གཞན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་
 བོད་ཀྱི་རང་སློབ་ཁུལ་དང་རྫོང་དག་ནི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་
 གཏོགས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། བོད་དུ་འཛིན་པའི་སྲིད་ཅུས་ལ་རྒྱ་ནག་གྲུང་ཁྲན་
 ངམ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དབྱུས་ལྷན་ཁང་གིས་ལྷ་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
 མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་མང་པོ་འདུས་སྡོད་བྱེད་སའི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་
 ནང་བཞིན་བོད་རང་སློབ་སློངས་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་དུའང་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་
 དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཁོངས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཏང་དང་། སྲིད་གཞུང་། ཉེན་རྟོག་ཁང་། དམག་
 དཔུང་ནང་གི་གོ་གནས་མཐོན་པོ་བརྒྱུད་ཡོད། བེ་ཅིང་དུ་རྟོག་གཞི་བྱས་ཡོད་པའི་དབྱུས་ཚབ་
 སྲིད་ལྷན་ཁང་གི་ཁོངས་མི་ ༢༥ ཡོད་པ་དེ་དང་དབྱུས་རྒྱུན་ལས་ཁོངས་མི་བདུན་པོ་དེས་

མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་བཟུང་ཡོད། བདེ་སྲུང་དཔུང་སྡེ་ནི་ཞི་བའི་ཆབ་འབངས་
ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་རང་སྲོད་སྡེ་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་ཏུ་འགོ་བ་མའི་ཐོབ་
ཐང་ལ་གུས་བཅི་དང་སྲུང་སྲོབ་སྲོབ་པོ་གནས་ཡོད། རྒྱལ་མཚམས་ས་ཁུལ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པ་
དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བརྟན་སྡིང་སྲུང་སྲོབ་བྱེད་པ། ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་བཅས་ལ་གདོང་ལེན་
པ་ཁ་གཡར་ནས་རྒྱ་ནག་གིས་བོད་ཀྱི་མི་འབོར་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཁག་སྟེ། སྤྱི་བོད་
དང་། ཚོས་དད། ཚོགས་པ་ཚོགས་པ། འདུ་འཛོམས། འགྲུལ་སྲོད་ཀྱི་རང་དབང་བཅས་ཐང་དམ་
དྲག་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་ལུགས་དང་། རིག་
གཞུང་། རྒྱུ་ཡིག་བཅས་ལ་དྲག་གཞོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་ལ། སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱན་དུ་
ཏུ་ལའི་སླ་མར་མཚན་སྤྲད་དང་། “ཏུ་ལའི་(སླ་མ་)རྒྱ་ཁག”དང་“སྤྱི་ལོགས་ཀྱི་སྲོབ་ཤུགས་
”གཞན་དག་ནི་བརྟན་སྡིང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོར་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད།

འགོ་བ་མའི་ཐོབ་ཐང་གཞི་སྤྱིད་པོའི་ཐོག་ནས་རྟོག་ཐོལ་བཏང་བ་གཞན་ཀྱི་ཁོངས་སུ། བྱིན་ས་
བཤེར་གྱི་གོ་རིམ་ཆ་ཚང་མ་བརྒྱད་པར་བཀག་ཉར་བྱེད་པ་དང་། གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་པ།
སྤྱི་སྲོད་མནར་གཅོད་གཏོང་བ་སོགས་ཚུད་ཡོད། སྲིད་གཞུང་གིས་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་ངང་
བོད་པ་རྣམས་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དྲག་གཞོན་བྱེད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་རྒྱར་འབྱུང་བྱེད་པ། རིག་
གཞུང་མཉམ་བཅེས། ཤེས་རིག་སློབ་གསོ་དང་ལས་ཀ་སློབ་པའི་ཐང་དབྱེ་འབྱེད་བཞིན་
ཡོད་ཅེས་བོད་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་དམངས་དྲག་ཆས་ཉེན་རྟོག་མི་
སྣ་དང་བདེ་སྲུང་དཔུང་དམག་གཞན་དག་གི་གངས་འབོར་ནི་བོད་རང་སྲོད་སྡེ་དག་གཙོ་བོར་
པའི་བོད་མཐོ་སྒང་གི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་ཉ་ཅང་མཐོན་པོ་ཡོད། ལོ་འཁོར་རྣམས་བོད་ནང་དྲག་
གཞོན་ནི་ཆབ་སྲིད་ཆེན་པོ་དང་། དམིགས་བསལ་ཆབ་སྲིད་དང་ཚོས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོར་བ་སྤྱོད་
པོ་ཡོད་པའི་དུས་དྲན་དང་མཚན་སྟོ་ཁག་ཏུ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགོ་བཞིན་ཡོད། གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་
བྱེད་པ་དང་། ཏུ་ལའི་སླ་མར་རྒྱབ་སྲོལ་ཡོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་བོད་

གྱི་ས་ཁུལ་དུ་གང་ཟག་སྐྱེར་བ་མང་པོ་ཞིག་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣ་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་
བྱེད་གྱི་ཡོད།

བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁག་དང་བོད་གྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་དུ་གནས་ཚུལ་ག་རེ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
མིང་གཞུང་གིས་བཀག་སྡོམ་ནན་མོ་བྱེད་པ་དང་། འགོ་སྐྱོད་ཚོད་འཛིན་བྱེད་པར་བརྟེན་འགོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་དཀའ་ངལ་ཅི་བཞིན་ཤེས་རྒྱུར་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་
འགོད་པ་ནི་བོད་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་བསྐྱོད་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དམ་དྲག་ནན་མོ་བྱེད་པ་དང་།
ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པའམ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གནས་སྡོད་མི་སྣ་ལ་གནས་ཚུལ་
མཐོ་སྡོད་བྱེད་ཐབས་བྱས་པ། རོ་རྒྱལ་དང་འདྲོད་པ་མ་ཁེངས་པའི་རྟགས་བཟུན་པ་སོགས་གྱི་
གནས་ཚུལ་ལག་བྱིར་ཁ་པར་རམ། སློག་འཕྲིན། ཡང་ན་དྲ་ལམ་བརྒྱུད་ནས་མཐོ་སྡོད་བྱེད་
ཐབས་བྱས་པའི་བོད་པ་རྣམས་སུན་གཙོར་དང་། ཡང་ན་བཀག་ཉར་བྱེད་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་
དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁག་སུ་བསྐྱོད་ཚོག་པའི་ཚོག་མཚན་
ཐངས་མང་ཞུས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པ་དང་། དམ་དྲག་དེ་དག་ལ་
བརྟེན་སྟན་ཐོ་འདྲིའི་ནང་བཀོད་ཡོད་པའི་དོན་རྐྱེན་དང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་རང་སྐྱོང་
འཕེར་བའི་ར་སྐྱོད་བྱེད་ཐུབ་གྱི་མེད།

སློག་གཞིའི་གོ་རིམ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་སྲིམས་ཡིག་ནང་བཀོད་པ་
ནང་བཞིན་བདེ་སྤང་མི་སྣ་ལ། གཞུང་འཛིན་མི་སྣ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་ཆ་དང་གོ་གནས་བེད་
སྐྱོད་ལོག་པར་སྤྱད་པའི་སྐབས་སུ་མི་དེ་དག་ལ་ཉེས་ཆད་བཅད་ཡོད་མེད་ཐད་དམངས་ཀྱིས་
ཤེས་རྟོག་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མེད་པ་རེད།

བོད་མིའི་རང་ལྷན་མེར་སྲིག

ལོ་འདྲིའི་ནང་ཉུང་མཐར་ཡང་བོད་མི་ ༡ གྱིས་རང་ལྷན་མེར་སྲིག་གནང་བ་དང་། དེའི་ཁོངས་
སུ་མི་སྐུ་ཡོད་ལ་གྲ་བཅུན་ཀྱང་ཡོད། ཁ་གངས་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་རང་ལྷན་མེར་སྲིག་གནང་

བའི་དོན་རྒྱུ་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་མཁན་༤༥་བྱུང་བ་ལས་
ཉུང་དུ་སྒྱུ་ཡོད། རྒྱ་ནག་མ་ཡིན་པའི་གསར་ལམ་ཁག་གིས་གནས་ཚུལ་སྲེལ་བ་ལྟར་ན། རང་
ལུས་མེར་སྲེག་གི་དོན་རྒྱུ་ཉུང་དུ་འགོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གཞུང་གིས་དམ་དྲག་ཆེ་ཏུ་བཏང་
བ་དང་། རང་ལུས་མེ་སྲེག་གཏོང་མཁན་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལྷན་མོང་ལ་ཉེས་ཆད་བཅད་པ་དེ་
ཡིན་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་ཐོན་པར་གཞིགས་ན། རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་ཚོས་བྱ་ཐབས་དེ་དག་ནི་
གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་དང་། ཚོས་ལུགས་ལ་བཅོན་གཞོན་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པར་རྩི་ཡི་ཡོད། རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་ལག་བརྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྲིད་ཇུས་ནང་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་
ཀྱི་ཕྱོགས་པོ་དང་། གཉེན་ཉེ། འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣར་ཆད་པ་གཅོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཚེས་མཐོའི་
མི་དམངས་བྲིམས་ཁང་དང་། ཚེས་མཐོའི་མི་དམངས་ཞིབ་གཅོད་ཁང་། བདེ་འཇགས་སློན་
ཁང་བཅས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ རང་མཉམ་འབྲེལ་གསལ་བསྐྱགས་སྲེལ་ཏེ། “བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་
རང་ལུས་མེར་སྲེག་གནང་དོན་བྲིམས་ལུགས་ལྟར་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་བསམ་འཆར་”ཞེས་
པའི་ནང་། རང་ལུས་མེར་སྲེག་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་བྲིམས་འགལ་བཅོས་
པ་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་“གོ་སྐྱོག་བྱས་པ་དང་། ཇུས་འགོད་བྱས་པ། ངན་སྐུལ་བྱས་པ། བཅོན་
སྐུལ་བྱས་པ། བསྐྱེད་བྱས་པ། བརྒྱུད་སྐུལ་བྱས་པ། གཞན་པས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་བར་
རོགས་རམ་བྱས་པ་”བཅས་ལ་”བསམ་བཞིན་དུ་མི་བསད་པའི་”ནག་ཉེས་བཅུགས་ནས་རེ་རེ་
བཞིན་བྲིམས་བཤེར་བྱེད་ཚོག་ཅེས་བཀོད་ཡོད།

བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་ཀུན་སྲོང་གཙོ་བོ་ནི་“རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྲལ་
”གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེས་སྤྱི་དམངས་བདེ་འཇགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱོག་བྲིམས་ལ་
གཞོན་པ་སྐྱེལ་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་དེ་ནི་བྲིམས་འགལ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། བསམ་
འཆར་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་། “འགོ་བཟུང་གཏེ་བོ་”དག་ལ་“ཉེས་ཆད་ནན་མོ་”གཅོད་དགོས་ཞེས་
བཀོད་ཡོད། ད་དུང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཅིག་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣ་

རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁམ་གྱི་བྱིམ་ཚང་ལ་ཐོབ་པའི་སློབ་གསའི་མ་དངུལ་
མི་སྲོད་པ་དང་། དགོན་པའི་གྲ་བཅུན་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁམ་གྱི་འདས་
མཚོན་དང་ལྷ་ལོ་ལྷ་སྐོར་མཉམ་ལྷགས་མི་ཚོགས་པ་བྱས་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་༥ པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གིས་བཏོན་པའི་སྟོན་ཐོའི་ནང་བཀོད་དོན་
ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོའི་བཟུང་ཉུང་མཐར་ཡང་བོད་པ་༡༡ ལ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་
མཁམ་ལ་“མཐུན་སྐྱེན་སྐྱུར་བ་”དང་། གཞན་པ་“སྐྱལ་སློང་བྱས་པ།” “བསམ་བཞིན་དུ་མི་
བསད་པ་”བཅས་ཀྱི་སློན་འཇུགས་བྱས་ནས་བཙོན་འཇུག་གམ་སྲོག་ཁྲིམས་གཅད་ཡོད། སྟོན་
ཐོ་དེའི་ནང་ད་རུང་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོའི་བཟུང་བོད་པ་༧༥ ལ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གི་དོན་སྐྱེན་
དང་འབྲེལ་ཉེས་ཚད་བཅད་ཡོད།

གང་བྱུང་ངམ་ཁྲིམས་འགུལ་ཐོག་མི་ཚོར་གྱུང་གུད།

སྲིད་གཞུང་ངམ་དེའི་ལས་བྱེད་མི་སྣས་གང་བྱུང་གིས་ཁྲིམས་དང་མི་མཐུན་པར་མི་བསད་པའི་
གནས་ཚུལ་གསར་འགྱུར་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། མི་བསད་པའི་དོན་སྐྱེན་དང་འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་
ཕྱོགས་མི་སྣ་དེ་དག་ལ་བརྟུག་དབྱུད་ཞིབ་འཇུག་བྱས་མིན་དང་ཚད་པ་བཅད་མིན་གྱི་གནས་
ཚུལ་གང་ཡང་ཐོན་མེད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོར་བོད་རང་སློང་སློངས་འབྲི་ཅུ་རྗེས་དབུ་གཞུང་
གྲོང་ཚོའི་སྡེ་དཔོན་འབའ་ཚེན་རྒྱལ་བ་(ངག་དབང་སློན་ལམ)ཀྱི་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་
ལས་བྱེད་པས་བཀག་ཉར་བྱས་ནས་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར། ཕྱི་བདེ་གྲུང་སློབ་མི་སྣས་ཉེན་རྲུང་
བཏང་ནས་འདས་གོངས་ཕྱིན་པའི་སློན་འཇུགས་བྱེད་གྱི་ཡོད། འབའ་ཚེན་རྒྱལ་བ་ནི་པད་
དཀར་དགོན་པའི་གྲ་བཅུན་ཡིན་པ་དང་། དགོན་པ་དེ་ནི་ཉེ་བའི་ལོ་ཤས་ནང་ཚོས་ལྷགས་དམ་
དྲག་གིས་སྐྱེན་པས་གཞུང་ལ་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁམ་ཞིག་ཡིན་པ་རེད།

བཙོན་བྱོལ་བོད་མི་དང་། གནད་དོན་དབྱེ་ཞིབ་པ་གཞན་ཚོས་ཡིད་ཚེས་བྱེད་པ་ཞིག་ལ། ཀྱི་
ནག་གཞུང་གིས་འཕྲོད་བསྟེན་སློབ་པོ་ཡིན་པའི་ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁམ་ལ་

འདས་འགོ་མི་འགོ་བའི་ཆེད་སྲོད་གོལ་གཏོང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ཟླ་༧ པར་བོད་ཀྱི་འགོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་སྟེ་གནས་ཁང་གིས་སྐྱོན་ཐོ་བཏོན་པ་ལྟར་ན། ཟླ་
དཔོན་ཟུར་པ་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བཙུན་ཁང་དུ་སྤྱད་སྲོད་མཐར་གཅོད་འོག་མཐར་ལྷ་སའི་སྐྱོན་
ཁང་དུ་འདས་གོངས་སོང་བར་བཤད་ཡོད། སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་པ་ཡུལ་གྲོང་ཚོ་ནས་གཏོར་
ཁ་སྲོག་འདོན་ལ་ངོ་སྤོང་བྱས་རྗེས་༢༠༡༤ ལོར་གཞུང་གིས་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད།

གར་སོང་ཆ་མེད།

བོད་ས་ཁུལ་གྱི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕུ་མཐུད་དུ་བོད་པ་རྣམས་རང་དགར་འཛིན་
བཟང་བྱས་ནས་དུས་ཡུན་ངེས་མེད་ཅིག་ལ་བཀག་ཉར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་༡༠ པར་
ཉེན་རྟོག་པས་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཆེན་ལྗེ་པ་ཀི་ཏི་དགོན་པའི་གྲ་རང་ལོ་༡༩ སོན་པ་སློབ་བཟང་འཇམ་
དབྱངས་ཀྱིས་ལྷོ་གོང་ས་ཏཱ་ལའི་སླ་མ་བོད་དུ་ཕྱི་ཕེབས་དགོས་པའི་སྐད་འབོད་བྱས་པའི་རྒྱུ་
ཀྱིས་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་སྐོར་ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྟེལ་ཡོད་
པ་དང་། ཁོང་ད་ལྟ་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཤེས་རྟོག་མེད་པ་རེད།

ཕྱི་ཟླ་༩ པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྤྱང་སློབ་མི་སྤྲས་མཚོ་སྲོན་ཞིང་ཆེན་རེབ་གོང་རྫོང་གི་བོད་ཀྱི་ཚོམ་
པ་པོ་འབྲུག་ལོ་(སྤྱད་མིང་ཞོགས་ལྗང་)བཀག་ཉར་བྱས་པ་དང་། གཞུང་གིས་ཁོང་གི་ནང་མིར་
གནས་ཚུལ་གང་ཡང་སྤྱད་མེད་པས། ལོ་མཇུག་ལའང་ཞོགས་ལྗང་གང་དུ་ཡོད་མེད་ཤེས་ཀྱི་
མེད།

པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ་ནི་ཏཱ་ལའི་སླ་མའི་འོག་གི་བོད་ཀྱི་སླ་ཆེན་ཨང་
གཉིས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་གང་དུ་ཡོད་པའི་གནས་སྤངས་ཀྱང་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཟླ་༩ པར་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པས་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་དགེ་འདུན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མས་“རྒྱུན་ལྡན་གྱི་མི་
ཚོ་སྐྱེལ་བཞིན་པ་དང་། བདེ་ཐང་ངང་འཚར་ལོང་ཡོང་གི་ཡོད་པ། གཞན་གྱིས་སུན་པོ་བཟོ་
བར་དགའ་པོ་མེད་ལྷགས་”བཤད་ཡོད་པ་རེད།

མནར་གཅོད་དང་། གཏུག་རྩུབ། དམའ་འབེབས་སོགས།

ཉེན་རྟོག་མི་སྣ་དང་བཙོན་ཁང་གི་དབང་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་འོག་
ཡོད་པ་རྣམས་དང་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་མནར་གཅོད་དང་དམའ་འབེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ལོ་
འདིར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པས་བཀག་ཉར་དང་བཙོན་ཁང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་ཁ་
ཤས་ལ་གཙུག་ཅུང་བཏང་ནས་བསད་པའི་གནས་ཚུལ་ཀྱང་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༢
པར་ཁོར་ཡུག་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པའི་ལས་མི་བཟུན་འཛིན་ཚོས་གྲགས་
(བཟུན་ཚོས་)བཙོན་ཁང་ནས་སྡོད་གོལ་གྱིས་ནང་མིའི་ལྷ་སྐྱོང་འོག་ཉེན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འདས་གྲོངས་ཕྱིན་པ་དང་། ཁ་ནས་བྲག་རྩུག་པ་དང་། མནར་གཅོད་བཏང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་
ལྷན་པར་སྐྱོན་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་ ༢ པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་སྟན་ཐོ་ནང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བཙོན་
ཁང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་མནར་གཅོད་དང་། དམའ་འབེབས་ག་འདྲ་བྱེད་
པའི་སྐོར་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། སྟན་ཐོ་ནང་ ༢༠༠༩ ནས་ ༢༠༡༤ བར་མནར་གཅོད་
འོག་མི་ ༡༤ འདས་གྲོངས་ཕྱིན་པའི་ཞིབ་ཕྲ་གསལ་ཡོད།

བཙོན་ཁང་དང་བཀག་ཉར་ཁང་གི་ཆ་རྒྱུན།

བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཚང་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་དུ་བཙོན་པ་ག་ཚོད་ཅིག་ཡོད་པའི་
གངས་ཁ་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། སྟན་ཐོ་ནང་བཀོད་པ་ལྟར་ན། ཉེ་ཆར་སྡོད་གོལ་བཏང་བའི་
ཆབ་སྲིད་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་བཙོན་ཁང་དུ་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་བཏང་བར་བརྟེན། བཙོན་
ཐབས་མེད་པའི་དབང་པོ་སྐྱོན་ཅན་དུ་གྱུར་པའམ། འཕྲོད་བཞེན་གནས་སྤངས་ཏེ་ཅང་ཞན་
པོར་གྱུར་ཡོད། བཙོན་ཟུར་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན། ཁང་མིག་རྒྱ་རྒྱ་ཞིག་དུ་ཁེར་རྒྱ་
རྒྱ་མང་པོར་བཅུག་པ་དང་། གཉིད་མི་བཅུག་པ། ཉེ་འོད་ཕོག་མི་བྱུང་པ། བཟུང་བཏུང་མི་
འདང་བ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྐྱོད་ཀྱི་ཡོད་འདུག འབྲུང་སྤངས་གཞན་ལྟར་ན། བཙོན་པ་

རྣམས་ལ་ཉ་ཅང་ཇོ་བོ་དྲག་གི་ན་ཚ་མེད་ཚོ་སྤོན་བཅོས་ཐོབ་ཁག་པོ་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་ཉར་
བྱས་པ་དང་བཅོམ་པར་འཚམས་འདྲིར་ཡོང་མཁན་རྣམས་ཡོང་མི་འཇུག་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་
དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ས་ཁུལ་གང་རུང་དུ་རང་དབང་ཅན་གྱི་ལྷ་སྐོར་ཚོགས་པ་
བཅོམ་ཁང་ཏུ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཚོག་མཚན་ནི་སྤྲད་སྤྱོད་མེད་པ་རེད།

གང་ལྗང་འཛིན་བཟུང་དང་བཀའ་ཉར།

གང་ལྗང་འཛིན་བཟུང་དང་བཀའ་ཉར་བྱེད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གྱི་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
ཡོད། འཛིན་བཟུང་ཚོག་པའི་དབང་ཡིག་ཡོད་ཚོ་བྲིམས་མཐུན་ངང་ཉེ་མ་ཟེ་རིང་དངོས་
གཞིའི་འཛིན་བཟུང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་ཉེས་གང་ཡང་མ་བཅུགས་པར་བཀའ་ཉར་བྱེད་
ཚོག་ཀྱང་། ཉེན་རྟོག་མི་སྤོང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གཉེན་ཉེ་དང་། ཡང་ན་ལས་ཀའི་བདག་
པོར་དུས་ཚོད་ལྔ་ལྷུག་དང་ལས་པོར་བཞུགས་པའི་ལས་ལུགས་ལྟེ་ཉེ་མ་ཟེ་གཙང་རྗེས་ཉེན་རྟོག་མི་
སྤོང་དེས་པར་བྲིམས་ཐོག་ནས་དངོས་སུ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་སྤོང་བའོལ་གཏོང་
དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཉེན་རྟོག་མི་སྤོང་སྤྱི་གཞི་འདི་ལ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྟོག་པོལ་གཏོང་བ་
དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་པ་ག་ཚོད་བཀའ་ཉར་འོག་བཞག་སྟེ་བྲིམས་བཤེར་གྱི་གོ་
སྐབས་སྤྲད་མེད་པའི་ཁ་གྲངས་ནི་གསལ་བོ་མེད་པ་རེད།

ཕྱི་ཟླ་ཟླ་མ་ལྔ་པར་གཞུང་གིས་བོད་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ས་སོག་རྫོང་གི་གྲུ་པ་སྟོ་བཟང་ཟླ་བ་ལགས་བཀའ་
ཉར་བྱས་པ་དང་། བཀའ་ཉར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་བཤད་བྱས་མེད་པར་ཨེ་ཤེ་ཡ་
རང་དབང་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྟེ་ཡོད།

དྲང་བདེན་གྱི་བྲིམས་བཤེར་ཡོངས་གྲགས་མེད་པ།

བཀའ་ཉར་དང་བཅོམ་འཇུག་འོག་ཡོད་པའི་བོད་པ་རྣམས་ལ་བྲིམས་ཐོག་ནས་སྤྲད་སྤྱོད་བྱ་
རྒྱའི་བཀོད་སྤྱོད་དང་ལག་བཟུར་གཉེས་ཀ་འདང་དེས་མེད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་གི་བཅོམ་པ་
རྣམས་ལ་སྤོང་གཞུང་གིས་བསྐོ་བཞག་བྱས་པའི་བྲིམས་རྩོད་པ་ལ་ངོ་ལྟོགས་དགོས་པའི་རེ་བ་

འདོན་རྒྱུ་འོ་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་མི་སྲོད་ཡ་དག་འབྱུང་བ་དང་། དམིགས་བསལ་ཆབ་
སྲིད་ཀྱི་སྲོད་ཡ་དག་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་ཐོབ་ཀྱི་མེད་པ་རེད།

སྲིམས་བཤེར་གྱི་གོ་རིམ།

“རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཉེན་ཁ”བཟོ་བ་དང་“ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ”དང་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པའི་སྲིམས་བཤེར་གྱི་རིགས་ནི་སྲིད་གཞུང་གིས་ནམ་རྒྱུན་ཞིབ་ཚགས་མེད་པར་གསང་
བའི་ངང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་འཁོར་སྟུན་ཐོ་ནང་། བོད་རང་སྲོད་སྲོང་མཐོ་རིམ་མི་དམངས་
སྲིམས་ཁང་གིས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་པ་ཀ་གཏང་ནན་པོ་གཙོག་རྒྱ་དང་། སྲི་ཚོགས་བརྟན་སྡོད་
སྲུང་སྲོལ་བྱེད་ཆེད། རོ་རྫོལ་ཀུན་སྲོང་བྱེད་མཁན་བཙེན་འཇུག་བྱེད་རྒྱུར་མཚོན་ལས་དོན་སྲེལ་
རྒྱ་བཤད་ཡོད། གཞུང་གཉེར་གསར་ལམ་བོད་སྲོང་ཉེན་རེས་ཚགས་ཀྱིས་ལྷོ་༥ པར་གནས་
ཚུལ་སྲེལ་བ་ལྟར་ན། བོད་རང་སྲོད་སྲོང་མཐོ་རིམ་གྱི་སྲིམས་ཁང་ནང་། ལས་བྱེད་(གཞུང་དང་དམར་
ཤོག་པའི་ཚོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ)བརྒྱ་ཆ་༡༥ ཁོ་ནས་རྒྱལ་ཡོངས་སྲིམས་ལུགས་ཡིག་ཚད་
ནང་། ༡༥་རིམ་ག་བ་དང་། ག་བ་ལས་མཐོ་བའི་ཡིག་རྒྱུགས་འཕྲོད་ཡོད་པར་བཤད་ཡོད། གནས་
ཚུལ་ནང་མཇུག་སྲོལ་བྱེད་སྐབས། བོད་རང་སྲོད་སྲོང་མཐོ་རིམ་གྱི་སྲིམས་དཔོན་རྣམས་ནི་“ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ཐོག་ཤུགས་རྒྱུན་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱེད་ལས་ཐོག་སྲོལ་པོ་ཡིན”པར་བཤད་ཡོད། བདེ་སྲུང་
དཔུང་ཕྱེས་བཀག་ཉར་བ་དང་བཙེན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱུན་དུ་“ཆབ་སྲིད་སྲོལ་གསོ”སྲོད་ཀྱི་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་བཙེན་པ་དང་བཀག་ཉར་བ།

ཆབ་སྲིད་དང་ཡང་ན་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་རྒྱེན་བྱས་ནས་བོད་པ་ག་ཚོད་ཅིག་བཀག་
ཉར་དང་། འཛིན་བཟུང་། ཡང་ན་སྲིམས་ཐག་བཅད་པ་གསལ་པོ་མེད་པ་དང་། གཞུང་གིས་
བཙེན་པ་མང་པོ་ཞིག་སྲིམས་ལུགས་ནང་མེད་པའི་བཀག་ཉར་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོ་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་
སྲིམས་རུའི་ནང་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་སྲོད་ཀྱི་མེད།

ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ལྷན་ཁང་གིས་སྤེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
 གྲངས་ཐོག་བསྐྱུ་བྱས་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་ཟླ་༩ ཚེས་༡ ཉིན་བར་བོད་པ་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་
 ༡༤༤༤ བཀག་ཉར་དང་བཅོམ་འཇུག་བྱས་ཡོད་པ་དང་། མང་ཆེ་བ་ནི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནས་
 ཡིན་པ་རེད། དབྱེ་ཞིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་པ་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་དང་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་ཁ་
 གྲངས་དངོས་ནི་འདི་ལས་མཐོངས་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བཅོམ་པ་དང་
 བཅོམ་ཁང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མི་སྲུབ་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་སྲུབ་པའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་སྲོལ་རྩིས་
 སོགས་དགོན་པོ་ཡིན་སྟབས་ཁ་གྲངས་དངོས་ལ་བརྒྱ་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད་ལ། གྲངས་ཁ་མི་ཤེས་
 པའི་མི་མང་པོ་ཞིག་སྲུ་མཐུད་བཀག་ཉར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་ཁང་དེ་
 ཡིས་ཐོ་འགོད་བྱས་པའི་བོད་པ་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་༤༤༤ ཡོད་པ་ནས་༤༣༥ ནི་༢༠༠༤ ཟླ་༩
 ཚེས་༡༠ དང་དེའི་རྗེས་སུ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་ལ། དེ་ལས་མི་༡༡ ནི་༢༠༠༤ ཟླ་༩ ཚེས་༡༠
 སྲོན་ལ་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ཟླ་༩ ཚེས་༡༠ དང་དེའི་རྗེས་སུ་བཀག་ཉར་བྱས་
 པའི་བོད་པ་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་༤༣༥ ལས་༢༥༤ ནི་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་ནང་བཀག་ཉར་རམ་
 བཅོམ་འཇུག་བྱས་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་རྫོང་ས་ཀྱི་ནང་ལོགས་སུ་
 ༢༠༤ དང་། མཚོ་སྲོན་ཞིང་ཆེན་ནང་༩༤ དང་། ཀན་སུའུ་ཞིང་ཆེན་ནང་༡༡ དང་། ཤིན་
 ཅང་ཡུ་གུར་རང་སྐྱོང་རྫོང་ས་དང་། པེ་ཅིང་གོང་ཁྱེར་བཅས་ལ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་
 ཡོད། མི་༡༤༤ ཡིས་ད་ལྟོ་བྲིམས་ཆད་སྲུར་ནས་བཅོམ་འོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཟླ་༡༤ ནས་ཚོ་བཅོམ་གྱི་
 བྲིམས་ཆད་བཅད་ཡོད་པ་དང་། ཆ་སྒྲིམས་ཀྱི་བཅོམ་འཇུག་དུས་ཡུན་ལོ་༤ དང་བྱེད་ཀ་ཡིན་
 ལ། བྲིམས་ཆད་སྲུར་ནས་བཅོམ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་༡༤༤ ལས་༡༠ ནི་གྲ་བཅོམ་དང་། ཡང་
 ན་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་དགོ་རྒྱུ་ཡིན་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ཟླ་༩ ཚེས་༡༠ སྲོན་ལ་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་བོད་པ་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་༡༡ ལས་༤
 ལ་བྲིམས་ཐག་བཅད་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་ནི་ཕྱི་ཟླ་༩ ཚེས་༡ ཉིན་བར་
 བཅོམ་འཇུག་བྱས་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་ཚོའི་བཅོམ་འཇུག་བྲིམས་ཆད་

ནི་ལོ་༧ བུ་ཚེ་བཙུན་བར་ཡིན་ལ། བཙུན་འཇུག་དུས་ལུན་ཆ་སྟོམས་ལོ་༡༡ ནང་ཟླ་༧ ཡིན་པ་
རེད།

ཨ་རིའི་གསར་ལམ་སི་ཨན་ཨན་(CNN)ལྟར་ན། ཡོངས་གྲགས་བོད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བཟུན་འཛིན་
བདེ་ལེགས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འབར་རྗེས་བཞག་པ་དང་། ཁ་བྲལ་ལ་ངན་སྐྱུ་བྱས་པའི་ནག་ཉེས་
བཙུགས་ནས་ཚེ་བཙུན་གྱི་ཉེས་ཆད་ཁུར་བཞིན་པར་བཙུན་ཁང་དུ་༢༠༡༥ ལོའི་དབྱར་ཀར་
འདས་གྲོངས་སོང་ཡོད་པ་དང་། གསར་ལམ་དུ་གནས་ཚུལ་ཐོན་པ་གཞིགས་ན། ཁོང་ལ་དགོས་
ངེས་ཀྱི་སྐྱོན་བཙོས་ལྟ་སྦྱོང་ཐོབ་མེད་པ་མ་ཟད། སློལ་རྒྱུན་འདས་མཚོན་སྐྱབ་ཆེད་སྐྱུ་ལུང་ཕྱིར་
སྦྱོང་དགོས་པའི་ནང་མིའི་འབོད་སྐྱུ་ལ་གཞུང་གི་ངོས་ལེན་བྱས་མེད། ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་
རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྟེན་པར་གཞིགས་ན། གཞུང་གིས་སྐྱུ་ལུང་མེར་སྲེག་གཏོང་
སྐབས་ནང་མི་སྐྱོན་མཚོན་དང་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱུ་བྲིད་ལ་བཟུ་ཚོག་པ་མོས་མཐུན་བྱས་ཡོད་
ཀྱང་། རྗེས་སུ་ནང་མིའི་ལག་ནས་གདུང་ཐལ་ཕྱིར་སྦྱོང་དགོས་པའི་བཙུན་བཀའ་བཏང་ཡོད།

སྐར་དང་། བར་མི། བྱིས་ཚང་འབྲེལ་གཏུག་ལ་གང་བྱུང་ཐེ་གཏོགས།

ཕྱི་ཟླ་༡༡ པར་བོད་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་ཀྱི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་བྲན་ཆན་གོ་ཡིས་རྒྱ་
ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་གང་ཞིག་ལྷོ་གོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་པ་
དང་། གསང་བའི་ཐོག་དད་པ་བྱེད་པ། རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྐར་ལ་འགོ་བ། སོ་སོའི་སྐྱ་གུ་བཙུན་
བྱོལ་བོད་མིའི་སྦྱོབ་སྐྱ་ཁག་ནང་གཏོང་མཁན་ལ་ཉེས་ཆད་གཙོད་དགོས་སྐར་བཤད་ཡོད་ལ།
གཞུང་གིས་སྐྱ་མཐུད་སྐར་གྱི་འབྲེལ་གཏུག་དང་། སྐར་གྱི་སྦྱོང་ཁང་། ཚོང་ལས་ཁང་སོགས་སུ་
རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མའི་འདྲ་པར་ཡོད་མེད་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐད་ནས་བཞག་མི་ཚོག་པའི་ཅ་དངོས་
གཞན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསྟོན་བཤེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཉེན་རྒྱུ་པས་བོད་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་ཀྱི་སྦྱོང་
དམངས་ཀྱི་ལག་བྱིར་ཁ་པར་ནང་རྒྱ་གར་སོགས་ནས་ཡོང་བའི་“ལོག་སྦྱོང་གྱི་སྐྱ་དབྱངས་”
དང་། རྒྱ་ལའི་སྐྱ་མའི་འདྲ་པར་ཡོད་མེད་ལ་བཟུ་བཞིན་ཡོད་ལ། གཞུང་གིས་དྲ་ལམ་ཐོག་
ཚོམ་ཡིག་དང་པར་འབྲེམ་སྟེན་བྱེད་མཁན་ཁག་ཅིག་བཀག་ཉར་གྱིས་འདྲི་རྩད་བྱས་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་༡༠ པར་བཅའ་བྱོལ་བོད་མིས་གཉེར་བའི་ཕ་ཡུལ་དྲ་རྒྱ་ནང་སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་
གཞིགས་ན། བོད་པའི་ཆབ་སྲིད་བཅོམ་པ་བསམ་འགྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ཟླ་༥ པར་སློད་གྲོལ་བཏང་
ཡོད་ཀྱང་། ལྷོ་གོང་ས་ཏཱ་ལའི་སླ་མ་བོད་དུ་སྤྱིར་ལོག་དགོས་པའི་ཡིག་ཆ་ཉར་བའི་སྐོན་
འཇུགས་འོག་སྐར་ཡང་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད།

སྐྱ་བཙོན་དང་གསར་འགོད་རང་དབང་།

སྐྱ་བཙོན་རང་དབང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་
ལོགས་གྱི་མི་ལ་གནས་ཚུལ་མཐོ་སློད་བྱེད་ཐབས་བྱས་པ། ཡང་ན་ངོ་རྒྱལ་དང་འདྲོད་པ་མ་
ཁེངས་པའི་རྟགས་བསྟན་པའི་རིགས་གྱི་ལག་བྱིས་ཁ་པར་དང་། སློག་འཕྲིན། ཡང་ན་དྲ་ལམ་
བརྒྱད་ནས་བྱུང་སྤེལ་བྱེད་མཁན་བོད་མི་རྣམས་བསུན་པོ་བཟོ་བའམ་བཀག་ཉར་བྱེད་གྱི་ཡོད།
ལོ་འདྲིའི་ནང་བོད་རང་སློང་སློངས་དང་། བོད་གྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་དུ་གཞུང་གིས་སློག་ལམ་
གསར་འགྲུབ་བརྒྱད་ལམ་ཁག་ལ་སྤར་སྟེ་དམ་དྲག་དང་། “དཀྲོག་གཏམ་བཟོ་མཁན་དང་
བྱུང་སྤེལ་གཏོང་མཁན” དག་ལ་ཉེས་ཆད་ནན་མོ་གཙོད་རྒྱུའི་འབད་བཅོམ་བྱས་ཡོད། དཔེར་
ན། གཞུང་འབྲེལ་གསར་ལམ་གྱིས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། བོད་རང་སློང་སློངས་མལ་གྱི་
གྲུང་དཀར་རྫོང་གི་ཉེན་རྟོག་པས་ཟླ་ ༥ པར་སློག་ལམ་བརྒྱད་རྒྱ་ནག་གཞུང་གཉེར་ཁེ་ལས་
ཚན་པ་རྒྱ་ནག་མེ་འཁོར་འཇུགས་སྐྱུན་ཚན་པ་གཉིས་པའི་གཙང་པོ་རྩ་ཐང་འབག་བཅོག་བཟོ་
བའི་དཀྲོག་གཏམ་སྤེལ་བའི་སྐོན་འཇུགས་འོག་མི་བཞི་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་༡༡
པར་སི་ཁྲོན་ཞིང་ཚན་ལྔ་བ་རང་སློང་ཁུལ་གྱི་བྲིམས་ཁང་ཞིག་གིས་ཀིཏི་དགོན་པའི་གྲ་རང་ལོ་
༡༥ སོན་པ་དགེ་འདུན་ལུན་ཚོགས་དང་། རང་ལོ་༡༩ སོན་སློ་བཟང་སྐལ་བཟང་གཉིས་ལོ་༤
དང་གསུམ་དང་བྱེད་ཀ་སོ་སོར་བཅོམ་འཇུག་ཉེས་ཆད་བཅད་ཡོད། ཟླ་ ༣ པར་གྲ་བལ་ལོ་རྒྱུང་དེ་
གཉིས་སོ་སོ་ནས་རྩ་པའི་གྲང་ལམ་དུ་ཐོན་ནས་ལྷོ་གོང་ས་ཏཱ་ལའི་སླ་མ་མཚོག་སྤྱིར་ཕེབས་
དགོས་པ་དང་། བོད་ལ་རང་དབང་དགོས་པའི་ཁེར་རྒྱུང་ངོ་རྒྱལ་བྱས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཛིན་
བཟུང་བྱས་ཡོད།

གསར་འགོད་རང་དབང་། སྲིད་གཞུང་གིས་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་འགོ་བསྐྱོད་བྱེད་པར་
དམ་དྲག་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྤྱི་ཚུལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་རྣམས་བོད་ལ་བསྐྱོད་པར་སྲིད་
གཞུང་གི་ལག་ནས་དམིགས་བསལ་ཆོག་མཆན་ཐོབ་ཆོ་གཞི་ནས་བསྐྱོད་ཆོག་ཀྱང་། ཆོག་
མཆན་ཐོབ་རྒྱ་ཉ་ཅང་དཀོན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚུལ་གྱི་གསར་འགོད་
པའི་མཐུན་ཆོགས་ཀྱི་ལོ་འཁོར་སྟོན་ཐོ་གཞི་བཟུང་བྱས་ན། “སྤྱི་ཚུལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་རྣམས་
བོད་ས་གནས་རང་གི་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་སྲེལ་ཆོག་གི་མེད་”ལ། ད་དུང་སྟོན་ཐོ་ནང་། སྤྱི་
ཚུལ་གྱི་གསར་འགོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་རང་སྐྱོད་སྡེ་ཚོལ་གྱི་སྤྱི་ལ་ཡོད་པའི་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
ལག་ནས་གནས་ཚུལ་“སྲེལ་ཆོག་གི་མེད།”

གཞུང་གིས་ས་གནས་ཀྱི་གསར་འགྱུར་ལས་ཁུངས་ལ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་གསར་འགོད་པ་
རྣམས་ལ་དམ་དྲག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་གཞིར་བཟུང་ནས་ལས་ཀ་སྐྱོད་པའམ། ལས་
ཀ་ནས་ཕུད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ཟླ་༩ པར་བོད་རང་སྐྱོད་སྡེ་ཚོལ་གྱི་གསར་ཤོག་དང་། རྒྱང་
འཕྲིན་དང་། བརྒྱན་འཕྲིན་ཁང་གིས་ལས་བྱེད་གསར་པ་འཛོལ་བསྐྱུའི་བརྒྱབ་སྲེལ་བ་དང་།
དེའི་ནང་གི་ཆ་རྒྱུན་གཅིག་ནི་“ས་གནས་ཀྱི་དམར་ཤོག་ཆོགས་པའི་ཆབ་སྲིད་ལངས་སྤྱོད་ས་
དང་མཐུན་ཞིང་ཁ་བུལ་རིང་ལུགས་ལ་ངོ་སྤོལ་”བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་འཁོད་ཡོད།

དྲག་སྐྱོད་དང་བསྐྱུན་གཅོད། སྤྱི་ཟླ་༦ པར་རྒྱལ་སྤྱི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གིས་སྟོན་ཐོ་ཞིག་
སྲེལ་བ་དེའི་ནང་། བཅོམ་འཇུག་དང་དམ་དྲག་ཐོག་པའི་བོད་ཀྱི་ཚུམ་པ་པོ་དང་ཤེས་ལྡན་པ་
༡༡ དང་། ལྷ་པ་༡༠ ཡི་གནས་སྡེ་རྣམས་སྐོར་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཚུམ་པ་པོ་སློ་མིག་
ཁོང་གིས་བོད་མཐོ་སྐང་གི་ཆབ་སྲིད་དམ་དྲག་དང་། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སྐོར་ཚུམ་ཡིག་
བྲིས་པ་བཤད་པའི་རྗེས་ཟླ་༤ པར་གཞུང་གིས་ཁ་གསལ་མེད་པའི་ཉེས་འཇུགས་འོག་བཀག་
ཉར་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

གནས་ཚུལ་བཀག་སྐོར་དང་ནང་དམ་དྲག་རྒྱལ་ནང་གི་གསར་འགོད་པས་བོད་སར་དྲག་
གཞོན་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་སྲེལ་གྱི་མེད་ལ། ཟིན་བྲིས་པས་གནས་ཚུལ་སྲེལ་ཡང་འཕྲལ་དུ་

གཞུང་གིས་གནས་ཚུལ་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པ་དང་། ཚུམ་པ་པོ་ལ་ཉེས་ཆད་ཕོག་གི་ཡོད། ཟླ་༥
པར་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་གི་གནས་ཚུལ་དང་། ལྷ་གཞུང་། རིག་གནས་སྐོར་འདོན་
སྤེལ་བྱེད་མཁན་མཚོ་མེ་དྲ་བ་སྐོ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དང་། ཞེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་
གིས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། གཞུང་གིས་དྲ་རྒྱའི་བདག་པོར་གཞུང་གི་འབྲེལ་མཐུད་ལྷན་
ཁང་ལ་དྲ་རྒྱ་ཐོ་འགོད་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཡོད།

མིང་གཞུང་གིས་ལྷ་མཐུད་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་ཨ་རིའི་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་དང་ཞེ་ཤེ་ཡ་རང་
དབང་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་གི་བོད་སྐད་དང་། རྒྱ་སྐད་གསར་འགྱུར་ལེ་ཚོན། འོར་མེ་ཏུ་ཉེན་གཞི་
བྱས་ཡོད་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་བོད་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་གི་རྒྱང་བསྐྱགས་བཀག་འགོག་བྱེད་
བཞིན་ཡོད། ཟླ་༦ པར་ཞེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱང་འཕྲིན་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན།
མཚོ་སྐོན་ཞིང་ཚེན་ནང་གཞུང་གིས་“ཁྲིམས་འགལ་”གྱི་སྲུང་སྐར་སྤེལ་མ་བཅོན་འཕྲོག་བྱས་པ་
དང་། གཏོར་བཞེག་བཏང་ཡོད།

རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྲུང་། ཟླ་ཟླ་༧ པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་སྲུང་ཁྲིམས་ལྷན་ཁག་
གསར་པ་ཁྱབ་བསྐྱགས་བྱས་པ་དང་། དེའི་ཁོངས་སུ་ནང་གསེས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་དང་།
ཚོས་ལྷན་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་ཡོད་ལ། ཡང་ནས་ཡང་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་“ཕྱི་
རྒྱལ་གྱི་དག་འཛིན་ཤོག་ཁག་”གི་བོད་ས་ཁུལ་དུ་བཏུན་སྡེད་མེད་པར་བཟོ་བའི་ཁག་གཡོག་
བྱས་པ་དང་། “རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་”སྲུང་སྐྱོབ་དགོས་པ་དང་། “ཁ་བྲལ་རིང་ལྷན་ལ་
འཐབ་འཛིང་”དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བགྲངས་ནས་བོད་ས་ཁུལ་དུ་གནས་ཚུལ་བཀག་སྡོམ་གྱི་
མིང་རྒྱས་སོགས་མིང་རྒྱས་རྣམས་མང་སྤེལ་གྱི་ཡོད།

དབུས་གཞུང་གིས་བོད་ས་ཁུལ་གྱི་བདེ་འཇགས་དང་བཏུན་སྡེད་སྐོར་གྱི་མིང་རྒྱས་ལྟི་ཟླ་༥
པར་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་ཚོགས་འདུ་རྒྱག་པའི་ཕོག་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་ནས་མངོན་སྲོལ་
གྱི་ཡོད་ལ། གནས་ཚུལ་དེ་གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་གྱིས་སྤེལ་ཡོད། ཟླ་༧ ཚེས་༣༠ ཉིན་
དབུས་ཆབ་སྲིད་ལྷན་ཁང་གི་ཚོགས་འདུའི་རྗེས་སུ་སྤེལ་བའི་གསལ་བསྐྱགས་ནང་། “རྒྱ་ནག་

གིས་བོད་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་ཆེད་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ལམ་སྟོན་ཁག་གཞི་རྩར་བབུང་དགོས་
པ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་ཚིག་སྒྲིལ་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྒྲིལ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱ་དམིགས་སུ་བཀའ་
ནས་ཁ་བྲལ་རིང་ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་འཐབ་འཛིང་བྱེད་དགོས་”པར་བཀོད་ཡོད།

དྲ་ལམ་རང་དབང་།

གཞུང་གིས་བོད་རང་སྐྱོང་སྒྲོལ་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་ཏུ་བརྟན་སྡོད་མེད་པའི་
དུས་སྐབས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོར་བ་སྐྱེན་པའི་དུས་སྐབས་ཏེ། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་༩
ཚེས་༡༠ ཡི་དུས་དྲན་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༤ ལོའི་དོ་རྒྱལ། བྲན་གཡོག་བཅིངས་འགོལ་བཏང་བའི་
ཉེན་མོ། ཟླ་༧ པའི་ཏཱ་ལའི་ལྷ་མའི་འཁྲུངས་སྐར་གྱི་ཡས་མས་ནམས་སུ། གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ས་
ཁུལ་ཡོངས་སུ་དྲ་ལམ་ལ་རྟོག་ཞིབ་ནན་མོ་བྱེད་པ་དང་། ལག་བྱེད་ཁ་པར་དང་དྲ་ལམ་ཞབས་
ཞུ་རྩེ་ཉུང་དུ་གཏོང་བ། མཚམས་མཚམས་ལ་དུས་ཡུན་བདུན་ཕྲག་ཁ་ཤས་སམ་ཡང་ན་ཟླ་བ་
ཁ་ཤས་ལ་བྱེད་སྲིད་པ་རེད། གཞུང་གིས་དོགས་ཡོད་ཀྱི་ཁ་པར་ནང་དོགས་གཞི་ཅན་གྱི་ནང་
དོན་ཡོད་མེད་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་ཏུ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། བོད་རང་སྐྱོང་སྒྲོལ་དང་
བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དག་གི་མི་སྐྱེར་བ་མང་པོ་ཞིག་ལ་སོ་སོའི་ལག་བྱེད་ཁ་པར་བརྒྱུད་ནས་
གཞུང་གིས་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོར་དོས་འཛིན་པའི་གནས་ཚུལ་བརྗེ་རེས་བྱས་པར་བརྟེན་གཞུང་
སྲོགས་ནས་ཉེན་བརྒྱབ་བཏང་ཡོད།

ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་སྲོགས་ཀྱི་བོད་དོན་སྲིད་ཇུས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་
བྱེད་སའི་དྲ་ཚོགས་ཁག་ལ་ལོ་འཁོར་རྩིས་བོར་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཡོང་ཁུངས་རྒྱ་
ནག་ནས་ཡིན་ཞིང་། འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་དྲ་ལམ་གྱི་རྒྱན་ཇག་ནམས་ཀྱིས་བོད་དོན་འཐབ་
སྐྱོང་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཁག་ལ་གཏོར་སྐྱོན་གཏོང་གི་ཡོད།

ཤེས་ཡོན་རང་དབང་དང་རིག་གཞུང་བྱེད་སྒོ།

བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་པོའི་གཞུང་གིས་སློབ་ཆེན་ཁག་གི་དགོ་ཆེན་ཆེན་མོ་དང་སློབ་ཤུག་རྣམས་
 ལ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ཆབ་སྲིད་སློབ་སྦྱོང་ལ་ཞུགས་དགོས་པའི་སྐུལ་འདེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་།
 དམིགས་བསལ་ཆབ་སྲིད་ཐད་ཚོར་བ་སྐྱེན་པའི་ཟླ་དུས་སྐབས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ནི་
 སློབ་གྲུའི་ནང་ཆབ་སྲིད་དང་ཚོས་ལྷགས་བྱེད་སྐོར་དང་“ཁ་བུལ་རིང་ལྷགས་པ་”སྟེན་འགོག་
 བྱེད་ཆེད་ཡིན་པ་རེད། གཞུང་གིས་རྟག་པར་བོད་པ་ཤེས་ཡོན་ཅན་དེ་རིགས་ལ་སྲིད་གཞུང་གི་
 གྲིལ་བསྐྱགས་ནང་མང་ཅམ་ཞུགས་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱེད་པ། དཔེར་ན། ཡོངས་ཁྱབ་
 གཏུམ་བཤད་སྡེལ་ནས་སྲིད་གཞུང་གི་སྲིད་ཁྲིམས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པ་སྟེན་རྒྱུ་སྐུལ་འདེད་བྱེད་
 པ་དང་། མཉམ་འབྲེལ་མི་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་གོ་གནས་སྤར་རྒྱུའི་མཁུན་ལམ་མེད་པ་ཆགས་
 ཀྱི་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་གི་མཁུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་
 པས་བོད་དུ་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་སྲིད་ཁྲིམས་ལ་ཡོངས་གྲགས་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཆེ་དེ་དག་ལ་གཞུང་
 གིས་ཉེས་ཆད་བཅད་ཀྱི་ཡོད། སློབ་གྲུའི་སློབ་བྲིད་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་། སློབ་དེབ། བསྐྱབ་བྱའི་
 བསྐྱར་སྦྱོང་སོགས་རྒྱ་ཆ་ཚང་མ་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་སམ་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་ཐད་ཚོར་བ་སྐྱེན་པོ་ཡོད་པའི་དབེ་དབེ་པར་སྐྱེན་བྱེད་རྒྱུ་འདེད་སྲིད་གཞུང་གིས་སྤངས་
 འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་པ་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་དུ་ཚོགས་འདུ་ལ་འགོ་བའམ། ཉམས་ཞིབ་
 དང་རིག་གཞུང་བརྗེ་རེས་ཀྱི་ཆེད་འགྲུལ་བཞུད་ཚོགས་མཆན་ཡང་ཡང་བཀག་སྡོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ལ། བོད་ས་ཁུལ་དུ་རྒྱུན་དུས་ནས་ཚོར་སྐྱེན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནང་དོན་ཡོད་པའི་སྐུ་
 གཞུས་རིགས་ཉེ་ཚོང་དང་འབྲེམ་སྡེལ་བྱེད་རྒྱུར་བཀག་སྡོམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་ ༥ པར་བོད་རང་སྦྱོང་སྡེལ་གྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་ཁང་གི་མཁུས་དབང་རྣམས་ལ་“ཆབ་
 སྲིད་དང་སློབ་གསལ་ཁ་སྐྱོགས་ཡང་དག་པ་”རྒྱུན་འབྲོངས་དགོས་པའི་སྐུལ་འདེད་བྱས་པ་
 དང་། མཁུས་དབང་རྣམ་པས་“ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་སྲུབ་”དང་“ཁ་བུལ་རིང་ལྷགས་པར་འཐབ་
 འཛིང་”བྱེད་སྐྱོགས་“ཡར་རྒྱས་”གཏོང་རྒྱུའི་ཚོགས་ཚན་ཞིག་ཚོགས་ཡོད།

འཆར་གཞིར་བཀོད་པའི་གོང་སྐྱོད་ལྟེང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་དང་། གཞི་རྩའི་འཇུགས་རྒྱན་
མགྲོགས་སུ་གཏོང་བ། བོད་པ་མ་ཡིན་པ་མང་པོ་ཞིག་བོད་མིའི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་གནས་སྡོད་ས་
གཞིས་ཆགས་བྱེད་པ། དུལ་རྫོང་རྫོང་འཆམ་ཚོང་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱེད་པ། འབྲོག་པ་དང་ཞིང་པ་
རྣམས་བཅོམ་དབང་གིས་གནས་སྡོད་བཅུག་པའི་སྲིད་རྒྱས་ཁག གཞུང་གི་སློབ་གྲུའི་ནང་
བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་གི་སློབ་གསའི་ཚད་གཞི་རྒྱ་ཅུ་ཕྱིན་པ། དགོན་པའི་ནང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སློབ་
གསའི་སྤྲུལ་ཚད་རྒྱ་ཅུ་ཕྱིན་པ་བཅས་སློབ་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བ་རོལ་སྤངས་དང་གོམས་གཤིས་ལ་
གཏོར་བརླག་ཐེབས་བཞིན་ཡོད།

བོད་རྣམ་དང་རྒྱ་རྣམ་ནི་བོད་རང་སྐྱོང་རྒྱུངས་སུ་གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ཡིན་པ་དང་།
རྣམ་ཡིག་གཞིས་ཀ་ནི་ཡོངས་ཁྲུབ་ཀྱི་ཚོང་རྟགས་སོགས་སུ་མེད་ནའང་ཁག་གཅིག་གི་སྤྱིང་དུ་
མཐོང་རྒྱ་ཡོད། གཞུང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཁང་ཐོག་དང་། དུལ་ཁང་། སྤྲུལ་ཁང་། སྤུང་ཁང་སོགས་
པའི་ནང་བོད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་རྒྱུན་དུ་མེད་ལ། རེ་འཕྲུལ་ལྟར་དང་ཡིག་ཆ་མང་པོ་ཞིག་ནི་རྒྱ་
ཡིག་གཅིག་པའི་སྤྱིང་མ་གཏོགས་མེད་པ་རེད། རྒྱ་རྣམ་ནི་ཁྲུབ་ཆེར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་།
གཞུང་འབྲེལ་གྱི་འབྲེལ་ལམ་མང་ཆེ་བར་རྒྱ་རྣམ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གྱི་གཞུང་
གི་སློབ་གྲུ་མང་ཆེ་ཤོས་སུ་སློབ་བྲིད་བརྒྱུད་ལམ་གཙོ་བོའང་རྒྱ་རྣམ་ཆགས་ཡོད། བྲི་དུར་ཡོད་
པའི་སྐོར་གྱི་དཔེ་རྒྱུན་ཚོང་ལས་ཁང་ཁག་གིས་བོད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་ནང་པར་རྒྱུན་བྱེད་པར་
གཞུང་ལས་དམིགས་བསལ་ཚོག་མཆན་ལུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་༡ པོར་མཚོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་ཡུལ་ཤུལ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་ལས་བྱེད་པས་ནང་
པའི་དགོན་པ་ཞིག་གིས་ས་གནས་སློབ་ཕྱག་གི་ཆེད་དུ་མི་ལོ་༢༤ བརྒྱུད་མར་ཟབ་སྦྱོང་སྤྲད་
བཞིན་པ་དེ་སློབ་བརྒྱུད་ཡོད་པ་དང་། ཟབ་སྦྱོང་སྤྲད་བཞིན་པའི་ནང་བོད་རྣམ་ཡིག་དེ་གཅིག་
ཡིན་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༡༡ པར་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་མཚོ་དཔེ་རྒྱུང་བོད་ཡིག་སློབ་འབྲིང་
གི་སློབ་ཕྱག་ཚོས་སློབ་བྲིད་ཀྱི་རྣམ་ཡིག་བོད་ཡིག་ནས་རྒྱ་ཡིག་ལ་བརྒྱུར་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ལ་དོ་
རྒྱུ་ལྟས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ས་ཁུལ་གྱི་རང་སྤྱོད་བྲིམས་ཡིག་ནང་“སློབ་གྲྭ་(འཛིན་གྲྭ་ཁག་
 ངང་ལོ་རིམ་)དང་། ཤེས་རིག་རྩེ་གནས་གཞན་དག་ཏུ་སློབ་ཚུགས་མང་ཤོས་གྲངས་ཉུང་མི་
 རིགས་ཡིན་ཚེ་ཆ་རྒྱུན་འདང་སྐབས་སློབ་གཞི་ཁག་ཁོང་ཚོའི་སྐད་ཡིག་ནང་བསྐྱབ་པ་དང་། ཁོ་
 ཚོའི་སྐད་ཡིག་ནི་སློབ་བྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་བྱེད་དགོས་”ཞེས་བཀོད་ཡོད། དེ་ལྟར་རིག་གཞུང་
 ངང་སྐད་ཡིག་གི་ཐོབ་ཐང་འགན་ལེན་བྱས་ཡོད་ནའང་སློབ་རྒྱུ་དང་། དམའ་རིམ་སློབ་
 འབྲིང་། མཐོ་འབྲིང་བཅས་ཀྱི་སློབ་ཚུགས་རྣམས་ལ་བོད་སྐད་ཀྱི་སློབ་བྲིད་དང་། བསྐྱབ་གཞི་ཁག་
 བོད་སྐད་ནང་ཐོབ་ཁག་པོ་ཆགས་ཡོད།

རྒྱ་ནག་གི་སྐད་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་བོད་སྐད་ཡིག་གི་འཛིན་གྲྭ་མེད་
 བ་ཡང་། གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ནང་བོད་སྐད་ཡིག་གི་འཛིན་གྲྭ་བྲིད་ཀྱི་ཡོད་ལ།
 གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་སློབ་ཚུགས་དང་རྒྱ་རིགས་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ལ་དོ་སྣང་ཡོད་པའི་
 སློབ་ཚུགས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་ཏུ་བརྟུགས་པའི་“མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་”ཆེན་མོ་ཁག་ཏུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 གཞུ་རིག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་གཞི་ཁག་བོད་སྐད་ཐོག་བྲིད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་
 སྐད་ནི་ལས་ཀའི་དགོས་མཁོའི་ལག་རྩལ་དང་ཆ་རྒྱུན་གཞན་དག་ཆེད་སློབ་བྲིད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འདུ་འཛིན་སྐད་མཐུན་ཚོགས་འཛུགས་རྒྱུའི་རང་དབང་།

གཞུང་ཕྱོགས་ནས་“རང་སྤྱོད་”ཞེས་མིང་བཏགས་པའི་ས་ཁུལ་དུའང་། བོད་པ་རྣམས་ལ་སོ་
 སོའི་རིག་གཞུང་དང་བུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁོར་ཕུག་སྤྱང་སློབ་བྲིད་ཆེད་སློབ་འཛུགས་
 བརྟུགས་ནས་དོན་ཕན་ལུན་པའི་རྣམས་པ་ཐོན་ཐབས་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱིར་བཏང་ནས་མེད་
 པ་དང་། གལ་ཏེ་བོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་རྒྱས་དང་ལག་ལེན་ཐོག་འགལ་ཟླ་མཐོང་ནས་ངོ་
 ཚོལ་བྱས་ཚེ་འཛིན་སྐད་དང་འཛིན་བརྒྱུད་བྱེད་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད། ཟླ་༢ པར་ཨེ་ཤེ་
 ཡ་རང་དབང་སློབ་འཛིན་ཁང་གིས་གནས་རྒྱལ་སྤེལ་བ་གཞིགས་ན། མཚོ་སྔོན་ཞིང་ཆེན་རེབ་
 གོང་རྫོང་དུ་གཞུང་གིས་བྲིམས་འགལ་བྱ་སྤྱོད་ཅི་ཡིན་སྐོར་གྱི་ཐོ་གཞུང་ཞིག་བཏོན་ཡོད་པའི་
 བར་། “བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། ཁོར་ཕུག་ ཤེས་ཡོན་གྱི་མིང་ཐོག་ནས་བརྟུགས་པའི་བྲིམས་

འགལ་གྱི་ཚོགས་པ་” རྣམས་ཚུད་ཡོད། ཟླ་ ༥ པར་སི་ཁོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ས་སྲི་དུར་ཞིང་
ཆེན་མི་དམངས་གོས་ཚོགས་མདུན་བོད་མི་ཚོགས་ཁག་ཅིག་གིས་སི་ཁོན་མངོན་དགོ་རྗེས་ནས་
གཞུང་གིས་རྣམས་བཅོན་འཕྲོག་བྱེད་པར་ཞི་བའི་ངོ་རྒོལ་བྱེད་སྐབས་འཕྲལ་དུ་འཛིན་བཟུང་
བྱས་ཡོད།

ཚོས་དད་རང་མོས།

ཕྱི་མིང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོས་དད་རང་མོས་སྐོར་ཐོ་ལ་གཤམ་གྱི་དྲ་ཐག་བརྒྱུད་ནས་
གཟིགས་པར་འཚལ།

www.state.gov/religiousfreedomreport/.

འགྲུལ་བཞུད་རང་དབང་། 88

རྒྱ་ནག་གི་རྩ་སྲིམས་སྲུ་ནང་ཁུལ་འགྲུལ་བཞུད་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་སྐྱོད་པ། གནས་སློབ་གཞིས་
ཆགས་བྱེད་པ་དང་། རང་ལུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་པའི་རང་དབང་སྤྱད་ཡོད་ཀྱང་། ལག་ལེན་བྱེད་དུ་
སྤོང་གཞུང་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་འགྲུལ་བཞུད་དང་གནས་སློབ་བྱེད་པའི་རང་དབང་ལ་དམ་
དྲག་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། རང་པའི་གྲ་བཅུན་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་དམ་དྲག་བྱེད་གྱི་ཡོད།

~~རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁུལ་འགྲུལ་བཞུད།~~ བོད་རང་སྐྱོང་རྫོང་ས་ཆ་ཚང་དང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་
དག་དུ་བོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲུལ་བཞུད་ལ་དམ་དྲག་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དང་། གྲ་
བཅུན་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་དམ་དྲག་ཤུགས་ཆེར་བྱེད་གྱི་ཡོད། མི་དམངས་དྲག་ཆས་ཉེན་
རྒྱུ་པ་དང་ས་གནས་སྤྱི་བདེ་ཆེན་པས་ལམ་ཁ་གཙོ་བོ་ཁག་དང་། སྲོང་ཁྱེར་ནང་ལོགས། སྲོང་
ཁྱེར་དང་དགོན་པའི་མཐའ་འཁོར་བཅས་སུ་རྒྱུ་ཞིབ་ས་ཚོགས་འཇུགས་པ་དང་། ཚོར་བ་
སྐྱེན་པའི་དུས་ཚོགས་སྐབས་སུ་རྒྱུ་ཞིབ་ས་ཚོགས་མང་དུ་གཏོང་གི་ཡོད་ལ། གཟན་ཤམ་གོན་

ནས་འགོ་བསྐྱོད་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་པ་རྣམས་ལ་རྟོག་ཞིབ་ས་ཚོགས་དང་གནམ་ཐང་བཅས་སུ་
ཉེན་རྟོག་མི་སྣམ་དཀའ་ངལ་འཕར་མ་བཟོ་བཞིན་ཡོད།

གཞུང་གིས་སྐབས་རེར་བོད་མི་དང་དམིགས་བསལ་གྱི་བཅུན་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་གི་ལས་
ཁུངས་ཁ་ཤས་ཤིག་ནས་ཚོག་མཆན་མ་ཞུས་པར། བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁུངས་སུ་འཇུག་པ་དང་ཕྱིར་
སྐྱོད་གཉེས་ཀ་ལ་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པ་དང་། བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ཐོབ་རྒྱ་ཉ་
ཅང་ཁག་པོ་ཡོད་པ་བཤད་ཡོད་ལ། དེས་བོད་པ་རྣམས་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁུངས་སུ་གནས་སྐོར་
འགོ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་བཟོས་པར་མ་ཟད། ས་ཐོག་ནས་བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ལ་འགོ་མཁན་
རྣམས་ལའང་ཁག་པོ་བཟོས་ཡོད། བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་ནས་ལྷ་སར་སླེབས་མཁན་
ཚོས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན། གཞུང་གིས་ཁོ་ཚོའི་ལག་བྱིར་ཡར་བསྐྱུས་ཏེ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་
མགོན་ཁང་དུ་སྡོད་བཅུག་པ་དང་། ཉེན་རེའི་འཆར་གཞི་ཁག་ཉེན་མ་རེ་རེ་བཞིན་གཞུང་གི་
ལས་བྱེད་པར་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་སར་ཡུལ་སྐོར་སློབ་འཆམ་དུ་ཡོང་བའི་རྒྱ་མི་
རྣམས་ལ་ཆ་རྒྱུན་དེ་དག་མེད་པ་རེད།

བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁུངས་ཀྱི་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་གྲ་བཅུན་མང་པོ་ཞིག་མཐའ་ན་རང་ཡུལ་སོ་
སོའི་དགོན་པ་བཞུལ་ནས་འགོ་ཁག་པོ་བཟོས་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་དགེར་གདན་འདྲེན་ཞུས་
པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དགོན་པར་སྡོད་པའི་ཚོག་མཆན་ཞུས་ཀྱང་ཐོབ་ཁག་ཡོད་ལ། བོད་
རང་སྐྱོང་སྡེ་ཁུངས་སུ་དམིགས་བསལ་ལག་བསྟར་ནན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

~~ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ལྷ་སྐོར་དུ་སྐྱོད་པ།~~ བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་མུ་མཐུད་དུ་ཕྱིར་སྐྱོད་ལག་བྱིར་ཡི་གེ་
གསར་པ་ལེན་རྒྱ་དང་། རྟིང་པ་གསར་པར་བརྗེ་བར་དཀའ་ལས་འཕྲད་བཞིན་པའི་གནས་
ཚུལ་ཐོན་ཡོད། ཟླ་ ༧ པར་འགོ་བ་མེའི་ཐོབ་ཐང་ལྟ་རྟོག་ཚོགས་པས་གནས་ཚུལ་སྟེལ་བ་ལྟར་
ན། རྒྱ་ནག་གི་མི་སེར་ལག་བྱིར་ཐོབ་ཆེད་རྒྱ་རིགས་མི་སེར་གཞན་ལས་ལྷག་པར་བོད་རིགས་
དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གཞན་ཁག་གིས་ཆ་རྒྱུན་ཡིག་ཆ་ཐོན་ཆེར་དགོས་པ་དང་། བོད་མི་
རྣམས་ལ་ལག་བྱིར་གྱི་སྒྲན་ཞུ་དུས་ཡུན་ལོ་ངོ་མང་པོ་འགོར་སྲིད་པ་མ་ཟད། གཏན་ནས་མི་

ཐོབ་པ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། བོད་པ་ཁག་ཅིག་གིས་སློབ་རྒྱུ་དང་ལྷན་ཞུགས་ཀྱི་གར་ལ་འགོ་རྒྱུ་
མིན་པའི་ཁག་ཐེག་བྱས་རྗེས་གཞི་ནས་བྱིར་སློབ་ལག་བྱེད་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། བོད་པ་རྣམས་
ལ་ཚོས་ལྷགས་དང་ཤེས་ཡོན། ཡང་ན་དམིགས་ལྷལ་གཞན་པ་བཅངས་ནས་རྒྱ་གར་དུ་འགོ་
རྒྱུར་མུ་མཐུད་དུ་དཀའ་ངལ་དང་འགོག་རྒྱུ་ཆེན་པོ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད། འབྲེལ་གཏུག་བྱས་
པ་ཁག་གིས་བརྗོད་པ་ལྟར་ན། ས་གནས་ཀྱི་གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་ལ་འགོ་མཁན་རྣམས་ཀྱི་བྱིར་
སློབ་ལག་བྱེད་གཞུང་བཞེས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱུང་ཡོད།

ས་མཚམས་ལ་དམ་དྲག་ཤྱགས་ཆེར་བྱས་པའི་རྒྱུ་གིས་རྒྱལ་མཚམས་བརྒྱལ་ནས་བལ་ཡུལ་
དང་རྒྱ་གར་ལ་འགོ་མཁན་ཇི་ཉུང་དུ་བྱིན་ཡོད་པ་དང་། བྱི་ལོ་༢༠༡༥ ལོར་བོད་པ་སྐབས་
བཙལ་བ་༥༧ བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་ནས་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྐབས་བཙལ་བའི་
ཆེས་མཐོའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་འཛིན་སློབ་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ས་ཁ་འཛིན་ལྷན་པའི་བོད་པའི་སྡེ་
ལེན་ཁང་བརྒྱད། རྒྱ་གར་དུ་གཏན་སྡོད་བྱེད་པར་ཡོང་མཁན་ཡིན་ལ། བྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོར་མི་
གངས་༥༠ དང་། བྱི་ལོ་༢༠༡༣ ལོར་མི་གངས་༡༧༡ ཡིན་པ་དེ་༢༠༡༢ ལོར་མི་གངས་༢༤༢
ཡིན་པ་དང་བསྟུར་ན་མར་ཆག་ཡོད།

གཞུང་གིས་ཚོར་བ་སླེན་བའི་དུས་དྲན་དང་དུས་ཆེན་ཡས་མས་སུ་ས་མཚམས་ལ་ལྷ་རྟོག་བྱེད་
རྒྱུ་ཤྱགས་ཆེ་ཅུ་བཏང་སྟེ། བོད་པ་རྣམས་དུས་ལུན་དེའི་རིང་འགྲུལ་སློབ་བྱེད་པར་དམ་དྲག་
བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་༥ པར་ཨེ་ཤེ་ཡ་རང་དབང་རྒྱུང་འཕྲིན་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྟེལ་
བ་ལྟར་ན། འི་དུ་གོང་བྱིར་གཞུང་གི་ཡུལ་སློབ་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཡུལ་སློབ་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་
བྱི་ཟླ་༧ ཆོས་༤ ལོ་གོང་ས་ཏུ་ལའི་བླ་མའི་འཁུངས་སྐར་དང་བསྟུན། ཟླ་༤ ཆོས་༢༠ བས་ཟླ་༧
ཆོས་༡༥ པར་བོད་མི་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དུ་འགྲུལ་བཞུད་དམ་དྲག་བྱེད་དགོས་པར་
བརྗོད་ཡོད།

གཞུང་གིས་བྱི་རྒྱལ་པ་རྣམས་བོད་རང་སློབ་སློངས་སུ་བསློབ་པར་དམ་དྲག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་
དང་། བཀག་སྡོམ་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞིང་ཆེན་རིམ་པའི་ས་

གནས་གཞན་གང་དུ་འང་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱིན་མེད། ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོའི་སློབ་གཞི་ལྟར་ན། ཕྱི་
རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་སྐོར་སློབ་འཆམ་པ་རྣམས་འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་འཇུག་བར་ངེས་པར་དུ་གཞུང་
འབྲེལ་གྱི་ངོས་སྐོར་ཡི་གེ་དགོས་པ་དང་། ཡུལ་སྐོར་སློབ་འཆམ་པ་མང་ཤོས་ཀྱིས་ཡི་གེ་དེ་རིགས་
ནི་གཞུང་འབྲེལ་ཐོ་འགོད་བྱས་པའི་ཡུལ་སྐོར་སློབ་འཆམ་ལས་ཁུངས་བརྒྱུད་ནས་ཐོབ་ཐབས་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་སྐོར་སློབ་འཆམ་པ་ནི་ག་དུས་ཡིན་
ཡང་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་སྡེ་ཤར་པ་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་
གཞུང་ལམ་བརྒྱུད་འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་འགོ་ཚུགས་པའི་ཚོགས་མཆན་ཐོབ་པ་ཉ་ཅང་དགོན་པོ་
ཡིན་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ཟླ་༣ ཚེས་༡༠ ཉིན་གྱི་འོ་དང་མིའི་སྐྱེར་ལངས་དུས་དྲན་གྱི་སྐབས་གཞུང་གིས་གཞུང་གིས་
ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་སྐོར་བ་རྣམས་ལོ་ལྟར་འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་གཏོང་གི་མེད་ལ། མཚམས་
མཚམས་སུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་སྐོར་སློབ་འཆམ་པ་འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་ལོགས་གྱི་འོ་དང་ཁུལ་དུ་
བསྐྱོད་པར་ཡང་དམ་དྲག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་གིས་འགྲུལ་བསྐྱོད་དེ་རིགས་མི་ཚོགས་པའི་
ཡོངས་ཁྲབ་གྱི་གསལ་བསྐྱབས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དཔལ་ཉུགས་ཁ་ཤས་ལ་གཞིགས་ན། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་
སྐོར་བ་འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་འགོ་མཁན་རྗེ་ཉུང་དུ་བྱིན་པ་དང་བསྟུན། རྒྱལ་ཁབ་ནང་
ལོགས་གྱི་འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་སློབ་འཆམ་དུ་ཡོང་མཁན་གྱི་རྒྱ་མིའི་ཁ་གྲངས་ཡར་འཕར་
ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་སྐོར་སློབ་འཆམ་པ་དང་མི་འདྲ་བར། འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་
བསྐྱོད་པའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་མཆན་དགོས་ཀྱི་མེད།

གཞུང་གིས་སུ་མཐུན་དུ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཕྱི་འབྲེལ་མི་སྣ་དང་གསར་འགོད་པ་འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་
ལྟར་འགོ་བར་དམ་དྲག་ནན་མོ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་ཕྱོགས་མི་སྣ་ལ་འོ་དང་རང་སྐྱོང་
སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཁང་གི་ཚོགས་མཆན་ཡོད་ཚེ་གཞི་ནས་འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ལྟར་
བསྐྱོད་ཚོགས་གི་ཡོད་ལ། ལས་ཁུངས་དེ་ཡིས་གོ་སློབ་བྱས་པ་ལྟར་འགོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་
དུང་ཚོགས་མཆན་དེ་རིགས་ཐོབ་རྒྱུ་ལག་པོ་ཡིན་པ་རེད། ཟླ་༥ པར་འོ་དང་རང་སྐྱོང་སློབ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཨ་

རིའི་གཞུང་ཚབ་མི་སྣ་དེར་ལྷ་སྐོར་འགོ་སྐྱོད་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མཆན་གཅིག་སྤྲད་ཡོད་ལ། ཟླ་ ༡༡
པར་དོན་གཅོད་རིམ་པའི་ལྷ་སྐོར་ཆེད་དུ་བཀོད་སྡོམ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་བ་དེར་གོས་ཚོགས་
འབྲུག་མིའི་སྐྱེ་ཚབ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་བོད་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། གཞུང་གིས་བཀོད་འདོམ་
ཚད་མཐོར་བྱས་པའི་ལྷ་སྐོར་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་
གཞན་དག་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་འགོ་སྐྱོད་ཚོགས་པའི་འབོད་སྐུལ་ལ་གཞུང་གིས་ཡང་
དང་ཡང་དུ་ཚོགས་མཆན་སྤྲད་ཀྱི་མེད། (སྤྱི་བརྗོད་དང་གསར་འགོད་རང་དབང་ལ་གཞིགས་
པར་བྱ།

ཚབ་སྲིད་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་རང་དབང་།

སྤྱི་མཐུན་ལྷན་ཁག་ནས་བོད་རིགས་དང་རྒྱ་ནག་གི་མི་སེར་གཞན་ཚོས་ས་གནས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེ་
ནང་འོས་འཕེན་ཚོགས་གི་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལག་ལེན་ཐོག་དོན་པན་ལྡན་པའི་འོས་
བསྐྱེ་ནང་མཉམ་སྐྱོད་བྱེད་པར་ཚོད་འཛིན་ཤུགས་ཆེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ཟླ་ ༡ པོར་ཨེ་ཤེ་
ཡ་རང་དབང་རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་ལྟར་ན། མཚོ་སྐོན་ཞིང་ཆེན་རྒྱུང་རྒྱ་
སྐོང་ཚོའི་འོས་བསྐྱེ་ནང་། ས་གནས་གཞུང་གིས་མོས་མཐུན་ཡོད་པའི་འོས་མི་ལ་འོས་འཕེན་
པར་ངོ་རྒྱུ་བྱེད་མཁན་བོད་མི་ ༡༠ ཅུ་སྤྱང་སྐྱོབ་མི་སྣས་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད།

གཞུང་ནང་གི་སྐོག་ཟུང་། ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་མེད་པ།

སྤྱི་མཐུན་ལྷན་ཁག་ནང་། སྐོག་ཟུང་གི་བྱ་སྐྱོད་སྤེལ་མཁན་གི་ལས་བྱེད་པར་ཉེས་སྤྱི་མཐུན་གསལ་ཡོད་
ཀྱང་། བོད་ཁུལ་དུ་སྤྱི་མཐུན་ལྷན་ཁག་དེ་ལག་བསྟར་ཚད་ལྡན་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་མེད་ལྟེན། ཉེས་ཆད་
མེད་པར་རང་དབང་ལས་བྱེད་པས་སྐོག་ཟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལོ་འདིར་བོད་ཁུལ་གཞུང་གིས་སྐོག་
ཟུང་བྱེད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། ཟླ་ ༥ པར་བོད་རང་སྐྱོང་སྡེ་མི་དམངས་
འབྲུག་མི་ཚོགས་ཆེན་གི་རྒྱུན་ལས་འགོ་བཟོ་བཞེས་པ་དང་། རང་སྐྱོང་སྡེ་མི་དམངས་གི་བདེ་སྤྱང་ཚན་

པའི་འགོ་གཙོ་བུར་བ་ལེ་གྲགས་ལ་“བྲིམས་དང་སྤྱི་གྲོ་སྤོལ་རྟོག་རོལ་ཚབས་ཚེན་བཏང་བ་
”ཞེས་རྒྱུན་ལྡན་སློག་བུ་རྩལ་སྤངས་ལ་སྦྱོང་པའི་ཚོག་འཇམ་པོ་ཞིག་གིས་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད།

དབྱེ་འབྱེད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲོད་ཚུང་།

བྱད་མེད།

བཙན་གཤེམ་དང་བྲིམ་ཚང་དྲག་སྦྱོང། བཙན་གཤེམ་དང་བྲིམ་ཚང་དྲག་སྦྱོང་བྱུང་བའི་གནས་
ཚུལ་ཁྲུངས་ལྡན་ཐོན་མེད།

ཕུ་གུ་སྐྱེ་འཕེལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་། འཆར་ལྡན་བུ་བཙའི་སྲིད་རྒྱས་ནང་བོད་པ་དང་གྲངས་ཉུང་མི་
རིགས་གཞན་ཁག་ཅིག་ལ་རྒྱ་རིགས་ལས་སྤུ་གུ་མང་ཅམ་སྐྱེས་ཚོག་པའི་ཚོག་མཚན་སྤྲོད་ཡོད་
ཀྱང་། གཞུང་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་རིགས་ཁ་ཤས་ལ་ལས་ཁྲུངས་ནས་སྤུ་གུ་གཅིག་
མ་གཏོགས་མི་སྐྱེ་བའི་གཞོན་ལྷན་སྤྲོད་ཡོད།

བོད་ས་ཁུལ་དུ་སྤྲོད་འཚོང་མ་ནི་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་ལ། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་གྲོ་འཇུགས་
ཁག་དང་འཕྲོད་བསྟེན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་
དག་དུ་ཨ་ཅེ་བྱུང་གདལ་དུ་འགོ་བཞིན་པར་སེམས་འཚབ་ཚེན་པོ་ཡོད་པར་བཤད་ཡོད།

དབྱེ་འབྱེད། བྱད་མེད་ནི་ཚབ་སྲིད་སློམ་གཞིའི་ནང་འཇུལ་ཞུགས་བྱེད་མི་ཚོག་པའི་དངོས་སུ་
བཀག་སྡོམ་མེད་ཀྱང་། བྱད་མེད་མང་པོ་ཞིག་གཞུང་གི་རིམ་པ་དམའ་བའི་གོ་གནས་ཁྲུང་
བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་ཚེན་དང་ཁུལ་རིམ་པའི་ལས་ཁྲུངས་སུ་བྱད་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚབ་ཚེས་
ཉུང་ཅམ་ལས་མེད། གཞུང་གི་དྲ་རྒྱའི་སྲིད་གནས་ཚུལ་བཞོད་པ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༢ ལོར་
བོད་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་སུ་བྱད་མེད་ལས་བྱེད་ཀྱིས་བོད་རང་སྦྱོང་སྦྱོངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་(གཞུང་
དང་ཉར་གི་ལས་བྱེད་)ཡོངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཚེ་༤༡ ཟེན་ཡོད།

སྤུ་གུ།

བོད་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཁག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གིས་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ལག་བརྟུང་བྱེད་བཞིན་པའི་“གཅིག་
རྒྱུད་སློབ་གསོ་”ལག་བརྟུང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། དེས་རྒྱུན་པས་སྡེ་བ་རིམ་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་
ཅིག་སློབ་རྒྱུ་བཞིན་སློབ་རྒྱུ་དང་། གཏུན་སྡོད་སློབ་གྲྭའི་སློབ་སྦྱོང་སྐབས་གྲོང་
ཁྱེར་གཏུན་སྡོད་སློབ་གྲྭ་གཞན་དུ་གཏོང་དགོས་བྱུང་ཡོད་ལ། གཏུན་སྡོད་སློབ་གྲྭ་མང་པོ་ཞིག་
གིས་སློབ་སྦྱོང་དག་ལ་འོས་འཚམས་ཀྱི་བདག་སྲོང་དང་ལྷ་རྟོག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པའི་གནས་
ཚུལ་ཐོན་ཡོད། མིང་རྒྱས་དེས་བོད་པའི་སློབ་སྦྱོང་རྣམས་བོད་སྐད་སློབ་སའི་རང་གི་བྱིས་དང་
སྤྱི་ཚོགས་ལས་རྒྱུ་རིང་དུ་བཏང་བའི་རྒྱུ་ལྱིས་བོད་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་བདག་སྲོང་
གི་རུས་པ་ཉམས་ཞན་དུ་བྱིན་ཡོད།

མི་ཚོང་རྒྱུ་པ།

ཕྱི་མིང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་ཚོང་ཅེས་པའི་ལོ་འཁོར་སྟོན་ཐོ་ལ་གཤམ་གྱི་དྲ་ཐག་བརྒྱུད་གཞིགས་
པར་ལྷ།

www.state.gov/j/tip/rls/tiprpt/

གྲངས་ཉུང་མི་རིགས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༡༠ ལོའི་བོད་རང་སྲོང་སྡེ་རྒྱུངས་ཀྱི་མི་འབོར་ཞིབ་བཤེར་སྡེ་ཚིགས་ནང་། བོད་རང་སྲོང་
སྡེ་རྒྱུངས་ཀྱི་གཏུན་སྡོད་ཐོ་འགོད་བྱས་པའི་མི་གྲངས་ལས་བརྒྱ་ཆའི་༧༠ དང་གྲངས་རྒྱུ་༥ ཞི་
བོད་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་འབྲེལ་གྲངས་ཐོ་དེའི་ནང་དུས་ལུན་རིང་བ་དང་།
འབྲིང་། ལུན་ཐུང་རྒྱུ་སྡོད་མཁན་གྱི་རྒྱ་རིགས་རྣམས་བརྗེས་མེད་དེ། དཔེར་ན། མིང་གཞུང་
དང་ཏང་གི་ཚོགས་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ངལ་རྩོལ་བ་ལག་རྩལ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ དམག་
མི་དང་གཞིགས་འདེགས་དཔུང་དམག ད་རྒྱུང་ཁོ་ཚོའི་ནང་མི་སོགས་བརྗེས་མེད། གྲོང་
གསེབ་ཁག་ཏུ་ཐོ་འགོད་བྱས་པའི་གཏུན་སྡོད་མི་གྲངས་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་༧༥ བོད་རིགས་ཀྱིས་བེན་
ཡོད་ཅེས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་མི་འབོར་ཞིབ་བཤེར་གྲངས་ཐོ་ནང་བཤད་ཡོད།

བོད་རང་སྐྱོང་སྒྲོལ་སྤོང་དང་བོད་མཐོ་སྐང་གི་ས་ཁུལ་གཞན་དུ་གནས་སྡོད་གཞིས་ཆགས་བྱེད་
མཁན་རྣམས་ནི་གོང་ཁྲིམ་འདུས་སྡོད་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་གིས་དཔལ་འབྱོར་འཇུགས་སྐྱུན་
ཚེད་གུན་གསལ་སྐྱོད་པའི་སྲིད་ཇུས་ཀྱིས་བོད་པ་རྣམས་ལས་རྒྱ་རིགས་ལ་ཁེ་སན་མང་བ་ཐོབ་
ཀྱི་ཡོད་ལ། བོད་པ་འདུས་སྡོད་བྱེད་པའི་བོད་མཐོ་སྐང་གི་བོད་པའི་གོང་ཁྲིམ་མང་པོར་གནས་
སྡོད་གཞིས་ཆགས་སུ་ཡོང་བའི་རྒྱ་རིགས་དང་རྒྱ་ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་ཚོང་ལས་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་། ཟ་
ཁང་། ཚོང་ཁང་སོགས་ཀྱི་བདག་པོའམ་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མཁན་རྣམས་ཡིན་པ་རེད།

འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་ལས་འཆར་དང་དབུས་གཞུང་གི་འབྲེ་མཉམ་མིན་པའི་སྲིད་ཇུས་དེས་བོད་པ་
མ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་ལས་བརྒྱལ་བའི་ཁེ་སན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ལྟར། རྒྱ་མི་རིགས་དང་རྒྱ་ཁ་ཆེ་མང་
པོ་ཞིག་བོད་རང་སྐྱོང་སྒྲོལ་སྤོང་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་དུ་འཚོང་ཁ་དང་བཅས་གནས་
སྡོད་བཞིན་པ་དེར་ཉེ་ཞིབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སུ་མཐུད་སེམས་འཚབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བོད་མཐོ་
སྐང་གི་གཞི་རྩའི་འཇུགས་སྐྱུན་ལས་འཆར་མང་ཆེ་བ་ནི་ཞིང་ཆེན་གཞན་པའི་གཞུང་གཉེར་
ཁེ་ལས་ཚན་པས་འཆར་འགོད་དང་ལག་བརྟུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ཁེ་ལས་དེ་རིགས་ཆེད་ལས་
པས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་གཞན་ནས་སྲིད་ཡོང་བའི་གནས་སྡོད་གཞིས་ཆགས་
པ་རྣམས་ལ་སྐྱ་ཆ་དམའ་པོའི་ཐོག་ཤུལ་སེལ་ལས་ཀ་སྤྱད་པ་ལས་ས་གནས་ཡུལ་མི་ལ་སྤྱད་ཀྱི་
མེད།

སྤྱི་ཚོགས་དང་དཔལ་འབྱོར་ཐད་ཟུར་འབྲུད་བྱེད་པ་ནི་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡི་མ་རངས་པའི་
གནད་དོན་གཙོ་བོ་དེ་ཡིན་ལ། བོད་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ལས་ཀར་སྐྱ་བའི་སྐབས་སུ་དབྱེ་འབྱེད་
བྱེད་བཞིན་པར་བཤད་པ་དང་། ད་དུང་བོད་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ཚོང་ལས་བྱེད་སྐབས་རྒྱ་རིགས་
ལས་བོད་རིགས་ལ་ཚོག་མཚན་དང་བྱ་ལོན་ཐོབ་རྒྱུ་ཁག་བ་ཡོད་པར་བཤད་ཡོད། བོད་མིའི་
ཚོགས་མཉེ་ཁག་ལ་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་།
རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ལ་ཚོང་འཛིན་བྱས་པར་བརྟེན། བོད་རང་

སྐྱོད་སྐྱོད་ས་དང་བོད་པའི་ས་ཁུལ་དུ་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱི་གཞི་
འཇུགས་ཀྱི་ལས་འཆར་རེ་ཉུང་དུ་སྦྱོར་ཡོད།

གཞུང་གིས་ཕྱི་མཐུན་བོད་རང་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་དང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་གཞན་གྱི་བོད་ཀྱི་འབྲོག་པ་
རྣམས་མྱོང་བྱེད་དང་མྱོང་གསེབ་དུ་གནས་སྤོངས་གཞིས་ཆགས་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་
བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་༢༠༡༤ ཟླ་༡ པོར་ཤིན་ཏུ་གསར་འགྱུར་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་སྤེལ་
བ་ལྟར་ན། བོད་རང་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་ཀྱི་ལོ་བརྒྱུད་རིང་གི་འབྲོག་པ་གནས་སྤོངས་ཀྱི་ལས་གཞི་༢༠༡༩
ལོར་མཚུགས་བསྐྱེད་སྐྱོད་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། འབྲོག་པ་དེ་དག་གནས་སྤོངས་མི་བྱེད་ཐབ་མེད་
ཡོང་གི་ཡོང་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། སྐྱོད་ཁང་གི་ཆ་རྒྱུན་རྗེ་ལེགས་སུ་གཏོང་བ་དང་།
འཕྲོད་བསྟེན་བདག་སྐྱོད་། བོད་ཀྱི་དབུལ་པོ་རྣམས་ལ་ཤེས་རིག་སློབ་གསོ་སྐྱོད་སྐྱོད་ཀྱི་ཞི་གནས་
སྐྱོར་གཞིས་ཆགས་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། འབྲོག་པ་གཏན་སྤོངས་བྱེད་
ས་ནི་མྱོང་རྒྱལ་དང་གཞུང་ལམ་གྱི་ཉེ་འབྲེལ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་ལས། དགོན་པ་ལས་ཐག་རིང་
དུ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐྱོད་སྐྱོད་ཐོག་བཤད་ན། དགོན་པ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཞབས་ཞུ་
སྐྱོབ་མཁན་ཡིན་པ་རེད། འབྲོག་པ་རྣམས་གཏན་སྤོངས་ཁང་པར་གནས་སྤོངས་སྐབས་འགོ་བྱོན་
འཕོར་ཆེན་ཞིག་སོ་སོས་གཏོང་དགོས་པས་བྱ་ལོན་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་༩ པར་གསར་སྤེལ་སྐྱོན་ཐོ་ཞིག་གི་ནང་། བོད་པ་དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གཞན་པའི་
ལས་བྱེད་ཀྱིས་བོད་རང་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཀྱི་བརྒྱ་ཆ་༧༠ ཟིན་པར་བཤད་ཀྱང་། བོད་
རང་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་ཀྱི་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཏང་གི་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེའི་གོ་གནས་ནི་ཕྱི་མཐུན་སྐྱོད་
མི་རིགས་ཀྱིས་བཟུང་ཡོད་ལ། བོད་རང་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་ཀྱི་རྒྱུང་ཁག་སོ་སོའི་དྲུང་ཆེའི་གོ་གནས་
མང་ཤོས་ཀྱང་སྐྱོད་སྐྱོད་མི་རིགས་ཀྱིས་ཟིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་བཞིན་བོད་རང་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་ནང་བདེ་
འཇགས་དང་། དམག་དཔུང་། རྗེས་སྤྱིད། དཔལ་འབྱོར། བྱིས་སོ་དོན། བྱིས་སོ་འཛིན། ཤེས་རིག་
སློབ་གསོའི་ཐད་ཀྱི་གོ་གནས་ལས་བརྒྱ་ཆའི་མཐོན་པོ་ཞིག་ནི་སྐྱོད་སྐྱོད་མི་རིགས་ཀྱིས་བཟུང་ཡོད།
ཀན་སུའུ་དང་མཚོ་སྐོན། སི་ཁོན། དུན་ནན་ཞིང་ཆེན་བཅས་སུ་བོད་རིགས་རང་སྐྱོད་སྐྱོད་ས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་

ནང་གི་བདུན་གྱི་དམར་ཤོག་རྒྱུ་ཆེ་ནི་རྒྱ་རིགས་ཡིན་པ་དང་། མཚོ་སྡོན་ཞིང་ཆེན་གྱི་བོད་
རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གཉིས་གྱི་དམར་ཤོག་རྒྱུ་ཆེ་ནི་བོད་པ་ཡིན་ལ། དུན་ནན་ཞིང་ཆེན་གྱི་
བོད་རིགས་རང་སྐྱོང་ཁུལ་གྱི་དམར་ཤོག་རྒྱུ་ཆེ་ནི་ན་ཞེས་མི་རིགས་ཡིན། གཞུང་དང་དམར་
ཤོག་ཚོགས་པའི་གོ་གནས་ཡོད་མཁན་བོད་པ་རྣམས་ལ་གཞུང་གིས་དགོན་པ་དང་། ཡང་ན་མི་
དམངས་མདུན་མངོན་གསལ་དུ་ཆོས་དད་ཉམས་ལེན་བྱེད་བཅུག་གི་མེད།

གཞུང་གིས་བོད་མི་“རང་བཙན་ཤོག་ཁག”ལ་ངོ་རྒོལ་དགོས་པའི་དྲིལ་བསྐྱེད་དེས་བོད་པ་
དཔྱུས་མ་ལ་དབྱེ་འབྱེད་ཕོག་གི་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་བཙུན་མང་པོ་ཞིག་གིས་སོ་སོའི་དགོན་པའི་
ཕྱི་ལོགས་དང་། རྒྱ་ནག་ནང་ཁུལ་དུ་འགོ་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་བྱུང་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་ལས་
གཡོལ་ཆེད་ལྷ་ཆས་ལུད་ནས་སྐྱ་ཆས་གོན་གྱི་ཡོད། བོད་པ་ཁ་ཤས་ཤིག་གིས་རྒྱ་ནག་ས་ཁུལ་གྱི་
སྤྱི་འཁོར་གྱིས་མི་ཁྱུར་བ་དང་། མགོན་ཁང་ཁག་གིས་ཁང་བ་སྤྱི་ཆར་མི་གཏོང་བར་ཅེས་
བཤད་ཡོད།

སྤྱི་ཚོགས་གྱི་དྲག་སྤྱོད།

བོད་པ་ནང་ཁུལ་འབྲུག་ཚོད་དང་དྲག་སྤྱོད་འོག་སྐབས་འགར་གསོད་རེས་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་ནི་
ཆེས་ཚབས་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།